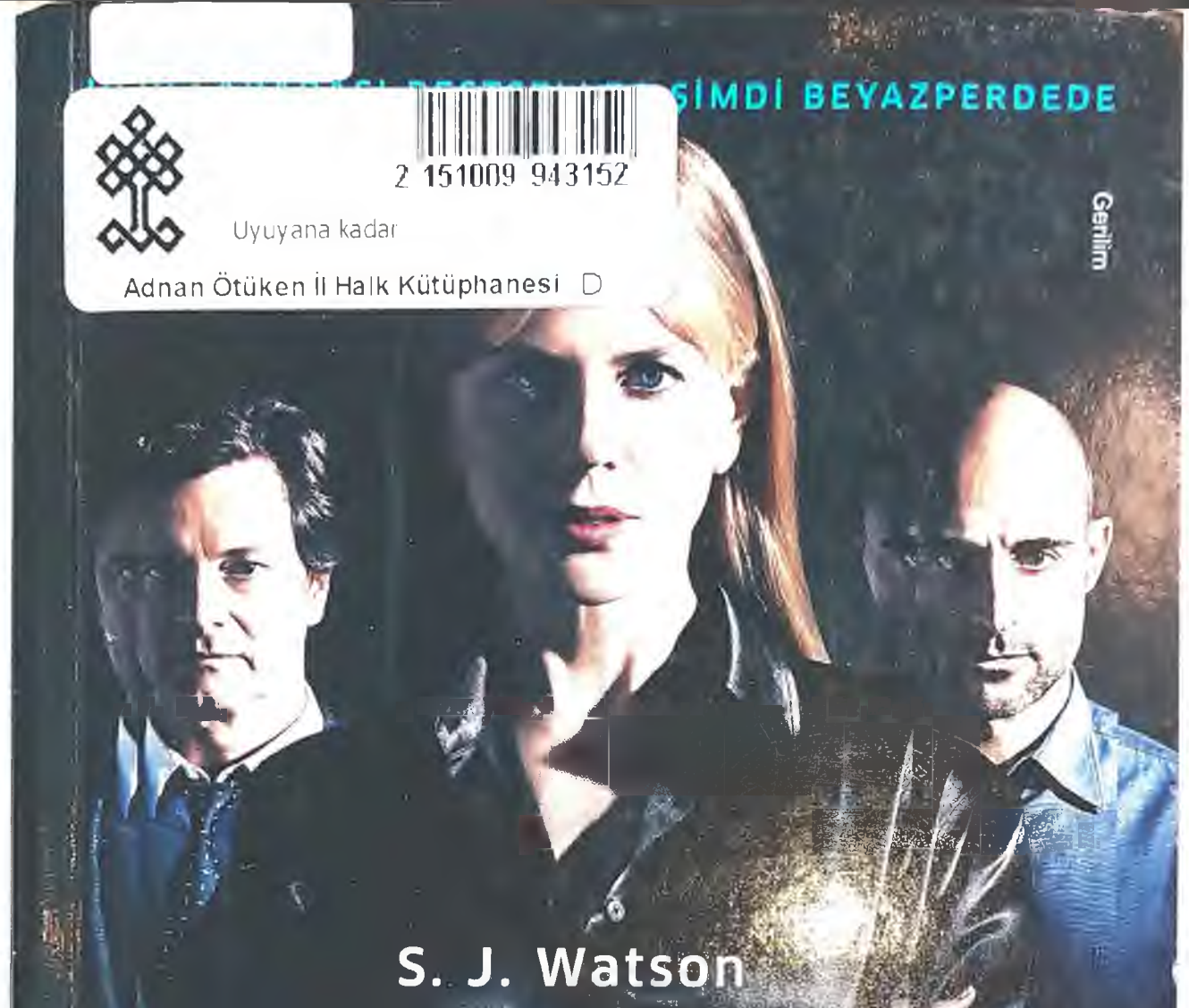
2 151009 943152
Uyuyana kadar
Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi

ŞİMDİ BEYAZPERDEDE

Gerilim

S. J. Watson

KİMSEYE GÜVENME

UYUYANA KADAR

13. BASKI

DK

New York Times çok satanlar listesinden

Anıların sana kim olduğunu söyler.

Ya her akşam uyuduğunda anıların kayboluyorsa?

Adını, kimliğini, geçmişini, hatta sevdiğin insanları, hepsini bir gecede unutuyorsan...

Ve güvendiğin tek insan sana gerçeğin tamamını anlatmıyorsa...

CHRISTINE'İN HAYATINA HOŞ GELDİN...

Kesinlikle şimdiye dek okuduğum en iyi ilk roman.
Tess Gerritsen

Uyuyana Kadar müthiş, sarsıcı bir roman. İnsanı derin, karanlık ve rahatsız edici sulara çekiyor. Bir yandan kimlik ve belleğin anlamı üzerine karmaşık sorulara değinirken, bir yandan da eğlendiriyor.
Los Angeles Times

S.J. Watson Midlands'de doğdu. Birkaç yıl NHS'de (Ulusal Sağlık Servisi) çalıştı. Londra'da yaşıyor. 2009'da Faber Akademisi'nde katıldığı "Roman Yazma" kursunun ürünü *Uyuyana Kadar* oldu. Kitabın hakları 42 ülkeye satıldı, tüm dünyada 1.000.000'dan fazla satışa ulaştı. Galaxy Ulusal Kitap Ödülleri'nde en iyi polisiye-gerilim kitabı ödülünü ve İngiliz Polisiye Yazarları Derneği (CWA) John Creasey Hançer Ödülü'nü kazandı.

Çeviren: Şen Süer

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
00 493 862
sertifika no: 11940
Tavsiye edilen satış fiyatı
₺ 27
00 493 862 / Okuma

DK DOĞAN KİTAP

UYUYANA KADAR

Orijinal adı: Before I Go to Sleep
© 2011 by Lola Communications
Yazan: S. J. Watson
İngilizce aslından çeviren: Şen Süer

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
Bu kitabın Türkçe yayın hakları Nurcihan Kesim Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.
1. baskı / Ocak 2012
13. baskı / Ağustos 2014 / ISBN 978-605-09-0495-6
Sertifika no: 11940

Kapak: *Uyuyana Kadar* film afişi.
Türkiye kullanım hakları D Yapım Reklamcılık ve Dağıtım A.Ş'ye aittir.
Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi. A Blok Kat: 2
34310 Haramidere-İstanbul
Tel. (212) 412 17 00
Sertifika no: 12026

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Uyuyana Kadar

S. J. Watson

Duzenleme
Ny.ozlem

Çeviren: Şen Süer

Ninova

Anneme ve Nicholas'a

Ninova

Yarın doğmuşum
bugün
dün beni öldürmüş gibi
yaşıyorum.

Parviz Owsia

Birinci bölüm

Bugün

Yatak odası tuhaf. Tanıdık değil. Nerede olduğumu bilmiyorum, buraya nasıl geldiğimi de. Eve nasıl döneceğim, bilmiyorum.

Geceyi burada geçirmişim. Bir kadın sesiyle uyandım –başta kadının benimle aynı yatakta olduğunu sandım, ama sonradan anladım ki kadın haberleri okuyormuş ve bu saat alarmıymış– gözlerimi açtığımda da kendimi burada buldum. Tanımadığım bu odada.

Gözlerim karanlığa alışıyor ve loş odada etrafıma bakıyorum. Gardırop kapısına bir bornoz asılı –kadın bornozu, ancak benden çok daha yaşlı birine uygun– ve koyu renkli bir pantolon düzgünce katlanıp makyaj masasına dayalı iskemlenin sırtına konulmuş, bunların dışında gözlerim çok az şey seçebiliyor. Saatin alarmı biraz karmaşık gibi görünüyor, ama bir düğme buluyor ve alarmı susturmayı beceriyorum.

Tam o sırada arkamda kesik bir iç çekiş duyup yalnız olmadığımı fark ediyorum. Arkama dönüyorum. Çıplak bir ten ve aralara beyazlar karışmış siyah kıllar. Bir erkek. Sol kolu yorganın dışına çıkmış ve yüzük parmağında altın alyans var. Oflamamak için kendimi zor tutuyorum. *Demek sadece yaşlı ve saçı sakalı ağarmış değil,* diye düşünüyorum, *evli de üstelik. Evli bir adamla yatmakla kalmamışım, bunu bir de galiba onun evinde, karısıyla paylaştığı yatakta yapmışım.*

Kendimi toplamak için tekrar yatıyorum. *Kendimden utanmam lazım.*

Karısı nerede acaba? Her an çıkıp geleceğinden endişelenmeli miyim? Odanın öteki tarafından bağırdığını, bana kaltak dediğini canlandırıyorum zihnimde. Cadı kadın. Yılan gözlü. Kadın ortaya çıkarsa kendimi nasıl savunacağımı merak ediyorum. Ama sanki yataktaki adamın hiç derdi değil bu. Yüzüstü döndü, horlamayı sürdürüyor.

Olabildiğince hareketsiz yatıyorum. Genellikle bu tür durumlara nasıl düştüğümü hatırlarım, ancak bugün hatırlamıyorum. Bir partiye gitmiş olmalıyım veya bir bara ya da kulübe. Epeyce dağıtmışım. Hiçbir şey hatırlayamayacak kadar dağıtmış. Parmağında alyans, sırtında kıllar olan bir adamla onun evine gidecek kadar dağıtmış. Yorganı mümkün olduğunca dikkatle açıp yatağın kenarına oturuyorum. Önce banyoya gitmem gerek. Ayağımın hemen kenarındaki terlikleri giymiyorum –kocayla yatmak tamam da, başka bir kadının terliklerini asla giyemem– ve çıplak ayakla koridora çıkıyorum. Birden çıplaklığımın farkına varıyorum, yanlış bir kapıyı açıp da bir ev arkadaşına veya ergenlik çağında bir gence toslayacağım diye korkuyorum. Banyo kapısının aralık olduğunu görünce içim rahatlıyor, içeriye girip kapıyı kilitliyorum.

Klozete oturuyorum, işimi görüyorum, sifonu çektikten sonra ellerimi yıkamak için lavaboya yöneliyorum. Sabuna uzanıyorum, ama bir şey yanlış. Başta ne olduğunu çıkaramıyorum, sonradan görüyorum. Sabunu tutan el benim elime benzemiyor. Bu elin cildi kırışmış. Tırnakları ojesiz, etleri yenmiş ve biraz önce çıktığım yataktaki adamınki gibi bu elde de sade, altın bir alyans var.

Bir an ele bakakalıyorum, sonra parmaklarımı oynatıyorum. Sabunu tutan elin parmakları da hareket ediyor. Nefesim kesiliyor, sabun lavaboya düşüyor. Başımı kaldırıp aynaya bakıyorum.

Aynada bana bakan yüz benimki değil. Aynadaki saçlar gür değil ve normalde kestirdiğimden daha kısa kesilmiş, yanaklar ve çene altı sarkmış, dudaklar ince, ağız yerçekiminin etkisinde. Küçük bir çığlık atıyorum, bıraksam korku feryadına dönüşecek bastırılmış bir ses. Sonra gözleri fark ediyorum. Evet, onların çevresi de kırışmış, ancak diğer her şeye rağmen bu gözler benim. Aynadaki kişi benim, ama yirmi yaş daha ihtiyar. Yirmi beş. Daha fazla.

Bu mümkün değil. Titremeye başlayıp lavabonun kenarına sıkıca yapışıyorum. Gırtlağımda bir çığlık daha yükselmeye başlıyor ve bu kez boğuk bir iç çekiş olarak patlıyor. Tam geriye çekilip aynadan uzaklaşırken onları görüyorum. Fotoğrafları. Önümdeki duvara, aynaya yapıştırılmış. Resimler, aralarında yine yapıştırılmış, sararmış kâğıt parçaları, keçe kalemle yazılmış notlar var, hepsi nemli ve kenarları kıvrılmış.

Rastgele birini seçiyorum. *Christine,* yazıyor üzerinde ve bir ok fotoğraftaki beni –bu yeni beni, yaşlı beni– gösteriyor, fotoğrafta rıhtım tarafında bir banka oturmuşum, yanımda bir adam var. Her ikimiz de kameraya gülümsemişiz, el eleyiz. Yakışıklı, çekici bir erkek ve yakından bakınca onun geceyi birlikte geçirdiğim, biraz önce yatakta bıraktığım adam olduğunu görebiliyorum. Altına *Ben* adı yazılmış ve yanında da *Kocan* kelimesi var.

Tekrar keskin bir iç çekişle resmi duvardan çekip alıyorum. *Yok,* diye düşünüyorum. *Yok! Olamaz...* Geri kalan resimleri inceliyorum. Hepsi benim ve onun resimleri. Birinde berbat bir elbise giymişim ve bir hediye paketini açıyorum, bir başkasında ikimiz de birörnek su geçirmez anoraklar giymişiz, bir şelalenin önündeyiz, küçük bir köpek ayaklarımızı kokluyor. Onun yanındaki fotoğrafta adamın yanına oturmuş portakal suyu içiyorum, yandaki yatak odasında gördüğüm sabahlığı giymişim.

Sırtımda soğuk fayansları hissedene kadar geri çekiliyo-

rum. Ancak o zaman bellekle özdeşleştirdiğim bir anı kırıntısı düşüyor aklıma bir anlığına. Zihnim ona tutunmaya çalışırken rüzgâra kapılmış küller misali uçup gidiyor. Ve yaşamımda bir eski, bir önce olduğunu kavrıyorum, gerçi önce nedir söyleyemem ve bir de şimdi var, ama bu ikisi arasında beni buraya, bana ve ona, bu eve getiren uzun, sessiz bir boşluktan başka hiçbir şey yok.

Yatak odasına dönüyorum. Resim –yanında uyandığım adamla benim resmim– elimde hâlâ, onu gözümün önünden ayırmıyorum.

"Neler oluyor?" diyorum. Bağırıyorum, yaşlar yanaklarımdan süzülüyor. Adam doğrulup yatakta oturuyor, gözleri yarı açık. "Sen kimsin?"

"Kocanım" diyor. Uykulu, yüzünde en ufak bir can sıkıntısı belirtisi yok. Çıplak vücuduma bakmıyor. "Yıllardır evliyiz."

"Bu ne demek?" diye soruyorum. Kaçmak istiyorum, ama gidebilecek bir yer yok. "Yıllardır evliyiz. Bu ne demek?"

Ayağa kalkıyor. "Giyiver bunu" diyerek sabahlığı bana veriyor, üstüme geçirirken bekliyor. Kendisine fazlasıyla büyük gelen bir pijama altıyla beyaz bir atlet giymiş. Bana babamı hatırlatıyor.

"Bin dokuz yüz seksen beşte evlendik" diyor. "Yirmi iki yıl önce. Sen..." Sözünü kesiyorum. "Ne?.." Yüzümden kanın çekildiğini hissediyorum, tüm oda dönmeye başlıyor. Evin bir yerlerinde bir saat tiktak ediyor ve bu ses bana çekiç sesi kadar yüksek geliyor. "Ama?.." Adam bana doğru bir adım atıyor. "Nasıl?.." Yumuşak bir sesle, "Christine, sen artık kırk yedi yaşındasın" diyor. Ona bakıyorum, bana hüzünle gülümseyen bu yabancıya. Ona inanmak istemiyorum, söylediklerini duymak bile istemiyorum, ama o konuşmayı sürdürüyor.

"Bir kaza geçirdin" diyor. "Kötü bir kaza. Başından yaralandın. Bazı şeyleri hatırlamakta zorlanıyorsun."

"Ne gibi şeyleri?" diye soruyorum, aslında *herhalde son yirmi beş yılı değil,* demek istiyorum. "Neleri?"

Yeniden bana doğru geliyor, ürkmüş bir hayvanmışım gibi bana yaklaşıyor. "Her şeyi" diyor. "Bazen yirmili yaşlarının başından itibaren. Hatta bazen bundan da öncesinden."

Zihnim dönüp duruyor, tarihler ve yaşlarla uğulduyor. Sormak istemiyorum, ama sormam gerektiğini de biliyorum. "Ne zaman... Kaza ne zamandı?"

Bana bakıyor, yüzünde şefkat ve korku karışmış.

"Sen yirmi dokuz yaşındayken..."

Gözlerimi kapatıyorum. Zihnim bu bilgiyi reddetmeye çalışırken bile, içimde bir yerlerde bunun doğru olduğunu biliyorum. Ağlayan sesimi duyuyorum tekrar ve ben ağlarken bu adam, bu *Ben* kapı eşiğine, yanıma geliyor. Yanıbaşımda varlığını hissediyorum, kollarını belime dolarken kıpırdamıyorum, beni kendine çekmesine direnmiyorum. Beni kucaklıyor. Birlikte hafifçe ileri geri sallanıyoruz, bu hareket bir şekilde bana tanıdık geliyor. Kendimi daha iyi hissetmemi sağlıyor. İkimiz de bir iki dakikalığına suskun duruyoruz, sonra o konuşuyor. "Seni seviyorum Christine" diyor ve benim de onu sevdiğimi söylemem gerektiğini bilsem de söylemiyorum. Bir şey demiyorum. Onu nasıl sevebilirim? O bir yabancı. Hiçbir şey anlamlı gelmiyor. O kadar çok şey öğrenmek istiyorum ki. Buraya nasıl geldim, hayatta kalmayı nasıl başardım? Ama nasıl soracağımı bilemiyorum.

"Korkuyorum" diyorum birkaç dakika sonra.

"Biliyorum" diye yanıtlıyor beni. "Biliyorum. Ama endişelenme Chris. Ben sana bakarım. Ben sana hep bakacağım. İyi olacaksın. Güven bana."

Bana evi gezdireceğini söylüyor. Biraz daha sakinleşmiş hissediyorum kendimi, verdiği eski bir tişört ve külotu üstüme geçirip onların üstüne de tekrar bornozu giyiyorum. Koridora çıkıyoruz. "Banyoyu görmüştün" diyerek yanındaki kapıyı açıyor. "Burası çalışma odası."

İçeriye bakıyorum. Cam bir masanın üzerinde bilgisayar olduğunu tahmin ettiğim bir şey var, ama saçma derecede küçük görünüyor, oyuncak gibi. Onun yanında metalik gri bir dosya dolabı, onun üstünde de bir duvar takvimi var. Her şey düzgün, düzenli. "Ara sıra burada çalışıyorum" diyerek kapıyı hafifçe çekiyor. Koridora geri dönüyoruz, başka bir kapıyı açıyor. Bir yatak, bir komodin, bir gardırop. Uyandığım odanın neredeyse tıpatıp benzeri. "Bazen burada uyuyorsun" diyor, "içinden öyle gelirse. Ama genellikle tek başına uyanmak hoşuna gitmiyor. Nerede olduğunu çıkartamayınca panikliyorsun." Başımı sallıyorum. Yeni bir daireyi inceleyen kiracı adayı gibi hissediyorum kendimi. Belki bir ev arkadaşı. "Haydi, aşağıya inelim."

Onun ardından aşağıya iniyorum. Bana oturma odası –kahverengi bir kanepe ve onunla uyumlu iskemleler, televizyon olduğunu söylediği duvara asılı düz bir ekran– ile yemek odası ve mutfağı gösteriyor. Hiçbiri tanıdık değil. Hiç mi hiçbir şey hissetmiyorum, büfenin üstünde ikimizin çerçevelenmiş bir fotoğrafını gördüğümde bile. "Arka tarafta bir bahçe var" deyince mutfaktan bahçeye açılan cam kapıdan dışarıya bakıyorum. Hava yeni aydınlanmaya başlamış, gökyüzünün gece karanlığı koyu maviye dönmüş, büyük bir ağacın ve küçük bahçenin uzak köşesinde duran bir kulübenin karaltılarını seçebiliyorum, ama pek bir şey göremiyorum. Dünyanın hangi kısmında yaşadığımızı bile bilmediğimi fark ediyorum.

"Neredeyiz?" diye soruyorum.

Arkamda duruyor. İkimizin de camda yansıyan aksini görebiliyorum. Ben. Benim kocam. Orta yaşlı.

"Kuzey Londra" cevabını veriyor. "Crouch End."

Bir adım geri atıyorum. Panik yükselmeye başlıyor. "Tanrım" diyorum. "Yaşadığım yeri bile bilmiyorum..."

Elimi tutuyor. "Merak etme. Her şey yoluna girecek." Yüzüne bakmak için, nasıl, her şeyin nasıl yoluna gireceğini bana söylemesini beklemek için ona dönüyorum, ama söylemiyor. "Sana kahveni yapayım mı?"

Bir anlığına ona içerliyorum, ama sonra, "Evet. Evet lütfen" diyorum. Çaydanlığı dolduruyor. "Sütsüz lütfen" diye ekliyorum. "Şekersiz."

"Biliyorum" diyor bana gülümseyerek. "Kızarmış ekmek de ister misin?"

Başımı evet anlamında sallıyorum. Hakkımda çok şey biliyor olmalı –benim kendi hakkımda bildiğimden bile çok şey– ne var ki yine de tek gecelik bir ilişkinin sabahı gibi geliyor bunlar bana: Bir yabancıyla onun evinde kahvaltı ederken oradan kaçmak, eve dönmek için hızlı bir bahane bulmanın planlarını yapmak.

Ama bu farklı. Güya burası *benim* evimmiş.

"Otursam iyi olacak galiba" diyorum. Başını kaldırıp bana bakıyor.

"Gidip oturma odasında otur" yanıtını veriyor. "Birazdan bunları getiririm." Başımı sallayıp mutfaktan çıkıyorum.

Birkaç dakika sonra Ben de arkamdan geliyor. Bana bir defter veriyor. "Bu bir anı defteri" diyor. "İşine yarayabilir." Defteri ondan alıyorum. Defter, eskitilmiş deri gibi durması planlanan ama öyle görünmeyen plastikle kaplı ve uçları gelişigüzel fiyonk yapılmış kırmızı kurdeleyle sıkıca bağlanmış. Ben, "Birazdan dönerim" diyerek odadan çıkıyor.

Kanepeye oturuyorum. Defterin ağırlığını kucağımda hissediyorum. Ona bakmak bile başkasının mahremiyetine gizlice burnunu sokmak gibi geliyor. İçinde ne olursa olsun be-

nim hakkımda olduğunu, bana kocam tarafımdan verildiğini hatırlatıyorum kendime.

Fiyongu açıp defterin sayfalarını rastgele çeviriyorum. Benimle Ben'in bir resmi, çok daha genç görünüyoruz.

Defteri hırsla kapatıyorum. Ellerimi cildinin üzerinde gezdiriyorum, sayfaları yelpaze gibi açıyorum. *Bunu her gün yapıyor olmalıyım.*

Hayal bile edemiyorum bunu. Bir anlığına korkunç bir hata olduğundan emin oluyorum, ama böyle bir şey olamaz ki. Kanıtlar burada, yukarıdaki aynada, önümdeki defteri okşayan ellerin kırışıklıklarında. Bu sabah uyandığımda olduğumu sandığım kişi değilim.

Ama o kimdi? diye düşünüyorum. Ben ne zaman bir yabancının yatağında uyanan ve sadece kaçmayı düşünen o kişi olmuştum? Gözlerimi kapıyorum. Sanki boşlukta yüzüyorum. Hiçbir yere bağlı olmayan ve kaybolma tehlikesi altında biri.

Bir şeye tutunmam gerekiyor. Gözlerimi kapatıp bir şeye, herhangi bir şeye, somut bir şeye odaklanmaya çalışıyorum. Hiçbir şey bulamıyorum. *Ömrümün bu kadar yılı,* diye düşünüyorum. Kayıp.

Derin bir nefes alıyorum. Bu kitap bana kim olduğumu anlatacak, ama onu açmak istemiyorum. Henüz değil. Burada bir süre oturmak istiyorum, bomboş duran tüm geçmişimle birlikte. Arafta, olasılık ile gerçek arasında dengede. Geçmişimi keşfetmekten korkuyorum. Neleri başarıp neleri başaramadığımdan.

Ben geri gelip önüme bir tepsi koyuyor. Kızarmış ekmek, iki kahve fincanı, bir sütlük. "İyi misin?" diye soruyor. Başımı evet anlamına sallıyorum.

Yanıma oturuyor. Tıraş olmuş, pantolonla gömlek giymiş ve kravat takmış. Artık babam gibi durmuyor. Şimdi bankada ya da bir büroda çalışıyormuş gibi görünüyor. *Fena değil,* diye

düşünüyorum, ama sonra bu düşünceyi kafamdan atıyorum.

"Her günüm böyle mi?" diye soruyorum. Bir tabağa ekmek koyup üzerine tereyağı sürüyor.

"Hemen hemen" diyor. "Biraz ister misin?" Başımı iki yana sallıyorum, o da ekmekten bir ısırık alıyor. "Öyle görünüyor ki uyanıkken bilgiyi aklında tutmayı başarıyorsun" diyor. "Ama, sonra, uyuduğun zaman bu bilginin büyük kısmı yok oluyor. Kahven iyi mi?"

Başımı sallıyorum. Ben defteri elimden alıyor. "Bu tür bir anı defteri" diyerek defteri açıyor. "Birkaç yıl önce bir yangın geçirdik, eski fotoğrafların ve eşyaların birçoğunu kaybettik bu yüzden, ama burada hâlâ birkaç şey var." İlk sayfayı işaret ediyor. "Bu senin diploman" diyor. "Burada da mezuniyet gününde çekilmiş fotoğrafın var." İşaret ettiği yere bakıyorum; resimde gülümsüyorum, güneşten gözlerimi kısmışım, siyah bir cüppe ve altın rengi püskülü olan bir kep giymişim. Hemen arkamda takım elbiseli ve kravatlı bir adam var, başını yana çevirmiş.

"Bu sen misin?" diye soruyorum.

Ben gülümsüyor. "Hayır. Seninle aynı zamanda mezun olmadım. O sırada hâlâ öğrenciydim. Kimya okuyordum."

Başımı kaldırıp ona bakıyorum. "Ne zaman evlendik?" diyorum.

Dönüp bana bakıyor, elimi tutuyor. Cildinin sertliğine şaşırıyorum, herhalde gençliğin yumuşaklığına alışkınım. "Doktoranı bitirdikten sonraki yıl. Birkaç yıldır çıkıyorduk o sırada, sonra sen –biz– ikimiz de senin eğitimin tamamen bitene kadar beklemek istedik."

Mantıklı, diye düşünüyorum, gerçi benim karakterime uymayacak kadar mantıklıymış gibi geliyor bana. Onunla evlenmeye can atıp atmadığımı merak ediyorum.

Ben zihnimi okumuş gibi, "Birbirimize çok âşıktık" dedikten sonra ekliyor, "hâlâ âşığız."

Ona söyleyebilecek makul bir şey bulamıyorum. Gülümsü-

yorum. Kucağındaki deftere bakmadan önce kahvesinden bir yudum alıyor. Birkaç sayfa daha çeviriyor.

"Mezun olduktan sonra birkaç işe girdin. Sekreterlik, satış, öylesine işler. Gerçekten ne yapmak istediğini bildiğinden emin değilim. Ben üniversiteyi bitirdikten sonra öğretmenlik eğitimi aldım. Birkaç yıl sıkıntı çektikten sonra terfi ettim, sonra, buradayız işte."

Oturma odasına göz gezdiriyorum. Şık, rahat. Tam orta sınıf. Şöminenin üstündeki duvarda çerçeveli bir orman manzarası var, şömine rafında saatin yanında küçük biblolar duruyor. Dekorasyona yardımcı olup olmadığımı merak ediyorum.

Ben konuşmayı sürdürüyor. "Yakınlardaki bir lisede öğretmenlik yapıyorum. Artık bölüm başkanıyım." Bunu hiçbir gurur belirtisi olmadan söylüyor.

"Ya ben?" diye soruyorum, gerçi aslında gelebilecek tek cevabı biliyorum. Elimi sıkıyor.

"Çalışmayı bırakmak zorunda kaldın. Kazadan sonra. Çalışmıyorsun." Hayal kırıklığımı hissetmiş olmalı. "Çalışmak zorunda değilsin. Benim maaşım yeterli. İdare ediyoruz. Durumumuz iyi."

Gözlerimi kapatıyorum, elimi alnıma götürüyorum. Bu kadarı çok fazla geliyor ve bir an çenesini kapatmasını diliyorum. Zihnimde kavrayabileceğim şeylerin bir sınırı var gibi geliyor bana ve daha da eklemeye devam ederse en nihayetinde patlayacağım.

Peki tüm gün ne yapıyorum? diye sormak istiyorum, ama yanıttan korktuğumdan bir şey söylemiyorum.

Ben ekmeğini bitirip tepsiyi tekrar mutfağa geri götürüyor. Döndüğünde üzerinde bir palto var.

"İşe gitmek zorundayım" diyorum. Gerildiğimi hissediyorum.

"Merak etme" diyor. "İyi olacaksın. Seni arayacağım. Söz

veriyorum. Bugünün öteki günlerden farklı olmadığını unutma. Her şey yolunda gidecek."

"Ama..." diye başlıyorum.

"Gitmem gerek" diyor. "Kusura bakma. Gitmeden önce ihtiyaç duyabileceğin bazı şeyleri göstereceğim sana."

Mutfakta hangi şeyin hangi dolapta durduğunu gösteriyor, buzdolabında öğleyin yiyebileceğim dünden kalan yemekleri gösteriyor, bir de duvara asılı silinebilir pano ve bir iple bağlanmış siyah keçeli kalemi gösteriyor. "Bazen buraya senin için mesaj bırakırım" diyor. Düzgün, birbirine eşit büyük harflerle cuma kelimesini, altında da *Çamaşır? Yürüyüş? (Telefonu al!) TV?* yazdığını görüyorum. *Öğle yemeği*'nin altına buzdolabında akşamdan kalma somon balığı olduğunu yazmış ve yanına *Salata?* diye eklemiş. En altına da altıda evde olacağını yazmış. "Ayrıca ajandan da var" diyor. "Çantanda. Defterin arkasında önemli telefon numaraları ve adres yazıyor, olur da kaybolursan diye. Bir de cep telefonu..."

"Bir ne?" diye soruyorum.

"Telefon" diyor. "Kordonsuz. Her yerde kullanabilirsin. Evin dışında, her yerde. Çantanda duruyor. Dışarıya çıkarsan yanına almayı unutma."

"Olur" diyorum.

"Tamam" diyor o da. Kapının yanından eski püskü bir deri çanta alıyor. "O halde çıkıyorum."

"Tamam" diyorum. Söyleyecek başka ne olabilir, bilemiyorum. Kendimi çocuk gibi hissediyorum, okula gönderilmemiş, ana babası işe gidince evde yalnız bırakılmış bir çocuk. *Hiçbir şeye dokunma* dediğini hayal ediyorum. *İlacını almayı unutma.*

Yanıma geliyor. Beni yanağımdan öpüyor. Onu durdurmuyorum, ama öpmüyorum da. Ön kapıya yöneliyor ve tam kapıyı açacakken arkasına dönüyor. Bana bakarak, "Ah!" diyor. "Neredeyse unutuyordum!" Sesi birden zoraki çıkıyor,

heyecanı yapmacık gibi. Sesinin doğal çıkması için aşırı çaba gösteriyor; söyleyeceği şeyi bir süredir hazırladığı çok açık.

Sonunda korktuğum kadar kötü bir şey çıkmıyor. "Bu akşam tatile çıkıyoruz" diyor. "Hafta sonu için. Yıldönümümüz, bu yüzden bir şeyler ayarlamam iyi olur diye düşündüm. Olur mu?"

Başımı sallıyorum. "Kulağa hoş geliyor" diyorum.

Gülümsüyor, rahatlamış görünüyor. "Dört gözle beklenecek bir şey, ha? Biraz deniz havası? İkimize de iyi gelir." Kapıya dönüyor, açıyor. "Seni daha sonra ararım" diyor. "Nasıl olduğunu sorarım, olur mu?"

"Olur" diyorum. "Ara. Lütfen."

"Seni seviyorum Christine" diyor. "Bunu asla unutma."

Kapıyı çekip çıkınca ben de dönüyorum. Tekrar eve giriyorum.

Daha sonra, kuşluk vakti. Bir koltukta oturuyorum. Bulaşıklar yıkanmış ve bulaşıklıkta düzenli bir şekilde duruyor, çamaşırlar makinede. Kendimi bir şeylerle meşgul ediyorum.

Ama şimdi boşluk hissediyorum. Ben'in söylediği doğru. Hafızam yok. Hiçbir şey yok. Bu evde daha önce gördüğümü hatırladığım tek bir şey yok. Ne ayna çevresinde ne de önümdeki anı defterinde çekildiği anı hatırlamayı tetikleyen tek bir fotoğraf yok, bu sabah karşılaştığımızdan beri olanlar dışında Ben'le hatırlayabildiğim tek bir an yok. Zihnim tamamen bomboş.

Gözlerimi kapatıyorum, bir şey üzerinde yoğunlaşmaya çalışıyorum. Herhangi bir şey üzerinde. Dün. Geçen Noel. Herhangi bir Noel. Düğün törenim. Hiçbir şey yok.

Ayağa kalkıyorum. Evin içinde geziniyorum, odadan odaya. Yavaşça. Süzülerek, hayalet gibi, ellerimi duvarlarda, ma-

salarda, mobilyaların arkalarında dolaştırarak ama aslında hiçbirine tam olarak dokunmadan. *Nasıl bu hale geldim?* diye düşünüyorum. Halılara, desenli kilimlere, şömine rafındaki biblolara ve yemek odasındaki raflarda duran süslü tabaklara bakıyorum. Bütün bunların benim olduğunu söylemeye çalışıyorum kendime. Hepsi benim. Benim evim, benim kocam, benim yaşamım. Ama bu şeyler bana ait değil. Benim bir parçam değiller. Yatak odasında gardırobun kapısını açıp yan yana tanımadığım giysiler görüyorum, hepsi düzgünce asılmış, hiç karşılaşmadığım bir kadının içi boş çeşitlemeleri gibi. Evinde gezindiğim, duş jelini ve şampuanını kullandığım, sabahlığını üstümden çıkardığım ve terliklerini giydiğim bir kadının. Kendini benden gizliyor, hayaletimsi bir varlığı var, uzak ve dokunulmaz. Bu sabah taytlar ve çoraplarla bir arada duran iç çamaşırlarımı suçlulukla karıştırmış, külotları yakalanmaktan korkar gibi seçmiştim. Çekmecenin arkasında giyilmenin yanı sıra gösterilmek üzere de satın alınmış ipekli ve dantelli çamaşırları bulunca soluğum kesilmiş, kullanılmamış olanları aynen bulduğum gibi düzelterek bırakmıştım. Leylak rengi bir külot seçip onun takımı olduğunu düşündüğüm sutyeni de üstüme geçirdikten sonra üstüne kalın bir tayt, sonra da pantolon ve bir bluz giymiştim.

Giyindikten sonra yüzümü aynada incelemek üzere tuvalet masasına oturup aksime dikkatle yaklaştım. Elimi alnımdaki çizgilerde, gözlerimin altındaki torbalarda gezdirdim. Gülümseyip dişlerime, ağzımın çevresinde toplanan kırışıklıklara, beliren kaz ayaklarına baktım. Cildimdeki lekeleri, alnımda henüz tam yok olmamış bir çürüğe benzeyen renk değişikliğini fark ettim. Makyaj malzemesi bulup yüzüme az bir şey sürdüm. Biraz pudra, hafif bir allık. Aynı şeyi yapan ve buna *savaş boyası* diyen bir kadın –şimdi fark ediyorum ki annem– canlandı zihnimde. Bu sabah kâğıt mendille rujumun fazlalıklarını alıp rimelin kapağını kapatırken bu keli-

menin çok uygun düştüğüne kanaat getirdim. Bir tür çarpışmaya girmek üzereydim ya da çarpışma bana doğru geliyordu sanki.

Beni okula gönderen. Makyajını yapan. Annemi başka bir şeyler yaparken düşünmeye çalıştım. Herhangi bir şeyi. Aklıma hiçbir şey gelmedi. Sadece bir boşluk, küçük anı adaları arasında geniş açıklıklar, yılların boşluğunu gördüm.

Şimdi mutfakta dolapları açıyorum: makarna paketleri, paketler dolusu *arborio* etiketli pirinç, barbunya konservesi kutuları. Bu yiyecekleri tanımıyorum. Tost ekmeğinin üzerinde peynir, buğulama balık, konserve etli sandviçler yediğimi hatırlıyorum. Üzerinde nohut yazan bir teneke kutu ile bir paket kuskus denilen bir şeyi elime alıyorum. Bırakın nasıl pişirileceğini, bunlar nedir, bilmiyorum. Öyleyse bir eş olarak varlığımı nasıl sürdürüyorum?

Ben'in çıkmadan önce bana gösterdiği silinebilir panoya bakıyorum. Kirli gri renkte, üzerine kelimeler yazılıp silinmiş, yerine yenileri yazılmış, düzeltilmiş, her biri belli belirsiz bir kalıntı bırakmış. Gidip kalıntı katmanlarının şifrelerini çözsem ne bulacağımı, geçmişime bu şekilde dalıp dalamayacağımı merak ediyorum, ama fark ediyorum ki, bu mümkün olsa bile bir işe yaramayacak. Bütün bulabileceğimin mesajlar ve listeler, alınacak yiyecekler, yapılacak işler olduğundan eminim.

Gerçekten yaşamım bu mu? diye düşünüyorum. *Ben bu kadar mıyım?* Sonra bir kalem alıp panoya bir not daha ekliyorum. *Bu gece için çanta hazırla* diye yazıyor notta. Pek önemli bir not değil, ama bana ait.

Bir ses duyuyorum. Çantamdan gelen bir melodi. Çantamı açıp içindekileri kanepenin üstüne boşaltıyorum. Para cüzdanım, kâğıt mendil, kalemler, bir ruj. Bir pudra kutusu, iki kahve için bir fiş. Bir cep ajandası, sadece sekiz dokuz santimetrekare büyüklüğünde, kare şeklinde ve önünde bir çiçek

deseni, sırt tarafında bir kurşun kalem var.

Ben'in bahsettiği telefon olduğunu tahmin ettiğim bir şey buluyorum –küçük, plastik, oyuncak gibi duran bir tuş panosu var. Telefon çalıyor, ekranında ışık yanıp sönüyor. Doğru tuş olduğunu umduğum yere basıyorum.

"Alo?" diyorum. Beni yanıtlayan ses Ben'inki değil.

"Merhaba" diyor ses. "Christine? Christine Lucas'la mı görüşüyorum?"

Cevap vermek istemiyorum. Soyadım da adım gibi acayip geliyor bana. Şu ana kadar edindiğim bir sağlam zemin varsa bile tekrar kaybolmuş, yerine bataklık kumu dolmuş gibi hissediyorum.

"Christine? Orada mısın?"

Arayan kim olabilir? Nerede olduğumu, kim olduğumu kim biliyor? Aslında herkes olabilir. İçimde panik duygusunun yükseldiğini hissediyorum. Parmaklarım konuşmayı sona erdirecek tuşun üstünde geziniyor.

"Christine? Benim. Dr. Nash. Lütfen cevap ver bana."

Bu ad benim için hiçbir anlam ifade etmiyor, yine de "Kimsiniz?" diye soruyorum.

Seste bir ton değişikliği oluyor. Rahatlama mı? "Ben Dr. Nash" dedikten sonra ekliyor, "senin doktorun."

Doktorum. Yeni bir panik dalgası. "Doktorum mu?" diye soruyorum. Ama ben hasta değilim, diye eklemek istiyorum, gerçi bunu bile bilmiyorum. Zihnimin dönüp durmaya başladığını hissediyorum.

"Evet" diyor. "Endişelenme. Bir süredir hafızan üzerinde çalışıyoruz. Ters bir şey yok."

Kullandığı zamana dikkat ediyorum. Şimdiki zaman. Demek hiçbir anımın olmadığı biri daha.

"Ne tür bir çalışma?" diye soruyorum.

"Hafızanı yerine getirmek için sana yardımcı olmaya çalışıyorum" diyor. "Hafıza sorunlarına tam olarak neyin yol aç-

tığını ve bu konuda yapabileceğimiz bir şey olup olmadığını anlamaya çalışıyorum."

Mantıklı geliyor, ama aklıma başka bir soru takılıyor. Ben bu sabah evden çıkmadan önce neden bu doktordan söz etmedi?

"Nasıl?" diyorum. "Ne yapıyoruz?"

"Son birkaç haftadır buluşuyoruz. Aşağı yukarı haftada birkaç kez."

Böyle bir şey olamaz gibi geliyor bana. Düzenli olarak görüştüğüm bir kişi, üzerimde nedense hiçbir etki bırakmamış.

Ama ben sizinle hiç karşılaşmadım demek istiyorum. *Siz herkes olabilirsiniz.*

Bir şey demiyorum. Aynı şey bu sabah aynı yatakta uyandığım adam için de söylenebilirdi, meğerse kocammış.

"Hatırlamıyorum" diyorum bunun yerine.

Adamın sesi yumuşuyor. "Endişelenme. Biliyorum." Söyledikleri doğruysa, herhangi biri kadar anlayabilir bunu. Yeni seansın bugün olduğunu söylüyor.

"Bugün mü?" diyorum. Ben'in bu sabah bana söylediklerini, mutfaktaki panoda yazılı işler listesini düşünüyorum. "Ama kocam bana böyle bir şeyden bahsetmedi." Yanında uyandığım adamdan ilk kez böyle söz ettiğimi kavrıyorum.

Bir duraksama oluyor, sonra Dr. Nash, "Ben'in senin benimle görüştüğünü bildiğinden emin değilim" diyor.

Kocamın adını bildiğini fark ediyorum, ama, "Bu çok saçma! Nasıl bilmez? Bana söylerdi!" diyorum.

Bir iç çekiş. "Bana güvenmen gerek" diyor. "Görüştüğümüz zaman her şeyi açıklayabilirim. Gerçekten ilerleme kaydediyoruz."

Görüştüğümüz zaman. Mümkün mü bu? Ben olmadan, o nereye gittiğimi, kiminle olduğumu bilmeden dışarıya çıkmak, beni dehşete düşürüyor.

"Özür dilerim" diyorum. "Yapamam."

"Christine" diyor. "Bu çok önemli. Günlüğüne bakarsan söylediklerimin doğru olduğunu göreceksin. Ajandan yanında mı? Çantanda olmalı."

Kanepede düştüğü yerden çiçekli defteri alıp üzerindeki altın harflerle basılı yılı görünce şok geçiriyorum. İki bin yedi. Olması gerekenden yirmi yıl sonrası.

"Evet."

"Bugünün tarihine bak" diyor adam. "Kasımın otuzu. Randevumuzu görebiliyor musun?"

Nasıl kasım ayı –yarın aralık– olabilir, anlamıyorum, ama yine de kâğıt mendil inceliğindeki sayfaları tarayıp bugünün tarihine geliyorum. İşte, sayfalar arasına sokulmuş bir kâğıt parçası ve üzerinde tanımadığım bir elyazısıyla *30 Kasım – Dr. Nash ile randevu* yazıyor. Altında da, *Ben'e söyleme.*

Öteki günler boş. Doğum günü tarihleri yok, gece gezmesi yok, partiler yok. Merak ediyorum, bu gerçekten benim yaşamımı mı betimliyor?

"Tamam" diyorum. Gelip beni alacağını, nerede oturduğumu bildiğini ve bir saat içinde geleceğini söylüyor.

"Ama kocam..." diyorum.

"Her şey yolunda. O işten dönmeden çok önce geri döneriz. Söz veriyorum. Güven bana."

Şömine rafındaki saat ahenkle çalınca saate bakıyorum. Eski tip bir saat, ahşap çerçevede büyük bir kadran var, çevresinde Romen rakamları. Saat on bir buçuk. Yanında kurmak için gümüş bir anahtar duruyor, herhalde Ben'in her akşam yapmayı unutmaması gereken bir şey. Antika olacak kadar eski neredeyse, böyle bir saati nasıl edindiğimizi merak ediyorum. Belki bir geçmişi yoktur, en azından bizim yanımızda yoktur, sadece bir dükkânda ya da pazarda gördüğümüz ve ikimizden birinin hoşuna giden bir şeydir. Herhalde Ben'in, diye düşünüyorum. Bu saatten hoşlanmadığımı fark ediyorum.

Doktorla sadece bu seferlik görüşeyim, diye düşünüyo-

rum. Sonra da bu gece, eve geldiğinde Ben'e anlatırım. Böyle bir şeyi ondan gizli tuttuğuma inanamıyorum. Her şeyimle ona bağımlıyken olmaz.

Ancak Dr. Nash'in sesinde tuhaf bir aşinalık var. Ben'in sesinin tersine bana tamamen yabancı gelmiyor. Onunla kocamdan önce tanıştığıma inanmak daha kolay geliyor neredeyse.

Gelişme kaydediyoruz, demişti. Kastettiği gelişmenin nasıl bir şey olduğunu bilmem gerekiyor.

"Tamam" diyorum. "Gelin."

Dr. Nash gelince kahve içmeye gitmemizi öneriyor. "Bir şey içmek ister misin?" diye soruyor. "Muayenehaneye gitmek için o kadar yolu tepmenin gereği yok diye düşünüyorum. Zaten bugün seninle sadece konuşmayı istiyordum."

Başımı sallayıp evet diyorum. O geldiğinde yatak odasındaydım, otomobilini park ettikten sonra kilitlemesini izledim, saçını sıvazladığını, ceketinin kırışıklıklarını düzelttiğini, evrak çantasını aldığını gördüm. Bir kamyonetten malzeme indiren işçilere selam verirken, *O değil,* diye düşündüm, ama sonra adam evimizin bahçesine girdi. Genç duruyordu –doktor olamayacak kadar genç– üzerinde ne olmasını beklediğimi bilmiyorum ama, aklımdaki giydiği spor ceket ve gri kadife pantolon değildi.

"Sokağın sonunda bir park var" diyor. "Galiba bir kafe de var. Oraya gidelim mi?"

Birlikte yürüyoruz. Keskin bir soğuk var, şalımı sıkıca boynuma sarıyorum. Ben'in bana verdiği cep telefonunun çantamda durması beni rahatlatıyor. Dr. Nash'in otomobille bir yere gitmemiz konusunda ısrar etmemesi de rahatlatıyor. İçimde bir parça bu adama güveniyor, ancak başka, daha bü-

yük bir parça bana onun herhangi biri olabileceğini söylüyor. Bir yabancı.

Ben bir yetişkinim, ama darbe almış bir yetişkin. Bu adamın beni bir yere götürmesi kolay olur, gerçi hâlâ onun ne yapmak istediğini bilmiyorum ya. Bir çocuk kadar savunmasızım.

Sokağın ucunu karşı taraftaki parktan ayıran ana yola varıyor ve karşıya geçmek için bekliyoruz. Aramızdaki sessizlik beni bunaltıyor. Ona soru sormadan önce bir yere oturmamızı beklemeye niyetli olmama rağmen, kendimi konuşurken buluyorum. "Ne doktorusunuz?" diyorum. "Ne iş yaparsınız? Beni nasıl buldunuz?"

Bana şöyle bir bakıyor. "Ben nöropsikoloğum" diyor. Gülümsüyor. Ne zaman bir araya gelsek ona aynı soruyu sorup sormadığımı merak ediyorum. "Beyinde bozuklukları olan hastalarda uzmanım ve yeni fonksiyonel nöro-görüntüleme tekniklerine özel bir ilgim var. Uzun zamandır bellek süreci ve işlevini araştırmakla özellikle ilgileniyorum. Konuyla ilgili literatür sayesinde senin vakanı duydum ve izini sürdüm. Çok zor olmadı."

Bir otomobil yolun ilerisindeki köşeyi dönüp bize doğru geliyor. "Literatür mü?"

"Evet. Senin hakkında yazılmış epeyce inceleme yazısı var. Sen evde yaşamaya başlamadan önce seni tedavi etmiş yerlerden biriyle temasa geçtim."

"Neden? Neden beni bulmak istediniz?"

Gülümsüyor. "Çünkü sana yardım edebileceğimi düşündüm. Bir süredir bu tür sorunları olan hastaları tedavi ediyorum. Bu hastalara yardımım dokunabileceğine inanıyorum; ancak genelde haftada bir kez yapılan görüşmelerden daha fazlası gerekiyor. Gerçek ilerlemenin nasıl sağlanabileceği hakkında bazı fikirlerim var ve bunların bazılarını denemek istedim." Duraksıyor. "Ayrıca seninle ilgili bir makale yazı-

yorum. Son sözü söyleyeni, yani." Gülmeye başlıyor ama benim ona katılmadığımı gördüğünde kısa kesiyor. Boğazını temizliyor. "Senin vakan olağandışı. Belleğin işleyişi konusunda şimdiye kadar bildiğimizden çok daha fazlasını öğrenebiliriz."

Otomobil geçtikten sonra karşıya geçiyoruz. Kendimi gergin, endişeli hissediyorum. *Beyin bozuklukları. Araştırma. Senin izini sürdüm.* Soluk almaya, gevşemeye çalışıyorum, ama yapamadığımı fark ediyorum. Artık aynı bedende iki ben var: biri kırk yedi yaşında bir kadın, sakin, nazik, hangi tür davranışın uygun, hangisinin uygun olmadığının farkında olan; öteki yirmili yaşlarda, çığlık çığlığa. Hangisinin ben olduğuma karar veremiyorum, ama duyduğum tek ses uzaklardaki trafik sesi ve parktan gelen çocuk bağırışları, yani birinci ben olmalıyım.

Yolun karşı tarafında durup, "Söyleyin, neler oluyor? Hiç görmediğim, fakat anlaşılan yaşamakta olduğum bir yerde, hiç karşılaşmadığım, ama bana yıllardır evli olduğumuzu söyleyen bir adamın yanında uyandım bu sabah. Ve siz de benim hakkımda benden daha çok şey biliyorsunuz gibi görünüyor."

Dr. Nash başını yavaşça evet anlamında sallıyor. Elini koluma koyarak, "Sende amnezi var" diyor. "Uzun süredir var. Yeni anıları hafızanda tutamıyorsun, bu yüzden tüm yetişkin yaşamın boyunca yaşadıklarının büyük kısmını unutmuşsun. Her gün kendini genç bir kadın sanarak uyanıyorsun. Bazı günler kendini çocuk sanarak uyanıyorsun."

Bunları ondan, bir doktordan duymak nedense daha kötü. "Demek doğru?"

"Korkarım ki öyle. Evet. Evdeki adam senin kocan. Ben. Yaklaşık 1990'da amnezi başladığından beri sana bakıyor. Daha doğrusu, onun yanına dönecek kadar iyileştiğinden beri hiç değilse." Başımı sallıyorum. "Devam edelim mi?"

"Olur" diyorum ve parkın içine giriyoruz. Parkın çevresinde yürüyüş parkuru ve yakınlarda bir oyun alanı var, insanların ellerinde tepsilerle yiyecek ve içecek taşıyarak çıktıkları bir kulübenin yanında. Oraya doğru yürüyoruz. Dr. Nash içecekleri alırken ben de kenarı köşesi kırılmış formika masalardan birine oturuyorum.

Dr. Nash elinde şekersiz kahveyle dolu iki plastik bardakla dönüyor, benimki sade, onunki sütlü. Kendi kahvesine masadaki kâseden şeker koyuyor, bana sormuyor, bu da daha önce karşılaştığımıza beni öteki her şeyden daha çok ikna ediyor. Beni inceliyor ve alnıma ne olduğunu soruyor.

Önce, "Ne?.." diye başlıyorum söze, ama sonra bu sabah gördüğüm çürüğü hatırlıyorum. Yaptığım makyaj çürüğü tam kapatmamış belli ki. "Bu mu?" diyorum. "Emin değilim. Önemli bir şey değil aslında. Canım acımıyor."

Dr. Nash başını tamam anlamında sallıyor, ama cevap vermiyor. Kahvesini karıştırıyor.

"Bana Ben'in baktığını söylediniz" diyorum.

Başını kaldırıp bana bakıyor. "Evet ama her zaman değil. Başta durumun o kadar ağırdı ki yirmi dört saat bakım gerektiriyordu. Ancak durumun düzelmeye başladıktan sonra Ben sana tek başına bakabilecek hale geldi ki bu da yakınlarda gerçekleşti."

Öyleyse şu anki halim öncekinden iyi. Durumumun kötü olduğu zamanı hatırlayamamaktan memnuniyet duyuyorum.

Dr. Nash'ten çok kendi kendime, "Beni çok seviyor olmalı" diyorum.

Doktor başını evet anlamına sallıyor. Aramızda bir suskunluk oluyor. İkimiz de kahvemizi yudumluyoruz. "Evet. Öyle olduğunu sanıyorum."

Gülümseyip aşağıya, sıcak içeceği tutan ellerime, altın alyansıma, kısa tırnaklara, zarifçe çapraz tuttuğum bacakları-

ma bakıyorum. Kendi bedenimi tanımıyorum. "Kocam neden sizinle görüştüğümü bilmiyor?" diye soruyorum.

Dr. Nash bir iç çekip gözlerini kapatıyor. "Sana karşı dürüst olacağım" diyerek ellerini kavuşturuyor ve iskemlesinde öne doğru eğiliyor. "En başta senden *benimle* görüştüğünü Ben'e söylememeni ben rica ettim."

İçim ürperiyor, bir şey yankılanır gibi adeta. Yine de bu adam güvenilmez durmuyor.

"Devam edin" diyorum. Bana yardım edebileceğine inanmak istiyorum.

"Birkaç kişi –doktorlar, psikiyatrlar, psikologlar ve benzerleri– geçmişte sen ve Ben'le ilişki kurdu, seninle çalışmak istiyorlardı. Ama Ben her zaman uzmanların seni görmesine izin vermek konusunda aşırı isteksizdi. Daha önce uzun bir tedavi gördüğünü ve ona göre bu tedavinin seni üzmekten başka hiçbir işe yaramadığını gayet açıkça belirtti. Seni –ve kendisini– yeni üzüntülerden korumak istiyordu doğal olarak."

Elbette; umutlarımı artırmak istemiyor. "Öyleyse, onun bilgisi olmadan sizi görmeye beni ikna mı ettiniz?"

"Evet. Ben'i aradım aslında, hatta ona önereceğim şeyi açıklamam için buluşmayı bile istedim, ama kabul etmedi. Bu yüzden seninle doğrudan ilişki kurdum."

Neden kaynaklandığı belli olmayan başka bir ürperme. "Nasıl?" diyorum.

Gözlerini indirip kahvesine bakıyor. "Seni görmeye geldim. Evden çıkmanı bekledim ve sonra da kendimi tanıttım."

"Ben de hemencecik sizi görmeyi kabul ettim, öyle mi?"

"Başta etmedin, hayır. Bana güvenebileceğine seni ikna ettim. Yalnızca bir seans için bir kereliğine buluşmayı önerdim, eğer gerekiyorsa Ben'in haberi olmaksızın. Sana neden benimle görüşmeni istediğimi ve sana sunabileceğimi düşündüğüm şeyleri açıklayacağımı söyledim."

"Ve ben de kabul ettim."

Başını kaldırıp "Evet" diyor. "Bu ilk görüşmeden sonra durumu Ben'e söyleyip söylememenin tamamen sana kalmış olduğunu, ama sen söylememeye karar verirsen randevularımızı hatırlatmak için seni arayacağımı anlattım, bu şekilde devam ettik."

"Ben de söylememeyi seçtim."

"Evet. Doğru. Ona söylemeden önce ilerleme kaydedene kadar beklemekten söz ettin. Bunun daha iyi olduğunu hissediyordun."

"Peki, öyle mi?"

"Ne?"

"İlerleme kaydediyor muyuz?"

Birkaç yudum daha kahve içtikten sonra bardağını masanın üstüne koyuyor. "Böyle olduğuna inanıyorum, evet. Gerçi ilerlemeyi tam olarak somuta dökmek biraz zor. Son birkaç haftada bir sürü anın geri geldi –bildiğimiz kadarıyla birçoğu ilk kez. Daha sıklıkla farkına vardığın bazı gerçekler var, oysa eskiden bunlar çok azdı. Örneğin artık bazen uyandığında evli olduğunu hatırlıyorsun. Ve..."

Susuyor. "Sonra?" diye soruyorum.

"Ee, sanıyorum bağımsızlık kazanıyorsun."

"Bağımsızlık mı?"

"Evet. Ben'e eskisi kadar bel bağlamıyorsun. Ya da bana."

İşte bu, diye düşünüyorum. Sözünü ettiği ilerleme bu. Yanımda bana eşlik eden biri olmadan mağazalara ya da kütüphaneye gidebilirim. Yine de bunu gururla kocama gösterecek kadar ilerleme kaydetmemişim. Uyandığımda bir kocam olduğunu hatırlayacak kadar değil.

"Ama bu kadar mı?"

"Önemli bir şey" diyor. "Bunu küçümseme Christine."

Bir şey söylemiyorum. Kahvemden bir yudum alıp kafede çevreme bakınıyorum. Kafe neredeyse boş. Arka taraftaki

mutfaktan sesler geliyor, zaman zaman bir tencerenin içindeki su kaynama noktasına gelince çıkan tıkırtılar, uzakta oynayan çocukların gürültüsü. Bu yerin evime bu kadar yakın olmasına rağmen daha önce buraya geldiğime dair bir anımın olmadığına inanmak zor.

Dr. Nash'e, "Birkaç haftadır görüştüğümüzü söylüyorsunuz" diyorum. "Peki ne yapıyoruz?"

"Daha önceki seanslarımızdan bir şey hatırlıyor musun? Herhangi bir şey?"

"Hayır" diyorum. "Hiçbir şey. Bildiğim kadarıyla bugün sizinle ilk kez görüşüyorum."

"Sorduğum için kusura bakma" diyor Dr. Nash. "Dediğim gibi, bazen anlık anılar hatırlıyorsun. Bazı günler diğerlerine göre daha çok şey hatırlıyorsun sanki."

"Anlamıyorum" diyorum. "Sizinle daha önceden karşılaştığıma, dün ne olduğuna, bir önceki gün ne olduğuna ya da geçen yıl ne olduğuna dair hiçbir anım yok. Ancak yıllarca öncesinden bazı şeyler hatırlayabiliyorum. Çocukluğumu. Annemi. Üniversitede olduğumu, en yakın arkadaşımın adını hatırlayabiliyorum. Öteki her şey hiçbir kırıntı kalmayacak şekilde silinmişken, bu eski anıların nasıl kaldığını anlamıyorum."

Ben soruyu sorarken Dr. Nash hep başını sallıyor. Bunları daha önce de duyduğundan kuşkum yok. Herhalde her hafta aynı şeyi soruyorum. Herhalde tam tamına aynı konuşmayı yapıyoruz.

"Bellek karmaşık bir şey" diyor Dr. Nash. "İnsanların olgu ve bilgileri bir iki dakikalığına depolayabildikleri kısa süreli bellekleri vardır, ama bir de uzun süreli bellek vardır. Buraya muazzam miktarda bilgiyi depolayabilir ve bu bilgileri sınırsız gibi görünen bir zaman uzunluğunda saklayabiliriz. Artık bu iki belleğin beynin farklı kısımlarının kontrolünde olduğunu, tüm beyin içinde bazı nöral bağlantılarının oldu-

ğunu biliyoruz. Beyinde kısa süreli, geçici anıları alıp çok daha sonra hatırlamak üzere uzun süreli anı olarak kodlamaktan sorumlu bir parça da var."

Artık sağlam zemindeymiş gibi rahatlıkla, hızla konuşuyor. Bir zamanlar ben de böyleydim herhalde, kendimden emin.

Dr. Nash, "Başlıca iki amnezi türü var" diyor. "En yaygın olanında hafızasını kaybeden kişi geçmiş olayları hatırlayamaz ve daha yeni olaylar en ağır etkilenmiş olanlardır. Yani, örneğin hafızasını kaybeden kişi bir araba kazası geçirmişse, olayı ya da olaydan önceki günleri veya haftaları hatırlamayabilir, ama diyelim kazadan altı ay öncesindeki her şeyi kusursuz hatırlayabilir."

Başımı tamam anlamında sallıyorum. "Peki öteki?"

"Öteki daha ender görülür" diyor. "Bazen kısa süreli anıları uzun süreli depoya nakletmek mümkün olmaz. Bu durumda olan insanlar o anı yaşar, ancak en yakın geçmişi hatırlayabilir, onu da ancak kısa süreliğine."

Benim bir şey söylememi istermiş gibi konuşmayı bırakıyor. Her birimizin replikleri var ve bu konuşmayı sıkça prova etmişiz gibi.

"Bende her ikisi de mi var?" diye soruyorum. "Anılarımın kaybolması, artı yeni anılar oluşturma aczi?"

Dr. Nash boğazını temizliyor. "Ne yazık ki evet. Bu yaygın bir şey değil, ama pekâlâ mümkün. Ne var ki, senin durumunda alışılmadık olan şey, amnezinin örüntüsü. Genellikle çocukluğunun başından itibaren olan biten şeylerle ilgili hiçbir sürekli anın yok, ancak yeni anıları daha önce hiç karşılaşmadığım bir şekilde işlemden geçiriyorsun. Şimdi bu odadan çıksam ve iki dakika sonra geri dönsem, antegrad amnezi yaşayan insanların çoğu benimle karşılaştıklarını, hele bugün karşılaştıklarını, hatırlamayacaktır. Fakat sen daha uzun zamanları –yirmi dört saate kadar– hatırlayabiliyorsun, sonra

bunları unutuyorsun. Bu tipik bir durum değil. Doğruyu söylemek gerekirse, belleğin sandığımız şekilde çalıştığını düşündüğümüzde buna anlam veremiyorum. Anıları kısa süreli bellekten uzun süreli depoya kusursuz nakledebildiğini düşündürüyor bu. Bu anıları neden orada tutamadığını anlamıyorum." Parçalanmış bir yaşam sürüyor olabilirim, ama hiç değilse bağımsızlığa benzer bir şeyi koruyacak kadar büyük parçalara bölünmüş. Sanırım şanslı olduğum anlamına geliyor bu.

"Neden?" diyorum. "Buna yol açan nedir?"

Dr. Nash bir şey söylemiyor. Salon sessizleşiyor. Hava hareket etmez ve yapışkanmış gibi geliyor. Doktor konuşmaya başlayınca, kelimeleri duvarlardan yankılanıyor adeta. "Belleğin hasar görmesine birçok şey yol açabilir" diyor. "Uzun ya da kısa süreli belleğin. Hastalık, travma, madde kullanımı. Hasarın kesin niteliği beynin hangi kısmının etkilendiğine bağlı olarak farklılık gösteriyor gibi görünüyor."

"Tamam" diyorum. "Benimkine ne yol açtı?"

Bir an bana bakıyor. "Ben sana ne anlattı?"

Yatak odasındaki konuşmamızı düşünüyorum. *Bir kaza,* demişti. *Kötü bir kaza.*

"Aslında bana hiçbir şey anlatmadı" diyorum. "En azından belirgin bir şey. Sadece bir kaza geçirdiğimi söyledi."

Masanın altında duran çantasına uzanarak, "Evet" diyor. "Amneziye travma yol açtı. Bu doğru, hiç değilse kısmen." Çantasını açıp içinden bir defter çıkarıyor. Başta notlarına başvuracağını sanıyorum, ama Dr. Nash bunun yerine defteri masada bana uzatıyor. "Bak. Bunun sende durmasını istiyorum" diyor. "Her şeyi hem de benden daha iyi açıklayacaktır. Özellikle bulunduğun duruma neyin yol açtığını. Ama başka şeyleri de."

Defteri ondan alıyorum. Kahverengi, deri ciltli bir defter, sayfaları lastik bir bantla tutturulmuş. Bandı çıkarıp rastgele bir yerden açıyorum. Defterin sayfaları ağır, belli belirsiz

çizgili, kenar boşluk çizgisi kırmızı ve sayfaları küçük bir el-yazısıyla dolu. "Bu nedir?" diye soruyorum.

"Bir günlük" diyor doktor. "Son birkaç haftadır tuttuğun günlük."

Şok geçiriyorum. "Günlük mü?" Defterin neden onda olduğunu merak ediyorum.

"Evet. Son günlerde yaptıklarımızın bir kaydı. Bu günlüğü tutmanı ben istedim senden. Belleğinin tam olarak nasıl işlediğini bulmaya çalışırken çok çalıştık. Yaptıklarımızın bir kaydını tutmanın senin için yararlı olabileceğini düşündüm." Önümdeki deftere bakıyorum. "Demek bunu ben yazdım."

"Evet. İçine istediğin ne varsa yazabileceğini söyledim sana. Amnezi yaşayan birçok kişi benzer şeyleri denedi, ama öylesine kısa bir bellek pencereleri var ki düşündüğün kadar yararlı olmuyor genellikle. Ancak senin tüm gün boyunca hatırlayabildiğin bazı şeyler var. Günün sonunda bir deftere neden notlar alamayasın, diye düşündüm. Bir günden ötekine bir bellek bağlantısı korumaya çalışmak sana yararlı olabilir dedim. Ayrıca, belleğin kas gibi olabileceğini, egzersiz sayesinde güçlenebilecek bir şey olduğunu hissediyorum."

"Ve biz bunları yaptıkça siz de okuyor muydunuz?"

"Hayır" diyor Dr. Nash. "Günlüğüne özel yazıyordun."

"Ama nasıl?.." diye söze başladıktan sonra, "Ben bana günlüğe yazmamı hatırlatıyor mu?"

Doktor başını iki yana sallıyor. "Günlüğü gizli tutmanı önerdim" diyor. "Defteri evde saklıyorsun. Nereye sakladığını söylemek için sana telefon ediyorum."

"Her gün mü?"

"Evet. Aşağı yukarı."

"Ben bu işte yok mu?"

Doktor şöyle bir duruyor, sonra, "Hayır. Ben bu defteri okumadı" diyor.

Neden, diye düşünüyorum, kocamın görmesini istemeye-

ceğim ne olabilir içinde. Ne gibi sırlarım var? Kendimin bile bilmediği sırlar?

"Ama siz okudunuz."

"Son kez görüştüğümüzde defteri bana bırakmıştın" diyor. "Okumamı istediğini söylemiştim. Zamanının geldiğini."

Deftere bakıyorum. Heyecanlıyım. Bir günlük. Çok yeni bir geçmişle olsa da, kayıp bir geçmişle bağlantı.

"Hepsini okudunuz mu?"

"Evet" diyor. "Büyük kısmını. En azından önemli her şeyi okudum sanıyorum." Duruyor ve ensesini kaşıyarak gözlerini başka yöne çeviriyor. Utanıyor, diye düşünüyorum. Defterin içinde neler olduğunu merak ediyorum. Kahvesinden son yudumu da alıp, "Bana göstermen için seni zorlamadım. Bunu bilmeni istiyorum" diyor.

Başımı tamam anlamına sallayıp kahvemin geri kalanını sessizce içiyorum, içerken de defterin sayfalarını çeviriyorum. Ön kapağın iç kısmında bir tarihler listesi var. "Bunlar nedir?" diye soruyorum.

"Bunlar buluştuğumuz günler" diyor. "Planladığımız günler de var ayrıca. İlerleme kaydettikçe bunları düzenliyoruz. Sana hatırlatmak için, günlüğüne bakmanı söylemek için telefon ediyorum."

Bugün ajandamın sayfaları arasındaki sarı notu düşünüyorum. "Ama bugün böyle yapmadık."

"Bugün günlüğün bendeydi" diyor Dr. Nash. "Bu yüzden yerine bir not yazdık."

Başımı sallayıp defterin geri kalanına göz atıyorum. Tanımadığım sıkışık bir elyazısıyla dolu. Sayfalar dolusu. Günler dolusu emek.

Nasıl zaman bulduğumu merak ediyorum, ama sonra mutfaktaki panoyu düşünüyorum, yanıt aşikâr: Yapacak başka bir işim yokmuş.

Defteri tekrar masaya koyuyorum. Kot pantolon ve tişört

giymiş bir genç oturduğumuz yere doğru şöyle bir baktıktan sonra bir içecek alıp gazetesiyle bir masaya kuruluyor. Tekrar bana bakmıyor ve yirmi yaşındaki ben üzülüyor. Görünmezmişim gibi hissediyorum.

"Gidelim mi?" diyorum.

Geldiğimiz yoldan geri dönüyoruz. Gökyüzü bulutlu ve ince bir sis tabakası var. Ayağımın altındaki zemin vıcık vıcık geliyor bana; sanki bataklıkta yürüyorum. Oyun parkında bir atlıkarınca görüyorum, yavaşça dönüyor, içinde hiç kimse yok oysa.

"Normalde burada buluşmuyor muyuz?" diye soruyorum yola varınca. "Kafede yani."

"Yok. Hayır, genellikle muayenehanemde buluşuruz. Egzersizler yaparız. Testler ve başka şeyler."

"Peki, bugün neden buradayız?"

"Aslında sadece defterini geri vermek istemiştim" diyor Dr. Nash. "Defterin sende olmaması beni tedirgin etti."

"Deftere çok mu bel bağlar oldum?" diye soruyorum.

"Bir anlamda evet."

Yolun karşı tarafına geçiyoruz, Ben'le paylaştığım eve doğru yürüyoruz. Ben'in park ettiği yerde duran otomobilini, penceremizden görülen küçük bahçeyi, kısa bahçe yolunu ve düzenli çiçek tarhlarını görüyorum. Buranın yaşadığım yer olduğuna yine de inanamıyorum.

"Eve gelmek ister misiniz?" diye soruyorum. "Bir şeyler içmek için."

Dr. Nash başını iki yana sallıyor. "Yok, gelmeyeyim, teşekkürler. Gitmem gerek. Julie ile bu akşam için planlarımız var."

Bir an durarak bana bakıyor. Düzgün taranmış saçlarını ve gömleğinde, kazağındaki yatay çizgilere uymayan dikey çizgiler bulunduğunu fark ediyorum. Onun bu sabah uyandığımda olduğumu sandığım yaştan yalnızca birkaç yaş daha büyük olduğunu kavrıyorum. "Julie eşiniz mi?"

Dr. Nash gülümseyip başını hayır anlamına sallıyor. "Yok, kız arkadaşım. Aslında nişanlım. Biz nişanlandık. Unutup duruyorum bunu."

Ben de ona gülümsüyorum. Bunlar hatırlamam gereken ayrıntılar herhalde. Küçük şeyler. Belki de defterime yazdığım ıvır zıvır bunlardır, tüm yaşamın asılı olduğu bu küçük kancalar.

"Tebrikler" diyorum, o da bana teşekkür ediyor.

Daha fazla soru sormam, daha çok ilgi göstermem gerektiğini hissediyorum, ama bunun pek anlamı yok. Bana şimdi ne anlatırsa anlatsın, yarın uyandığımda hepsini unutmuş olacağım. Elimdeki tek şey, bugün. "Gitmem gerek zaten" diyorum, "bu hafta sonu deniz kıyısında tatil yapacağız. Sonra toplanmam gerekecek..."

"Görüşmek üzere Christine" diyor. Tam arkasını dönmüşken, tekrar dönüp bana bakıyor. "Günlüğünün içine telefon numaralarım yazılı" diyor. "Ön tarafta. Beni tekrar görmek istersen telefon et. Tedavine devam etmek için yani. Tamam mı?"

Günlüğümü, bugünle yılın sonu arasına kurşunkalemle yazdığımız randevuları hatırlıyorum. "Ya daha fazla randevumuzun olduğunu düşünürsem?" diyorum.

Dr. Nash, "Defteri okuyunca anlayacaksın" diyor. "Her şey anlamını bulacak. Söz veriyorum."

"Tamam" diyorum. Ona güvendiğimi anlıyorum ve buna memnun oluyorum. Güvenecek bir tek kocam olmadığına memnun oluyorum.

"Sen nasıl istersen Christine. Ne zaman istersen beni arayabilirsin."

"Ararım" diyorum. Sonra Dr. Nash el sallayıp otomobiline biniyor, binerken de omzunun üstünden çevreyi kontrol ediyor, yola çıkıp uzaklaşıyor.

Kendime kahve yapıp oturma odasına geçiyorum. Dışarıdan yüksek matkap sesi ve bazen kesik kesik kahkahalarla bölünen bir ıslık sesi geliyor, ama koltuğa otururken bu bile hafif bir uğultuya dönüşüyor. Güneş tüllerin ardından güçsüzce parlıyor, kollarım ve bacaklarımda güneşin donuk sıcaklığını hissediyorum. Defteri çantamdan çıkarıyorum.

Tedirginim. Bu defterin içinde ne olduğunu bilmiyorum. Ne tür şoklar ve sürprizler, hangi gizemler içerdiğini. Anı defterini masanın üzerinde görüyorum. Bu defterde geçmişimin bir versiyonu var, ama Ben'in seçtiği bir versiyon. Elimde tuttuğum defterde başka bir versiyon mu var? Defteri açıyorum.

İlk sayfa çizgisiz. Ortasına siyah mürekkeple adımı yazmışım. *Christine Lucas.* Altına *Özel!* yazmamış olmam şaşılacak bir şey. Ya da *Girilmez!*

Bir şey daha eklenmiş sayfaya. Beklenmedik, dehşete düşüren bir şey. Bugün gördüğüm her şeyden daha dehşet verici. Orada, adımın altında, mavi mürekkep ve büyük harflerle iki sözcük var.

BEN'E GÜVENME

Ama sayfayı çevirmekten başka yapabileceğim bir şey yok.

Kişisel tarihimi okumaya başlıyorum.

Duzenleme
Ny.ozlem

İkinci bölüm

Christine Lucas'ın günlüğü

9 Kasım Cuma

Adım Christine Lucas. Kırk yedi yaşındayım. Amnezi hastasıyım. Burada, bu tanımadığım yatakta oturuyorum, alt kattaki adamın –bana kocam olduğunu, adının Ben olduğunu söylüyor– görünüşe göre kırk altıncı yaş günüm için aldığı ipek geceliği giymiş, hikâyemi yazıyorum. Oda sessiz ve tek ışık kaynağı komodinin üzerindeki lamba; yumuşak, turuncu bir aydınlık. Havada yüzüyorum sanki, bir ışık havuzunun üzerinde asılı kalmışım.

Yatak odasının kapısını kapattım. Bunları tek başına yazıyorum. Gizlice. Kocamın oturma odasında çıkardığı sesleri duyuyorum –öne eğilir ya da ayağa kalkarken kanepeden gelen hafif gıcırtı, ara sıra nazikçe bastırılan öksürük sesi– ama kocam yukarıya gelirse bu defteri saklayacağım. Yatağın ya da yastığın altına sokacağım. Yazdığımı görmesini istemiyorum. Bu defteri nasıl edindiğimi anlatmak zorunda kalmak istemiyorum.

Komodinin üzerindeki saate bakıyorum. Neredeyse on bir olmuş, hızla yazmam gerek. Çok geçmeden televizyonun kapatıldığını, Ben oda kapısına ilerlerken yer döşemelerinin gıcırtısını, elektrik düğmesinin çıt sesini duyacağımı düşünüyorum. Mutfağa gidecek ve sandviç yapıp bir bardak su mu alacak? Yoksa dosdoğru yatağa mı gelecek? Bilmiyorum.

Onun alışkanlıklarını bilmiyorum. Kendiminkileri de bilmiyorum.

Çünkü benim hafızam yok. Ben'e göre, bu öğleden sonra buluştuğum doktora göre, bu gece, ben uyurken, zihnim bugün öğrendiğim her şeyi sessizce silecek. Bugün yaptığım her şeyi. Yarın uyandığımda bu sabahki gibi olacağım. Kendimi hâlâ çocuk sanarak. Önümde koskoca bir ömrün fırsatları olduğunu sanarak.

Sonra yine yanıldığımı keşfedeceğim. Seçimlerim çoktan yapılmış. Yaşamımın yarısını ardımda bırakmışım.

Doktorun soyadı Nash. Bu sabah beni aradı, arabasıyla gelip evden aldı, beni bir muayenehaneye götürdü. Bana sorunca onunla daha önce hiç karşılaşmadığımı anlattım; doktor güldü –ama kaba bir şekilde değil– ve masasında duran bilgisayarın kapağını kaldırdı.

Bana bir film oynattı. Bir video çekimi. Benimle Dr. Nash farklı giysilerle, ama aynı koltuklarda, aynı muayenehanedeyiz. Filmde Dr. Nash bana bir kurşunkalem vererek kâğıdın üstüne şekiller çizmemi söylüyor, ama bir aynaya bakarak, böylece her şey tersinden görünüyor. Bunu yapmakta zorlandığımı görebiliyorum, ama şimdi seyrederken görebildiğim tek şey kırışmış parmaklarım ve sol elimdeki alyansın parıltısı. Çizimi bitirdiğimde Dr. Nash memnun olmuş gibi duruyor. Videoda, "Hızlanıyorsun" dedi, sonra da egzersizin kendisini hatırlamasam da çok, çok derinlerde bir yerlerde haftalarca yaptığımız çalışmanın etkilerini hatırladığımı ekledi. O zaman gülümsemişim, ama mutlu görünmüyorum. Film sona erdi.

Dr. Nash bilgisayarını kapattı. Son birkaç haftadır görüştüğümüzü, olaysal amnezi denilen ağır bir hastalık geçirdiğimi söyledi. Yani olayları ya da özgeçmişimle ilgili ayrıntıları hatırlayamadığımı açıkladı ve bunun genellikle bir tür nörolojik

sorundan kaynaklandığını söyledi. Yapısal ya da kimyasal, dedi. Veya hormon dengesizliği. Bu çok nadir görülen bir şeymiş ve ben bundan bilhassa ağır etkilenmişim. Ne kadar ağır olduğunu sorduğum zaman, Dr. Nash erken çocukluğumun ötesini hiç hatırlayamadığım günler olduğunu söyledi. Uyandığımda hiçbir yetişkinlik anımın olmadığı bu sabahı düşündüm.

"Bazı günler mi?" diye sordum. Dr. Nash cevap vermedi, ama suskunluğu aslında neyi kastettiğini anlattı bana:

Çoğu gün.

Kalıcı amnezinin tedavileri var dedi –ilaçlar, hipnoz– ama bunların çoğu zaten denendi. "Kendine yardım etmeni mümkün kılan benzersiz bir durumun var Christine" dedi ve ona nedenini sorduğumda, benim birçok amnezi hastasından farklı olduğumu açıkladı. "Senin semptomların, anılarının sonsuza kadar kaybolmadığını düşündürüyor" dedi. "Bazı şeyleri saatler boyunca hatırlayabiliyorsun. Ta uyuyana kadar. Hatta bazen kestirip uyandığında da bazı şeyleri hatırlayabiliyorsun –derin bir uykuya dalmadığın sürece. Birçok amnezi hastası birkaç saniye içinde yeni anılarını unutur..."

"Peki ne yapacağım?" diye sordum.

Dr. Nash masanın üzerinden kahverengi bir defter uzattı bana. "Tedavini, duygularını, aklına gelen her tür izlenim ya da anıyı belgelemen işe yarayabilir sanıyorum. Buraya kaydet."

Uzanıp defteri elinden aldım. Defterin sayfaları boştu.

Demek benim tedavim bu, diye düşündüm. *Günlük tutmak. Ben olayları hatırlamak istiyorum, sadece kaydetmek değil.*

Hayal kırıklığımı sezmiş olmalı. "Ayrıca anılarını yazma işleminin yeni anıları tetikleyebileceğini de umuyorum" dedi. "Bunun etkisi anıların birikerek çoğalmasını sağlayabilir."

Bir an suskun kaldım. Başka bir seçeneğim var mıydı gerçekten? Ya günlük tutacaktım ya da bu şekilde kalacaktım, sonsuza kadar.

"Tamam" dedim. "Yapacağım."

"Güzel" dedi Dr. Nash. "Defterin ön tarafına telefon numaralarımı yazdım. Kafan karışırsa beni ara."

Defteri ondan alıp arayacağımı söyledim. Uzun bir suskunluktan sonra Dr. Nash, "Son günlerde çocukluğunun erken dönemine ilişkin iyi çalışmalar yaptık" dedi. "Resimlere bakıyor, bunun gibi şeyler yapıyoruz." Ben bir şey söylemeyince Dr. Nash önündeki dosyadan bir fotoğraf çıkardı. "Bugün buna bakmanı istiyorum" dedi. "Bu resmi hatırlıyor musun?"

Bir evin resmiydi. Başta bana hiç mi hiç tanıdık gelmedi, ama sonra ön kapıya çıkan yıpranmış basamağı gördüm ve birden hatırladım. Doğup büyüdüğüm, bu sabah içinde uyandığımı sandığım evdi bu. Farklı, nedense biraz daha az gerçek gibi duruyordu, ama o olduğu kesindi. Yutkundum, "çocukken oturduğum yer burası" dedim.

Dr. Nash başını sallayıp en eski anılarımın çoğunun hastalıktan etkilenmediğini söyledi. Evin içini anlatmamı istedi benden.

Ona hatırladıklarımı anlattım: Ön kapının dosdoğru oturma odasına açıldığını, evin arka tarafında küçük bir yemek odası olduğunu, konuklarımızdan, evimizi komşularınkilerden ayıran ve hemen arkadaki mutfağa giden patikayı kullanmalarını istediğimizi.

"Başka?" diye sordu doktor. "Ya üst kat?"

"İki yatak odası" dedim. "Biri önde, öteki arkada. Banyo ve tuvalete evin en arka tarafındaki mutfaktan geçiliyordu. İki tuğla duvar ve oluklu plastikten bir çatı sayesinde evin geri kalanıyla bağlantısı yapılana kadar banyo ve tuvalet ayrı bir binadaydı."

"Başka?"

Dr. Nash'in ne aradığını bilmiyordum. "Emin değilim..." dedim. Küçük ayrıntıları hatırlayıp hatırlamadığımı sordu.

O zaman aklıma geldi. "Annemin kilerde üzerinde *Şeker*

yazan bir kavanozu vardı" dedim. "İçine para koyar, en üst rafa saklardı. Orada reçeller dururdu. Annemin kendi yaptığı reçeller. Otomobille gidip koruluktan meyve toplardık. Neresi olduğunu hatırlamıyorum. Üçümüz koruluğun iyice içine dalıp böğürtlen toplardık. Torbalar dolusu. Sonra annem böğürtlenleri kaynatıp reçel yapardı."

Dr. Nash başını sallayarak, "Güzel" dedi. "Mükemmel!" Önündeki dosyaya bir şeyler yazıyordu. "Peki bunlar?"

Bana birkaç resim daha gösterdi. Birkaç dakika sonra annem olduğunu fark ettiğim bir kadının fotoğrafı. Biri benim resmim. Resimlerle ilgili anlatabileceklerimi anlattım. Konuşmam bitince Dr. Nash fotoğrafları kaldırdı. "Çok iyi. Çocukluğun hakkında normalden çok daha fazla şey hatırladın. Sanıyorum bu resimler yüzünden." Durdu. "Bir dahaki sefere sana başka resimler de göstermek isterim."

Olur, dedim. Bu fotoğrafları nereden aldığını, hayatım hakkında benim bilmediğim neler bildiğini merak ettim.

"Bende kalabilir mi?" diye sordum. "Eski evimin resmi?"

Dr. Nash gülümsedi. "Elbette!" Resmi defterimin arasına soktum.

Dr. Nash otomobiliyle beni eve bıraktı. Ben'in buluştuğumuzu bilmediğini zaten açıklamıştı, şimdi de tutacağım günlüğü Ben'e söylemeyi isteyip istemediğimi iyice düşünmem gerektiğini anlattı. "Kendini engellenmiş hissedebilirsin" dedi. "Bazı şeyleri yazmakta tereddüt edebilirsin. Kendini istediğin her şeyi yazabilecek durumda hissetmen çok önemli bence. Artı, Ben bir kez daha tedavi görmeye karar verdiğini öğrenince memnun olmayabilir." Durdu. "Bu defteri saklamak zorunda kalabilirsin."

"Ama deftere yazmayı nasıl hatırlayacağım?" diye sordum. Dr. Nash bir şey söylemedi. Aklıma bir fikir geldi. "Siz bana hatırlatır mısınız?"

Hatırlatacağını söyledi. "Ama bana defterin nerede olduğunu söylemen lazım" dedi. Bir evin önüne yaklaşmıştık. Dr. Nash otomobilini durdurduktan bir an sonra buranın benim evim olduğunu kavradım.

"Gardırop" dedim. "Defteri dolabın arkasına koyacağım." Bu sabah giyinirken gördüklerimi anımsadım. "Orada bir ayakkabı kutusu var, onun içine koyarım."

"İyi fikir" dedi. "Ama bu gece deftere yazman gerek. Uyumadan önce. Yoksa yarın herhangi, boş bir defterden başka bir şey olmaz. Bu defterin ne olduğunu anlayamazsın."

Deftere yazacağımı, anladığımı söyledim. Otomobilden indim.

"Kendine dikkat et, Christine" dedi.

Şimdi yatağın üstünde oturuyorum. Kocamı bekliyorum. Büyüdüğüm evin resmine bakıyorum. O kadar normal, o kadar sıradan görünüyor ki. Ve o kadar da tanıdık.

Oradan buraya nasıl geldim? diye düşünüyorum. *Ne oldu? Geçmişim, hikâyem nedir?*

Oturma odasındaki saatin çaldığını işitiyorum. Gece yarısı. Ben merdivenden yukarıya çıkıyor. Bu defteri saklamam gerek. Dr. Nash'e söylediğim gibi gardırobun arka tarafındaki ayakkabı kutusunda. Yarın Dr. Nash bana telefon ederse, deftere başka şeyler de yazacağım.

10 Kasım Cumartesi

Bunları öğleyin yazıyorum. Ben alt katta kitap okuyor. Benim dinlendiğimi sanıyor, ama yorgun olmama karşın dinleniyor değilim. Zamanım yok. Bunları aklımdan silinmeden yazmam gerek. Günlüğüme yazmam gerek.

Saatime bakıp zamanı not ediyorum. Ben öğleden sonra yürüyüşe çıkmamızı önermişti. Bir saatten biraz daha fazla zamanım var.

Bu sabah kim olduğumu bilmeden uyandım. Gözlerimi açtığımda bir komodinin köşeli kenarlarını, sarı bir lamba görmeyi bekliyordum. Odanın köşesinde kutu gibi bir gardırop ve soluk renkli, belli belirsiz eğreltiotu desenli duvar kâğıdı. Aşağıda annemin domuz pastırması pişirirken çıkardığı sesleri ya da babamın bahçede çitin çalılarını keserken çaldığı ıslığı duymayı bekliyordum. İçinde uyandığım yatağın tek kişilik olmasını, kulağı kopmuş oyuncak bir ayıdan başka bir şey olmamasını bekliyordum. *Yanılmışım. Annemle babamın odasındayım* diye düşündüm önce, sonra odadaki hiçbir şeyin tanıdık gelmediğini fark ettim. Bu yatak odası tamamıyla yabancıydı. Tekrar yatağa yattım. *Ters bir şey var,* diye düşündüm. *Korkunç, korkunç derecede ters.*

Alt kata indiğimde aynanın çevresindeki fotoğrafları çok-

tan görmüştüm. Çocuk olmadığımı, ergenlik çağında bile olmadığımı biliyordum ve kahvaltı hazırladığını, radyodaki müziğe ıslıkla eşlik ettiğini duyabildiğim adamın babam, ev arkadaşım ya da erkek arkadaşım değil Ben adını taşıyan kocam olduğunu çıkarmıştım.

Mutfak kapısında tereddüt ettim. Korkuyordum. Sanki onunla ilk kez tanışacaktım. Nasıl biriydi? Görüntüsü fotoğraflardaki gibi miydi? Yoksa onlar da mı yanlış fikir veriyordu? Resimdekilerden daha yaşlı, daha şişman, daha kel miydi? Sesi nasıl çıkacaktı? Hareketleri nasıl olacaktı? Nasıl evlenmiştik?

Durduk yerde bir görüntü geldi gözümün önüne. Bir kadın –annem mi?– bana dikkatli olmamı söylüyor. *Marry'nin acelesi var...*

Kapıyı itip açtım. Ben'in arkası bana dönüktü, tavada cızırdayan domuz pastırmasını spatulayla çeviriyordu. İçeriye girdiğimi duymamıştı.

"Ben?" dedim. Hemen bana döndü.

"Christine. İyi misin?"

Ne cevap vereceğimi bilmiyordum, bu yüzden, "Evet, sanırım iyiyim" dedim.

Ben o zaman gülümsedi, yüzüne bir rahatlama ifadesi geldi, ben de aynısını yaptım. Üst kattaki resimlerde olduğundan daha yaşlı duruyordu –yüzünde daha fazla çizgi vardı, saçları grileşmeye ve şakaklarda biraz azalmaya başlamıştı– ama bunlar onu daha az cazip kılacağına daha da çekicileştirmişti. Çenesi onu olduğundan daha yaşlı gösteriyordu, gözlerinde haylaz bir pırıltı vardı. Babamın biraz daha yaşlı haline benzediğini fark ettim. Bundan kötüsü olabilirdi, diye düşündüm. Çok daha kötüsü.

"Fotoğrafları gördün mü?" diye sordu Ben. Başımı salladım. "Endişelenme. Her şeyi açıklayacağım. Neden gidip oturmuyorsun?" Eliyle koridoru işaret etti. "Yemek odasına buradan geçiliyor. Ben de hemen gelirim. Bunu da al."

Bana karabiber değirmenini verdi, ben de yemek odasına geçtim. Birkaç dakika sonra Ben iki tabakla geldi. İncecik bir pastırma dilimi yağ içinde yüzüyor, bir yumurtayla kızartılıp tabağın yanına konmuş ekmek. Kahvaltımı ederken, Ben nasıl hayatta kaldığımı anlattı.

Bugün günlerden cumartesi, dedi. Ben hafta içinde çalışıyor; öğretmenlik yapıyor. Çantamda duran telefonu, mutfakta duvara asılı panoyu anlattı. Acil durumlar için ayırdığımız paranın –iki adet yirmi pound'luk kâğıt para, sıkıca rulo yapılıp şömine rafının üstünde duran saatin arkasına sokulmuş– durduğu yeri ve yaşamımdan anlık izler bulabileceğim anı defterini gösterdi. Birlikte idare ediyoruz, dedi. Ona inandığımdan emin değildim, ama inanmam gerekiyordu.

Kahvaltımızı bitirdikten sonra mutfağı toplamakta ona yardım ettim. "İstersen daha sonra yürüyüşe çıkabiliriz" dedi. Olur dedim, Ben de bundan memnun oldu. "Biraz gazete okuyacağım" dedi. "Tamam mı?"

Üst kata çıktım. Tek başınaydım, başım dönüyordu, aynı zamanda hem dolu hem boş gibiydi. Kendimi hiçbir şeyi kavrayamayacak kadar güçsüz hissediyordum. Hiçbir şey gerçek gibi değildi. İçinde olduğum evi –artık benim olduğunu bildiğim evi– burayı ilk kez gören gözlerle inceledim. Bir an koşarak kaçma isteği duydum. Sakinleşmeliydim.

Uyuduğum yatağın kenarına oturdum. Bunu başarabilirim, diye düşündüm. Ortalığı toplamak. Kendimi bir şeylerle meşgul etmek. Kabartmak için yastığı aldım ve derken bir şey vızıldamaya başladı.

Ne olduğunu tam bilmiyordum. Alçak sesli, ısrarlı. Ses değil, titreşim. Çantam ayağımın dibindeydi. Tam onu yerden alırken sesin çantadan geldiğini fark ettim. Ben'in bana bir telefondan söz ettiğini hatırladım.

Bulduğumda telefonun ışığı yanıyordu. Uzunca bir süre telefona baktım. İçimde bir şey, derinlere gömülü ya da belle-

ğin tam eşiğinde bir yerlerde duran bir şey bu telefonun neyle ilgili olduğunu tam olarak biliyordu. Telefonu açtım.

Bir erkek sesi. "Alo" dedi. "Christine sen misin? Christine orada mısın?"

"Evet" dedim.

"Ben doktorunum. İyi misin? Ben yanında mı?"

"Hayır" dedim. "O... Neler oluyor?"

Telefondaki kişi bana adını ve birkaç haftadır birlikte çalıştığımızı söyledi. "Hafızan üzerinde" dedi. Ben cevap vermeyince de ekledi: "Bana güvenmeni istiyorum. Yatak odasındaki gardıroba bakmanı istiyorum." Konuşmasına devam etmeden önce bir an durdu. "Gardırobun zemininde bir ayakkabı kutusu var. Kutunun içine bak. Orada bir defter olmalı."

Odanın köşesindeki gardıroba bir bakış attım.

"Bütün bunları nereden biliyorsunuz?"

"Bana sen söyledin" dedi. "Dün görüştük. Bir günlük tutmana karar verdik. Defteri oraya saklayacağını sen söyledin."

Sana inanmıyorum, demek istiyordum, ama bunu demek nezaketsizlik olurdu ve tam olarak doğru da değildi.

"Deftere bakar mısın?" dedi. Bakacağımı söyleyince de ekledi: "Şimdi bak. Ben'e bir şey söyleme. Şimdi bak."

Telefonu kapatmayıp gardırobun yanına gittim. Haklıydı. Gardırobun içinde, yerde bir ayakkabı kutusu –tam oturmayan kapağında *Scholl* yazan mavi bir kutu– ve kutunun içinde de ince kâğıda sarılı bir defter duruyordu.

Dr. Nash, "Defter orada mı?" diye sordu.

Defteri alıp kâğıdı açtım. Kahverengi deriden bir defterdi ve pahalı bir havası vardı.

"Christine?"

"Evet. Defter burada."

"Güzel. İçine yazmış mısın?"

Defterin ilk sayfasını açtım. Yazdığımı gördüm. *Benim adım Christine Lucas,* diye başlıyordu. *Kırk yedi yaşındayım.*

Amnezi hastasıyım. Gergin, heyecanlı hissettim kendimi. Başkasının işine burnumu sokuyor gibi hissettim, ama aslında bunlar kendi işlerimdi.

"Yazmışım" dedim.

Dr. Nash, "Mükemmel!" dedi, sonra yarın beni arayacağını söyleyerek telefonu kapattı.

Hareketsiz kaldım. Orada, kapısı açık gardırobun hemen yanında yere oturarak okumaya başladım, yatak hâlâ yapılmamış halde duruyordu.

Başta hayal kırıklığına uğradım. Yazdığım hiçbir şeyi hatırlamıyordum. Ne Dr. Nash'i, ne beni götürdüğünü iddia ettiğim muayenehaneyi, ne yaptığımızı yazdığım yapbozları. Henüz biraz önce sesini duymuş olsam da ne onu zihnimde canlandırabiliyordum, ne de onun yanında olduğumu. Defter bir roman gibi okunuyordu. Ama sonra, defterin arkalarına doğru iki sayfa arasına konmuş bir fotoğraf buldum. Büyüdüğüm ev, bu sabah uyandığımda içinde olmayı beklediğim ev. Bu gerçekti, kanıtım buydu. Dr. Nash'i görmüştüm, bana bu resmi, geçmişimin bu parçasını vermişti.

Gözlerimi kapattım. Dün eski evimi, kilerdeki şeker kavanozunu, korulukta böğürtlen toplayışımı anlatmışım. Bu anılar hâlâ yerinde duruyor mu? Başkalarını da hatırlayabilir miyim? Annemi, babamı düşündüm, başka şeyleri de hatırlamaya zorladım kendimi. Yavaş yavaş imgeler oluştu. Mat turuncu bir halı, zeytin yeşili bir vazo. Göğüs kısmına pembe ördek işli, ağ kısmında baskı çıtçıtlar olan sarı bir bebek tulumu. Havacı mavisi plastik bir araba koltuğu ve pembe, rengi solmuş bir oturak.

Renkler ve şekiller, ama bir yaşamı betimleyen başka bir şey yok. Hiçbir şey yok. Annemle babamı görmek istiyorum, diye düşündüm, ama ancak o zaman ilk kez onların ölmüş olduğunu bir şekilde bildiğimi kavradım.

İçimi çekerek dağınık yatağın kenarına oturdum. Günlü-

ğün sayfaları arasında bir tükenmezkalem duruyordu, nere. deyse hiç düşünmeden kalemi elime aldım, niyetim yazmak. tı. Kalemi sayfanın üzerinde tuttum ve konsantre olmak için gözlerimi kapattım.

İşte o anda oldu. Bunu –annemle babamın göçüp gittiği. ni– fark etmem mi öteki anıları tetikledi, bilmiyorum, ama birden zihnimin uzun, derin bir uykudan uyandığını hisset. tim. Zihnim canlandı. Yavaş yavaş değil, aniden. Bir silkin. meyle. Bir elektrik kıvılcımıyla. Aniden önümde boş bir say. fayla bir yatak odasında oturmuyordum, başka bir yerdey. dim. Geçmişe gitmiştim –yitirdiğimi sandığım bir geçmişe– ve her şeye dokunabiliyor, her şeyi hissedebiliyor ve tadabili. yordum. Fark ettim ki, hatırlıyorum.

Eve, büyüdüğüm eve gelirken görüyordum kendimi. On üç ya da on dört yaşındayım, yazdığım hikâyeye devam etme. ye can atıyorum, ama mutfak masasında bir not buluyorum. *Dışarıya çıkmak zorunda kaldık,* yazıyor notta. *Ted Amcan seni altıda alacak.* Bir içecekle sandviç alıp defterimin başı. na oturuyorum. Bayan Royce, hikâyelerimin *güçlü* ve *etkile. yici* olduğunu söylemişti; yazmayı kariyere dönüştürebilece. ğimi düşünüyor. Ama ne yazacağımı bilemiyorum, konsant. re olamıyorum. Sessiz bir öfkeyle için için köpürüyorum. On. ların suçu. *Neredeler? Ne yapıyorlar? Ben neden davetli değil. lim?* Kâğıdı buruşturup fırlatıyorum.

Bu görüntü yok oldu, ama hemen ardından başka bir gö. rüntü geldi. Daha güçlüsü. Daha gerçeği. Babam bizi otomo. bille eve götürüyor. Otomobilin arka tarafında oturuyorum, ön camdan sabit bir noktaya bakıyorum. Ölmüş bir sineğe. Bir kum tanesine. Bilemiyorum. Konuşuyorum, ama ne diye. ceğimden emin değilim.

"Bana ne zaman söyleyecektiniz?"

Kimse cevap vermiyor.

"Anne?"

"Christine" diyor annem. "Yapma."

"Baba? Bana ne zaman söyleyecektiniz?" Sessizlik. "Ölecek misin?" diye soruyorum, gözlerim hâlâ penceredeki o noktaya odaklı. "Babacığım? Ölecek misin?"

Omzunun üzerinden bana bakıp gülümsüyor. "Elbette ki hayır, meleğim. Elbette ki hayır. Pinpon bir ihtiyar olana kadar ölmeyeceğim. Bir dolu torunla birlikte!"

Yalan söylediğini biliyorum. "Bununla savaşacağız" diyor. "Sana söz veriyorum."

Derin bir soluk alış. Gözlerimi açtım. Görüntü sona ermiş, aniden yok olmuştu. Bir yatak odasında, bu sabah uyandığım yatak odasında oturuyordum, ne var ki bir an bana farklı göründü. Dümdüz. Renksiz. Enerjiden yoksun, güneşte solmuş bir manzara resmine bakıyormuşum gibi. Geçmişin canlılığı şimdinin tüm rengini soldurmuştu sanki.

Kucağıma, elimdeki deftere baktım. Kalem parmaklarımın arasından kaymış, yere düşerken boş sayfada ince mavi bir çizgi bırakmıştı. Yüreğim göğsümde küt küt atıyordu. Bir şey hatırlamıştım. Muazzam, önemli bir şey. Kaybolmamıştı. Kalemi yerden alıp bunu yazmaya başladım.

Yazmayı burada bırakacağım. Gözlerimi kapayıp görüntüyü geri getirmeye çalıştığımda bunu yapabiliyorum. Ben. Annem ve babam. Otomobille eve gidişimiz. Hâlâ kafamın içinde. Önceki kadar canlı değil, zamanla solmuş gibi, ama hâlâ orada. Yine de bunu deftere yazdığıma memnun oluyorum. Eninde sonunda kaybolacağını biliyorum. En azından şimdi tümüyle yitip gitmiş değil.

Ben gazetesini okumayı bitirmiş olmalı. Üst kata seslendi, dışarıya çıkmaya hazır olup olmadığımı sordu. Olduğumu söyledim. Bu defteri gardıroba saklayacak, bir ceketle çizme bulacağım. Daha sonra yeniden yazacağım. Hatırlarsam.

Bunlar saatler önce yazıldı. Bütün öğleden sonra dışarıdaydık, ama artık evdeyiz. Ben mutfakta, akşam yemeği için balık pişiriyor. Radyoyu açmış ve caz ezgileri, oturup bunları yazdığım yatak odasına kadar geliyor. Yemeği ben hazırlayayım demedim –üst kata çıkıp bu akşamüstü gördüklerimi kaydetmek için yanıp tutuşuyordum– ama Ben buna bozulmuş gibi görünmüyordu.

"Gidip uzan" demişti. "Yemeğe yaklaşık kırk beş dakikamız var." Başımı sallamıştım. "Yemek hazır olunca sana seslenirim."

Saatime bakıyorum. Hızlı yazarsam zaman yeter gibi.

Saat bire biraz kala evden çıktık. Fazla uzağa gitmedik ve alçak, basık bir binanın önüne otomobili park ettik. Bina terk edilmiş gibi duruyordu; tahtayla kapatılmış pencerelerden her birine gri bir güvercin oturmuştu, kapı oluklu demirle kaplanmıştı. Otomobilden inerken Ben, "Burası halka açık havuz" dedi. "Yazın açık herhalde. Yürüyelim mi?"

Beton, dar bir yol tepenin yamacına doğru kıvrılarak çıkıyordu. Sessizce yürüdük, ara sıra boş futbol sahasındaki kargalardan birinin gaklamasını, uzaktaki bir köpeğin dokunaklı havlamasını, çocuk seslerini, şehrin uğultusunu duyuyorduk sadece. Babamı, onun ölümünü ve bunu hiç değilse biraz olsun hatırladığımı düşündüm. Yürüyüş yapan bir kadın tek başına koşu parkurunda turluyordu, patika bizi yüksek bir çalının ardına, tepenin doruğuna çıkarana dek bir süre onu izledim. Tepeden yaşamı görebiliyordum: Küçük bir çocuk uçurtma uçururken babası hemen ardında duruyor, bir kız uzun tasmasıyla küçük bir köpek gezdiriyordu.

Ben, "Burası Parliament Hill" dedi. "Buraya sık sık geliriz."

Yanıt vermedim. Alçak bulutların altında şehir önümüzde uzanıyordu. Huzurlu bir hali vardı. Ve düşündüğümden daha küçük; ta uzaktaki alçak tepelere kadar göz alabildiği-

ne görebiliyordum. Gökyüzüne uzanan Telsiz kulesi, St. Paul Kilisesi, Battersea'deki elektrik santrali gibi tanıdığım bazı şekilleri –gerçi belli belirsiz ve neden böyle olduğunu bilmeksizin– ayırt edebiliyordum. Başka, daha az tanıdık gelen işaretler de vardı: Çok uzaklarda tombul bir puro biçimindeki cam bina, dev dönmedolap. Kendi yüzüm gibi manzara da hem yabancı hem de bir şekilde tanıdık.

"Burayı tanıdığımı hissediyorum" dedim.

"Evet" dedi Ben. "Evet. Bir süredir buraya geliyoruz, gerçi manzara hep değişiyor ama."

Yürümeye devam ettik. Bankların çoğu başkaları tarafından kapılmıştı, tek başına gelenler ya da çiftler tarafından. Tepenin doruğunu geçince bir tane bulup oturduk. Ketçap kokusu aldım; bankın altında karton bir kutu içinde yarısı yenmiş bir hamburger bırakılmıştı.

Ben kartonu dikkatle tutup çöp kutularından birine attıktan sonra gelip yanıma oturdu. Şehir manzarasındaki bazı yerleri gösterdi. Bu kadar uzaktan bile inamlmaz yüksek görünen bir binayı işaret ederek, "Burası Canary Wharf" dedi. "Doksanların başında inşa edildi galiba. Hepsi büro, bunun gibi şeyler."

Doksanlar. Yaşadığımı hatırlayamadığım bir on yılın tek kelimede özetlendiğini duymak tuhaf geliyordu. Ne çok şey kaçırmış olmalıyım. Ne çok müzik parçası, ne çok film ve kitap, ne çok haber. Felaketler, trajediler, savaşlar. Ben bunlardan habersizce bir günden ötekine geçerken koca bir ülke bile parçalanmış olabilirdi.

Yaşamımın o kadar büyük kısmı da. Her gün görmeme karşın tanımadığım o kadar çok görüntü var ki.

"Ben" dedim. "Bizden bahsetsene."

"Biz mi?" diye sordu. "Ne demek istiyorsun?"

Ona döndüm. Ani bir rüzgâr esti, yüzüm buz gibi oldu. Uzakta bir köpek havladı. Neyi ne kadar söyleyeceğimden emin değildim; Ben, benim onu hiç mi hiç hatırlamadığımı biliyor.

"Özür dilerim" dedim. "İkimiz hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Nasıl tanıştığımızı, ne zaman evlendiğimizi falan bile bilmiyorum."

Ben gülümseyerek bankın üzerinde birbirimize değecek şekilde bana yaklaştı. Kolunu omzuma doladı. Tam geri çekilecekken onun bir yabancı değil, evli olduğum adam olduğunu hatırladım. "Ne bilmek istiyorsun?"

"Bilmiyorum" dedim. "Nasıl tanıştık?"

"Ee, ikimiz de üniversitedeydik" dedi. "Sen doktorana henüz başlamıştın. Bunu hatırlıyor musun?"

Başımı iki yana salladım. "Pek değil. Ne okuyordum?"

Ben, "İngilizce bölümünden mezun oldun" deyince gözlerimin önünden bir an bir görüntü geçti, hızlı ve keskin bir görüntü. Kendimi bir kütüphanede gördüm, feminist teori ve XX. yüzyıl başı edebiyatı üzerine bir tez yazmakla ilgili muğlak fikirlerle doluydum, gerçi aslında bu, romanlarım üzerinde çalışırken yapabileceğim bir şeydi sadece, annemin anlamayabileceği ama hiç değilse akla uygun olarak göreceği bir şey. Görüntü bir an bulanık da olsa zihnimde kaldı, o kadar gerçekti ki ona neredeyse dokunabilirdim, sonra Ben konuştu, görüntü de kayboldu.

"Ben master yapıyordum" dedi. "Kimya bölümünde. Seni sürekli görürdüm. Kütüphanede, barda falan. Bu kadar güzel olman afallatırdı beni, ama asla seninle konuşma cesaretini toplayamazdım."

Güldüm. "Gerçekten mi?" Kendimi göz korkutucu olarak düşünemiyordum.

"Hep o kadar kendine güvenli bir havan vardı ki. Ve yoğun. Saatlerce etrafında kitaplarla oturur, okuyup notlar alırdın, fincanlar dolusu kahve falan içerdin. O kadar güzeldin ki. Benimle bir gün olsun ilgileneceğini hayal bile edemezdim. Sonra bir gün kütüphanede yanında oturuyor buluverdim kendimi, sen de kazayla fincanını devirdin, kahve kitaplarımın üze-

rine döküldü. Hiç önemli olmasa da özür üzerine özür diledin, dökülen kahveyi kâğıtlarla temizledik, sonra ben sana bir içecek daha almak için ısrar ettim. Ashnda özür dilemek için kahveyi senin alman gerektiğini söyledin, ben de tamam dedim, sonra kahve içmeye gittik. Böyle oldu işte."

Görüntüyü zihnimde canlandırmaya, ikimizi hatırlamaya çalıştım: genç, bir kütüphanede, etraf ıslak ve pis kâğıtlarla çevrili, gülerken. Yapamadım ve keskin bir üzüntü hissettim. Her çiftin tanışma öykülerini nasıl sevdiklerini düşünebiliyordum –önce kim kiminle konuştu, neler konuşuldu– ne var ki ben bizimkini hatırlamıyordum. Rüzgâr oğlanın uçurtmasının kuyruğunu savurdu: Ölümün hırıltısı gibi bir ses.

"Sonra ne oldu?" diye sordum.

"Eh, çıkmaya başladık. Her zamanki şeyler, bilirsin. Lisansı bitirdim, sen de doktoranı, sonra da evlendik."

"Nasıl? Kim kime evlenme teklif etti?"

"Ha" dedi Ben. "Ben ettim."

"Nerede? Nasıl olduğunu anlatsana."

Ben, "Birbirimize deliler gibi âşıktık" dedi. Başını çevirip uzaklara baktı. "Tüm zamanımızı birlikte geçiriyorduk. Sen evini biriyle paylaşıyordun, ama orada pek fazla kaldığın söylenemezdi. Zamanının çoğunu benimle geçirirdin. Birlikte yaşamamız, evlenmemiz en makulüydü. Ben de bir sevgililer gününde sana sabun aldım. Pahalı bir sabun, senin çok sevdiklerinden. Ambalajını yırtıp alyansı sabunun içine soktum, sonra tekrar ambalaj yapıp sana verdim. Sen o akşam hazırlanırken sabunu buldun ve evet dedin."

Kendi kendime gülümsedim. Saçma görünüyordu, sabunun içine sokulmuş bir alyans, sabunu haftalarca kullanmamam ya da alyansı bulamamam ihtimali epeyce yüksekti. Ama yine de romantik bir hikâye sayılırdı.

"Evi kiminle paylaşıyordum?" diye sordum.

"Aa" dedi Ben. "Pek hatırlamıyorum. Bir arkadaş. Her

neyse, ertesi yıl evlendik. Manchester'da, annenin oturdu. ğu yere yakın bir kilisede evlendik. Güzel bir gündü. O sı. rada öğretmen olmak için formasyon eğitimi alıyordum, ya. ni fazla paramız yoktu, ama yine de güzel bir tören oldu. Gü. neş parlıyordu, herkes mutluydu. Sonra da balayına çıktık. İtalya'ya. Göllere. Harikaydı."

Kiliseyi, giydiğim gelinliği, otel odasından görünen man. zarayı zihnimde canlandırmaya çalıştım. Hiçbir anı gelmedi.

"Hiçbirini hatırlamıyorum" dedim. "Özür dilerim."

Ben yüzünü göremeyeceğim şekilde başını çevirerek baş. ka tarafa baktı. "Önemli değil. Anlıyorum."

"Fazla fotoğraf yok" dedim. "Anı defterinde yani. Düğün törenimizden bir tane bile fotoğraf yok."

"Bir yangın çıktı" dedi Ben. "Oturduğumuz son evde."

"Yangın mı?"

"Evet" dedi. "Evimiz neredeyse kül oldu. Birçok şeyimiz yandı."

İç çektim. Hem anılarımı hem de geçmişin kayıtlarını kaybetmek hiç adil değildi.

"Sonra ne oldu?"

"Sonra mı?"

"Evet" dedim. "Sonra ne oldu? Evlenmemizden, balayından sonra?"

"Birlikte oturmaya başladık. Çok mutluyduk."

"Peki sonra?"

Ben iç çekip bir şey söylemedi. *Olamaz,* diye düşündüm. *Tüm yaşamımı bu kadar şey tanımlayamaz. Hepsi bu kadar az olamaz. Bir düğün töreni, bir balayı, bir evlilik.* Ama başka ne bekliyordum? Başka ne olabilirdi ki?

Cevabı pat diye buldum. Çocuklar. Bebekler. Yaşamımda, evimizde eksik gibi görünen şeyin bu olduğunu ürpererek fark ettim. Şömine rafında bir oğlun ya da kızın resmi yoktu –diplomasını elinde tutan, rafting yapan, hatta sadece kame-

ra için canı sıkkın halde poz veren– torunların da resmi yoktu. Benim çocuğum olmamıştı.

Hayal kırıklığının tokat gibi yüzüme çarptığını hissettim. Gerçekleşmemiş arzu bilinçaltımda saklıydı. Kaç yaşında olduğumu bile bilmeden uyanmış olsam da, içimde bir parça, çocuk istediğimi biliyor olmalıydı.

Birden annemin sesini duyar gibi oldum, bana biyolojik saati bir bombaymış gibi tarif ediyordu. "Hayatta başarmak istediğin her şeyi bir an evvel başarmaya çalış" dedi, "çünkü iyi giderken, bir bakmışsın..."

Ne anlatmaya çalıştığını biliyordum: Pat! Hırslarım kaybolacak ve isteyeceğim tek şey çocuk olacaktı. "Benim başıma gelen buydu" dedi annem. "Sana da böyle olacak. Herkese böyle olur."

Ama benim için öyle olmamıştı herhalde. Ya da onun yerine başka bir şey olmuştu. Kocama baktım.

"Ben" dedim. "Peki sonrası?"

Ben bana baktı, elimi sıktı.

"Sonra hafızanı kaybettin" dedi.

Hafızam. Her şey eninde sonunda ona bağlanıyordu. Hep ona.

Şehir manzarasına baktım. Güneş gökyüzünde alçalmıştı, bulutların arasından zayıfça parlıyor, otlara uzun gölgeler yayıyordu. Çok geçmeden karanlığın bastıracağını anladım. Güneş en sonunda batacak, gökyüzünde ay yükselecekti. Bir gün daha sona erecekti. Kayıp bir gün daha.

"Hiç çocuğumuz olmadı" dedim. Bir soru değildi bu.

Ben cevap vermedi, dönüp bana baktı. Ellerimi tuttu, soğuğa karşı korumak istermiş gibi ovuşturdu.

"Yok" dedi. "Yok. Olmadı."

Yüzünü hüzün kapladı. Kendisi için mi, benim için mi? Anlayamadım. Bıraktım ellerimi ovuştursun, parmaklarımı parmaklarının arasında tutsun. Kafa karışıklığıma rağ-

men orada, bu adamın yanında kendimi emniyette hissettiğimi fark ettim. Nazik, düşünceli ve sabırlı olduğunu görebiliyordum. Durumum ne kadar kötü olursa olsun, çok daha kötüsü de olabilirdi.

"Neden?" diye sordum.

Ben bir şey söylemedi. Bana baktı, yüzündeki ifade, acı ifadesiydi. Acı ve hayal kırıklığı.

"Nasıl oldu Ben?" dedim. "Nasıl bu hale geldim?"

Ben'in gerildiğini hissettim. "Öğrenmek istediğine emin misin?" diye sordu.

Gözlerimi uzakta üç tekerlekli bisiklete binen küçük kıza diktim. Bu soruyu ona ilk kez soruyor olamayacağımı, onun bunu ilk kez cevaplamak zorunda kalmış olamayacağını biliyordum. Herhalde ona her gün soruyorum.

"Evet" dedim. Bu kez farklı bir durum olduğunu kavradım. Bu kez bana anlattıklarını yazacağım.

Ben derin bir iç geçirdi. "Aralık ayıydı. Yollar buzlanmıştı. Sen dışarıdaydın, işe gitmiştin. Eve yürüyerek dönüyordun, fazla uzakta değildin. Hiç tanık yoktu. O sırada caddeden karşıya mı geçiyordun, yoksa sana vuran otomobil kaldırıma mı çıkmıştı, bilmiyorum, ama her iki durumda da kaportanın üstüne fırlamışsın. Çok ağır yaralandın. Her iki bacağın da kırıldı. Bir kolun ve köprücük kemiğin de."

Sustu. Şehrin nabzının yavaş yavaş attığını duyabiliyordum. Uzaktan gelen trafik sesleri, tepede bir uçak, ağaçların arasında rüzgâr mırıltıları. Ben elimi sıktı.

"Muhtemelen önce kafanı yere vurduğunu söylediler, hafızanı kaybetme nedenin de bu."

Gözlerimi kapadım. Kazaya ilişkin hiçbir şey hatırlayamıyordum, bu yüzden ne öfke hissettim, ne de üzüldüm. Bunun yerine bir tür suskun pişmanlıkla doldu içim. Boşlukla. Hafıza gölünün yüzeyinde bir kıpırtıyla.

Ben elimi sıktı, ben de elimi onunkinin üstüne koydum,

alyansının soğuk, sert metalini hissediyordum. "Hayatta kalman büyük şanstı" dedi Ben.

Buz kestiğimi hissettim. "Sürücüye ne oldu?"

"Durmadı bile. Vurup kaçtı. Sana kimin çarptığını bilmiyoruz."

"Ama kim böyle bir şey yapar?" diye sordum. "Kim birine çarpar da sonra çekip gider?"

Ben bir şey söylemedi. Ne ummuştum, bilmiyorum. Dr. Nash ile görüşmelerimize dair okuduklarımı düşündüm. *Nörolojik bir sorun,* demişti bana. *Yapısal ya da kimyasal. Veya hormon dengesizliği.* Bir hastalıktan söz ettiğini varsaymıştım. Rastlantıyla olan, öyle damdan düşer gibi gelen bir şey. *Bunlardan biri.*

Ama bu daha da kötüydü sanki: Bunu bana başka birinin yaptığını, kaçınılabilir bir şey olduğunu bilmek. O akşam eve dönerken başka bir yol seçseydim –ya da bana vuran otomobilin sürücüsü seçseydi– böyle bir kaza asla olmayacaktı. Hâlâ normal bir insan olacaktım. Şimdi neredeyse bir büyükanne bile olabilirdim.

"Neden?" diye sordum. "Neden?"

Bu Ben'in yanıtlayabileceği bir soru değildi, bu yüzden bir şey söylemedi. Bir süre sessizce oturduk, ellerimiz kenetlenmiş. Hava kararmaya başladı. Şehir parlak, binalar aydınlıktı. Çok yakında kış gelecek, diye düşündüm. Kasım ayının başına gelmişiz zaten. Ardından aralık gelecek, sonra da Noel. Bugünden o günlere nasıl ulaşacağımı düşünemiyordum bile. Birbirinin tıpatıp aynı günleri ardı ardına yaşamayı düşünemiyordum. Birbiriyle bağlantısız günleri.

Ben, "Gidelim mi?" diye sordu. "Eve dönelim mi?"

Ona yanıt vermedim. "Neredeydim?" diye sordum. "Arabanın bana çarptığı gün. Ne yapıyordum?"

"İşten eve dönüyordun" dedi.

"İyi de, hangi iş? Nerede çalışıyordum?"

"Ha, anladım" dedi Ben. "Bir avukat bürosunda sekreter olarak –şey, aslında yönetici asistanı– geçici bir işin vardı, sanıyorum öyleydi."

"Ama neden?.." diye söze başladım.

"Ev kredisini ödeyebilmemiz için çalışman gerekiyordu" dedi. "Bir süreliğine zor bir dönem yaşadık."

Ama benim kastettiğim bu değildi. *Doktoramı verdiğimi ya da hiç değilse vermek için uğraştığımı söylemiştin. Neden böyle bir işe razı oldum?* demek istiyordum aslında.

Daha önce duyduğum hissi hatırladım. "Yazıyor muydum?" diye sordum. "Kitap yazıyor muydum?"

Ben başını iki yana salladı. "Hayır."

Demek geçici bir istekti. Ya da denemiş ve başarısız olmuştum. Ben'e sormak için kafamı çevirdiğimde gökyüzü aydınlandı ve bir an sonra yüksek bir güm sesi çıktı. Şaşırarak çevreme bakındım: Gökyüzünün öte taraflarında kıvılcımlar aşağıdaki şehrin üstüne yağıyordu.

"Bu da neydi?" diye sordum.

"Havai fişek gösterisi" dedi Ben. "Çok geçmeden Bonfire Night* başlayacak."

Bir an sonra bir havai fişek daha gökyüzünü aydınlattı, yüksek bir güm sesi daha duyuldu.

Ben, "Gösteri olacak herhalde" dedi. "İzleyelim mi?"

Başımı olur anlamında salladım. İzlemenin bir zararı yoktu, içimde bir parça eve, günlüğüme koşup Ben'in anlattıklarını yazmak istiyorsa da, başka bir parça kalmak istiyor, bana başka şeyler daha anlatmasını umut ediyordu. "Olur" dedim. "Haydi izleyelim."

Ben sırıtarak kolunu omzuma attı. Gökyüzü bir anlığına karanlık kaldı, sonra bir çatırtı ve gazoz köpürmesi gibi bir ses duyuldu, uzakta küçük bir kıvılcım yükseklere fırlarken ince bir ıs-

* Bonfire Night: XVII. yüzyılda İngiliz parlamentosuna ve Kral I. James'e karşı komplo kuran Guy Fawkes'ın öldürüldüğü 5 Kasım'da kuklalarının yakılarak şenlik ateşlerinin kurulduğu gün. (ç.n.)

lık sesi geldi. Kıvılcım kısacık bir an havada asılı kaldıktan sonra yankılı bir sesle parlak turuncu renkte patladı. Çok güzeldi.

Ben, "Genellikle gösterilere gideriz" dedi. "Büyük organizasyonlara. Ama bu gecekini unuttum." Çenesini boynuma sürttü. "Sorun yok, değil mi?"

"Yok" dedim. Şehir manzarasına, şehrin üzerindeki renk patlamalarına, fırtına gibi patlayan ışıklara baktım. "Böyle iyi. Bu şekilde tüm gösterileri görebiliriz."

Ben iç geçirdi. Soluklarımız birbirine karışarak gözümüzün önünde buharlaşıyordu. Sessizce oturarak gökyüzünün renk ve ışığa dönüşmesini izledik. Şehrin bahçelerinden duman yükseldi, şiddetle çıkan dumanlar –kırmızı ve turuncu, mavi ve eflatun– ve gece havası dumanlandı, kuru ve madeni, çakmaktaşınınki gibi bir kokuyla doldu. Dudaklarımı yaladım, kükürt tadı aldım, aldığım anda da aniden başka bir anı şimşek gibi çaktı.

Bıçak gibi keskindi. Sesler çok yüksek, renkler çok parlaktı. Kendimi bir gözlemci gibi değil, görüntünün tam ortasındaymış gibi hissettim. Geriye doğru düştüğüm duygusuna kapıldım. Ben'in elini sıkı sıkı tuttum.

Kendimi bir kadınla birlikte gördüm. Kadının kızıl saçları var, bir çatının üstünde durmuş uzaktaki havai fişek gösterisini izliyoruz. Ayaklarımızın altındaki odada çalan müziğin ritmik gümlemelerini duyabiliyorum, rüzgâr soğuk eserken keskin duman kokusunu bize getiriyor. İnce bir giysiyle durmama karşın üşümüyorum, alkol ve hâlâ elimde duran esrarlı sigaradan alçak uçuştayım. Ayaklarımın altındaki küçük taşları hissediyorum ve ayakkabılarımı çıkardığımı ve onları bu kadının aşağı kattaki yatak odasında bıraktığımı hatırlıyorum. Kız bana doğru dönerken ben de ona bakıyorum ve kendimi canlı, sersemce mutlu hissediyorum.

"Chrissy" diyor, sigarayı alarak. "Hapa ne dersin?"

Neyi kastettiğini bilmediğimden soruyorum.

Kız gülüyor. "Biliyorsun ya!" diyor. "Hap. Trip. Asit. Eminim Nige biraz getirmiştir. Bana getireceğini söylemişti."

"Emin değilim" diyorum.

"Haydi ama! Eğlenceli olur!"

Gülerek sigarayı tekrar alıyorum, sıkılmadığımı kanıtlamak istermiş gibi iyice ciğerlerime çekiyorum. Birbirimize hiçbir zaman can sıkıcı insanlar olmayacağımıza söz vermiştik.

"Pek istemiyorum" diyorum. "Benim tarzım değil. Ben bununla yetinmek istiyorum gibi. Ve birayla. Tamam mı?"

"Öyle diyorsan öyle olsun" diyerek parmaklığın üzerinden gökyüzüne bakıyor. Hayal kırıklığına uğradığını görebiliyorum, ama bana kızmış değil. Bunu yine de yapıp yapmayacağını biraz merak ediyorum. Bensiz.

Sanmam. Daha önce hiç böyle bir arkadaşım olmamıştı. Hakkımda her şeyi bilen, güvendiğim, hatta bazen kendimden fazla güvendiğim biri. Şimdi ona bakıyorum, kızıl saçları rüzgârda uçuşuyor, sigaranın ucu karanlıkta parlıyor. Hayatının gidişatından memnun mu? Yoksa bu konuda karar vermek için çok mu erken?

"Şuna bak!" deyip yıldızlar saçarak kırmızı parlaklığının önündeki ağaçları siluete dönüştüren bir havai fişeği gösteriyor. "Manyak güzel, değil mi?"

Gülerek onaylıyorum, sonra birkaç dakika sessizce durup esrarlı sigarayı paylaşıyoruz. Kız sonunda bana iyice ıslanmış izmariti sunuyor, ben kabul etmeyince de çizmeli ayaklarıyla asfaltta izmariti eziyor.

Kolumdan tutarak, "Alt kata inmeliyiz" diyor. "Tanışmanı istediğim biri var."

"Yine mi!" diyorum, ama yine de onunla gidiyorum. Merdivende öpüşen bir çiftin üzerinden atlıyoruz. "Senin dersten başka bir gerzek değil ama, değil mi?"

Merdivenden aşağıya inerken, "Git lan!" diyor. "Adam'ı seveceğini düşünmüştüm!"

"Sevdim!" diyorum. "Ta ki Kristian adında bir erkeğe âşık olduğunu söyleyene kadar."

"Evet, peki." Kız gülüyor. "Adam'ın sırrını açığa vurmak için seni seçmeye karar vereceğini nereden bilebilirdim? Şimdiki farklı. Onu seveceksin. Kesinlikle eminim. Merhaba demen yeterli. Baskı falan yok."

"Sen öyle diyorsan" diyorum. Kapıyı açıyorum ve partiye katılıyoruz.

Oda büyük, duvarlar beton ve tavandan lamba takılmamış ampuller sallanıyor. Mutfak alanına geçip kendimize birer bira aldıktan sonra pencere kenarında boş bir yer buluyoruz. "Peki bu adam nerede ya?" diye soruyorum, ama o beni duymuyor. Alkolle otun beni uçurmasıyla dans etmeye başlıyorum. Oda insan dolu, çoğu siyah giymiş. *Tanrı'nın cezası sanat öğrencileri,* diye düşünüyorum.

Biri gelip önümüzde duruyor. Onu tanıyorum. Keith. Daha önce farklı bir partide tanışmış ve kendimizi bir yatak odasında öpüşürken bulmuştuk. Ama Keith şimdi arkadaşımla konuşuyor, arkadaşımın oturma odasındaki duvara asılı resimlerinden birini işaret ediyor. Beni görmezden gelmeye mi karar verdi, yoksa benimle daha önce tanıştığını hatırlayamadı mı, merak ediyorum. Her iki durumda da bence öküzün teki. Biramı bitiriyorum.

"Başka ister misin?" diye soruyorum.

"Evet" diyor arkadaşım. "Ben Keith ile ilgilenirken sen getirir misin? Sonra da seni o adamla tanıştırırım. Tamam mı?"

Gülüyorum. "Tamam. Fark etmez." Mutfağa yöneliyorum.

O sırada bir ses. Kulaklarımın dibinde, yüksek. "Christine! Chris! İyi misin?" Karmakarışık haldeyim; ses tanıdık geliyor. Gözlerimi açtım. Gece, dışarıda olduğumu fark edince irkildim, Parliament Hill'deydim, Ben adımı söylüyor, önümde havai fişekler gökyüzünü kan kırmızısına boyuyordu. "Gözlerini kapatmıştın" dedi Ben. "Neyin var? Sorun nedir?"

"Bir şey yok" dedim. Başım dönüyordu, zorlukla nefes alıyordum. Gösteriyi izlermiş gibi yaparak başımı kocamdan çevirdim. "Özür dilerim. Hiçbir şey yok. İyiyim. İyiyim."

Ben, "Titriyorsun" dedi. "Üşüdün mü? Eve dönmek istermisin?"

Üşüdüğümü fark ettim. Eve gitmek istiyordum. Biraz önce gördüklerimi yazmak istiyordum.

"Evet" dedim. "Bir sakıncası yok, değil mi?"

Eve dönerken, havai fişek gösterisini izlediğimiz sırada zihnimde canlanan görüntüyü düşündüm. Görüntünün netliği, keskinliği beni şoke etmişti. O anı tekrar yaşıyormuşçasına beni içine almış, içinde eritmişti. Her şeyi hissetmiş, her şeyin tadını almıştım. Soğuk hava ve biranın köpüğü. Boğazımın gerisinde otun verdiği yanma duygusu. Keith'in dilimdeki ılık tükürüğü. Bunlar gerçek gibi gelmişti, gözlerimi açtığımda geri döndüğüm yaşamdan daha gerçek adeta.

Bunları tam olarak ne zaman yaşadığımı bilmiyordum. Üniversitede herhalde, ya da üniversitenin hemen sonrası. Gördüğüm parti, bir yetişkinin, ama genç bir yetişkinin zevk alacağı türdeydi. Sorumluluk duygusu yoktu. Gamsız bir havası vardı. Hafif.

Ve o kadın benim için önemliydi. En iyi arkadaşım. *Sonsuza kadar,* diye düşündüm, kim olduğunu bilmesem bile onun yanında güvende, iyi hissetmiştim.

Hâlâ yakın arkadaş olup olmadığımızı merak ettim ve otomobille eve dönerken Ben'le konuşmaya çalıştım. Ben suskundu – mutsuz değil, ama kafası başka yerlerde. Bir an gördüğüm anıyla ilgili her şeyi ona anlatmayı düşünsem de, anlatmamaya karar verdim. Bunun yerine ona arkadaşlarımın kimler olduğunu, onlarla ne zaman tanıştığımı sordum.

Ben, "Epeyce arkadaşın vardı" dedi. "Çok popülerdin."

"Çok yakın bir arkadaşım var mıydı? Özel biri?"

O zaman Ben bana şöyle bir baktı. "Hayır" dedi. "Sanmıyorum. Pek sanmıyorum."

"Emin misin?"

"Evet" dedi. "Eminim." Sonra yüzünü tekrar yola çevirdi. Yağmur yağmaya başlamıştı. Dükkânlardan ve üzerlerindeki neon tabelalardan sızan ışıklar yola yansıyordu. *Ona sormak istediğim o kadar çok şey var*, diye düşündüm, ama bir şey söylemedim, birkaç dakika sonra da artık çok geç olmuştu. Eve gelmiştik, Ben yemek pişirmeye başlamıştı. Konuşmak için çok geçti.

Yazmayı bitirir bitirmez Ben akşam yemeği için beni aşağıya çağırdı. Masayı kurmuş ve bardaklara beyaz şarap koymuştu, ama ben aç değildim, balık da kuruydu. Yemeğimin büyük kısmını tabakta bıraktım. Sonra –yemeği Ben pişirdiğinden– bulaşığı benim yıkamamı önerdim. Tabakları mutfağa taşır ve lavaboya sıcak su doldururken, daha sonra bir mazeret bulup yukarıya çıkmanın, günlüğümü okuyup belki biraz daha yazmanın bir yolunu bulmayı umuyordum hep. Ama bunu yapamadım –odamızda tek başına çok fazla zaman geçirmek kuşku uyandırırdı– böylece akşamı televizyonun karşısında geçirdik.

Rahatlayamıyordum. Günlüğümü düşünerek şömine rafındaki saatin yelkovanının dokuzdan, ona, on buçuğa kaymasını izledim. En sonunda, saat on bire yaklaşırken bu gece başka zamanımın olmayacağını anladım ve "Yatacağım galiba. Uzun bir gün oldu" dedim.

Ben başını yana eğerek gülümsedi. "Tamam sevgilim" dedi. "Ben de hemen geleceğim."

Başımı sallayarak tamam dedim, ama odadan çıkar çıkmaz içimi kaplayan bir ürküntü duydum. *Bu adam benim*

kocam, dedim kendime, *ben onunla evliyim,* yine de nedense onunla aynı yatakta yatmanın yanlış olduğunu hissediyordum. Daha önce yattığımı hatırlayamıyordum ve neyle karşılaşacağımı bilmiyordum.

Banyoda tuvaleti kullandım ve dişlerimi aynaya ya da ayna çevresine konmuş fotoğraflara bakmadan fırçaladım. Yatak odasına geçtim, yatağımın üzerinde düzgünce katlanmış bir gecelik buldum ve soyunmaya başladım. Ben gelmeden önce hazır olmak, yorganın altına girmiş olmak istiyordum. Bir an, uyuyor numarası yapabileceğim gibi saçma bir fikir geldi aklıma.

Kazağımı çıkarıp aynada kendime baktım. Bu sabah giydiğim leylak rengi sutyeni gördüm ve gördüğüm anda da, anneme ben takmazken onun neden sutyen taktığını soran çocuk halimin soluk, elimden kaçıveren görüntüsü geldi: Annem bir gün benim de sutyen takacağımı söylüyordu. Ardından bugün tekrar geldi, ama yavaş yavaş değil, hemen. Yüzümdeki çizgilerden ve ellerimdeki kırışıklıklardan daha da belirgin bir gerçek işte: Artık küçük bir kız değil, bir kadındım. Göğüslerimin yumuşak dolgunluğuyla.

Geceliği başımın üzerinden geçirdim ve elimle düzelttim. Uzanıp sutyenimin kopçalarını açarken göğüslerimdeki sarkmayı hissettim, sonra da pantolonumun fermuarını açıp çıkardım. Bedenimi daha fazla incelemek istemiyordum, bu gece istemiyordum, bu yüzden bu sabah giydiğim çorap ve külotu çıkarır çıkarmaz yorganın altına girdim, gözlerimi kapayıp yana döndüm.

Alt kattaki saatin çaldığını duydum, hemen ardından da Ben odaya geldi. Hareket etmedim, onun soyunma seslerini dinledim, ardından Ben kenarına oturduğunda yatağın ağırlıkla çökmesini hissettim. Bir an hareketsiz kaldı, sonra elini kalçama koydu.

"Christine" dedi yarı fısıldayarak. "Uyanık mısın?" Mırıltıyla uyanık olduğumu söyledim. "Bugün bir arkadaşını mı

hatırladın?" diye sordu. Gözlerimi açıp sırtüstü döndüm. Geniş, çıplak sırtını, omuzlarını kaplayan ince kılları görebiliyordum.

"Evet" dedim. Ben bana doğru döndü.

"Ne hatırladın?"

Ona anlattım, ama yalnızca üstünkörü. "Bir parti" dedim. "İkimiz de öğrenciydik herhalde."

Ben ayağa kalkıp yatağın içine girmek üzere döndü. Çıplak olduğunu gördüm. Penisi koyu renk kılların arasından sarkıyordu ve ben kıkırdama isteğimi bastırmak zorunda kaldım. Daha önce erkek cinsel organı görüp görmediğimi hatırlayamıyordum, kitaplarda bile, yine de bana biraz aşinaydı sanki. Bu konuda ne kadar şey bildiğimi, ne kadar deneyim yaşadığımı merak ettim. Elimde olmadan başımı çevirdim.

Yorganı açarken, "O partiyi daha önce de hatırlamıştın" dedi. "Sanıyorum epeyce sık hatırlıyorsun. Düzenli olarak aklına gelen bazı anılar var galiba."

İçimi çektim. *Yani yeni bir durum yok,* demek istiyor gibiydi. *Heyecanlanacak bir şey yok.* Yanıma yatıp yorganı ikimizin de üzerine çekti. Işığı söndürmedi.

"Bazı şeyleri sıklıkla hatırlıyor muyum?" diye sordum.

"Evet. Birkaç şeyi. Çoğu günler."

"Hep aynı şeyleri mi?"

Bana bakmak için döndü, dirseğinin üzerinde doğruldu. "Bazen" dedi. "Genellikle. Evet. Nadiren bir sürpriz oluyor."

Başımı onun yüzünden çevirip tavana baktım. "Seni hiç hatırladım mı?"

Bana döndü. "Hayır" dedi. Elimi tuttu. Sıktı. "Ama önemli değil. Seni seviyorum. Önemli değil."

"Senin için korkunç bir yük olmalıyım" dedim.

Elini uzatıp kolumu okşamaya başladı. Bir elektriklenme oldu. İrkildim. "Hayır" dedi. "Hiç değilsin. Seni seviyorum."

Sonra vücudunu benimkine dolayıp dudaklarımı öptü.

Gözlerimi kapattım. Kafam karışmıştı. Sevişmek mi istiyordu? Benim için o bir yabancıydı, aklım her gece bunu yaptığımızı, evlendiğimizden beri bunu yaptığımızı söylese de, bedenim onu bir gündür bile tanımıyordu.

"Çok yorgunum Ben" dedim.

Ben sesinin tonunu alçaltıp mırıldanmaya başladı. "Biliyorum, sevgilim" dedi. Beni hafifçe yanağımdan, dudaklarımdan, gözlerimden öptü. "Biliyorum." Elini yorganın altında aşağılara kaydırınca, içimde bir endişe dalgasının, neredeyse paniğin yükseldiğini hissettim.

"Ben" dedim. "Özür dilerim." Elini tutup aşağıya doğru inişini durdurdum. Elini tiksindirici bir şeymiş gibi itme isteğine karşı koydum ve onu okşadım. "Yorgunum" dedim. "Bu gece olmaz. Tamam mı?"

Ben bir şey söylemedi, ama elini çekerek sırtüstü yattı. Dalga dalga hayal kırıklığı yayılıyordu üzerinden. Ne diyeceğimi bilmiyordum. Bir parçam özür dilemem gerektiğini düşünüyor, ama daha büyük bir parçam da yanlış bir şey yapmadığımı söylüyordu bana. Bu şekilde sessizce yattık, birbirimize dokunmadan, aynı yatakta. Bunun ne kadar sıklıkta yaşandığını merak ettim; ne kadar sık yatağa gelip de sevişme arzusu duyduğunu, benim bunu hiç isteyip istemediğimi ya da hatta bu arzuyu tatmin gücünü kendimde hissedip hissetmediğimi ve istemediğim takdirde her zaman bu rahatsızlık verici sessizliği yaşayıp yaşamadığımızı.

Birkaç dakika sonra, "İyi geceler sevgilim" dedi ve gerginlik yok oldu. Ben hafifçe horlamaya başlayana kadar bekledikten sonra yataktan sessizce kalktım ve burada, misafir odasında oturup bunları yazdım.

Onu hatırlamayı o kadar çok istiyorum ki. Bir kereliğine olsun.

12 Kasım Pazartesi

Saat dördü vurdu, hava kararmaya başladı. Ben daha eve dönmeyecek, ama yine de oturup bunları yazarken otomobilinin sesine kulak kesiliyorum. Ayakkabı kutusu yerde ayaklarımın dibinde duruyor, bu günlüğü sardığım ince kâğıt kutudan yere sarkmış. Ben gelirse defteri gardıroba koyacak ve ona dinlendiğimi söyleyeceğim. Dürüst değilim, ama büyük bir aldatmaca içinde de değilim, ayrıca günlüğümün içindekileri saklamak istememde de bir yanlış yok. Gördüklerimi yazmam gerek. Öğrendiklerimi. Ama bu demek değil ki, birinin –herhangi birinin– bunları okumasını istemiyorum.

Bugün Dr. Nash'i gördüm. Karşı karşıya oturuyorduk, masasının iki tarafında. Doktorun arkasında bir dosya dolabı, dolabın üzerinde de ortadan düzgünce kesilmiş, bir portakal gibi ikiye ayrılmış plastikten bir beyin modeli duruyordu. Dr. Nash bana nasıl olduğumu sordu.

"İyiyim" dedim. "Herhalde. Yanıtlaması zor bir soruydu – bu sabah uyanmamdan sonraki saatler, net olarak hatırlayabildiğim tek zamandı. Kocamla, öyle olmadığını bilsem de ilk kezmiş gibi karşılaşmış, bana günlüğümü anlatan doktorumdan telefon gelmişti. Öğle yemeğinden sonra da doktor gelip beni almış, muayenehanesine getirmişti.

"Günlüğüme yazdım" dedim. "Siz aradıktan sonra. Cumartesi günü."

Buna memnun oldu. "Defterin biraz da olsa sana yardım ettiğini düşünüyor musun?"

"Sanırım" dedim. Ona hatırladığım anıları anlattım. Partideki kadını, babamın hastalığını öğrenmemi. Ben konuşurken doktor da notlar aldı.

"Bunları şimdi de hatırlıyor musun?" diye sordu. "Ya da bu sabah uyandığında hatırlıyor muydun?"

Tereddüt ettim. Doğrusunu söylemek gerekirse hatırlamıyordum. Hiç değilse sadece bir kısmını. Bu sabah cumartesi günü yazdıklarımı okumuştum –kocamla ettiğim kahvaltıyı, Parliament Hill'e gidişimizi. Bir kurgu hikâye gibi gerçek dışı geliyordu, benimle ilgili değilmiş gibi. Kendimi aynı bölümü defalarca yeniden okurken buldum, zihnime iyice sokmaya, sabitlemeye çalışırken. Bir saatten fazla zaman aldı.

Ben'in anlattığı şeyleri, nasıl tanışıp evlendiğimizi, nasıl yaşadığımızı okumuş, ama okuyunca bir şey hissetmemiştim. Oysa öteki şeyler hafızamda kalmıştı. Örneğin o kadın. Arkadaşım. Ayrıntıları hatırlayamıyordum –havai fişek partisi, onunla çatıda durma, Keith denilen adamla karşılaşma– ama arkadaşımın anısı hâlâ içimdeydi ve bu sabah cumartesi günü yazdıklarımı tekrar tekrar okuyup zihnime kazımaya, anlamaya çalışırken başka ayrıntılar da aklıma geldi. Saçlarının canlı kızılı, tercih ettiği siyah giysiler, zımbalı kemer, parlak kırmızı ruj, sigara içmeyi dünyanın en "cool" şeyiymiş gibi göstermesi. Hatta tanıştığımız geceyi bile hatırladım: Kopkoyu sigara dumanıyla kaplı ve langırt makineleriyle küçük müzik kutusundan gelen ıslık ve gümleme sesleriyle canlı bir odada. Ben çakmak aranırken sigaramı yakmış, sonra kendisini tanıtıp kendi arkadaş grubuna katılmak isteyip istemediğimi sormuştu. Votka ve bira içmiş, ben içtiğimin büyük kısmını çıkarırken, arkadaşım da klozete girmesin diye saçlarımı tutmuştu. Ayağa kalkmaya çalışırken, arkadaşım gülerek, "Sanırım artık kesinlikle arkadaşız!" demişti. "Bunu herkes için yapmam yani."

Ona teşekkür etmiş, sonra nedense ve biraz önce yaptıklarımı açıklarmışçasına, babamın öldüğünü söylemiştim. Arkadaşım, "İçine ettiğimin dünyası..." demiş ve sarhoşluğun aptallığından şefkatli bir beceriklilik haline geçişlerinin herhalde ilk örneği olarak beni odasına götürmüştü. Orada kızarmış ekmek yiyip sade kahve içmiş, bu arada albümler dinleyip birbirimize yaşamımızı anlatmıştık, ta ki hava aydınlanmaya başlayana kadar.

Arkadaşımın odasında duvara ve yatağın ucuna dayalı resimler vardı, eskiz defterleri her yana dağılmıştı. Konuşmanın bir noktasında, "Sen ressam mısın?" diye sordum, o da başını evet anlamına salladı. "Bu yüzden buradayım" dedi. Bana güzel sanatlar okuduğunu söylediğini hatırladım. "Elbette sonunda öğretmen olup çıkacağım, ama bu arada insanın hayal kurması gerek. Öyle değil mi?" Ben güldüm. "Ya sen? Sen ne okuyorsun?" diye sordu bana. İngilizce. "Ah!" dedi. "Demek ya roman yazmak istiyorsun ya da öğretmen olmak, ha?" Arkadaşım güldü, ama nezaketsizce değil, yine de partiye gelmeden önce odamda yazdığım hikâyeden söz etmedim. "Bilmiyorum" dedim onun yerine, "herhalde ben de senin durumundayım." Arkadaşım yine gülerek, "O halde şerefimize!" dedi ve sade kahvelerimizi tokuştururken, aylardan sonra ilk kez en sonunda düzlüğe çıkabileceğimi hissettim.

Bütün bunları hatırladım. Hafızamın boşluğunu araştırmak, bir anıyı tetikleyebilecek küçük bir ayrıntı bulmak için gösterdiğim bu çaba beni tüketmişti, ama başarmıştım. Peki ya kocamla geçirdiğim yaşamın anıları? Onlar yoktu. Bu kelimeleri okumak en küçük bir anı parçası bile uyandırmamıştı. Parliament Hill'e hiç gitmemiştik adeta, orada söylediği şeyler de olmamıştı sanki.

Dr. Nash'e, "Bazı şeyleri hâlâ hatırlıyorum" dedim. "Gençliğimden bazı şeyleri, dün hatırladığım şeyleri. Hâlâ hafızamda duruyorlar. Başka ayrıntılar da hatırlayabiliyorum.

Ancak dün ne yaptığımızı hiç mi hiç hatırlamıyorum. Günlüğüme yazdığım sahnenin resmini zihnimde oluşturmaya çalışıyorum, ama bunun bir anı olmadığını biliyorum. Sadece hayalimde canlandırdığımı biliyorum."

Doktor başını salladı. "Cumartesiden hatırladığın herhangi bir şey var mı? Küçük bir ayrıntı? Akşamdan örneğin?"

Yatmadan önce yazdıklarımı düşündüm. Suçluluk hissettiğimi fark ettim. Çok nazik davranmasına karşın kocama kendimi veremediğimden dolayı suçluluk. "Hayır" diye yalan söyledim. "Hiçbir şey yok."

Beni kollarına almasını, benimle sevişmesini istemem için kocamın başka ne yapabileceğini düşündüm. Çiçekler mi? Çikolata mı? Sevişmek istediği zaman, ilk kez sevişiyormuşuz gibi romantik jestler mi yapması gerekiyor? Baştan çıkarma yollarının ona ne denli kapalı olduğunu anladım. Düğünümüzde ilk dansımızı ettiğimiz şarkıyı çalamaz ya da birlikte yediğimiz ilk yemeği pişiremez, çünkü bunların ne olduğunu hatırlamıyorum. Ne olursa olsun ben onun karısıyım; sevişmek istediği her seferde ilk kez karşılaşmışız gibi beni baştan çıkarmak zorunda kalmamalı.

Ama benimle sevişmesine izin verdiğim ya da hatta onunla sevişmek istediğim bir zaman oldu mu hiç? Uyanıp da cinsel arzunun zorlamasız var olmasını sağlayacak kadar çok şey bildiğim oldu mu hiç?

"Ben'i bile hatırlamıyorum" dedim. "Bu sabah onun kim olduğuyla ilgili hiçbir fikrim yoktu."

Doktor başını salladı. "Olmasını ister miydin?"

Neredeyse gülüyordum. "Elbette!" dedim. "Geçmişimi hatırlamak istiyorum. Kim olduğumu bilmek istiyorum. Kiminle evli olduğumu. Hepsi aynı şeyin parçası."

"Elbette" dedi doktor. Sustu, sonra dirseklerini masaya dayayarak ne diyeceğini ya da nasıl diyeceğini iyice düşünüyormuş gibi ellerini yüzünün önünde kavuşturdu. Konuşma-

ya devam etti. "Bana anlattıkların cesaret verici. Anılarının tümüyle kaybolmadığını düşündürüyor. Sorun anıları depolamak değil, onlara ulaşmak."

Bir an düşündükten sonra, "Anıların yerli yerinde olduğunu, sadece onlara ulaşamadığımı söylüyorsunuz, öyle mi?" dedim.

Dr. Nash gülümsedi. "Öyle diyebiliriz" dedi. "Evet."

Hayal kırıklığına uğradığımı hissettim. İstekli. "Peki daha fazlasını nasıl hatırlayacağım?"

Doktor arkasına yaslanıp önündeki dosyaya baktı. "Geçen hafta" dedi, "sana günlüğünü verdiğim gün. Sana çocukluğunu geçirdiğin evin resmini gösterdiğimi yazdın mı?"

"Evet" dedim.

"O resmi gördükten sonra, eskiden yaşadığın yeri resmi göstermeden sorunca hatırladığına oranla çok daha fazla şey hatırlıyor gibiydin." Bir an durdu. "Bu da aslında şaşırtıcı değil. Ama hatırlamadığın dönemden fotoğraflar gösterdiğimde neler olacağını görmek istiyorum. O zaman bir şeyler hatırlayıp hatırlamayacağını görmek istiyorum."

Tereddüt ettim, bu yolun beni nereye çıkaracağını kestiremiyordum, ama girmekten başka bir seçeneğimin olmadığı bir yol olduğundan da emindim.

"Tamam" dedim.

"Güzel! Bugün sadece tek resme bakacağız." Önündeki dosyanın arkasından bir fotoğraf çıkardı ve masasından kalkarak yanımdaki koltuğa oturdu. "Resme bakmadan önce, düğününüze dair herhangi bir şey hatırlıyor musun?"

Bir an düşündüm, ama düğünle ilgili hiçbir anım olmadığını biliyordum; benim açımdan, bu sabah aynı yatakta uyandığım adamla hiç evlenmemiştim.

"Hayır" dedim. "Hiçbir şey hatırlamıyorum."

"Emin misin?"

Başımı salladım. "Evet."

Masada önüme bir fotoğraf koydu. "Burada evlendin" dedi resme hafifçe vurarak. Bir kilise resmiydi. Küçük, alçak bir çatısı ve küçük bir çan kulesi var. Tamamen yabancı.

"Herhangi bir şey hatırladın mı?"

Gözlerimi kapatıp zihnimi boşaltmaya çalıştım. Bir su görüntüsü. Arkadaşım. Fayans kaplı bir döşeme, siyah beyaz. Başka bir şey yok.

"Yok. Burayı daha önce gördüğümü bile hatırlamıyorum."

Doktor hayal kırıklığına uğramış gibiydi. "Emin misin?"

Gözlerimi tekrar kapadım. Kapkaranlık. Düğün günümü düşünmeye çalıştım, Ben'i takım elbise ve kendimi gelinlik içinde, kilisenin önündeki yeşillikler arasında dururken gözümün önüne getirmeye çalıştım, ama hiçbir şey gelmedi. Hiçbir anı. Hüzünlendim. Her gelin gibi ben de haftalarca düğünümü planlamış, gelinliğimi seçmiş, değişiklikleri endişeyle beklemiş, kuaför ayarlamış, makyajımı düşünmüş olmalıydım. Düğün mönüsünü kılı kırk yararak seçerken, ilahileri belirlerken, çiçekleri beğenirken, bir yandan da o günün benim olanaksız beklentilerime karşılık vermesini umut ederken hayal ettim kendimi. Şimdi ise karşılık verip vermediğini bilmemin bir yolu yok. Bunların hepsi elimden alınmış, tüm izler silinmişti. Evlendiğim adam dışında her şey.

"Yok" dedim. "Hiçbir şey yok."

Fotoğrafı masadan kaldırıyor. "İlk tedavin sırasında alınan notlara göre Manchester'da evlenmişsin" dedi. "Kilisenin adı St. Mark's. Bu yeni çekilmiş bir fotoğraf –ancak bunu bulabildim– ama eskiden de aynı böyle görünüyordur herhalde."

"Düğünümüzden tek bir fotoğraf yok" dedim. Hem bir soru hem de net bir beyandı bu.

"Hayır. Kaybolmuşlar. Anlaşılan evinizde çıkan yangında."

Başımı salladım. Bunu ondan duymak durumu nedense iyice somutlaştırmış, daha gerçek hale getirmişti. Onun bir doktor olması, sözlerine neredeyse Ben'in sahip olmadığı bir

yetki kazandırmıştı sanki.

"Ne zaman evlendim?" diye sordum.

"Seksenlerin ortasında olmalı."

"Kazadan önce" dedim.

Dr. Nash bundan rahatsız olmuş gibiydi. Ardında hiç anı bırakmayan kazayla ilgili olarak onunla hiç konuşup konuşmadığımı merak ettim.

"Amneziye neyin yol açtığını biliyor musun?" diye sordu Dr. Nash.

"Evet" dedim. "Ben'le konuştum. Evvelki gün. Bana her şeyi anlattı. Bunları günlüğüme yazdım."

Başını onaylar gibi salladı. "Bu konuda ne hissediyorsun?"

Bir an düşündüm. "Emin değilim" dedim. Doğrusu şu ki, kazayla ilgili hiçbir anım yoktu, bu yüzden de bana gerçek gibi gelmiyordu. Elimdeki tek şey, kazanın etkileri, beni ne hale getirdiğiydi. "Bunu bana yapan kişiden nefret etmem gerektiğini hissediyorum" dedim. "Özellikle de hiç yakalanmadığı, bu durumuma sebep olduğu halde hiç cezalandırılmadığı için. Hayatımı mahvettiği için. Ama tuhaf olan şu, aslında nefret etmiyorum. Edemiyorum. Onu hayalimde canlandıramıyorum, neye benzediğini hayal edemiyorum. Hiç var olmamış adeta."

Dr. Nash üzülmüşe benziyordu. "Böyle mi düşünüyorsun?" dedi. "Yaşamının mahvolduğunu mu?"

"Evet" dedim kısa bir suskunluktan sonra. "Evet. Böyle düşünüyorum." Dr. Nash suskun kaldı. "Öyle değil mi?"

Onun ne yapmasını, ne demesini beklediğimi bilmiyorum. Sanırım bir parçam ne kadar yanıldığımı söylemesini, ömrümün yaşamaya değer olduğuna beni ikna etmeye çalışmasını istiyordu. Ama o bunu yapmadı. Bana dosdoğru baktı sadece. Gözlerinin ne kadar çarpıcı olduğuna dikkat ettim. Mavi, aralarda gri benekler var.

"Buna üzüldüm Christine" dedi. "Üzüldüm. Ama ben elim-

den geleni yapıyorum ve sana yardım edebileceğimi düşünüyorum. Gerçekten edebilirim. Buna inanmalısın."

"İnanıyorum" dedim. "İnanıyorum.

Elini masanın üzerinde duran elimin üstüne koydu. Elinin ağırlığını hissettim. Sıcaklığını. Elimi sıktı ve bir an utandığımı hissettim, hem onun hem de kendim adına utandığımı, ama sonra yüzüne, orada gördüğüm hüzün ifadesine baktığımda bunun aslında genç bir adamın yaşlı bir kadını avutma jesti olduğunu kavradım. Başka bir şey değil.

"Kusura bakmayın" dedim. "Banyonuzu kullanmam gerek."

Geri döndüğümde Dr. Nash ikimize de kahve koymuştu. Masanın iki tarafına oturup kahvelerimizi yudumladık. Dr. Nash göz teması kurmak istemiyor gibiydi, masasındaki kâğıtlara göz atıyor, acemi tavırlarla karıştırıyordu. Başta elimi sıktığı için utandığını sandım, ama sonra başını kaldırıp, "Christine. Bir sorum olacak, daha doğrusu iki sorum." Başımla onayladım. "İlk olarak, senin vakanı yazmaya karar verdim. Bu alanda çok nadir rastlanan bir durum ve bu detayları bilimsel çevrelerle paylaşmanın gerçekten yararlı olacağını düşünüyorum. Bir sakıncası var mı?"

Ofisin sağında solunda, raflarda gelişigüzel yığınlar halinde duran dergilere baktım. Böylece kariyerini ilerletmeye ya da sağlama almaya mı niyetleniyordu? Bu yüzden mi buradayım? Bir an ona benim hikâyemi kullanmamasını tercih ettiğimi söylemeyi düşündüm ama sonra yalnızca başımı iki yana sallayıp, "Hayır, bir sakıncası yok" dedim.

Gülümsedi. "Pekâlâ, teşekkür ederim. Şimdi bir sorum olacak. Aslında daha çok bir düşünce bu. Denemek istediğim bir şey. Ne dersin?" diye sordu.

"Aklınızda ne var?" diye sordum. Gerildim, ama en sonunda aklındakini bana söylemek üzere olduğu için rahatladım da.

"Eee" dedi. "Ben'le evlendikten sonra, birlikte yaşadığınız

Doğu Londra'daki evde oturmaya devam ettiniz." Sustu. Durduk yerde herhalde anneme ait olan bir ses duydum. *Ahlaksızlık* – onaylamayan bir cık cık, her şeyi anlatan baş sallayış. "Sonra da, bir yıl kadar sonra bir eve taşındınız. Sen hastaneye yatana kadar orada oturdunuz." Durdu. "Şimdi oturduğun yere çok yakın." Ne önereceğini anlamaya başlamıştım. "Şimdi çıkarsak yol üzerinde orayı ziyaret edebiliriz diye düşündüm. Ne dersin?"

Ne derdim? Bilmiyordum. Yanıtı olmayan bir soruydu adeta. Mantıklı bir şey olduğunu, ikimizin de henüz anlayamadığı, tanımlanamayacak bir şekilde bana yardım edebileceğini biliyordum, ama yine de isteksizdim. Geçmişim birden tehlikeli olmaya başlamıştı sanki. Ziyaret etmemin akıllıca olmayacağı bir yer.

"Emin değilim" dedim.

"Uzun süre orada yaşadın" dedi Dr. Nash.

"Biliyorum, ama..."

"Sadece gidip bir göz atabiliriz. İçeriye girmek zorunda değiliz."

"İçeriye girmek mi?" diye sordum. "Nasıl?.."

Dr. Nash, "Evet" dedi. "Şimdi orada oturan çifte mektup yazdım. Telefonda konuştuk. Eve bir göz atmanın sana bir yardımı olacaksa çok mutlu olacaklarını söylediler."

Buna çok şaşırdım, "Gerçekten mi?" diye sordum.

Bakışlarını bir anlığına kaçırdı – çabucak, ancak utandığını belli edecek kadar. Ne gizliyor olabileceğini merak ettim. "Evet" dedi ve sonra da "tüm hastalarım için bu kadar zahmete girmiyorum." Bir şey demedim. Gülümedi. "Gerçekten yardımı dokunacağını düşünüyorum Christine."

Başka ne yapabilirdim?

Oraya giderken günlüğüme yazmaya niyetlenmiştim, ne var ki yolculuk uzun sürmedi ve son yazdıklarımı okumayı

ancak bitirmiştim ki bir evin önüne park ettik. Defteri kapatıp eve baktım. Kırmızı tuğlaları ve özenle boyanmış ahşap doğramaları, aynı cumbalı pencereleri ve bakımlı bahçesiyle bu sabah çıktığım eve –artık içinde yaşadığımı kendime hatırlatmam gereken eve– çok benziyordu. Ancak bu ev daha büyük duruyordu ve çatı penceresi bizim evde olmayan bir tadilat yapıldığını düşündürüyordu. Eve birkaç metre uzaklıkta dururken, neredeyse bunun aynısı bir eve taşınmak için burayı neden bıraktığımızı anlamakta güçlük çektim. Ama bir an sonra nedenini kavradım: anılar. Daha iyi zamanların, mutlu olduğumuz, normal bir yaşam sürdüğümüz, kazadan önceki zamanların anıları. Ben hatırlamasam da Ben bu anılara sahipti.

Evin bana sırlar açıklayacağı konusunda aniden olumlu düşüncelere kapıldım. Geçmişimi açığa vuracağı konusunda.

"İçeriye girmek istiyorum" dedim.

Burada ara veriyorum. Geri kalanını da yazmak istiyorum, ama bunlar önemli –aceleye getirilmeyecek kadar önemli– ve Ben az sonra evde olur. Zaten geç kaldı; hava kararmış, sokak işten eve dönen insanların arabalarının kapılarını kapatma sesleriyle yankılanıyor. Evin dışında otomobiller yavaşlıyor –çok geçmeden bunlardan biri Ben'inki olacak. Şimdi bırakmam, defteri sağ salim gardıroba kaldırmam iyi olacak.

Daha sonra devam edeceğim.

Ben'in anahtarıyla kapıyı açtığını işittiğimde, ayakkabı kutusunun kapağını kapatıyordum. Ben eve girince bana seslendi, ben de hemen aşağıya ineceğim yanıtını verdim. Gardıroba bakmıyor gibi yapmak için bir nedenim olmasa da, dolabın kapağını yavaşça kapatıp kocamı karşılamaya gittim.

Akşam bölük pörçük geçti. Günlüğüm beni çağırıyordu. Yemeğimizi yerken bulaşıktan önce yazıp yazamayacağımı hesapladım, bulaşığı yıkarken de başım ağrıyor gibi yapıp işimi bitirdikten sonra yazıp yazamayacağımı. Ama sonra, mutfakta işlerimi bitirdiğimde, Ben yapacak bazı işleri olduğunu söyleyip çalışma odasına geçti. Rahatlayarak bir oh çektim ve ona yatacağımı söyledim.

Şimdi yatak odasındayım. Ben'in çıkardığı sesleri duyabiliyorum –klavyesinin tık tıklarını– ve bu sesi rahatlatıcı buluyorum. Ben eve gelmeden önce yazdıklarımı tekrar okudum, şimdi de kendimi zihnimde bir kez daha bu akşamüstündeki gibi canlandırıyorum: Bir zamanlar yaşadığım evin dışında otururken. Hikâyeme devam edebilirim.

Umduğum şey mutfakta oldu.

Kapının ısrarlı ziline bir kadın –Amanda– cevap verdi ve Dr. Nash'i elini sıkarak, beni ise acımayla büyülenme arası bir bakışla karşıladı. Başını bir yana eğip manikürlü elini uzatarak, "Siz Christine olmalısınız" dedi. "Lütfen buyurun!"

Kapıyı ardımızdan kapattı. Krem rengi bir bluz giymiş, altın takı takmıştı. Kendisini tanıtıp, "İstediğiniz kadar kalabilirsiniz, tamam mı? İhtiyacınız olduğu kadar" dedi.

Başımı sallayarak çevreme bakındım. Aydınlık, halı kaplı bir koridordaydık. Güneş penceredeki cam panellerden sızarak bir sehpanın üzerinde duran kırmızı lalelerle dolu vazoya vurmuştu. Suskunluk uzun ve rahatsız ediciydi. En sonunda Amanda, "Güzel bir ev bu" deyince, Dr. Nash ile evi satın almak üzere gelmişiz, Amanda da anlaşmaya can atan bir emlakçıymış gibi hissettim bir an. "Burayı yaklaşık on yıl kadar önce aldık. Bayılıyoruz bu eve. O kadar aydınlık ki. Oturma odasına geçmek ister misiniz?"

Kadının ardından salona geçtik. Az eşya vardı, ama zevkli döşenmişti. Hiçbir şey hissetmedim, hafif bir tanıdıklık hissi

bile; herhangi bir şehirde herhangi bir evin herhangi bir odası olabilirdi burası.

Dr. Nash, "Evin içine göz atmamıza izin verdiğiniz için çok teşekkürler" dedi.

Amanda kendine has bir iç çekişle, "Yok canım, ne demek!" dedi. Onu ata binerken ya da çiçekleri düzenlerken hayal ettim.

Dr. Nash, "Buraya taşındıktan sonra çok değişiklik yaptınız mı?" diye sordu.

Amanda, "Eh, biraz" dedi. "Ufak tefek şeyler."

Sistre edilmiş parkelere, beyaz duvarlara, krem rengi kanepeye, duvarlarda asılı çağdaş sanat fotoğraflarına bakındım. Bu sabah ayrıldığım evi düşündüm: Ancak bu kadar farklı olabilirdi.

Dr. Nash, "Taşındığınızda buranın nasıl olduğunu hatırlıyor musunuz?" diye sordu.

Kadın içini çekti. "Ne yazık ki şöyle böyle. Halı kaplıydı. Sarı gibi bir renkti galiba. Duvar kâğıdı da vardı. Yanlış hatırlamıyorsam çizgili." Amanda odayı tarif ederken hayalimde canlandırmaya çalıştım. Hiçbir anı gelmedi. "Kaldırdığımız bir şömine de vardı. Keşke kaldırmasaydık diyorum şimdi. Orijinal bir parçaydı."

"Christine" dedi Dr. Nash. "Hatırladığın bir şey var mı?" Başımı iki yana salladım. "Evin diğer taraflarına da bakalım mı sence?"

Üst kata çıktık. Orada iki yatak odası vardı. Evin ön tarafındaki odaya girerken, Amanda, "Giles evde epeyce çalışır" dedi. Odayı bir masa, dosya dolapları ve kitaplar kaplamıştı. "Daha önceden burada oturanlar bu odayı yatak odası olarak kullanmışlar sanıyorum." Bunları söylerken bana baktı, ama ben bir şey söylemeyince konuşmaya devam etti. "Öteki odadan daha büyük burası, ama Giles burada uyuyamıyor. Trafik gürültüsü nedeniyle." Biraz durduktan sonra konuşmaya

devam etti. "Kocam mimardır." Ben bir şey söylemedim. "Çok ilginç bir rastlantı" diye sürdürdü, "çünkü bu evi satın aldığımız adam da mimardı. Eve bakmak için geldiğimizde onunla tanıştık. İkisi çok iyi anlaştılar. Sırf bu bağlantıdan dolayı birkaç bin pound indirim yaptırdık sanırım." Yine suskunluk. Acaba tebrik edilmeyi mi bekliyordu? "Giles kendi işini kuruyor."

Mimar, diye düşündüm. Öğretmen değil. Ben'in evi sattığı insanlar bunlar değildi. Beyaz duvarların yerinde duvar kâğıdı, parkelerin yerinde halı, üstü cam masa yerinde bir yatakla bu odayı gözümün önüne getirmeye çalıştım.

Dr. Nash bana döndü. "Hatırladığın bir şey var mı?"

Başımı hayır anlamında salladım. "Yok. Hiçbir şey yok. Hatırlamıyorum."

Öteki odaya ve banyoya baktık. Zihnime hiçbir şey gelmediği için alt kata, mutfağa geçtik. Amanda, "Çay istemediğinize emin misiniz?" diye sordu. "Gerçekten hiç sorun değil. Çay hazır zaten."

"Hayır, teşekkür ederim" dedim. Mutfak nahoş görünüyordu. Sert köşeli. Dolaplar krom ve beyazdı ve tezgâh betondan yapılmış gibiydi. Tek renk veren şey, küçük yeşil limonların konulduğu bir kâseydi. "Birazdan çıkmamız gerek herhalde" dedim.

Amanda, "Tabii ki" dedi. Hamaratlığı yok olmuş, yüzüne hayal kırıklığı taşıyan bir ifade oturmuştu sanki. Birden suçluluk duydum; belli ki evinin ziyaret edilmesinin beni iyileştirecek bir mucize gerçekleştirmesini umuyordu. "Bir bardak su alabilir miyim?" diye sordum.

Amanda birden canlandı. "Elbette!" dedi. "Durun getireyim!" Bana bir bardak su uzattı ve tam bardağı alırken gördüm.

Amanda ve Dr. Nash, ikisi birden ortadan kayboldu. Tek başınaydım. Tezgâhın üzerinde çiğ bir balık gördüm, ıslak ve parlak, oval bir tabağın içinde. Bir ses duydum. Bir erkek se-

si. Ben'in sesi, diye düşündüm, ama nedense daha genç çıkıyor. "Beyaz şarap mı?" diye sordu ses. "Yoksa kırmızı mı?" Arkamı dönünce onun mutfağa girdiğini gördüm. Aynı mutfaktı –Dr. Nash ve Amanda ile durduğumuz mutfak– ama duvarlar farklı bir renkti. Ben'in iki elinde birer şarap şişesi vardı ve aynı Ben'di, biraz daha zayıf, saçında daha az gri var, bir de bıyıklı. Çıplaktı, penisi yarı kalkıktı, o yürüdükçe penisi de komik bir şekilde hopluyordu. Teni pürüzsüzdü, kolları ve göğsündeki kasların üzerindeki cildi sıkıydı ve içimde kuvvetli bir şehvet duygusu uyandı. İçime gürültülü bir nefes çektim, ama gülüyordum.

"Beyaz herhalde" dedi Ben, o da benimle birlikte güldü, sonra iki şişeyi de masanın üstüne koyup yanıma geldi. Kollarıyla beni sardı, gözlerimi kapattım ve ağzım adeta istem dışı açıldı. Onu öpüyordum, o da beni, penisini kasığıma bastırdığını hissedebiliyordum, elim penise doğru kaydı. Ama onu öperken bile, *Bunu, verdiği duyguyu hatırlamam gerek. Bunu kitabıma yazmalıyım. Bunu yazmak istiyorum,* diye düşünüyordum.

Sonra Ben'in üstüne abandım, vücudumu onunkine bastırıyordum, Ben'in elleri fermuarı ararken elbisemi hoyratça çekiştirmeye başladı. "Dur!" dedim, "yapma..." Ama hayır derken, durmasını isterken bile, onu daha önce hiç kimseyi istemediğim kadar istediğimi hissettim. "Üst kata" dedim, "çabuk." Sonra zihnimde mutfaktan çıkıyor, çıkarken Ben üstümdekileri parçalarcasına çıkarıyor ve gri halı, mavi desenli duvar kâğıdı kaplı yatak odasına gidiyorduk, ben de bu arada hep, *evet, yeni romanıma bunları yazmam gerek, yakalamak istediğim duygu bu,* diye düşünüyordum.

Tökezledim. Kırılan camın sesiyle önümdeki görüntü yok oldu, geldiği gibi aniden gitti. Sanki bir makara film oynamış, perdedeki görüntülerin yerini titrek beyaz ışıklar ve havada uçuşan tozlar almıştı. Gözlerimi açtım.

Hâlâ oradaydım, o mutfakta, ama şimdi Dr. Nash önümde duruyordu, Amanda onun hemen yanındaydı, her ikisi de bana endişeli ve gergin gözlerle bakıyordu. Bardağı elimden düşürdüğümü anladım.

Dr. Nash, "Christine" dedi. "Christine. İyi misin?"

Yanıt vermedim. Ne hissedeceğimi bilmiyordum. Şimdiye kadar ilk kez –bildiğim kadarıyla– kocamı hatırlamıştım.

Gözlerimi kapatıp görüntüyü geri getirmeye çalıştım. Balığı, şarabı, çıplak, penisi hoplayan bıyıklı kocamı görmeye çalıştım, ama hiçbir şey gelmedi zihnime. Anı gitmişti, hiç var olmamış gibi yok olmuş ya da bugün tarafından yakılıp tüketilmişti.

"Evet" dedim. "İyiyim. Ben..."

Amanda, "Neyiniz var?" dedi. "İyi misiniz?"

"Bir şey hatırladım" dedim. Amanda'nın elinin ağzına gittiğini gördüm, yüzündeki ifade sevince dönüştü.

"Gerçekten mi?" dedi. "Harika! Ne? Ne hatırladınız?"

Dr. Nash, "Lütfen..." dedi. Yanıma gelerek kolumu tuttu. Kırık cam parçaları ayaklarının altında çıtırdadı.

"Kocam" dedim. "Burada. Kocamı hatırladım..."

Amanda'nın yüzü düştü. *Hepsi bu kadar mı?* diyordu sanki.

"Dr. Nash" dedim. "Ben'i hatırladım!" Titremeye başladım.

"İyi" dedi Dr. Nash. "İyi! Mükemmel!" İkisi birlikte beni oturma odasına götürdüler.

Beraberce beni oturma odasına götürdüler. Kanepeye oturdum. Amanda bana sıcak çay ve bir tabak bisküvi ikram etti. Anlamıyor, diye düşündüm. Anlayamaz. Ben'i hatırlamıştım. Kendimi, gençken. İkimiz birlikte. Birbirimize âşık olduğumuzu biliyorum. Artık bu konuda bir tek onun sözüne güvenmek zorunda değilim. Önemli bir şey bu. Amanda'nın anlayabileceğinden çok daha önemli.

Eve dönerken yol boyunca heyecanlıydım. Gergin bir enerjiyle dopdolu. Dışarıdaki dünyaya baktım, yabancı, sırlar-

la dolu, tanıdık olmayan dünyaya – bu dünyada tehdit değil olasılık vardı. Dr. Nash gerçekten de bir yere varmak üzere olduğumuzu düşündüğünü söyledi. Heyecanlı görünüyordu. *Bu iyi*, deyip duruyordu. *Bu iyi.* Benim için mi, yoksa kendi kariyeri için mi iyiydi, emin değildim. Bana bir beyin taraması yaptırtmak istediğini söyledi, ben de neredeyse hiç düşünmeden kabul ettim. Ayrıca bana kız arkadaşının eski telefonu olduğunu söyleyerek bir telefon verdi. *Yedek telefon*, dedi. *Beni istediğin zaman arayabilirsin. Ne zaman önemli olduğunu düşünürsen. Telefonu yanında tut. Günlüğünü hatırlatmak için seni bu telefondan arayacağım.* Bunlar saatler önce oldu ve şimdi anlıyorum ki, kuşkusuz Ben'in haberi olmadan beni arayabilmek için bu telefonu vermişti bana. Hatta bunu söyledi de. *Geçenlerde aradığımda Ben cevap verdi. Uygunsuz bir durum olabilir. Bu, işleri kolaylaştırır.* Ben de telefonu hiç sorgulamadan almıştım.

Ben'i hatırlamıştım. Onu sevdiğimi hatırlamıştım. Çok geçmeden evde olacak. Belki daha sonra, yatağa yattığımızda geçen geceyi telafi ederim. Kendimi canlanmış hissediyorum. Olasılıklarla kıpır kıpır.

13 Kasım Salı

Öğleden sonra. Birazdan Ben işten eve dönecek. Önümde bu defterle oturuyorum. Bir adam, Dr. Nash, öğle sularında beni arayıp defterin nerede durduğunu söyledi. Telefon ettiğinde oturma odasındaydım, başta beni tanıdığına inanmadım. Sonra doktor, *Gardıroptaki ayakkabı kutusuna bak,* dedi. *Bir defter bulacaksın orada.* Ona inanmadım, ama ben gardıroba bakarken hatta kaldı ve haklı çıktı. Günlüğüm oradaydı –pek yerine oturmayan kapağının üzerinde *Scholl* markası yazan mavi bir kutuda– ince ambalaj kâğıdına sarılı. Kırılacak bir eşyaymış gibi defteri aldım ve Dr. Nash'e veda ettikten sonra gardırobun yanında diz çöküp okudum. Her kelimesini.

Neden bilmiyorum ama gergindim. Günlük bana yasak, tehlikeli gibi geliyordu, gerçi belki de büyük bir özenle saklamış olduğum için böyle hissediyordum. Saati kontrol etmek için defalarca başımı sayfalardan kaldırdım, hatta evin dışında bir otomobil durur gibi olunca hemen defteri kapatıp ince kâğıda sardım. Ama şimdi sakinim. Bunları yatak odası penceresinin cumbasında yazıyorum. Nedense burası tanıdık geliyor bana, sanki sık sık oturduğum bir yer. Aşağıda sokağı görebiliyorum, bir tarafta parkın bir parçasının görülebildiği sıra sıra uzun ağaçlarla dolu bir yol, öteki tarafta sıra sı-

ra evler ve daha işlek başka bir yol var. Günlüğümü Ben'den gizli tutmayı tercih etsem de, bunu bulmasının korkunç bir şey olmayacağını fark ediyorum. O benim kocam. Ona güvenebilirim.

Dün eve gelirken hissettiğim heyecanla ilgili sözlerimi tekrar okuyorum. Bu duygu şimdi kaybolmuş. Şimdi huzurluyum. Sakin. Ara sıra arabalar geçiyor, bazen evin önünden biri yürüyor, ıslık çalan bir adam, çocuğunu parka götüren, daha sonra da eve geri getiren genç bir anne. Bazen uzakta Heathrow'a inen bir uçak görüyorum, bu mesafeden neredeyse duruyor gibi görünüyor.

Yolun karşı tarafındaki evler boş, ıslık çalan adam ve mutsuz bir köpeğin ara sıra havlaması hariç sokak sessiz. Açılıp kapanan kapılar, tekdüze veda sesleri ve çalıştırılan motorlar senfonisiyle dolu sabah telaşı bitmiş. Kendimi dünyada yalnız hissediyorum.

Yağmur başlıyor. Tam önümde büyük yağmur damlaları pencereye çarpıyor, bir an camda asılı kaldıktan sonra başka damlalarla birlikte yavaşça aşağıya kaymaya başlıyor. Elimi soğuk cama dayıyorum.

O kadar çok şey beni başkalarından ayırıyor ki.

Eskiden kocamla birlikte oturduğumuz evi ziyaret edişimi okuyorum. Bu cümleler daha dün mü yazıldı gerçekten? Bana aitmiş gibi gelmiyor. Hatırladığım günle ilgili yazdıklarımı da okuyorum. Kocamı –çok uzun zaman önce beraber satın aldığımız evde– öpüşümü okuyorum ve gözlerimi kapattığımda sahneyi tekrar görebiliyorum. Başta soluk, net değil, ama sonra görüntü titreyip belirginleşiyor, adeta boğucu bir yoğunlukla iyice keskin bir netliğe kavuşuyor. Kocam giysilerimi parçalar gibi çıkarıyor. Ben bana sarılmış, öpüşleri daha da derin, ateşli. Balığı yemediğimizi de, şarabı içmediğimizi de hatırlıyorum, bunun yerine sevişmemiz bittiğinde uzun süre yatakta yattığımızı; bacaklarımız birbirine dolan-

mış, benim başım onun omzunda, eli saçlarımı okşuyor, menisi karnımda kuruyor. Konuşmuyorduk. Mutluluk çevremizi bir bulut gibi kuşatmıştı.

"Seni seviyorum" dedi Ben. Fısıldıyordu, bu sözleri daha önce hiç söylememiş gibi ve herhalde defalarca söylemiş olmasına karşın kulağa yeni gibi geliyordu. Yasak ve tehlikeli.

Başımı kaldırıp ona, çenesindeki bir günlük sakala, dudaklarının dolgunluğuna ve burnunun hattına baktım. "Ben de seni seviyorum" dedim, kelimeleri kırılganmış gibi göğsüne fısıldayarak. Ben vücudumu onunkine bastırdı ve beni hafifçe öptü. Başımın üstünü, alnımı. Gözlerimi kapattım, Ben dudaklarıyla hafifçe dokunarak gözkapaklarımı öptü. Kendimi emniyette, çok rahat hissettim. Burası, onun bedeninin yanı ait olduğum tek yerdi. Bir süre sessizce, birbirimize sarılarak, tenlerimiz birbirine yapışık, aynı anda soluk alıp vererek yattık. Sessizliğin, bu anın sonsuza kadar sürmesini sağlayacağını düşündüm, ki bu bile yeterli olmazdı.

Büyüyü Ben bozdu. Sessizliğin sonunda, "Benim gitmem gerek" deyince gözlerimi açıp elini tuttum. Eli sıcaktı. Yumuşak. Ağzıma götürüp öptüm. Cam ve toprak tadı.

"Şimdiden vakit geldi mi?" diye sordum.

Ben beni tekrar öptü. "Evet. Sandığından daha geç oldu. Trenimi kaçıracağım."

Bedenimin altüst olduğunu fark ettim. Ayrılık akla getirilmeyecek bir şeydi sanki. Katlanılmaz. "Biraz daha kalamaz mısın?" dedim. "Bir sonraki trene binsen?"

Ben güldü. "Yapamam Chris" dedi. "Bunu sen de biliyorsun."

Onu tekrar öptüm. "Biliyorum" dedim. "Biliyorum."

Ben çıktıktan sonra duş yaptım. Ağır ağır sabunlanarak ve suyu tenimde yeni bir duyguymuş gibi hissederek duşta oyalandım. Yatak odasında üzerime parfüm sıktım ve geceliğimi, üstüne de sabahlığımı giyerek alt kata, yemek odasına indim.

Hava kararmıştı. Işığı yaktım. Önümdeki masada bir daktilo vardı, kâğıdı üzerinde, yanında da ters çevrilmiş ince bir kâğıt tomarı. Daktilonun önüne oturdum. Yazmaya başladım. *İkinci Bölüm.*

Orada durdum. Ne yazacağım, nasıl başlayacağım aklıma gelmiyordu bir türlü. İç çekip parmaklarımı tuşların üzerine koydum. Elimin altında çok tanıdık duruyorlardı, tuşlar soğuk ve pürüzsüz, parmak uçlarımın şeklini almış gibiydi. Gözlerimi kapatıp tekrar yazdım.

On parmağım birden tuşların üzerinde otomatik olarak, neredeyse hiç düşünmeden dans etti. Gözlerimi açtığımda tek bir cümle yazmıştım.

Lizzy ne yaptığını ya da nasıl en başa dönebileceğini bilmiyordu.

Yazdığım cümleye baktım. Somut. Orada duruyor, sayfanın üstünde.

Abuk sabuk, diye düşündüm. Öfkelendim. Bundan daha iyi yazabileceğimi biliyordum. Daha önce yapmıştım, iki yaz önce kelimeler içimden akmış, hikâyemi sayfaya konfeti gibi saçmıştı. Ya şimdi? Şimdi bir şeyler tersti. Dil kuruydu, sertti. Kaskatı.

Bir kurşunkalem alıp cümlenin üzerini çizdim. Cümleyi attığım için kendimi biraz daha iyi hissediyordum, ama şimdi yine elimde bir şey yoktu, bir başlangıç noktam yoktu.

Ayağa kalkıp Ben'in masada bıraktığı paketten bir sigara yaktım. Dumanı iyice ciğerlerime çektim, içimde tutup bıraktım. Bir an keşke ot olsaydı, dedim, bir sonraki sefer için nereden ot bulabileceğimi düşündüm. Kendime bir içki koydum –viski bardağına sek votka– ve kocaman bir yudum aldım. Bunun işe yaraması gerekirdi. *Yazar tıkanması,* diye düşündüm. *Nasıl da böyle saçma bir klişe haline geldim?*

Geçen sefer. Geçen sefer nasıl yapmıştım? Yemek odasının duvarlarını kaplayan kitaplığa gittim ve sigara dudakla-

rımın arasından sarkar halde en üstteki raftan bir kitap indirdim. *Mutlaka burada ipuçları olmalı, öyle değil mi?*

Votkayı mideye indirip kitabı ellerimin arasında çevirdim. Kitap kırılacak kadar narinmiş gibi parmak uçlarımı kapağına dayadım ve başlık üzerinde hafifçe gezdirdim. *Sabah Kuşları İçin,* yazıyordu. *Christine Lucas.* Kapağını açtım ve sayfalarını hızlıca çevirdim.

Hayal yok oldu. Gözlerim açıldı. İçinde durduğum oda gri ve monotondu, ama düzensiz soluk alıp veriyordum. Doğru muydu? Bir roman mı yazmıştım? Basılmış mıydı? Ayağa kalktım; günlüğüm kucağımdan aşağıya kaydı. Eğer öyleyse ben başka biriydim, yaşamı olan biri, amaçları, hırsları ve başarıları olan biri. Merdivenden aşağıya koştum.

Doğru muydu? Ben bu sabah bana bir şey söylememişti. Yazar olduğuma dair hiçbir şey söylememişti. Bu sabah Parliament Hill'e gidişimizi okumuştum. Orada bana, kaza geçirdiğimde sekreter olarak çalıştığımı anlatmıştı.

Oturma odasındaki kitaplığı taradım. Sözlükler. Bir atlas. Bir kendi işini kendin yap kılavuzu. Birkaç roman, ciltli ve durumlarına bakılırsa sanırım okunmamış. Ama benim yazdığım bir şey yok. Bir roman yayımladığımı düşündürecek hiçbir şey yok. Yarı çılgın gibi dört döndüm. *Buralarda olmalı,* diye düşündüm. *Olmalı.* Ama sonra aklıma birden başka bir fikir geldi. Belki de gördüğüm hayal bir anı değil, yarattığım bir şeydi. Belki de tutunup üzerinde düşüneceğim gerçek bir geçmişim olmadığı için zihnim kendi kendine bir geçmiş icat etmişti. Belki de bilinçaltım, hep istediğim bir şey olduğu için yazar olmama karar vermişti.

Tekrar üst kata koştum. Çalışma odasındaki raflar, kutu şeklinde dosyalar ve bilgisayar kitaplarıyla doluydu ve bu sabah evi keşfe çıktığımda iki yatak odasında da kitap görmemiştim. Bir an durdum, sonra önümdeki bilgisayarı gördüm:

sessiz ve karanlık. Nereden bildiğimi bilmiyordum, ama ne yapacağımı biliyordum. Bilgisayarın düğmesine bastım, aygıt masanın altında mekanik bir sesle harekete geçti, bir an sonra da ekran aydınlandı. Ekranın yanında duran cızırtılı hoparlörden müzik sesi yayıldı, ardında da ekrana bir görüntü geldi. Ben'le birlikte bir fotoğrafımız, her ikimiz de gülümsüyoruz. Yüzlerimizin ortasında bir kutu vardı. Üzerinde *Kullanıcı adı,* yazıyordu, altında da başka bir kutu vardı: *Şifre.*

Gördüğüm hayalde klavyeye hiç bakmadan yazıyordum, içgüdülerden güç almışçasına parmaklarım tuşların üzerinde dans ediyordu. Yanıp sönen imleci *Kullanıcı adı* yazılı kutunun üzerine getirdim ve ellerimi klavyenin üstünde tuttum. Doğru muydu? Klavyeyi kullanmayı öğrenmiş miydim? Parmaklarımı tuşların üzerindeki harflere koydum. Neredeyse otomatik olarak hareket ettiler, küçük parmaklarım harflerin ait olduğu tuşları arayarak, öteki parmaklar yandaki tuşlara kendiliğinden yerleşerek. Gözlerimi kapattım ve adeta hiç düşünmeden yazmaya başladım, sadece kendi soluk alıp verişimi ve tuşların tıkırtılarını dinliyordum. Yazmam bittiğinde ne yaptığıma, kutuda ne yazdığına baktım. Anlamsız bir yazı bekliyordum, ama gördüğüm şey beni şoka uğrattı.

Küçük kahverengi tilki tembel köpeğin üzerinden atlıyor.

Ekrana bakakaldım. Doğruydu. Klavyeye bakmadan on parmak yazabiliyordum. Gördüğüm hayal zihnimin icat ettiği bir şey değil, bir anıydı belki de.

Belki de bir roman yazmıştım.

Yatak odasına koştum. Bir anlam veremiyordum. Bir an için üstüme tüm ağırlığıyla çıldıracağım duygusu çöktü. Roman hem var hem yok, hem gerçek hem de bütünüyle hayal gibiydi. Romanı hiç hatırlayamıyordum, kurgusu ya da karakterleriyle ilgili hiçbir şey, neden bu adı verdiğimi bile hatırlayamıyordum, ama yine de gerçekmiş, içimde yürek gibi

atıyormuş gibi geliyordu bana.

Peki Ben neden bana söylememişti? Neden bir kopyası ortalıkta değildi? Evin içinde, ince kâğıtlara sarılmış, çatıda ya da bodrumda bir kutuya konulmuş olarak hayal ettim kitabı. Neden?

Aklıma bir açıklama geldi. Ben sekreterlik yaptığımı söylemişti. Belki de bu yüzden klavye kullanabiliyordum: Tek nedeni buydu.

Çantamdan telefonlardan bir tanesini çıkardım, hangisi olduğuna aldırmadan, arama düğmesine basana kadar kimi aradığıma hiç aldırmadan. Her ikisi de bana aynı ölçüde yabancı geliyordu.

Telefon açılınca, "Dr. Nash, siz misiniz?" dedim. "Ben Christine." Doktor bir şeyler söylemeye başladı, ama onun sözünü kestim. "Beni dinleyin. Ben bir şey yazdım mı hiç?"

Dr. Nash, "Anlayamadım" dedi. Şaşırmış gibi çıkıyordu sesi ve korkunç yanlış bir şey söylediğim duygusuna kapıldım bir anlığına. Kim olduğumu bildiğinden bile emin değildim, ama daha sonra Dr. Nash, "Christine, sen misin?" diye sordu.

Söylediklerimi tekrarlayarak, "Biraz önce bir şey hatırladım. Yıllarca önce, herhalde Ben'le yeni tanıştığım sıralarda bir şey yazdığımı. Bir roman. Ben hiç roman yazdım mı?" diye ekledim.

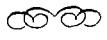
Dr. Nash ne demek istediğimi anlamışa benzemiyordu. "Roman mı?"

"Evet" dedim. "Küçükken yazar olmak istediğimi hatırlar gibiyim. Eskiden bir şey yazıp yazmadığımı merak ettim sadece. Ben bana sekreterlik yaptığımı söyledi, ama düşündüm de..."

Dr. Nash sözümü kesti. "Sana söylemedi mi? Hafızanı kaybettiğinde ikinci romanın üzerinde çalışıyordun. Birincisi yayımlandı. Başarılı oldu. Çok satan kitaplardan değildi belki, ama kesinlikle başarılı oldu."

Sözcükler aralarında köprü kuruyordu. Bir roman. Başarı. Yayımlandı. Doğruydu, hatırladığım anı gerçekti. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Ne düşüneceğimi.

Doktora veda ettikten sonra bunları yazmak için üst kata çıktım.

Başucumdaki saat on buçuğu gösteriyor. Ben'in birazdan yatağa geleceğini düşünüyorum, ama yine de yatağın kenarında oturmuş yazıyorum. Akşam yemeğinden sonra onunla konuştum. Öğleden sonrayı kaşlarımı çatarak, bir odadan ötekine geçerek, her şeye ilk kez görüyormuş gibi bakarak, bu alçakgönüllü başarının kanıtlarının neden iz kalmayacak şekilde ortadan kaldırdığını merak ederek geçirdim. Utanıyor muydu? Rezil mi olmuştu? Onun hakkında, ortak yaşamımız hakkında mı yazmıştım? Yoksa nedeni daha kötü bir şey miydi? Henüz göremediğim karanlık bir şey mi?

Ben eve geldiğinde ona dosdoğru sormaya karar vermiştim. Ama şimdi? Şimdi bu mümkün görünmüyordu. Onu yalan söylemekle suçluyorum gibi görünecekti.

Olabildiğince rahat bir tavırla konuştum. "Ben" dedim. "Ben nasıl geçiniyordum?" Ben başını gazetesinden kaldırdı. "Bir işim var mıydı?"

"Evet" dedi. "Bir süre sekreterlik yaptın. Evlendikten hemen sonra."

Ses tonumu korumaya çalıştım. "Gerçekten mi? Roman yazmak istediğim duygusu var içimde."

Ben gazeteyi katlayarak tüm dikkatini bana yöneltti.

"Duygu mu?"

"Evet. Çocukken kitapları sevdiğimi kesin olarak hatırlıyorum. Yazar olmak istediğim gibi belli belirsiz bir duygu da var içimde." Masanın üzerinden elini uzatıp benimkini tut-

tu. Gözlerinde hüzün vardı adeta. Hayal kırıklığı. *Ne kadar utanç verici,* diyor gibiydiler. *Şanssızlık. Bundan sonra artık hiç yazamayacaksın sanırım.* "Emin misin?" diye konuşmaya başladım. "Hatırlar gibiyim..."

Ben sözümü kesti. "Christine" dedi. "Lütfen. Hayal kuruyorsun..."

Akşamın geri kalan kısmında suskundum, başımda yankılanan düşünceleri dinliyordum sadece. *Bunu neden yapsın? Neden tek bir kelime bile yazmamışım gibi davransın? Neden?* Ben'i seyrettim, kanepede uyuyakalmış, hafifçe horluyor. Neden ona bir roman yazdığımı bildiğimi söylememiştim? Ona gerçekten bu kadar az mı güveniyordum? Hava kararırken birbirimizin kollarında yattığımız, aşkımızı fısıldadığımız zamanlardan buraya nasıl gelmiştik?

Ama sonra şans eseri bir mutfak dolabında ya da yüksekteki bir rafın arkasında kitabıma rastlasaydım neler olacağını düşünmeye başladım. *Bak, nereye düşmüşsün. Buz tutmuş bir yolda bir otomobil her şeyi elinden almadan, seni işe yaramazdan beter etmeden önce, bak neler yapabilirdin*'den başka ne diyebilirdi?

Sevinçli bir an olmazdı. İsteri krizi geçirirken gördüm kendimi. Yazar olduğumu hiç değilse ağır ağır, özlenen bir amnın tetiklemesiyle fark ettiğim bu öğleden sonra olduğumdan çok daha isterik olur, bağırıp çağırır, ağlardım. Üzerimdeki etkisi yıkıcı olabilirdi.

Ben'in bunu benden saklamak istemesine şaşmamalı. Onu hayalimde canlandırabiliyorum şimdi: Bana ne anlatacağına karar vermeden önce tüm kitapları kaldırırken, arka verandadaki metal barbeküde yakarken. Katlanılabilir hale getirmek için geçmişimi en iyi şekilde nasıl tekrardan yazacağına karar vermeden önce. Geri kalan yıllarımda neye inanacağıma karar vermeden önce.

Ama artık bitti. Gerçeği biliyorum. Kendi gerçeğimi, bana anlatılmasa da bizzat hatırladığım gerçeği. Artık kâğıda dö-küldü, hafızamda değilse de, bu günlüğe kayıtlı, yine de kalıcı.

Şimdi yazdığım kitabın –gururla fark ediyorum ki ikinci kitabım– gerekli olduğu kadar tehlikeli de olabileceğini an-lıyorum. Bir roman değil. Keşfedilmemesi gereken sırlar ifşa ediyor olabilir. Gün ışığına çıkmaması gereken gizler.

Ama kalemim yine de sayfa üzerinde oynuyor.

14 Kasım Çarşamba

Bu sabah kahvaltı ederken Ben'e hiç bıyık bırakıp bırakmadığını sordum. Halen kafam karışık, neyin doğru neyin yanlış olduğu konusunda tereddütlüydüm. Sabah erkenden uyanmıştım ve daha önceki günlerin tersine hâlâ küçük bir çocuk olduğumu sanmamıştım. Yetişkin gibi hissetmiştim. Cinsel hayatı olan biri. Zihnimdeki soru, *Neden bir erkekle aynı yataktayım?* değil, tam tersine, *Kim bu adam?* ve *Ne yaptık?* idi. Banyoda aynadaki yansıma dehşetle bakmıştım, ama ayna çevresindeki resimler gerçeklerle uyumlu gibi duruyordu. Resimlerde adamın adını –Ben– görmüştüm ve bu ad nedense tanıdık gelmişti. Yaşım, evliliğim, bu olgular bana hatırlatılan, ilk kez açıklanmayan şeylere benziyordu. Gömülü, ama fazla derinde olmayan şeyler.

Dr. Nash, neredeyse Ben kapıdan çıkar çıkmaz aramıştı. Günlüğümü hatırlatıp ilerleyen saatlerde beyin taramasına götürmek üzere beni almaya geleceğini söyledikten sonra da onu okumamı söylemişti. Defterde belki hatırlayabileceğim birkaç olgu, belki yazdığımı hatırlayacağım paragraflar vardı. Bir kısım hafıza kalıntısı geceleyin yok olmaktan kurtulmuş gibi.

Günlüğümde yazılan şeylerin doğru olduğundan bu yüzden emin olmam gerekiyordu belki de. Ben'e telefon ettim.

"Ben" dedim. "Hiç bıyık bırakmış mıydın?"

"Ne tuhaf bir soru!" dedi. Bardağa çarpan kaşığın sesini duydum ve kahvesine şeker koyduğunu, gazetenin önünde açık olduğunu hayal ettim. Münasebetsizlik yapıyormuşum gibi geldi. Neyi ne kadar söyleyeceğimden emin değildim.

"Ben sadece..." diye söze başladım. "Bir şey hatırladım. Galiba."

Sessizlik. "Bir şey mi hatırladın?"

"Evet" dedim. "Öyle sanıyorum." Zihnimde evvelki gün yazdığım şeyler –Ben'in bıyığı, çıplak bedeni, ereksiyonu– ve dün hatırladığım şeyler çaktı. İkimiz yatakta. Öpüşürken. Derinliklere dalmadan önce kısa bir süre aydınlandılar. Birden korktum. "Seni bıyıklı hatırlar gibiyim."

Ben güldü ve kahve bardağını masaya koyduğunu işittim. Ayağımın altındaki zeminin kayıp gitmeye başladığını hissettim. Belki de yazdığım her şey yalandı. Kurgu. Kaldı ki ben bir romancıyım, diye düşündüm. Ya da eskiden romancıydım.

Abes mantığım birden kafama dank etti. Eskiden kurgu yazıyordum, dolayısıyla romancı olduğum iddiası da bu kurgulardan biri olabilirdi. Bu durumda roman yazmamıştım. Başım döndü.

Ama doğru olduğunu hissetmiştim. Bunu söyledim kendime. Ayrıca on parmak yazabiliyordum. Ya da hiç değilse günlüğüme bunu yapabildiğimi yazmıştım.

"Bıyık bıraktın mı?" diye sordum çaresizce. "Sadece... önemli..."

Ben "Bir düşüneyim" dedi. Gözlerini kapattığını, bir konsantrasyon parodisiyle alt dudağını ısırdığını gözümün önüne getirdim. "Bırakmış olabilirim herhalde, bir kereliğine" dedi. "Çok kısa bir süre. Yıllar önceydi. Unutmuşum..." Bir sessizlikten sonra "Evet" dedi, "aslında evet. Bıraktım sanırım. Bir haftalığına falan. Çok uzun zaman önce."

"Teşekkür ederim" dedim, rahatlamıştım. Bastığım zemin biraz daha güvenli hale gelmişti.

Ben, "İyi misin?" diye sordu, ben de iyi olduğumu söyledim.

Dr. Nash öğlen gelip beni aldı. Önce öğlen yemeği yemeyi teklif etti ama aç değildim. Gerginlikten herhalde. "Bir meslektaşımın yanına gidiyoruz" dedi arabada. "Adı Dr. Paxton." Bir şey söylemedim. "Seninki gibi sorunları olan hastaların fonksiyonel görüntüleme analizinde uzmandır. Onunla birlikte çalışıyorum."

"Tamam" dedim, şimdi doktorun otomobilinde oturuyoruz, trafik sıkıştığı için araba durmuş. "Dün sizi aradım mı?" diye sordum. Dr. Nash aradığımı söyledi.

"Günlüğünü okudun mu?" diye sordu.

Okuduğumu söyledim. "Büyük kısmını. Bazı yerleri atlamak zorunda kaldım. Epeyce uzun."

Doktor ilgilenmiş göründü. "Hangi kısımları atladın?"

Şöyle bir düşündüm. "Bana tanıdık gelen yerler var. Sanıyorum zaten bildiğim şeyleri hatırlatmaktan başka bir şey yapmıyorlar gibi geliyor. Zaten hatırladığım şeyleri..."

Doktor bana bir göz atarak, "Bu iyi bir şey" dedi. "Çok iyi."

İçim aydınlandı, ama, "Peki sizi ne için aradım? Dün yani?" diye sordum

"Gerçekten bir roman yazıp yazmadığını merak ediyordun" dedi.

"Peki yazmış mıydım?" diye sordum. "Yazmış mıyım?"

Bana doğru döndü. Gülümsüyordu. "Evet" dedi. "Evet, yazdın."

Trafik açıldı ve otomobil hareket etti. Rahatlamıştım. Yazdıklarımın doğru olduğunu biliyordum. Yolculuğa gevşemiş halde devam ettim.

Dr. Paxton beklediğimden daha yaşlıydı. Tüvit bir ceket

giymişti, kulaklarıyla burnundan beyaz kıllar fışkırıyordu. Emekli olması gerekiyormuş gibi bir hali vardı.

Dr. Nash bizi tanıştırır tanıştırmaz, Dr. Paxton, "Vincent Hall Görüntüleme Merkezi'ne hoş geldiniz" dedi ve sonra gözlerini benimkilerden ayırmadan göz kırpıp elimi sıktı. "Endişelenmeyin" diye de ekledi. "O kadar da büyük bir yer değildir burası, buyurun. Gelin, size etrafı göstereyim."

Binaya doğru yürümeye başladık. Dr. Paxton ana girişten geçerken, "Buradan hastaneye ve üniversiteye bağlıyız" dedi. "Bu hem harika hem de berbat bir durum." Neyi kastettiğini anlamamıştım ve söylediğini açmasını bekledim ama o hiçbir şey söylemedi. Gülümsedim.

"Gerçekten mi?" dedim. Doktor bana yardım etmeye çalışıyordu. Ben de nazik davranmak istiyordum.

"Herkes bizden her şeyi yapmamızı ister" diye güldü. "Kimse de bunlar için bize para ödemek istemez."

Koridordan geçip bir bekleme odasına geldik. Odada boş iskemleler, Ben'in benim için aldığı dergilerin aynısı, *Radio Times, Hello!* –burada ayrıca *Country Life* ve *Marie Claire* vardı– ve bir kenara atılmış plastik bardaklar vardı. Biraz önce herkesin aceleyle terk ettiği bir parti yaşanmış gibiydi. Dr. Paxton başka bir kapının önünde durdu. "Kontrol odasını görmek ister misiniz?"

"Evet" dedim. "Lütfen."

Dr. Paxton kapıdan geçince, "Fonksiyonel MR epeyce yeni bir teknik" dedi. "MR'ı duymuş muydunuz, Manyetik Rezonans Görüntüleme?"

Sadece sıra sıra bilgisayar ekranından gelen ışıkla aydınlanan küçük bir odada duruyorduk. Bir duvarı cam pencere kaplamıştı, onun ardındaki diğer odada, içinden dil gibi sarkan bir yatağın göründüğü silindir şeklinde devasa bir makine duruyordu. Korkmaya başladım. Bu makine hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Hafızam olmadan nasıl bilebilirdim?

"Hayır" dedim.

Doktor gülümsedi. "Özür dilerim. MR hayli standart bir işlemdir. Vücudun röntgenini çekmek gibidir. Burada benzer teknikler kullanıyoruz ve aslında beynin nasıl çalıştığına bakıyoruz. İşliyor durumdayken."

Sonra Dr. Nash söze girdi. "Beyninde bir tümör varsa, tümörün nerede olduğunu, beynin hangi kısmını etkilediğini anlamak için başı taramamız gerekir. Baş yapısına bakmamız gerekir. Fonksiyonel MR, bazı görevleri yerine getirirken beynin hangi kısmını kullandığını görmemizi sağlar. Senin beyninin anıları nasıl işlemden geçirdiğini görmek istiyoruz."

Paxton, "Yani hangi kısmın aydınlandığını" dedi. "Sıvının nerede aktığını."

"İşe yarayacak mı?" diye sordum. Cevap veren Dr. Nash oldu.

"Hasarın nerede olduğunu saptamamıza yardımcı olacağını umuyoruz. Tersliğin nerede olduğunu, neyin düzgün çalışmadığını anlamamıza."

"Bu hafızamın geri gelmesine yardım edecek mi?"

Dr. Nash bir an durduktan sonra, "Öyle umut ediyoruz" dedi.

Alyansımla küpelerimi çıkararak plastik bir tepsiye koydum. Dr. Paxton, "Çantanızı da oraya bırakmanız gerek" dedikten sonra başka bir yerimde *piercing* olup olmadığını sordu. Ben başımı hayır manasına sallayınca da, "Nerelerde olduğunu duysanız çok şaşırırdınız" dedi. "Şimdi, bu biraz gürültücü bir alet. Bunlara ihtiyacınız olacak." Bana sarı kulak tıkaçları uzattı. "Hazır mısınız?" diye sordu.

Tereddüt ettim. "Bilmiyorum" dedim. İçimi korku kaplamaya başlamıştı. Oda küçülüp kararmış gibiydi ve camdan görünen tarama aleti de karaltı şeklindeydi. Bunu ya da çok benzer bir şeyi daha önce görmüşüm duygusuna kapıldım. "Pek emin değilim" dedim.

O zaman Dr. Nash yanıma geldi. Elini kolumun üstüne koydu.

"Kesinlikle hiç acı vermiyor" dedi. "Sadece biraz gürültülü."

"Güvenli mi?" diye sordum.

"Kesinlikle. Ben burada olacağım, camın bu tarafında. Tüm işlemler boyunca seni görebileceğiz."

Hâlâ tereddütlü görünmüş olacağım ki, Dr. Paxton, "Endişelenmeyin. Güvenli ellerdesiniz. Her şey yolunda gidecek" dedi. Ona baktım, doktor da gülümseyerek, "Anılarınızın kaybolduğunu, ama zihninizin bir yerlerinde durduğunu düşünebilirsiniz. Bu makineyle yapacağımız tek şey, onların nerede olduğunu bulmak" diye ekledi.

Beni bir battaniyeye sarmalarına rağmen soğuktu ve odanın bir yerinde yanıp sönen kırmızı bir ışık ile başka bir köşede duran bilgisayar ekranındaki görüntüyü yansıtacak şekilde yerleştirilmiş, başımın birkaç santim üstündeki çerçeveli bir ayna dışında karanlıktı. Benimle konuşabilmek için kulak tıkaçlarının üzerine kulaklık da takmamı söylemişlerdi, ama şimdilik konuşmuyorlardı. Uzaktan uzağa bir uğultu, derin ve ağır ağır aldığım solukların sesi, kalbimin cansız vuruşlarından başka bir şey duyamıyordum.

Sağ elimde içi hava dolu plastik bir hazneyi sıkı sıkı tutuyordum. Dr. Paxton, "Bize bir şey söylemeniz gerekirse bunu sıkın" demişti. "Konuşsanız bile sizi duyamayız." Haznenin kaygan yüzeyine dokunarak bekledim. Gözlerimi kapatmak istiyordum, ama onlar açık tutmamı, ekrana bakmamı söylemişlerdi ve ben de öyle yaptım. Köpük kenarlıklar başımı iki yandan kavrıyordu; isteseydim bile hareket edemezdim. Üzerimde bir battaniye vardı, kefen gibi.

Bir anlık hareketsizlik, sonra bir klik sesi. O kadar yüksek ki, tıkaçlara rağmen irkildim. Ardından bir başkası, ar-

dından üçüncüsü. Derinden bir gürültü, makinenin ya da kafamın içinden. Hangisi, bilmiyordum. Ağır ağır yürüyen bir hayvan uyanıyor, saldırıdan önceki bir anlık hareketsizlik. Plastik hazneye elimle yapıştım, sıkmamaya kararlıydım. Sonra bir gürültü, bir alarm ya da matkap gibi, defalarca, inanılamayacak kadar yüksek bir ses; o kadar yüksek ki her yeni şokla birlikte vücudum sarsılıyor. Gözlerimi kapattım.

Kulağımda bir ses "Christine" dedi. "Gözlerinizi açar mısınız lütfen?" Demek beni bir şekilde görebiliyorlardı. "Merak etmeyin, her şey yolunda."

Yolunda mı? diye düşündüm. Onlar ne anlar ki? Hatırlamadığım bir şehirde, hiç karşılaşmadığım insanlarla birlikte burada böyle yatarken benim yerimde olmak nasıl bir şey, ne biliyorlar? *Havada yüzüyorum*, diye düşündüm, hiçbir yere demir atamadan, rüzgârın insafına kalmış.

Farklı bir ses. Dr. Nash'inki. "Resimlere bakabilir misin? Ne olduklarını düşün, söyle, ama sadece içinden. Yüksek sesle bir şey söyleme."

Gözlerimi açtım. Tepemde, küçük aynada, birbiri ardına siyah üzerine beyaz çizimler vardı. Bir erkek. Bir merdiven. Bir iskemle. Bir çekiç. Çizimler geldikçe ne olduklarını söyledim, sonra gelen resim *Teşekkür ederiz! Şimdi rahatlayın!* kelimelerini yakıp söndürdü. Bunu da içimden söyledim, bir şeylerle meşgul olmak için, aynı zamanda da böyle bir makinenin içinde insanın nasıl rahatlayabileceğini merak ediyordum.

Ekranda yeni talimatlar yanıp söndü. *Eski bir olayı hatırlayın,* yazıyordu, sonra altında başka kelimeler yanıp söndü. *Bir partiyi.*

Gözlerimi kapattım.

Ben ile birlikte havai fişek gösterisini izlerken hatırladığım partiyi düşünmeye çalıştım. Kendimi çatıda arkadaşımın yanında dururken hayal etmeye, aşağıdaki partinin gü-

rültülerini işitmeye, havadaki havai fişeklerin kokusunu al. maya çalıştım.

Görüntüler geldi, ancak gerçek gibi durmuyorlardı. Hatır. lamadığımı, sadece bunları icat ettiğimi anladım.

Keith'i görmeye, beni görmezden gelmesini hatırlamaya çalışsam da zihnime hiçbir şey gelmedi. Bu anılar yine yitip gitmişti. Sonsuza kadar gömülmüştü adeta, gerçi şimdi hiç değilse var olduklarını, orada, bir yerlerde kilitli olduklarını biliyorum.

Zihnim çocukluğumdaki partilere gitti. Doğum günleri, annemle, teyzemle ve kuzinim Lucy ile. "Twister" oyunu. Paket oyunu. İskemle kap oyunu. Heykel oyunu. Ödül olarak vermek için aldığı torba dolusu şekerlerle annem. Ekmeğinin kabuğu özenle çıkarılmış, et ve balık ezmeli sandviçler. Meyveli tatlı ve jöle.

Kollarında fırfırlar olan beyaz bir elbise, fırfırlı çoraplar, siyah ayakkabılar hatırladım. Saçlarım hâlâ sarı ve bir masada, üstünde mumları olan bir pastanın önünde oturuyorum. Derin bir nefes aldım, öne eğilip mumları üfledim. Dumanlar havaya yükseldi.

Sonra başka bir partinin anıları zihnime üşüştü. Kendimi evde, yatak odasının penceresinden bakarken gördüm. Çıplağım, on yedi yaşlarındayım. Sokakta uzun sıralar halinde dizilmiş uzun masalar var, üstleri tepsi tepsi sosisli kanepe ve sandviçler, sürahiler içinde portakal suyu dolu. Her yerde bayrak var, her pencereden bayrak sarkıyor. Mavi. Kırmızı. Beyaz.

Kostüm –korsanlar, büyücüler, Vikingler– giymiş çocuklar var ve yetişkinler yumurta ve kaşık yarışı için onları takımlara ayırmaya çalışıyor. Sokağın karşı tarafında Matthew Soper'ın boynuna bir pelerin bağlayan annemi görebiliyorum ve penceremin hemen altında babam bir bardak meyve suyuyla şezlongta oturuyor.

Bir ses, "Yatağa gel" diyor. Arkama dönüyorum. Dave Soper tek kişilik yatağımda oturuyor, The Slits posterimin altında. Beyaz çarşafa dolanmış, çarşafa kan bulaşmış. Ona ilk kez olduğunu söylememiştim.

"Yok" diyorum. "Kalk ayağa! Annemle babam gelmeden giyinmen gerek!"

Dave gülüyor, gerçi kötü bir şekilde değil. "Haydi ama!"

Kot pantolonumu giyiyorum. "Hayır" diyorum, bir tişörte uzanırken. "Kalk. Lütfen."

Dave hayal kırıklığına uğramış gibi bakıyor. Bunun olacağını düşünmemiştim –bu demek değil ki istememiştim– ve şimdi yalnız kalmak istiyorum. Bunun Dave'le hiç ilgisi yok.

"Tamam" diyor, ayağa kalkarak. Vücudu solgun ve bir deri bir kemik, penisi komik duruyor. O giyinirken yüzümü pencereye çeviriyorum. Dünyam değişti, diye düşünüyorum. Bir çizgiyi aştım ve artık geri dönüşü yok. Dave, "Görüşürüz o zaman" diyor, ama ben konuşmuyorum. O çıkana kadar arkamı dönmüyorum.

Kulağımda bir ses beni bugüne getirdi. Dr. Paxton, "Güzel. Şimdi de yeni resimler, Christine" dedi. "Her birine bakın ve kendinize ne ya da kim olduğunu söyleyin. Tamam mı? Hazır mısınız?"

Zorlukla yutkundum. *Bana ne gösterecekler?* diye düşündüm. *Kimi?* Ne kadar kötü bir şey olabilirdi?

Evet, diye düşündüm kendi kendime ve başladık.

İlk fotoğraf siyah beyazdı. Bir çocuk –bir kız, dört beş yaşlarında– bir kadının kucağında. Kız eliyle bir şey işaret ediyor ve ikisi birden gülüyorlar, arka planda da, biraz flu olmakla birlikte, diğer tarafında bir kaplanın durduğu bir parmaklık var. *Bir anne,* diye düşünüyorum kendi kendime. *Bir kız. Hayvanat bahçesinde.* Sonra bir tanıma şokuyla kızın yüzüne

bakıyorum ve küçük kızın ben, annenin de benim annem olduğunu kavrıyorum. Boğazım tıkanıyor. Çocukken hayvanat bahçesine gittiğimi bile hatırlamıyordum, ama işte oradaydık, gittiğimizin kanıtı buradaydı. Bana söylenenleri hatırlayarak, *Ben,* dedim içimden. *Annem.* Ekrana bakarak annemin görüntüsünü hafızama kazımaya çalıştım, ama resim yavaşça yok oldu ve yerini başka bir resim aldı: Yine annemin resmi, bunda daha yaşlı, yine de yaslandığı bastona ihtiyaç duyacak kadar yaşlı görünmüyor. Gülümsüyor, ama bitkin bir hali var, ince yüzünde gözleri çökmüş. *Annem,* diye düşündüm tekrar ve başka kelimeler davetsiz, çıkıp geldi: *Acı çekiyor.* İstemeden gözlerimi kapattım, tekrar açmak için kendimi zorlamam gerekti. Elimdeki hazneyi sıkmaya başladım.

Sonraki resimler hızlıca geldi ve ancak birkaçını tanıdım. Bir tanesi, anılarımda gördüğüm arkadaşımın resmiydi ve resmin onun olduğunu neredeyse anında heyecanla anladım. Hayalimdeki gibiydi, eski bir kot ve tişört giymiş, sigara içiyor, kızıl saçları açık ve dağınık. Başka bir resimde saçları kısa ve siyaha boyalıydı ve başının üstünde geriye itilmiş bir güneş gözlüğü vardı. Onun ardından babamın bir fotoğrafı geldi, ben küçükken olduğu haliyle, gülümseyerek, mutlu, salonda gazete okurken; sonra Lucy'nin, sonra da Ben'in beraber bir resmimiz. Yanımızda tanımadığım bir çift var.

Öteki fotoğraflar yabancılara aitti. Hemşire önlüğü giymiş siyah bir kadın, tayyörlü başka bir kadın bir kitaplığın önünde oturmuş, yarım ay şeklindeki gözlüğünün üzerinden ciddi bir ifadeyle bakıyor. Kızılımsı saçlı ve yuvarlak yüzlü bir adam, sakallı başka bir adam. Altı yedi yaşlarında bir çocuk, dondurma yiyor; daha sonra aynı çocuk bir çalışma masasında resim çiziyor. Bir grup insan ayakta, dağınık bir şekilde durmuş kameraya bakıyorlar. Çekici bir erkek, saçları siyah ve biraz uzun, koyu renk çerçeveli bir gözlük takmış ve gözlerini kısmış, yüzünün yanında aşağıya doğru inen bir ya-

ra var. Fotoğraflar geldikçe geliyordu, onlar geldikçe hepsine baktım ve bir yere oturtmaya, yaşamıma nasıl dokunduklarını –ya da dokunup dokunmadıklarını– hatırlamaya çalıştım. Bana söyleneni yaptım. İyi iş çıkardım, ama bir yandan paniklemeye başladığımı hissettim. Makine gürültüsü ve tizliği bir alarm, bir uyarı sinyali halini alana dek yükseldi, karnım kasıldı. Soluk alamıyordum, gözlerimi kapattım, battaniyenin ağırlığı üzerime abanmaya başladı, bir mermer tabakası kadar ağırdı, öyle ki boğuluyormuş gibi hissettim.

Sağ elimi sıktım, ama elim yumruk oldu, avcumda hiçbir şey yoktu. Tırnaklarım etime battı; hazneyi düşürmüştüm. Seslendim, sözsüz bir çığlık.

Kulağımda bir ses, "Christine" dedi. "Christine."

Kim olduğunu ya da ne yapmamı istediklerini anlayamıyordum, bu yüzden tekrar bağırdım ve battaniyeyi vücudumun üzerinden tekmeleyerek atmaya başladım.

"Christine!" Ses şimdi daha yüksekti, sonra siren sesi uğuldayarak durdu, kapı gürültüyle açıldı ve odada sesler, üzerimde, kollarımda ve bacaklarımda, göğsümün üzerinde eller vardı. Gözlerimi açtım.

Dr. Nash kulağıma, "Her şey yolunda" dedi. "Bir şey yok. Buradayım."

Her şeyin yolunda olduğuna söyleyerek beni yatıştırdıktan –çantamı, küpelerimi ve alyansımı bana geri verdikten– sonra Dr. Nash'le bir kafeye gittik. Kafe koridordaydı, küçüktü, turuncu plastik iskemleleri ve sararmış formika masaları vardı. Sert ışık altında, vitrindeki tepsilerde bekleşen pörsümüş pasta ve sandviçler cansız görünüyordu. Cüzdanımda hiç para yoktu, ama Dr. Nash bana kahve ve havuçlu kek aldı, o aldıklarının parasını öder ve tepsiyi getirirken ben de pencere kenarında bir masa seçtim. Dışarısı güneşli, çim avluda gölgeler uzundu. Çimlerin arasında eflatun çiçekler vardı.

Dr. Nash iskemlesini masanın altından çekti. Şimdi ikimiz baş başa kalmıştık ve o da daha rahatlamış görünüyordu. "Buyur" diyerek tepsiyi önüme koydu. "Umarım hoşuna gider."

Kendisine çay aldığını gördüm; masanın ortasındaki kâseden şeker alırken poşet hâlâ şuruba benzeyen sıvıda yüzüyordu. Kahvemden bir yudum alıp yüzümü ekşittim. Acıydı ve fazla sıcaktı.

"Güzel" dedim. "Teşekkür ederim."

Dr. Nash bir an durduktan sonra, "Özür dilerim" dedi. Başta kahveden söz ettiğini sandım. "Orayı bu kadar sıkıntılı bulacağını hiç tahmin etmemiştim."

"Çok klostrofobik" dedim. "Ve çok gürültülü."

"Evet, elbette."

"Acil durum düğmesini düşürdüm."

Dr. Nash bir şey söylemeden çayını karıştırdı, çay poşetini fincandan çıkararak tepsinin içine koydu. Çaydan bir yudum aldı.

"Neler oldu?" diye sordum.

"Söylemesi zor. Panikledin. Bu hiç de yaşanmayan bir şey değil. Senin de dediğin gibi orası rahat değil."

Kek dilimine baktım. El sürülmemiş. Kurumuş. "Fotoğraflar. Onlar kimdi? Nereden buldunuz?"

"Çeşitli yerlerden. Bazılarını senin tıbbi dosyandan aldım. Ben onları yıllarca önce bağışlamıştı. Sana bu çalışma için evden birkaç fotoğraf getirmeni söyledim, aynanın çevresinde durduklarını söylemiştin. Bazıları benim getirdiğim, hiç tanışmadığın insanlara aitti. Kontrol grubu olarak. Bazıları çok gençken tanıdığın, hatırlaman gereken ya da hatırlayabileceğin insanlar. Aile üyeleri. Okuldan arkadaşlar. Geri kalanı, yaşamının kesinlikle hatırlayamadığın döneminden insanlardı. Dr. Paxton ile birlikte, bu farklı dönemlerdeki anılarına ulaşmaya çalışmanda bir farklılık olup olmadığı-

na bakmaya uğraşıyoruz. Verdiğin en güçlü tepki kocana oldu elbette, ama ötekilere de tepki verdin. Geçmişindeki insanları hatırlamıyor olsan da, nöral uyarım örüntüleri kesinlikle mevcut."

"Kızıl saçlı kadın kimdi?" diye sordum.

Dr. Nash gülümsedi. "Eski bir arkadaş herhalde."

"Adını biliyor musunuz?"

"Ne yazık ki bilmiyorum. Fotoğraflar dosyandaydı. İsimler yazılı değildi."

Başımı tamam anlamına salladım. *Eski bir arkadaş.* Bunu biliyordum elbette –asıl bilmek istediğim adıydı.

"Ama resimlere tepki verdiğimi söylediniz, öyle mi?"

"Bazılarına, evet."

"Bu iyi bir şey mi?"

"Bazı sonuçlara varmadan önce verileri daha ayrıntılı incelememiz gerek. Bu çok yeni bir araştırma" dedi Dr. Nash. "Deneysel."

"Anlıyorum" dedim. Havuçlu kekin köşesinden kestim. Kek fazla acı, kreması fazla tatlıydı. Bir süre içeceklerimizi yudumlayarak sessizce oturduk. Dr. Nash'e kek ister mi, diye sordum, ama o başını sallayıp göbeğine vurarak reddetti. "Buna dikkat etmem gerek!" dedi, oysa henüz endişelenmesi için bir neden yoktu bence. Daha sonra göbek büyütecek gibi dursa da karnı düz sayılırdı. Ama şimdilik gençti ve yaşlılık ona henüz değmemişti bile.

Kendi bedenimi düşündüm. Şişman değilim, kilolu bile değilim, ama bedenim beni yine de şaşırtıyor. Oturduğum zaman beklediğimden daha farklı bir şekil alıyor. Popom sarkıyor, bacak bacak üstüne atarken uyluklarım birbirine sürtünüyor. Fincanıma uzanmak için eğilince göğüslerim sutyenin içinde bana var olduklarını hatırlatırmış gibi oynuyor. Duş aldığım zaman kollarımın hafifçe sallandığını hissediyorum, belli belirsiz. Sandığımdan daha fazlayım, fark ettiğim-

den daha çok yer kaplıyorum. Cildi sıkı, kemiklerinin üzerinde gergin duran küçük bir kız değilim, ergenlik çağında bile değilim, vücudum yağlarına katmanlar eklemeye başlamış.

Yenmemiş keke bakıp gelecekte neler olacağını merak ettim. Belki de bedenim büyümeyi sürdürecek. Önce tombullaşacak, sonra şişko olacağım, balon gibi şiştikçe şişeceğim. Ya da şu andaki beden ölçülerimde kalacağım, buna hiçbir zaman alışamayacağım, tam tersine yüzümdeki çizgilerin derinleşmesini ve ellerimin soğan zarı kadar incelmesini izleyeceğim. Banyo aynasında aşama aşama yaşlı bir kadına dönüşmemi izleyeceğim.

Dr. Nash tepesini kaşıyarak başını eğdi. Saçlarının arasından kafa derisini görebiliyordum, tepesindeki bir dairede bu durum daha da fark edilebilir haldeydi. Buna henüz dikkat etmeyecek, diye düşündüm, ama bir gün edecek. Arkadan çekilmiş bir fotoğrafını görecek, soyunma kabininde şaşkınlık geçirecek ya da kuaförü veya kız arkadaşı bu konuda bir yorum yapacak. Dr. Nash başını kaldırırken, yaşlılık hepimizi uygunsuz yakalar, diye düşündüm. Farklı şekillerde.

Kulağa zoraki gelen bir neşeyle, "Ha" dedi. "Sana bir şey getirdim. Bir hediye. Şey, aslında bir hediye değil, sahip olmak isteyebileceğin bir şey sadece." Eğilip yerde duran çantasını aldı. "Herhalde elinde bir tane vardır" dedi, çantayı açarak. İçinden bir paket çıkardı. "İşte."

Paketi alırken bile içinde ne olduğunu biliyordum. Başka ne olabilirdi? Paket elime ağır geldi. Somut. Dr. Nash içindekini takviyeli zarfa sarmış, ağzını bantlamıştı. Üzerinde koyu siyah keçeli kalemle adım yazılıydı. *Christine.* "Romanın" dedi. "Yazdığın roman."

Ne hissettiğimi bilmiyordum. Kanıt, diye düşündüm. Günlüğüme yazdıklarımın doğru olduğunun kanıtı, yarın buna ihtiyaç hissedersem.

Zarfın içinde kitabın bir adet kopyası vardı. Kitabı çıkar-

dım. Karton kapaklıydı ve yeni değildi. Kapakta daire şeklinde bir kahve izi vardı ve sayfaların kenarları zamanla sararmıştı. Dr. Nash'in bana kendi kopyasını verip vermediğini, kitabın hâlâ piyasada bulunup bulunmadığını merak ettim. Kitabı elimde tutarken kendimi geçenlerde gördüğüm gibi gördüm; genç, çok daha genç, ikinci kitaba giden yolu bulma çabası içinde buna uzanırken. Bir şekilde bunun işe yaramadığını biliyordum, ikinci kitap hiç tamamlanmamıştı.

"Teşekkür ederim" dedim. "Teşekkür ederim."

Dr. Nash gülümsedi. "Hiç gerek yok."

Zarfı mantomun altına soktum, eve dönerken yol boyunca nabız gibi attı.

Eve döner dönmez romanıma baktım, ama hızlıca. Ben eve gelmeden önce hatırlayabildiğim kadar çok şeyi günlüğüme yazmak istiyordum, ama yazmayı bitirip yerine koyar koymaz aldığım hediyeye bakmak için aşağıya koştum.

Kitabın ön yüzünü çevirdim. Kapağında pastel boyayla yapılmış bir çalışma masası, onun üzerinde bir daktilo vardı. Daktilonun üzerine bir karga tünemiş, daktiloya takılı kâğıdı okuyormuşçasına başını bir tarafa eğmişti. Karganın üzerinde adım, onun üstünde de kitabın adı yazılıydı.

Sabah Kuşları İçin, yazıyordu. *Christine Lucas.*

Kitabın sayfalarını açarken ellerim titremeye başladı. Baş sayfasında bir ithaf vardı. *Babam için,* yazıyordu, sonra da, *seni özlüyorum* sözcükleri.

Gözlerimi kapattım. Geldiği gibi giden bir anı. Babamı gördüm, parlak beyaz ışıkların altında bir yatakta yatmış, cildi adeta saydam, yüzünde ince bir ter tabakası, öyle ki neredeyse parlıyor. Koluna bir tüp bağlandığını gördüm, ayaklı sehpaya renksiz bir serum takılı, mukavva bir tepsi

ve ilaç tüpleri. Babamın nabzını, tansiyonunu ölçen bir hemşire, ama babam uyanmıyor. Annem, yatağın öteki tarafında oturmuş, ben gözyaşlarımı içimden akıtmaya çalışırken o ağlamamaya uğraşıyor.

Sonra bir koku geldi. Kesilmiş çiçekler ve alçak, pis toprak. Tatlı ve mide bulandırıcı. Babamı krematoryumda yaktığımız günü görüyorum. Siyahlar giymişim –bir şekilde biliyorum ki alışılmadık bir şey değil– ama bu kez yüzümde makyaj yok. Annem, anneannemin yanına oturmuş. Perdeler açılıyor, tabut kayarak gözden kayboluyor, o zaman ağlıyorum, babamın küle dönüşmesini gözümün önüne getirerek. Annem elimi sıkıyor, sonra eve gidip ucuz şampanya içiyor, sandviç yiyoruz. Annem yarı karanlıkta gözden kayboluyor.

Bir iç çektim. Görüntü yok oldu, gözlerimi açtım. Önümde romanım duruyor.

İlk sayfaya, başlangıç cümlesine bakıyorum. *İşte o zaman,* diye yazmıştım, *motor çalışır ve sağ ayağı gaz pedalına iyice basarken, direksiyonu bırakıp gözlerini kapattı. Neler olacağını biliyordu. Bunun nasıl sonuçlanacağını biliyordu. Her zaman bilmişti.*

Sayfaları çevirerek romanın orta kısmına geldim. Bir sayfanın ortasından bir paragraf, sonra da sonlardan bir yerden bir paragraf okudum.

Lou adlı bir kadın, George adında bir adam –kocası sanıyorum– hakkında yazmıştım ve roman galiba bir savaş sırasında geçiyordu. Hayal kırıklığı hissettim. Ne umuyordum bilmiyorum –belki bir otobiyografi mi?– ama öyle görünüyor ki bu romanın bana verebileceği cevaplar sınırlı olacaktı.

Arka kapağa bakmak için kitabı çevirirken, yine de, diye düşündüm, hiç değilse bu kitabı yazmıştım, bastırmıştım.

Yazar resminin olması gereken yer boştu. Onun yerine kısa bir özgeçmiş vardı.

Christine Lucas 1960'ta İngiltere'nin kuzeyinde doğdu, ya-

zıyordu. *Halen yaşadığı Londra'da College Üniversitesi'nde İngiliz dili okudu. Bu onun ilk romanıdır.*

Kendi kendime gülümsedim, içim mutluluk ve gururla doldu. *Bunu ben başardım,* diye düşündüm. Hem kitabı okumak, sırlarını çözmek istiyor, hem de istemiyordum. Gerçekliğin mutluluğumu çekip alacağından endişe duyuyordum. Ya romanı beğenecek ve başka bir roman yazamayacağım için hüzünlenecektim, ya da beğenmeyecektim ve yeteneğimi geliştirememiş olduğum için sinirlenecektim. Hangisinin daha olası olduğunu söyleyemezdim, ama bir gün bir tanecik başarımın cazibesine direnemeyip bunu keşfedeceğimi biliyordum. Bu keşfi yapacağımı.

Ama bugün değil. Bugün keşfedeceğim başka bir şey, hüzünden çok daha beter, tatminsizlikten daha zararlı bir şey vardı. Beni paramparça edebilecek bir şey.

Kitabı tekrar zarfa sokmaya çalışıyordum. Zarfın içinde başka bir şey daha vardı. Bir not, düzgünce dörde katlanmış. Notta Dr. Nash şöyle yazmıştı: *Bunun ilgini çekeceğini düşündüm!*

Kâğıdı açtım. Üst tarafında *Standard, 1986* yazıyordu, altında da bir gazete makalesinin kopyası ve yanında fotoğraf vardı. Ancak bir iki saniye kâğıda baktıktan sonra makalenin romanımın eleştirisi olduğunu, resmin de bana ait olduğunu anlayabildim.

Sayfayı tutarken titriyordum. Nedenini bilmiyordum. Bu yıllar öncesinden kalan bir şeydi; iyi ya da kötü, etkileri her neyse yok olalı uzun zaman olmuştu. Artık tarih olmuştu, dalgaları tamamen durulmuştu. Ama yine de benim için önemliydi. Yıllar önce kitabım nasıl karşılanmıştı? Başarılı olmuş muydum?

Yazıyı gözlerimle tararken ayrıntıları çözümlemek zorunda kalmadan önce genel havasını kavramayı umuyordum. Kelimeler fırladı yazıdan. Çoğunlukla olumlu. *Üzerinde çalı-*

şılmış. Sezgileri güçlü. Yetenekli. İnsanlık. Acımasız.

Sonra fotoğrafa baktım. Siyah beyaz resimde bir çalışma masasına oturmuşum, vücudum kameraya yarı dönük. Rahatsız bir duruşum var. Sanki bir şey beni rahatsız etmiş, fotoğraf makinesinin ardındaki kişi mi, yoksa oturma pozisyonum mu, diye merak ettim. Buna rağmen gülümsüyorum. Saçlarım uzun ve açık, fotoğraf siyah beyaz olsa da şimdi olduğundan daha koyu duruyor, siyaha boyamışım gibi ya da belki ıslak. Arkamda bahçeye açılan cam bir kapı var ve kapıdan, çerçevenin hemen köşesinde yapraksız bir ağaç görünüyor. Fotoğrafın altında bir yazı var. *Christine Lucas, Kuzey Londra'daki evinde.*

Dr. Nash ile gittiğim ev olması gerektiğini kavradım. Bir an oraya tekrar gitmek, bu fotoğrafı da yanıma almak ve kendimi *evet, doğru, demek ki var olmuştum* düşüncesine ikna etmek için neredeyse delice bir özlem duydum. Bu bendim demek için.

Ama ben bunu zaten biliyordum. Artık hatırlamıyor olsam da, orada, mutfakta Ben'i hatırladığımı biliyordum. Ben'i ve hoplayan erekte penisini.

Gülümseyerek fotoğrafa dokundum, parmaklarımı üzerinde gezdirip kör bir insanın yapabileceği gibi içinde saklı ipuçlarını aradım. Saçlarımın çevresini parmağımla geçtim, parmaklarımı yüzümde gezdirdim. Fotoğrafta rahatsız, ama nasılsa ışıl ışıl duruyordum. Sanki bir sır saklıyor, bir efsun gibi onu sıkı sıkı tutuyordum. Romanım basılmıştı, evet, ama başka bir şey daha var, bundan çok daha fazla bir şey.

Resme dikkatle baktım. Giydiğim bol elbisenin içinde göğüslerimin dolgunluğunu, bir kolumu karnımın üstünde tuttuğumu görüyordum. Damdan düşer gibi bir anı çıkıp geldi – fotoğraf için poz veriyorum, fotoğrafçı üç ayaklı sehpasıyla önümde, kitabımı konuştuğum gazeteci zaman geçirmek için mutfakta dolanıyor. Oradan seslenip nasıl gittiğini soruyor,

biz de neşeli bir sesle "İyi!" deyip gülüyoruz. Fotoğrafçı, "Fazla sürmeyecek" diyor ve makinesindeki filmi değiştiriyor, o filmi değiştirirken ben de arkamdaki masada duran kupadan bir yudum kahve alıyorum. Gazeteci sigara yakmış ve izin istemek için değil, küllük olup olmadığını sormak için sesleniyor. Sinirleniyorum, ama sadece birazcık. Doğrusu şu ki kendim sigara içmek için yanıp tutuşuyorum, ama sigarayı bırakmışım, durumu öğrendiğimden beri...

Resme tekrar baktım ve anladım. Bu fotoğrafta hamileyim.

Aklım bir anlığına durdu, sonra deli gibi çalışmaya başladı. Kendisine takılarak sendeledi, kavrayışın keskin köşelerine takıldı; sadece o sırada, yemek odasında resmimi çektirirken bir bebek taşıdığım gerçeğini değil, bunu bildiğim, bundan mutluluk duyduğum gerçeğini kavrayışın.

Bir anlam veremiyordum. Ne olmuştu? Çocuk şimdi kaç yaşında olmalı? On sekiz mi? On dokuz mu? Yirmi mi?

Ama çocuk falan yok, diye düşündüm. *Oğlum nerede?*

Dünyamın tekrar altüst olduğunu hissettim. Bu kelime: *oğul.* Kendi kendime, bunu biliyordum, dedim kesin bir tavırla. Nasılsa, içimde derinlerde bir yerde taşıdığım çocuğun oğlan olduğunu biliyordum.

Kendimi toplayabilmek için iskemlenin kenarına sıkı sıkı tutundum ve tam bu an başka bir kelime yüzeye baloncuk gibi fırlayıp patladı. *Adam.* Dünyamın bir kanaldan ötekine kayıp durduğunu hissettim.

Bu çocuğu doğurmuştum. Ona Adam ismini vermiştik.

Ayağa kalkınca içinde roman olan zarf yere yuvarlandı. Zihnim en nihayet çalışan, boğulmuş bir otomobil motoru gibi işliyordu, içimdeki enerji çaresizce dışarıya fırlamak istercesine yükseldi. Oğlum oturma odasındaki anı defterinde yoktu. Bunu biliyordum. Bu sabah deftere göz gezdirirken kendi çocuğumun resmini görseydim onu hatırlardım. Ben'e

onun kim olduğunu sorardım. Bunu günlüğüme yazardım. Gazete kupürünü aldım, zarfa, kitabın yanına soktum ve üst kata koştum. Banyoda aynanın önünde durdum. Yüzüme bakmadım bile, çevresine, geçmişin resimlerine, hafızam yerinde olmadığı zaman kendimi yeniden kurgulamak için kullanmam gereken fotoğraflara bakındım.

Ben'le birlikte. Tek başına ben ve kocam Ben tek başına. İkimiz başka bir çiftle birlikte, bizden yaşça daha büyükler, Ben'in anne babası herhalde. Kendi resmim, çok daha genç, bir eşarp takmış, bir köpeği okşuyor, mutlulukla gülümsüyorum. Ama Adam yok. Bebek yok, yeni yürümeye başlamış bir çocuk yok. Okulun ilk gününde, spor yaparken veya tatilde çekilmiş bir fotoğraf yok. Kumdan kaleler yaparken çekilmiş bir resmi yok. Hiçbir şey yok.

Hiçbir mantığı yok. Bu fotoğrafları her anne baba çeker ve hiçbiri atmaz, değil mi?

Buralarda olmalı, diye düşündüm. Altlarına başka resimler bantlanmış mı diye resimleri kaldırdım, yeryüzü katmanları gibi üst üste binmiş tarih katmanları. Hiçbir şey yoktu. Duvardaki soluk mavi fayanslar, aynanın pürüzsüz camı dışında hiçbir şey yoktu. Bomboştu.

Adam. Bu isim beynimde dönüp durdu. Gözlerim kapalı, yeni anılar zihnime vurdu, her biri görüntüsü bir an titreyip parladıktan sonra yok olarak ve yenisini tetikleyerek şiddetle çarptı. Adam'ı gördüm, bir gün kahverengiye döneceğini bildiğim sarı saçlarını, iyice küçük gelene ve atılması gerekene kadar giymekte ısrar ettiği Örümcek Adam tişörtünü. Onu bir bebek arabasında uyurken gördüm ve en kusursuz bebek olduğunu, şimdiye kadar gördüğüm en kusursuz şey olduğunu düşündüğümü hatırladım. Onu mavi bir bisiklete –plastik, üç tekerlekli bir bisiklet– binerken gördüm, bisikleti ona doğum günü için aldığımızı ve izin verdiğimiz her yerde bindiğini nedense biliyordum. Onu bir parkta gördüm, başını gido-

na eğmiş, bana doğru bir yokuştan aşağı uçarcasına gelirken güldüğünü; bir an sonra da bisiklet yolda bir şeye çarptığında öne doğru uçup küt diye yere düşerken. Ağlarken ona sarıldığımı, yüzünden kanları sildiğimi, bir dişini hâlâ dönen bisiklet tekerinin yanında, yerde bulduğumu gördüm. Bana yaptığı bir resmi –gökyüzü için mavi bir şerit, yer için yeşil ve ikisinin arasında damla gibi üç figür ve küçük bir ev– gösterirken gördüm, her yere taşıdığı oyuncak tavşanını da.

Pat diye bugüne, bulunduğum banyoya döndüm, ama hemen yeniden gözlerimi kapattım. Onu okuldayken, ergenlik çağındayken hatırlamak ya da zihnimde benimle ya da babasıyla canlandırmak istiyordum. Ama yapamadım. Anılarımı yönlendirmeye çalışınca kanatlanıp yok oldular, aynı rüzgâra kapılmış tüyün bir el onu yakalamaya çalıştığında yön değiştirmesi gibi. Bunların yerine Adam'ı dondurmayı yere damlatarak yerken, sonra yüzünde içecek kalıntılarıyla, sonra bir otomobilin arka koltuğunda uyurken gördüm. Bu anılar gelip, geldiği gibi hızlıca giderken, yapabildiğim tek şey çaresizce seyretmek oldu.

Önümdeki resimleri parçalamamak için kendimi zor tuttum. Bu resimleri duvardan söküp atmak, oğlumun kanıtlarını aramak istiyordum. Ama hareket edersem kol ve bacaklarımın bana ihanet etmesinden korkar gibi aynanın önünde, hiç kıpırdamadan durdum, bedenimdeki tüm kaslar gerilmişti.

Şömine rafında da hiç fotoğrafı yok. Duvarda pop star posterleri olan bir genç odası yok. Çamaşır sepetinde ya da ütülenecek eşyalar arasında tişörtler yok. Merdiven altındaki dolapta hırpalanmış spor ayakkabıları yok. Evden ayrılmış olsa bile, varlığının bir kanıtı olur yine de, değil mi? Bir iz olur.

Ama yok, Adam bu evde değil. İçim ürpererek onun sanki yok olduğunu, sanki hiç var olmadığını anlıyorum.

Orada ne kadar süre Adam'ın yokluğuna baktım, bilmiyorum. On dakika mı? Yirmi mi? Bir saat mi? Bir noktada ön kapıda anahtar sesini, Ben'in ayaklarını paspasa silme sesini işittim. Kıpırdamadım. Ben mutfağa, ardından yemek odasına gitti, sonra da üst kata seslenerek iyi olup olmadığımu sordu. Ben'in sesi endişeli, gergin çıkıyordu, sesinde bu sabah var olmayan huzursuz bir ton vardı, ama ben sadece evet, evet, iyiyim, diye mırıldandım. Onun oturma odasına geçtiğini, televizyonu açtığını duydum.

Zaman durdu. Zihnimde her şey boşaldı. Kusursuz bir denge halinde, oğluma ne olduğunu bilme ihtiyacı ile keşfedeceklerimin korkusu dışında kalan her şey.

Kitabımı gardıroba saklayıp alt kata indim.

Oturma odası kapısının dışında durdum. Nefesimi yavaşlatmaya çalıştım, ama beceremedim; hızlı iç çekişler halinde çıkıyordu. Ben'e ne diyeceğimi bilmiyordum: Adam'ı bildiğimi nasıl söyleyebilirdim? Bana nasıl diye soracaktı, o zaman ne diyecektim?

Ama önemli değildi. Hiçbir şey önemli değildi. Hiçbir şey oğlum hakkında bir şeyler bilmekten daha önemli değildi. Gözlerimi kapattım, sonra, kendimi mümkün olabildiğince sakin hissettiğimde kapıyı hafifçe itip açtım. Kapının kalın halının üzerinde kaydığını hissettim.

Ben beni duymadı. Kanepeye oturmuş, televizyon izliyordu, kucağına koyduğu tabakta yarısı yenmiş bir bisküvi vardı. İçimde bir öfke dalgası yükseldi. O kadar rahat ve mutluydu ki, yüzünde de bir gülümseme vardı. Gülmeye başladı. Koşarak yanına gitmek, yakasına yapışıp bana her şeyi anlatana kadar, neden romanımı benden sakladığını, neden oğlumun varlığını gizlediğini anlatana kadar bağırmak istedim. Kaybettiğim her şeyi bana geri vermeye zorlamak istedim.

Ama bunun bir işe yaramayacağını biliyordum. Sakin olmam gerekiyordu, bu yüzden tam tersine öksürdüm. Hafif

bir öksürük. *Seni rahatsız etmek istemiyorum, ama...* diyen bir öksürük.

Ben beni görüp gülümsedi. "Sevgilim!" dedi. "Demek geldin!"

Odaya girdim. "Ben" dedim. Sesim gergindi. Kulağıma yabancı geldi. "Ben, seninle konuşmam gerek."

Yüzündeki tebessüm yerini endişeye bıraktı. Ayağa kalkıp yanıma geldi, tabak yere yuvarlandı. "Ne oldu aşkım? Sen iyi misin?"

"Hayır" dedim. Olduğum yere bir metre kadar kala durdu. Arasına sığınmam için kollarını açtı, ama ona gitmedim.

"Ne oldu?"

Kocama baktım, gergin ama yine de sakin yüzüne. Daha önce de bu noktaya gelmiş, bu isteri anlarına alışmış gibi kontrollü duruyordu.

Artık oğlumun adını söylemeden devam edemezdim. "Adam nerede?" diye sordum. Kelimeler ağzımdan kesik kesik çıkıyordu. "O nerede?"

Ben'in ifadesi değişti. Şaşkınlık mı? Yoksa şok mu? Yutkundu.

"Söyle bana!" dedim.

Beni kollarına aldı. Onu itmek istedim, ama yapmadım. "Christine" dedi. "Lütfen. Sakinleş. Her şey yolunda. Sana her şeyi açıklayabilirim. Tamam mı?"

Ona, yok, hiçbir şey yolunda değil, demek istedim, ama bir şey demedim. Gömleğinin katlarına gömerek yüzümü ondan sakladım.

Titremeye başladım. "Anlat" dedim. "Lütfen, şimdi anlat."

Kanepeye oturduk. Ben bir ucuna. Kocam öteki ucuna. Ancak bu kadar yakın durmamızı istiyordum.

Konuşmuştuk. Dakikalarca. Saatlerce. Ne kadar bilmiyorum. Konuşmasını, aynı şeyi tekrarlamasını istemiyordum, ama konuştu.

"Adam öldü."

İçimin katılıp kaldığını hissettim. Bir yumuşakçanın kabuğu kadar katı. Kelimeleri, dikenli tel gibi keskin.

Babaannemin evinden dönerken otomobilin ön camındaki sineği düşündüm.

Ben tekrar konuştu. "Christine, aşkım. O kadar üzgünüm ki."

Öfkelendim. Ona öfkelendim. *Orospu çocuğu,* diye düşündüm, bir yandan da onun hatası olmadığını biliyordum.

Kendimi konuşmaya zorladım. "Nasıl?"

Ben içini çekti. "Adam ordudaydı."

Her yanımın uyuştuğunu hissettim. Her şey perde gerisine çekildi, geriye acıdan başka hiçbir şey kalmayana dek. Acı. Bir tek o kalmış.

Sahip olduğumu bile bilmediğim bir oğlum var ve asker olmuş. Aklımdan birden bir düşünce geçti. Saçma. *Annem ne diyecek?*

Ben kesik kesik konuştu tekrar. "Kraliyet Deniz Kuvvetleri'ndeydi. Afganistan'a gönderilmişti. Öldürüldü. Geçen yıl."

Yutkundum. Boğazım kupkuru.

"Neden?" diye sordum, sonra da "Nasıl?"

"Christine..."

"Bilmek istiyorum" dedim. "Bilmem gerek."

Ben elimi tutmak için uzandı, ben de ona izin verdim, kanepede bana daha da yaklaşmadığı için rahatlamıştım bir yandan da.

"Her şeyi bilmek istemiyorsun elbette, değil mi?"

O zaman içimde bir öfke yükseldi. Önleyemedim. Öfke ve panik. "O benim oğlumdu."

Ben başını çevirdi, pencereye doğru baktı.

"Zırhlı bir araçla yolculuk yapıyordu" dedi. Yavaş sesle, adeta fısıldayarak konuşuyordu. "Askeri birliklere eşlik ediyorlardı. Yol kenarında bir bomba vardı. Tek bir asker kurtuldu. Adam ve başka bir asker kurtulamadı."

Gözlerimi kapattım, benim sesim de fısıltıya dönüştü. "Hemen mi öldü? Acı çekti mi?"

Ben içini çekti. Kısa bir suskunluktan sonra, "Yok" dedi. "Acı çekmedi. Hemen öldüğünü düşünüyorlar."

Oturduğu yere doğru baktım. Ben bana bakmıyordu.

Yalan söylüyorsun, diye düşündüm.

Adam'ı gördüm, bir yol kenarında kan kaybından ölüyor, sonra bu düşünceyi kafamdan silip onun yerine hiçliğe, boşluğa odaklandım.

Zihnim dönüp durmaya başladı. Sorular. Cevapları beni öldürebilir diye sormaya cesaret edemediğim sorular. *Küçük bir çocukken, ergenlik çağındayken, yetişkin bir erkek olmuşken nasıl biriydi? Yakın mıydık? Tartışır mıydık? Mutlu muydu? İyi bir anne miydim?*

Ve, *plastikten üç tekerlekli bisiklete binmiş küçük bir çocuk nasıl oldu da dünyanın bir ucunda öldürüldü?*

"Afganistan'da ne işi vardı?" diye sordum. "Neden oradaydı?"

Ben orada savaştığımızı söyledi. Teröre karşı savaş, dedi, gerçi ben bunun ne manaya geldiğini bilmiyorum. Amerika'da bir saldırı, korkunç bir saldırı olduğunu söyledi. Binlerce insan ölmüştü.

"Ve benim oğlum da gidiyor Afganistan'da ölüyor" dedim. "Anlayamıyorum."

Ben, "Karmaşık bir konu" diye cevap verdi. "Hep orduya katılmak isterdi. Vatani görevini yaptığını düşünüyordu."

"Vatani görevi mi? Sen de mi onun bunu yaptığını düşünüyordun? Görevini yaptığını? Ben de mi öyle düşünüyordum? Neden onu başka bir şey yapmaya ikna etmedin? Herhangi başka bir şey yapmaya?"

"Christine, o bunu istiyordu."

Korkunç bir an neredeyse gülecektim. "Öldürülmek için mi? İstediği bu muydu? Neden? Ben onu hiç tanımadım."

Ben suskun kaldı. Elimi sıktı, işte o zaman tek bir gözyaşı

damlası yüzümden aşağıya yuvarlandı, asit kadar sıcak, sonra bir başkası, sonra diğerleri. Yaşları sildim, ağlamaya başlarsam bir daha duramayacağımdan korkuyordum.

Zihnimin kapanmaya, içini boşaltmaya, hiçliğe çekilmeye başladığını hissettim. "Onu hiç tanımadım" dedim tekrar, çünkü kafamdaki tek düşünce buydu.

Daha sonra Ben metal bir kutu getirip önümüzdeki sehpanın üzerine koydu.

"Bunları üst katta tutuyorum" dedi. "Güvenlik için."

Neye karşı? diye düşündüm. Kutu griydi ve sağlamdı. İçinde para ya da önemli belgeler tutulacak türde bir kutu.

İçinde ne varsa, tehlikeli olmalıydı. Vahşi hayvanlar, örümcek ve yılanlar, aç sıçanlar, zehirli kurbağalar geldi aklıma. Ya da daha küçük hayvanlar. Göze görünmez bir virüs, radyoaktif bir şey.

"Güvenlik için mi?" diye sordum.

Ben içini çekti. "Yalnız başınayken rastlantıyla karşılaşırsan sana iyi gelmeyecek bazı şeyler var" dedi. "Benim açıklamamın daha iyi olacağı şeyler."

Yanıma oturup kutuyu açtı. İçinde kâğıttan başka bir şey göremedim.

Bir avuç fotoğraf alıp birini bana vererek, "Bu Adam, bebekken" dedi.

Benim sokakta çekilmiş bir resmimdi. Kameraya doğru yürüyordum, Göğsüme taşıma askısıyla bağlanmış bir bebek –Adam– yanımdaydı. Bebeğin vücudu bana dönüktü, ama omzunun üzerinden resmi kim çekiyorsa ona bakıyordu, yüzündeki gülümseme benimkinin dişsizini andırıyordu.

"Bu resmi sen mi çektin?"

Ben başını salladı. Resme tekrar baktım. Yırtıktı, kenarları sararmıştı, renkleri yavaşça beyaza dönüyormuşçasına soluyordu.

Ben. Bir bebek. Gerçekmiş gibi durmuyordu. Kendime bir anne olduğumu söylemeye çalıştım.

"Ne zaman?" diye sordum.

Ben omzunun üzerinden baktı. "O sıralarda altı aylık kadar olmalı" dedi. "Öyleyse bir hesaplayalım. Bin dokuz yüz seksen yedi sıraları olmalı."

Ben yirmi yedi yaşındaydım. Bir ömür öncesi.

Oğlumun ömrü.

"Ne zaman doğdu?"

Elini tekrar kutuya daldırıp bana bir kâğıt verdi. "Ocak ayında" dedi. Kâğıt sarı ve inceydi. Bir doğum belgesi. Sessizce okuduk. Adı orada yazılıydı. Adam.

"Adam Wheeler" dedim yüksek sesle. Ben'e olduğu kadar kendime de söylüyordum.

Ben, "Wheeler benim soyadım" dedi. "Benim soyadımı almasına karar vermiştik."

"Elbette" dedim. Belgeyi yüzüme kaldırdım. Bu kadar çok anlam taşıyan bir şey için fazla hafifti. Derin bir nefes aldım. Kâğıdı da içime çekmek, benden bir parçaya dönüştürmek istiyordum.

"İşte" dedi Ben. Belgeyi benden alıp dikkatle katladı. "Başka fotoğraflar da var" dedi. "Onları da görmek ister misin?"

Başımı olur anlamında sallayınca bana birkaç fotoğraf verdi.

Ben resimlere bakarken, "Çok fazla fotoğraf yok" dedi. "Birçoğu yok oldu."

Sanki fotoğraflar trende unutulmuş ya da saklasınlar diye yabancılara verilmiş gibi söylemişti bunu.

"Evet" dedim. "Hatırlıyorum. Yangın çıktı. Bana anlatmıştın." Bunları hiç düşünmeden söyledim.

Ben bana tuhaf tuhaf baktı, gözleri küçülmüş, kısılmış. "Söylemiş miydim?" diye sordu.

"Evet" dedim.

"Ne zaman?"

Bu soru beni şaşırttı. Yangından en son ne zaman söz ettiğini düşündüm. Bu sabah mıydı, yoksa günlerce önce mi? Günlüğümü düşündüm, Ben işe gittikten sonra okuduğumu hatırladım. Yangını bana günlerce önce Parliament Hill'de anlatmıştı.

Ona günlüğümden söz edebilirdim, ama bir şey beni engelledi. Ben benim bir şey hatırlamama pek sevinmemiş gibiydi. "İşe gitmek için çıkmadan önce" dedim. "Anı defterine baktığımız zaman. Herhalde o zaman söylemişsindir."

Ben kaşlarını çattı. Ona yalan söylediğim için kendimi çok kötü hissettim, ama yeni ifşaatlarla başa çıkabilecek halde değildim. "Başka nasıl bileceğim ki?"

Ben dosdoğru yüzüme baktı. "Öyle olmalı."

Bir anlığına durup elimdeki bir avuç fotoğrafa baktım. Acınacak ölçüde azdılar ve kutunun içinde de çok fazla olmadığını görüyordum. Oğlumun ömrünü yalnızca bu kadarcık şeyle mi anlatmak zorunda kalacaktım?

"Yangın nasıl oldu?" diye sordum.

Şömine rafındaki saat, saat başını vurunca Ben saate baktı. "Birkaç yıl önceydi. Eski evimizde. Buraya gelmeden önce yaşadığımız evde." Gördüğüm evi, içine girdiğim evi kastedip etmediğini merak ettim. "Birçok eşyamızı kaybettik. Kitaplar, kâğıtlar. Bu tür şeyler."

"Peki yangın nasıl çıktı?" diye sordum.

Ben kısa bir süre konuşmadı. Ağzı açılıp kapanmaya başladı. Sonra, "Bir kaza oldu. Bir kaza işte" dedi.

Bana söylemediği nedir, diye merak ettim. Bir sigarayı yanık mı unutmuştum, ya da ütü prizde mi kalmıştı, tencere kaynaya kaynaya yanmış mıydı? Kendimi beton tezgâhı ve beyaz dolaplarıyla daha evvelki gün gittiğim mutfakta hayal ettim, ama yıllarca önce. Cızırdayan bir tavanın önünde gördüm kendimi, kızarttığım patates dilimlerinin durduğu tel

sepeti sallarken, patateslerin yavaşça dönüp tekrar yağa batmadan önce yüzeye çıkmalarını seyrederken. Kendimi telefonun sesini işitirken, belime bağlı önlüğe ellerimi silerken, koridora çıkarken gördüm.

Sonra ne oldu? Ben telefonda konuşurken ya da akşam yemeği hazırladığımı tamamen unutarak oturma odasına ya da banyoya gitmişken yağlar alev mi aldı?

Bilmiyorum, asla bilemiyorum. Ama Ben'in bana bir kaza olduğunu söylemesi çok nazik bir hareketti. Hafızası olmayan biri için ev işleri o kadar çok tehlike barındırıyor ki. Başka bir koca olsa, hata ve kusurlarıma parmak basar, üstünlük taslamaktan kendini alamayabilirdi. Koluna dokununca Ben gülümsedi.

Bir avuç fotoğrafa tek tek dokundum. Birinde Adam plastik bir kovboy şapkası ve sarı boyun eşarbı takmış, plastik bir tüfekle kameraya nişan almıştı, başka birinde birkaç yaş daha büyüktü; yüzü daha inceydi, saçlarının rengi koyulmaya başlamıştı. Boynuna kadar düğmelenmiş bir gömlek giymiş ve çocuk kravatı takmıştı.

Ben, "Bu okulda çekildi" dedi. "Resmi bir portre." Fotoğrafı işaret edip güldü. "Bak. Ne yazık. Mahvolmuş resim!"

Kravatın lastik kısmı görünüyordu, yakanın altına sokulmamıştı. Ellerimi resmin üzerinde gezdirdim. Mahvolmamış, diye düşündüm. Mükemmel.

Oğlumu hatırlamaya çalıştım, kendimi elimde lastikli kravatla önünde eğilmiş, onun saçını tararken veya sıyrılmış dizinden kurumuş kanı silerken görmeye çalıştım.

Hiçbir anı gelmedi. Fotoğraftaki çocuğun benimki gibi dolgun dudakları ve belli belirsiz anneminkilere benzeyen gözleri vardı, ama bunların dışında bir yabancı olabilirdi.

Ben eline başka bir resim alıp bana verdi. Bunda Adam biraz daha büyüktü, beş ya da altı yaşlarında. "Bana benziyor mu sence?" diye sordu.

Şort ve beyaz tişört giymiş, elinde bir futbol topu vardı. Saçları kısaydı, terden dikleşmişti. "Biraz" dedim. "Belki."

Ben gülümsedi, birlikte fotoğraflara bakmayı sürdürdük. Çoğunlukla benimle Adam'ın resmi vardı, birkaç tane de Adam'ın tek resmi; büyük kısmını Ben çekmiş olmalıydı. Bir iki resimde Adam arkadaşlarıyla birlikteydi, iki resimde bir partide korsan kostümü giymiş, elinde kartondan bir kılıçla. Bir fotoğrafta küçük siyah bir köpek tutuyordu.

Resimlerin arasında bir de mektup vardı. Noel Baba'ya gönderilmiş ve mavi boya kalemiyle yazılmıştı, harfler sayfada dans ediyordu, özenli, titrek. Bir bisiklet istediğini yazmış, ya da bir yavru köpek ve iyi davranacağına söz vermiş. Mektup imzalanmış, yaşını da eklemiş. Dört.

Neden bilmiyorum, ama mektubu okurken dünyam yıkılıyor gibi oldu. Acı göğsümde el bombası gibi patladı. Sakindim –mutlu değil, kaderine razı olmuş bile değil, ama sakin– ancak bu sükûnet buhar olup uçmuş gibi anında yok oluverdi. Onun altında safi acı vardı.

"Özür dilerim" dedim, resim tomarını ona geri vererek. "Yapamıyorum. Şu anda yapamıyorum."

Ben bana sarıldı. Boğazımda bulantının yükseldiğini hissettim, ama yutkunarak geri çektim. Endişe etmememi söyledi, iyi olacağımı söyledi, benim yanımda olduğunu, her zaman yanımda olacağını hatırlattı. Ona sıkı sıkı tutundum, birlikte ileri geri hafifçe sallanarak orada öylece oturduk. Kendimi uyuşmuş, oturduğumuz odanın tamamen dışında hissediyordum. Ben'in bana bir bardak su getirmesini izledim, fotoğraf kutusunun kapağını kapatmasını izledim. Bu arada da hıçkırıyordum. Ben'in de altüst olduğunu görebiliyordum, bununla birlikte ifadesinde başka bir şeyler daha vardı sanki. Teslimiyet olabilirdi, kabullenme olabilirdi, ama şok değildi.

Bütün bunları daha önce de yaptığını ürpertiyle kavra-

dım. Acısı yeni değil. İçinde derine yerleşecek, yapısının parçasına dönüşecek zamanı olmuş. Ama acısı yapısını sarsmıyor artık.

Her gün taze olan sadece benim acım.

Bir bahane uydurdum. Üst kata, yatak odasına geldim. Gardıroba döndüm. Yazdım.

Bu çalınmış anlar. Gardırobun önünde diz çökmek ya da yatağa uzanmak. Yazmak. Ateşler içindeyim sanki. Yazı adeta hiç düşünmeden içimden dökülüyor. Sayfalar dolusu. Şimdi yine buradayım, Ben ise dinlendiğimi sanıyor. Duramıyorum. Her şeyi yazmak istiyorum.

Acaba romanımı yazarken de böyle miydi, kelimeler sayfalara mı dökülüyordu diye merak ettim. Yoksa daha ağır, daha çok düşünerek mi yazıyordum? Keşke hatırlayabilsem.

Alt kata indikten sonra ikimize de çay yaptım. Sütü karıştırırken Adam için sebzeleri ezip meyve suları sıkarak ne kadar çok yemek yapmış olmalıyım, diye düşündüm. Çayı alıp Ben'e götürdüm. Fincanı verirken, "Ben iyi bir anne miydim?" diye sordum.

"Christine..."

"Bilmem gerek" dedim. "Demek istiyorum ki nasıl başa çıktım? Bir çocukla? O çok küçükken ben..."

Ben, "Kaza geçirdiğinde mi?" diye sözümü kesti, başını sallayarak. "İki yaşındaydı. Ama sen harika bir anneydin. O güne kadar. Sonrasında, eee..."

Ben cümlenin geri kalan kısmını yarıda bırakarak konuşmayı kesti ve arkasını döndü. Neyi söylemediğini, neyi bana söylemeyi tercih etmediğini merak ettim.

Ne var ki bazı boşlukları dolduracak kadar şey biliyordum. O dönemi hatırlayamıyor olabilirim, ama hayalimde canlandırabiliyorum. Kendimi, her gün evli ve anne olduğum hatırlatılırken, kocamla oğlumun beni ziyarete geldiği söylenirken görebiliyorum. Her gün onları daha önce hiç görmemiş gibi, belki biraz buz gibi bir ifadeyle ya da şaşkın karşılarken canlandırabiliyorum. Yaşadığımız acıyı görebiliyorum. Hepimizin.

"Önemli değil" dedim. "Anlıyorum."

"Kendine bakamıyordun bile. Benim evde sana bakamayacağım kadar hastaydın. Bir iki dakikalığına bile tek başına bırakılamazdın. Ne yaptığını unuturdun. Çekip gitme alışkanlığın vardı. Banyo yaparken suyu açık bırakacağından ya da yemek yapmaya çalışırken başladığın işi unutacağından endişeliydim. Benim başa çıkmam mümkün değildi. Bu yüzden evde kalıp Adam'a baktım. Annem yardım etti. Ama her akşam seni görmeye gelirdik ve..."

Elini tuttum. "Özür dilerim" dedi. "O dönemi hatırlamak bana çok zor geliyor."

"Biliyorum" dedim. "Biliyorum. Ama ya annem? O yardım etmedi mi? Anneanne olmak hoşuna gitmedi mi?" Ben başını salladı ve konuşmaya başlayacak gibi durdu. "Annem öldü, öyle değil mi?" diye sordum.

Ben elimi tuttu. "Birkaç yıl önce öldü. Üzgünüm."

Haklı çıkmıştım. Zihnimin daha fazla acıyı, bu parampara geçmişi kaldıramayacakmış gibi kapanmaya başladığını hissettim, ama biliyordum ki, yarın uyandığımda bunların hiçbirini hatırlamayacaktım.

Günlüğüme yarını, yarından sonraki günü, ondan sonraki günü atlatmamı sağlayacak ne yazabilirdim?

Önümde bir görüntü dalgalandı. Kızıl saçlı bir kadın. Adam orduda. Pat diye bir isim geldi zihnime. *Claire ne diyecek?*

İşte bulmuştum. Arkadaşımın adı. *Claire.*

"Ya Claire?" diye sordum. "Arkadaşım Claire. O hâlâ hayatta mı?"

"Claire mi?" dedi Ben. Uzunca bir an kafası karışmış gibi durdu, sonra yüzü değişti. "Claire'i hatırlıyor musun?"

Şaşırmış görünüyordu. Çatıdaki partiyi hatırladığımı ona söylememin üzerinden birkaç gün geçtiğini hatırlattım kendime.

"Evet" dedim. "Arkadaştık. Ona ne oldu?"

Ben bana üzüntülü bir ifadeyle baktı ve bir an dondum kaldım. Yavaş bir sesle konuştu, ama verdiği haber korktuğum kadar kötü değildi. "Başka yere taşındı" dedi. "Yıllarca önce. Yaklaşık yirmi yıl olmalı sanırım. Aslında biz evlendikten sadece birkaç yıl sonra."

"Nereye?"

"Yeni Zelanda'ya."

"Temasımız sürüyor mu?"

"Bir süre sürdü, ama, yok. Artık sürmüyor."

Bu bana mümkün gelmiyor. Parliament Hill'de onu hatırladıktan sonra *en iyi arkadaşım,* diye yazmışım ve bugün onu düşünürken aynı yakınlığı duymuştum. Yoksa onun ne diyeceğine neden aldırayım?

"Aramızda tartışma mı yaşandı?"

Ben duraksadı, tekrar bir hesaplılık, uydurma hali sezdim onda. Ben'in beni neyin huzursuz edeceğini elbette bildiğini hatırladım. Yıllar boyunca neyi kabulleneceğimi, hangi zeminin tehlikeli olacağını öğrenmek için vakti olmuştu. Kaldı ki bu konuşmayı ilk kez yapmıyor. Pratik yapma, yaşamımın doğasını parçalayıp beni başka bir yere sürüklemeyecek şekilde dümen kırmayı öğrenme fırsatı olmuştu.

"Hayır" dedi. "Sanmıyorum. Siz tartışmazdınız. Ya da en azından bana hiç böyle bir şey söylemedin. Bence yavaşça birbirinizden uzaklaştınız, sonra Claire biriyle tanıştı ve

onunla evlenip başka yere taşındı."

Bu arada bir görüntü geldi zihnime. Claire ile ben asla evlenmeyeceğimizi söyleyerek şakalaşıyorduk. Claire bir kırmızı şarap şişesini dudaklarına götürürken "Evlilik eziklere göredir!" diyor, ben de ona katılıyorum. Aynı zamanda da, bir gün birbirimizin nedimesi olacağımızı, otel odalarında birileri saçımızı yaparken organzeler giyinmiş olarak ince kadehten şampanya içeceğimizi biliyorum.

Ani bir sevgi dalgası hissettim. Birlikte geçirdiğimiz zamanı, yaşamımızı çok az hatırlıyor olsam da –ve yarın bu bile kalmayacaktı– hâlâ sevgi bağımızın sürdüğünü, onun bir süre benim için her şey demek olduğunu hissettim nedense.

"Düğününe gittik mi?" diye sordum.

Ben, "Evet" diye başını sallayarak kucağındaki kutuyu açtı ve karıştırmaya başladı. "Burada birkaç resim var."

Fotoğrafçı tarafından çekilmemişlerdi, ama yine de düğün fotoğraflarıydı; bulanık ve karanlıktılar, bir amatör tarafından çekilmişlerdi. Ben tarafından, diye tahminde bulundum. İlk fotoğrafa dikkatle yaklaştım.

Zihnimde canlandırdığım gibiydi. Uzun boylu, ince. Kesinlikle daha güzel. Bir kayalığın üzerinde durmuş, elbisesi yarı şeffaf, rüzgârda uçuşuyor, arkasında güneş denizin üzerinden batıyor. Resmi bırakıp ötekilere baktım. Bazı resimlerde Claire kocasıyla –tanımadığım bir adam– birlikte, ötekilerde yanlarında ben de varım, soluk mavi ipekli bir elbise giymiş, ondan ancak birazcık daha az güzel görünüyorum. Doğruydu; nedimesi olmuştum.

"Bizim düğünümüzden fotoğraflar da var mı?" diye sordum.

Ben başını iki yana salladı. "Onlar ayrı bir albümdeydiler" dedi. "Kaybettiğimiz albümlerden birinde."

Elbette. Yangın.

Fotoğrafları ona uzattım. Kendiminkine değil, başka bir

yaşama bakıyormuşum gibi geldi bana. Üst kata çıkmak, keşfettiklerimi yazmak için delice bir istek duydum.

"Yorgunum" dedim. "Dinlenmeye ihtiyacım var."

"Elbette" dedi Ben. Elini uzattı. "Verir misin?" Fotoğraf tomarını benden alıp tekrar kutuya koydu.

"Bunları iyi saklayacağım" diyerek kutunun kapağını kapattı, ben de günlüğüme bunları yazmak için buraya geldim.

Gece yarısı. Yataktayım. Tek başıma. Bugün olan biten her şeyi anlamlandırmaya çalışıyorum. Öğrendiğim her şeyi. Yapabilir miyim, bilmiyorum.

Akşam yemeğinden önce banyo yapmaya karar vermiştim. Banyo kapısını kilitledim ve aynanın çevresindeki resimlere hızlıca bakarken artık sadece neyin eksik olduğunu görebiliyordum. Sıcak su musluğunu açtım.

Çoğu günler Adam'ı hiç hatırlamıyor olmalıyım, ama bugün sadece tek bir resme baktıktan sonra hatırladım. Bu resimler, kaybettiğim şeyleri bana hatırlatmadan benliğime iyice yerleşmemi sağlayacak şekilde mi seçildi?

Banyo sıcak suyun buharıyla dolmaya başladı. Alt katta kocamın çıkardığı sesleri duyabiliyordum. Radyoyu açmıştı ve caz sesi üst kata kadar çıkıyordu, belli belirsiz ve anlaşılmaz. Arka fonda kesme tahtasının üzerinde bıçağın ritmik sesi duyuluyordu; havuç, soğan, biber kesiyor olmalıydı. Normal bir günmüş gibi yemek hazırlıyor olmalı.

Onun için normal bir gün olduğunun farkına vardım. Benim içim acıyla dolu, ama onun değil.

Her gün bana Adam'ı, annemi, Claire'i anlatmadığı için onu suçlamıyorum. Onun yerinde olsam ben de aynısını yapardım. Bu tür şeyler acı veriyor ve tüm bir gün onları hatırlamadan geçirirsem ben ıstıraptan, Ben de buna sebep olma-

nın acısından kurtuluyor. Sessiz kalmak onun için ne kadar cazip olmalı, bu kesik anı parçalarını içimde her zaman, her yerde, küçük bombalar gibi taşıdığımı ve her an birinin yüzeyi yırtarak acıyı ilk kezmişçesine yaşattığını ve onu da yanımda sürüklediğimi bilmek, böyle yaşamak onun için ne kadar zor olmalı.

Yavaşça soyundum, giysilerimi katladım, küvetin yan tarafındaki iskemleye özenle yerleştirdim. Çıplak halde aynanın karşısında durup bana yabancı olan bedenime baktım. Cildimdeki kırışıklıklara, sarkan göğüslerime bakmaya zorladım kendimi. Kendimi tanımıyorum, diye düşündüm. Ne bedenimi tanıyorum, ne geçmişimi.

Aynaya yaklaştım. Oradaydılar, karnımın üstünde, popomda, göğüslerimde. İnce, gümüşümsü çizgiler, tarihin pürüzlü yaraları. Onları daha önce görmemiştim, çünkü bakmamıştım. Vücudum genişledikçe artmalarını izler ve yok olmalarını dilerken hayal ettim kendimi. Şimdi orada olduklarına memnunum: yadigârlarım.

Aynadaki aksim buharla yok olmaya başladı. Şanslıyım, diye düşündüm. Ben'e sahip olduğum için, bana burada, öyle olduğunu hatırlamasam da evimde bakacak biri olduğu için şanslıyım. Acı çeken bir tek ben değilim. Ben de bugün benim yaşadıklarımı yaşadı, ama yatağa yarın aynı şeyi bir daha yapabileceğini bilerek girecek. Başka bir koca olsa bunlarla başa çıkamayacağını düşünebilir ya da bunu yapmak istemeyebilirdi. Başka biri olsa beni terk ederdi. Görüntüyü beynime kazımaya, yarın uyandığımda bana bu kadar yabancı, bu kadar dehşet verici gelmemesi için hafızamda, yüzeye yakın bir yerde tutmaya çalışırmışçasına yüzüme uzun uzun baktım. Aksim tümüyle yok olunca da aynadan uzaklaşıp küvetin içine girdim. Uyuyakaldım.

Rüya görmedim –ya da hiç değilse gördüğümü sanmıyorum– ama uyandığımda kafam allak bullaktı. Farklı bir ban-

yodaydım, su hâlâ ılık, banyonun kapısı çalınıyor. Gözlerimi açtım ve hiçbir şey tanıdık gelmedi. Ayna sade ve süssüzdü, mavi değil beyaz karolara asılmıştı. Yukarıdaki borudan bir banyo perdesi sarkıyordu, lavabonun üstündeki rafta iki bardak baş aşağı duruyordu ve klozetin yanında bir bide vardı.

Bir ses duydum. Ses, "Geliyorum" dedi, fark ettim ki bu benim sesim. Küvette oturup kilitli kapıya baktım. Karşı duvardaki kancalarda iki bornoz asılıydı, ikisi de beyaz, birbirinin eşi, R.M. harfleri işlenmiş üzerlerine. Ayağa kalktım.

Kapının dışından bir ses geldi. "Haydi ama!" Ben'in sesi gibiydi, ama aynı zamanda da değil gibi. Ses ritmik bir hal aldı. "Haydi! Haydi ama, haydi ama, haydi ama!"

"Siz kimsiniz?" diye sordum, ama ses susmadı. Küvetten çıktım. Banyonun zemini karo kaplıydı, siyah beyaz, çapraz karolar. Islaktı. Kaydığımı, bacaklarımın, ayaklarımın boşaldığını hissettim. Yere savrulurken banyo perdesini de üstüme çektim. Düşerken başım lavaboya çarptı. Haykırdım. "Bana yardım et!"

Başka, farklı bir ses bana seslenirken gerçeğe uyandım. "Christine! Chris! İyi misin?" dedi ve rahatlayarak bunun Ben'in sesi olduğunu, rüya gördüğümü anladım. Gözlerimi açtım. Küvette yatıyorum, giysilerim yanımdaki iskemlede katlanmış duruyor, ömrümün resimleri lavabonun üstündeki soluk mavi fayanslara bantla tutturulmuş.

"Evet" dedim. "İyiyim. Kötü bir rüya gördüm sadece."

Kalktım, akşam yemeğini yedim, sonra yatağa gittim. Yazmak, kaybolmadan önce öğrendiğim her şeyi kayıt altına almak istiyordum. Ben yatağa gelmeden önce yazacak zamanım olacağı konusunda kuşkuluydum.

Ama ne yapabilirdim ki? Bugün yazmaya çok fazla zaman ayırdım, diye düşündüm. Ben mutlaka şüphelenecek, üst katta tek başıma ne yaptığımı merak edecek. Ona yorgun

olduğumu, dinlemeye ihtiyaç duyduğumu söylemiştim, o da bana inanmıştı.

Suçluluk duymadığımı söyleyemem. Ben'in çıkardığı sesleri duymuştum, evin içinde sessizce geziniyor, beni uyandırmamak istermişçesine kapıları yavaşça açıp kapatıyor, bense günlüğüme eğilmiş deliler gibi yazıyorum. Ama başka seçeneğim yok. Bunları kaydetmem gerek. Bunu yapmak neredeyse başka her şeyden daha önemli geliyor bana, çünkü yapmamak bunları sonsuza kadar kaybetmek demek. Bahaneler yaratıp defterime dönmeliyim.

"Herhalde misafir odasında uyuyacağım bu gece" demiştim. "Huzursuzum. Anlıyor musun?"

Evet demiş, işe gitmeden önce iyi olup olmadığımdan emin olmak için sabah bana bakacağını söylemiş, sonra iyi geceler öpücüğü vermişti. Şimdi onu duyuyorum, televizyonu kapatıyor, ön kapıyı kilitliyor. Bizi içeride tutmak için. Çekip gitmemin bir faydası dokunmaz herhalde. Benim durumumda olmaz.

Uykuya daldığımda birkaç dakika içinde oğlumu tekrar tümüyle unutacağıma inanamıyorum. Anısı o kadar gerçek, o kadar canlıydı ki – hâlâ da öyle. Ve banyoda uyuyakaldıktan sonra da onu hatırlıyordum. Uzun bir uykunun her şeyi sileceği bana olası gelmiyor, oysa Ben ile Dr. Nash bana durumun tam olarak bu olduğunu söylediler.

Yanıldıklarını ummaya cesaret edebilir miyim? Her gün daha çok şey hatırlıyorum, daha çok kim olduğumu bilerek uyanıyorum. Belki de işler iyi gidiyor, bu günlüğe yazmak anılarımı su yüzüne çıkarıyor.

Belki de bugün, bir gün geriye bakıp büyük bir ilerleme kaydettiğimi göreceğim bir gün. Olabilir.

Şimdi yorgunum. Birazdan yazmayı bırakacak, günlüğümü saklayacak ve ışığı kapatacağım. Uyuyacağım. Yarın uyandığımda oğlumu hatırlamak için dua edeceğim.

15 Kasım Perşembe

Banyodaydım. Orada ne kadar süre dikildiğimi bilmiyorum. Bakıp durdum. Üçümüzün olması gereken yerde, Ben'le ikimizin birlikte gülümseyen resimlerimize. Kımıldamadan, eninde sonunda Adam'ın görüntüsü belirecek, kendinden ortaya çıkacakmış gibi resimlere baktım durdum. Ama ortaya çıkmadı. Görünmez kaldı.

Ona dair hiçbir anım olmadan uyanmıştım. En küçük bir anı olmadan. Anneliğin beni gelecekte bekleyen bir şey olduğuna inanıyordum hâlâ, belli belirsiz ve endişe verici bir gelecekte. Orta yaşlı yüzümü gördükten, yakında torun sahibi olabileceğim yaşa gelmiş bir eş olduğumu öğrendikten sonra bile –bu gerçekler beni sersemlettikten sonra bile– Dr. Nash'in arayıp gardıropta tuttuğumu söylediği günlüğe hazırlıklı değildim. Bir anne olduğumu keşfedeceğimi hayal bile edemezdim. Bir çocuğum olduğunu.

Günlüğü elimde tutmuştum. Okur okumaz bunun doğru olduğunu biliyordum. Bu çocuğu doğurmuştum. Adeta hâlâ benimle birlikteymiş, gözeneklerimin içindeymiş gibi hissettim. Günlüğü defalarca okuyarak kafamın içine kazımaya çalıştım.

Sonra okumayı sürdürdüm ve Adam'ın ölmüş olduğunu keşfettim. Gerçek gibi değildi. Mümkün değildi. Kalbim bu

bilgiye direndi, doğru olduğunu bilsem bile reddetmeye çalıştı. İçim aniden bulandı. Boğazıma safra yükseldi ve geri yutarken oda dönmeye başladı. Bir an yere düşüyormuşum gibi geldi. Acı dolu çığlığımı bastırırken günlük kucağımdan yere kaydı. Dikelip kendimi odadan çıkmaya zorladım.

Banyoya gittim, aralarında Adam'ınkilerin de bulunması gereken resimlere tekrar bakmaya. Kendimi çaresiz hissediyordum, Ben eve geldiğinde ne yapacağımı bilmiyordum. Onu içeriye girip beni öperken, akşam yemeğini hazırlarken canlandırdım zihnimde, birlikte yemek yediğimizi düşündüm. Sonra televizyon seyredecek ya da çoğu akşam ne yapıyorsak onu yapacaktık, bütün bu süre zarfında da oğlumu kaybettiğimi bilmiyormuş gibi davranmak zorunda kalacaktım. Sonra birlikte yatağa gidecek, ondan sonra...

Katlanabileceğimin ötesindeydi sanki. Kendime engel olamıyordum. Ne yaptığımı bile bilmiyordum aslında. Resimleri yerinden kopartmaya, yırtmaya başladım. Hemencecik oldu bitti adeta, sonra artık yoktular. Banyonun zeminine saçılmış. Klozetin içindeki suda yüzüyorlar.

Günlüğü kapıp çantama koydum ve dışarıya çıktım. Cüzdanım boştu, ben de şöminenin üstündeki saatin arkasına saklanmış yirmi poundluk banknotlardan birini alıp sokağa fırladım. Nereye gittiğimi bilmiyordum. Dr. Nash'i görmek istiyordum, ama onun nerede olduğunu bilmiyordum ya da bilsem bile oraya nasıl gidileceğini bilmiyordum. Çaresiz hissediyordum. Yalnız. Ben de koştum.

Sokaktan sola döndüm, parka doğru. Güneşli bir öğleden sonraydı. Park etmiş otomobillerden ve sabahki fırtınadan arta kalan gölcüklerden turuncu ışıklar yansıyordu, ama hava soğuktu. Nefesim buhara dönüşüyordu. Kabanımı iyice sarıp, eşarbımı kulaklarımın üstüne çekip hızla yürüdüm. Ağaçlardan yapraklar dökülüyor, rüzgârda uçuşuyor, su oluklarında kahverengi bir lapa halinde birikiyordu.

Kaldırımdan aşağıya indim. Bir fren sesi. Acı fren sesiyle duran bir otomobil. Bir erkek sesi, boğuk, camın ardından.

Çekil yoldan! dedi ses. *Salak şıllık!*

Başımı kaldırıp baktım. Yolun ortasındaydım, önümde durmuş bir otomobil, şoförü hiddetle bağırıyor. Zihnimde bir görüntü belirdi, kendimin görüntüsü: kemiğe çarpan metal, devrilen, iki büklüm, sonra kayan, otomobilin üstüne çıkan ve üzerinden aşan ya da altında yatan beden, birbirine karışmış bir yığın, mahvolmuş bir ömrün sonu.

Bu kadar basit olabilir mi? İkinci kaza, bütün o yıllar önce ilkinin başlattığını gerçekten sona erdirir mi? Yirmi yıldır zaten ölüymüşüm gibi geliyor bana, ama eninde sonunda bütün bunların varacağı yer gerçekten burası mı?

Beni kim özler? Kocam. Belki bir doktor, gerçi onun için ben sadece bir hastayım. Ama başka kimse yok. Çevrem cidden bu kadar daralmış olabilir mi? Arkadaşlarım beni teker teker terk mi ettiler? Ölecek olsam, ne kadar çabuk unutulurum?

Otomobildeki adama baktım. O ya da ona benzer biri bana bunu yapmıştı. Her şeyimi alıp gitmişti. Beni benden alıp gitmişti. Ama işte o buradaydı, hâlâ yaşıyordu.

Henüz değil, diye düşündüm. *Henüz değil.* Ömrüm nasıl sona erecekse ersin, bu şekilde olmasını istemiyordum. Yazdığım romanı, yetiştirdiğim çocuğu, hatta bütün o yıllar önce en yakın arkadaşımla birlikte gittiğim havai fişek partisini düşündüm. Ortaya çıkarmam gereken anılar var hâlâ. Keşfedilecek şeyler. Bulmam gereken gerçeğim.

Dudaklarımla *Özür dilerim* dedim ve yolun karşı tarafındaki bir kapıdan parka doğru koştum.

Çimenlerin ortasında bir kulübe vardı. Bir kafe. Oraya gidip kendime bir kahve aldıktan sonra bir banka oturdum ve ellerimi köpük bardağa sarıp ısıttım. Karşıda bir oyun bahçe-

si vardı. Bir kaydırak, salıncaklar, atlıkarınca. Küçük bir oğlan, yere ağır bir yayla sabitlenmiş, uçuçböceği şeklinde bir oyuncağa oturmuştu. Çocuğun ileri geri sallanmasını seyrettim, soğuğa rağmen bir elinde dondurma vardı.

Zihnimde parkta kendimle başka bir küçük kızın görüntüsü belirdi aniden. İkimizi metal merdivenden tahta bir kafese tırmanırken gördüm, oradan metal bir kaydırakla aşağıya kayacaktık. Tüm o yıllar önce ne kadar yüksek gelmişti bana, oysa şimdi oyun parkına baktığımda o zamanki boyumdan ancak birazcık yüksek olmalıydı. Giysilerimizi çamura bular, annelerimizden azar işitirdik ve eve dönerken hoplayıp zıplardık, elimizde sıkı sıkıya tuttuğumuz şekerlemeler ya da parlak turuncu cipsler olurdu.

Bu bir anı mıydı? Yoksa uydurduğum bir şey mi?

Oğlanı izledim. Tek başınaydı. Park boş görünüyordu, sadece ikimiz, soğukta, kurşuni bulutlarla kaplı bir gökyüzü altında. Kahvemi yudumladım.

"Hey!" diye seslendi çocuk. "Hey! Bakar mısın?"

Başımı kaldırıp baktım, sonra ellerime baktım.

"Hey!" Çocuk daha yüksek sesle seslendi. "Bayan! Yardım et! Sen beni döndür!"

Ayağa kalkıp atlıkarıncanın yanına gitti. "Sen beni döndür!" dedi. Metal zımbırtıyı itmeye çalıştı, ama yüzünden açıkça belli olan gayretine karşın alet yerinden kıpırdamadı. Çocuk hayal kırıklığına uğramış görünerek vazgeçti. "Lütfen" dedi.

"Merak etme, bir şey olmaz" diye seslendim. Kahvemden bir yudum aldım. Annesi nereye gittiyse gelene kadar burada bekleyeceğim diye kararlaştırdım. Ona göz kulak olacağım.

Çocuk atlıkarıncaya tırmandı, tam tepesinde durana kadar kendini yukarıya çekti. "Sen beni döndür!" dedi tekrar. Ses tonu daha alçaktı şimdi. Rica ediyordu. Buraya gelmemiş olmayı, çocuğu uzaklaştırabilmeyi diledim. Kendimi dünya-

nın uzağında hissediyordum. Doğal değil. Tehlikeli. Duvardan çekip yırttığım ve banyoya saçılmış halde bıraktığım resimleri düşündüm. Buraya huzur bulmak için gelmiştim. Bunun için değil.

Oğlana baktım. Başka yere geçmişti, bir kez daha aleti döndürmeye çalışıyor, bacakları atlıkarıncanın platformundan yere zar zor yetişiyordu. O kadar kırılgan görünüyordu ki. Çaresiz. Yanına gittim.

"Sen beni it!" dedi. Kahve bardağını yere koyup gülümsedim.

"Sıkı tutun!" dedim. Çubuğu tüm ağırlığımla ittim. Şaşırtıcı ölçüde ağırdı, ama kıpırdadığını hissettim ve hız kazanması için atlıkarıncanın çevresini çubuğu iterek kat ettim. "İşte başlıyor!" dedim. Platformun kenarına oturdum.

Oğlan heyecanla sırıttı, olduğumuzdan çok daha hızlı dönüyormuşuz gibi elleriyle metal çubuğu sıkıca tutuyordu. Elleri soğuk, adeta morarmış gibiydi. Fazla ince görünen yeşil bir kaban, ayak bileklerine kadar katlanmış bir kot pantolon giymişti. Onu dışarıya kimin eldivensiz, atkısız ya da şapkasız gönderdiğini merak ettim.

"Annen nerede?" dedim. Oğlan omuzlarını silkti. "Ya baban?"

"Bilmem" dedi. "Anne babanın gittiğini söylüyor. Bizi artık sevmediğini söylüyor."

Çocuğa baktım. Bunları acı ya da hayal kırıklığı belirtisi olmadan söylemişti. Ona göre bu yalın bir gerçeğin ifadesiydi. Bir an atlıkarınca tümüyle kıpırdamadan duruyormuş gibi geldi, biz dünyayla değil de, dünya çevremizde dönüyordu sanki.

"Ama bahse girerim annen seni seviyordur" dedim.

Birkaç saniye suskun kaldıktan sonra konuştu. "Bazen" dedi.

"Ama bazen sevmiyor mu?"

Çocuk biraz sessiz kaldı, sonra, "Sanmam" dedi. Göğsüm-

deki gümleme sesini duydum, sanki bir şey yuvarlanıyordu. Ya da harekete geçiyordu. "Sevmediğini söylüyor. Bazen."

"Ne ayıp" dedim. Daha önce oturduğum bankın bize doğru gelip sonra yine geri çekilmesini izledim. Döndük durduk, defalarca.

"Adın ne?" diye sordum.

Çocuk, "Alfie" dedi. Yavaşlıyorduk, dünya çocuğun başının arkasında durmak üzereydi. Ayağım yerle buluşunca, topuklayıp atlıkarıncayı tekrar döndürdüm. Onun adını söyledim, adeta kendime. *Alfie.*

Sonra çocuk, "Annem bazen ben başka bir yerde yaşasam onun için daha olacağını söylüyor" dedi.

Gülümsemeyi sürdürmeye, sesimi neşeli çıkarmaya çalıştım. "Eminim şaka yapıyordur."

Çocuk omuzlarını silkti.

Tüm bedenim gerildi. Kendimi ona benimle gelmek isteyip istemeyeceğini sorarken gördüm. Eve. Orada yaşamak için. Yabancılarla bir yere gitmemesi gerektiğini söylerken bile yüzünün nasıl aydınlanacağını canlandırdım zihnimde. *Ama ben yabancı değilim,* diyecektim. Onu kaldıracaktım –bana ağır gelecek ve çikolata kokacaktı– ve birlikte kafeye gidecektik. *Hangi meyve suyundan istersin?* diye soracaktım, o da elma suyu isteyecekti. Ona meyve suyu, yanında da biraz şekerleme alacaktım, sonra parktan çıkacaktık. Eve dönerken, kocamla oturduğum eve dönerken elimi tutacaktı ve o gece bifteğini onun için kesecek, patateslerini ezecek, sonra da pijamalarını giyince, uyuyan bedeninin üzerine yorganı sıkıca örtmeden önce ona bir masal okuyacak ve başının üstünü hafifçe öpecektim. Yarın da...

Yarın mı? Benim yarınım yok, diye düşündüm. Tıpkı dünüm olmadığı gibi.

Sonra çocuk, "Anne!" diye seslendi. Bir an benimle konuşuyor sandım, ama sonra atlıkarıncadan atlayıp kafeye doğ-

ru koştu. "Alfie!" diye seslendim, ama ardından iki elinde birer plastik bardakla bize doğru yürüyen bir kadın gördüm.

Oğlan yanına varınca kadın çömeldi. Çocuk kollarına koşarak atıldığında da, "Her bişi yolunda mı, Kaplan?" dedi ve başını kaldırıp bana baktı. Gözlerini kıstı, yüzündeki ifade sertleşti. *Ben yanlış bir şey yapmadım!* diye bağırmak istedim. *Beni rahat bırak!*

Ama bağırmadım. Tam tersine başımı çevirdim, sonra, kadın Alfie'yi alıp götürdükten sonra atlıkarıncadan kalktım. Artık gökyüzü kararmaya başlamıştı, laciverdimsi bir maviye dönüyordu. Bir banka oturdum. Saatin kaç olduğunu, ne kadar süredir dışarıda olduğumu bilmiyordum. Sadece eve gidemeyeceğimi, henüz gidemeyeceğimi biliyordum. Ben'le yüz yüze gelemezdim. Adam hakkında hiçbir şey bilmiyormuş, çocuğumun olmadığını sanıyormuşum gibi yapmak zorunda kalmaya dayanamazdım. Bir anlığına ona her şeyi anlatmak istedim. Günlüğümü, Dr. Nash'i. Her şeyi. Ama bu düşünceyi zihnimden attım. Eve gitmek istemiyordum, ama gidecek başka yerim de yoktu.

Gökyüzü kararırken ayağa kalkıp yürümeye başladım.

Ev karanlıktı. Ön kapıyı itip açtığımda neyle karşılaşacağımı bilmiyordum. Ben beni merak etmiştir; saat beşte evde olacağını söylemişti. Onu oturma odasını arşınlarken hayal ettim –bu sabah sigara içtiğini görmemiş olsam da nedense bu sahneye bir de yakılmış bir sigara ekledim– ya da belki dışarıya çıkmış sokaklarda otomobilini yavaşça sürerek beni arıyordu. Dışarıda polis ekipleri ve gönüllülerin fotokopiyle çoğaltılmış resimlerimle kapı kapı dolaştıklarını hayal ettim ve suçluluk duydum. Hafızam olmasa da çocuk olmadığımı, kayıp şahıs olmadığımı, en azından henüz olmadığımı söylemeye çalıştım kendime, ama yine de eve özür dilemeye hazır olarak girdim.

Seslendim. "Ben?" Bir yanıt gelmedi, ama duymaktan çok bir hareket hissettim. Yer döşemesinin gıcırtısı, yukarıda bir yerde, evin dengesinde neredeyse algılanamayacak bir değişiklik. Tekrar seslendim, bu kez daha yüksek sesle. "Ben?"

"Christine, sen misin?" diye bir ses geldi. Zayıf, çatlak çıkıyordu.

"Ben" dedim. "Ben, ben buradayım. Geldim."

Ben yukarıda belirdi, merdivenin en tepesinde duruyordu. Uyuyormuş gibi bir hali vardı. Bu sabah işe giderken giydiği kıyafet hâlâ üzerindeydi, ama gömleği buruşmuştu ve pantolonunun dışına çıkmıştı. Saçları darmadağınıktı, adeta komik bir elektrik çarpmış havasıyla yüzündeki şok ifadesini vurguluyordu. İçimde bir anı dolandı –fen dersleri ve Van der Graaf jeneratörleri– ama yüzeye çıkmadı.

Ben merdivenden aşağıya inmeye başladı. "Chris, eve geldin!"

"Benim... Benim biraz hava almam lazımdı" dedim.

"Şükürler olsun" dedi. Yanıma gelip elimi tuttu. Sıkacakmış ya da gerçek olduğundan emin olmak istiyormuş gibi sıkıca tuttu, ama hareket ettirmedi. "Şükürler olsun!"

Bana baktı, gözleri açılmış, parlıyor. Daha önceden ağlamış gibi solgun ışıkta parlıyorlardı. Beni ne kadar çok seviyor, diye düşündüm. Suçluluk duygum yoğunlaştı.

"Özür dilerim" dedim. "Böyle yapmak..."

Ben sözümü kesti. "Ah, boş verelim bunları, olur mu?"

Elimi dudaklarına götürdü. İfadesi değişti, sevinç, mutluluk barındırır oldu. Tüm endişe izleri yok oldu. Beni öptü.

"Ama..."

"Madem geri döndün. Önemli olan bu." Işığı açtı, sonra saçlarını eliyle az çok düzeltti. Gömleğini pantolonunun içine sokarak, "Tamam!" dedi. "Gidip temiz hava aldım mı diyorsun? Ben de dışarıya çıkabileceğimizi düşünmüştüm. Ne diyorsun?"

"Sanmıyorum" dedim. "Ben..."

"Ama Christine. Çıkmalıyız! Neşelenmeye ihtiyacın var gibi görünüyor!"

"Ama Ben" dedim. "Canım istemiyor."

"Lütfen" dedi. Tekrar elimi tutup hafifçe sıktı. "Benim için anlamı çok büyük." Öteki elimi de aldı, ikisini kendi ellerinin arasında kavuşturdu. "Bu sabah sana söyledim mi, bilmiyorum. Bugün benim doğum günüm."

Ne yapabilirdim? Dışarıya çıkmak istemiyordum. Ama zaten hiçbir şey yapmak istemiyordum. Ona ne istiyorsa yapacağımı, biraz kendimi toparlayacağımı, sonra nasıl olduğuma bakacağımı söyledim. Üst kata çıktım. Ben'in ruh hali beni rahatsız etmişti. Çok kaygılı görünüyordu, ama sonra beni sağ salim bulur bulmaz bu kaygı uçup gitmişti. Beni gerçekten bu kadar çok mu seviyordu? Nerede olduğumla değil, yalnızca iyi olduğumla ilgilenecek kadar çok mu güveniyordu bana?

Banyoya gittim. Belki de resimlerin yere saçıldığını görmemiş, sadece yürüyüşe çıktığıma gerçekten inanmıştı. İzlerimi saklamak için hâlâ zamanım var, diye düşündüm. Öfkemi ve ıstırabımı saklamak için.

Kapıyı ardımdan kilitledim. Mekanizmanın kordonunu çekip ışığı yaktım. Yer tertemiz yapılmıştı. Orada, aynanın çevresinde hiç kıpırdatılmamışlar gibi resimler duruyordu.

Ona yarım saat içinde hazır olacağımı söyledim. Banyoda oturup bunları olabildiğince hızlıca yazdım.

16 Kasım Cuma

Bundan sonra neler olduğunu bilmiyorum. Ben bana doğum günü olduğunu söyledikten sonra ne yaptım? Üst kata çıkıp ben yırtmadan önceki yerlerine konulmuş fotoğrafları bulduktan sonra? Bilmiyorum. Belki duş yapıp üstümü değiştirdim, belki dışarıya çıkıp yemeğe, sinemaya gittik. Bir şey diyemem. Bunları yazmadım ve sadece birkaç saat önce olmasına rağmen hatırlamıyorum. Ben'e sormadığım sürece hepsi tümüyle yok oldu. Çıldırmak üzereyim.

Bu sabah erken saatte yanımda yatan biriyle uyandım. Yine bir yabancı. Oda karanlık, sessizdi. Korkuyla kaskatı kesilmiş halde, kim olduğumu ya da nerede olduğumu bilmeden yattım. Sadece koşup gitmeyi, kaçmayı düşünebiliyor, ama kıpırdayamıyordum. Zihnimi, içi oyulmuş, bomboş hissediyordum, ama sonra kelimeler yüzeye doğru çıktı. Ben. Kocam. Hafıza. Kaza. Ölüm. Oğul.

Adam.

Kelimeler önümde asılı duruyordu, bir netleşiyor, bir bulanıklaşıyorlardı. Onları birbirlerine bağlayamıyordum. Ne anlama geldiklerini bilmiyordum. Zihnimde dört dönerek yankılandılar, sürekli tekrarlanan bir dua. Sonra zihnime bir rüya geldi, beni muhtemelen uyandıran rüya.

Bir odada, bir yatağın içinde olduğumu görmüştüm rüyamda. Kollarımda bir gövde vardı, bir erkek. Üzerimde yatıyordu, ağır, sırtı geniş. Kendimi tuhaf, başımı fazla hafif, vücudumu fazla ağır hissettim, oda altımda bir ileri bir geri sallanıyordu, gözlerimi açtığımda tavan bir türlü netleşmedi.

Adamın kim olduğunu bilmiyordum –başı benimkine o kadar yakındı ki yüzünü göremiyordum– ama her şeyi hissedebiliyordum, çıplak göğüslerime sertçe sürtünen göğsündeki kılları bile. Dilimde bir tat vardı, tüylü, tatlı. Adam beni öpüyordu. Fazla sert davranıyordu; durmasını istiyordum, ama bir şey söylemedim. "Seni seviyorum" diye mırıldandı, sözleri saçımda, boynumun yan tarafında kayboldu. Konuşmak istediğimi biliyordum –gerçi ne söylemek istediğimi bilmiyordum– ama nasıl konuşacağımı anlayamıyordum. Ağzım sanki beynimle bağlantılı değildi, bu yüzden adam beni öper ve saçıma konuşurken orada öylece yattım. Hem onu ne kadar istediğimi hem de durmasını istediğimi, beni öpmeye başladığımda kendime sevişmeyeceğimizi söylediğimi, ama sonra eli sırtımdan kalçalarıma kaydığında buna izin verdiğimi hatırladım. Sonra yine, adam bluzumu sıyırır ve elini altına sokarken, *Buna ancak bu kadar izin veririm. Seni henüz durdurmayacağım çünkü bundan hoşlanıyorum. Çünkü ellerin göğüslerimde sıcak, çünkü bedenim neredeyse fark edilmez küçük haz sarsıntılarıyla tepki veriyor. Çünkü ilk kez kendimi bir kadın gibi hissediyorum. Ama seninle sevişmeyeceğim. Bu gece değil. Ancak buraya kadar gideceğiz, daha ileriye değil* diye düşünmüştüm. Ama sonra adam bluzumu çıkartmış ve sutyenimin kopçasını açmıştı ve göğsümdeki elleri değil ağzıydı, ben yine de onu birazdan durduracağımı düşünmüştüm. *Hayır* kelimesi bile şekillenmeye başlamış, zihnime kazınmıştı, ama konuştuğum sırada adam beni tekrar yatağa doğru itiyor ve iç çamaşırlarımı çıkartıyordu, hayır kelimesi başka bir şeye dönüşmüştü: Belli belirsiz haz olduğunu dü-

şündüğüm bir şeyin iniltisine.

Bacaklarımın arasında bir şey hissettim. Sertti. Adam tekrar, "Seni seviyorum" dedi, o zaman anladım ki diziymiş, bacağıyla bacaklarımı açılmaya zorluyormuş. Ona izin vermek istemiyordum, ama aynı zamanda da nedense vermek zorunda olduğumu, onu durdurmak için fazla geç kaldığımı, bir şey söyleme, bunu durdurma fırsatlarımın birer birer yok olduğunu izlediğimi biliyordum. Şimdi de hiç seçeneğim kalmamıştı. Adam pantolonunun fermuarını açar ve beceriksizce külotunu çıkarırken ben de istiyordum, şimdi onun altında olduğuma göre demek hâlâ istiyor olmalıyım.

Gevşemeye çalıştım. Adam sonra kamburlaştı ve inledi –derinlerinden gelen alçak sesli, şaşırtıcı bir ses– o zaman yüzünü gördüm. O sırada, rüyamda bu yüzü tanımadım, ama artık kim olduğunu biliyorum. Ben. "Seni seviyorum" deyince bir şey söylemem gerektiğini, onu ilk kez ancak bu sabah görüyormuşum gibi gelse de kocam olduğunu biliyordum. Onu durdurabilirdim. Onun kendini durduracağına güvenebilirdim.

Konuştum. "Ben..."

Beni ıslak dudaklarıyla susturdu ve içime girdiğini hissettim. Acı ya da haz. Nerede hangisi bitiyor, hangisi başlıyor, bilmiyordum. Terden ıslak sırtına sıkıca tutundum ve kendimi ona açmaya çalıştım, önce bundan zevk almaya çalıştım, alamayınca aldırmamaya çalıştım. *Kendin arandın,* diye düşündüm, ama aynı zamanda da *ben asla bunu aranmadım.* Bir şeyi aynı anda hem isteyip hem istememek mümkün mü? Arzunun korkuyla el ele gitmesi?

Gözlerimi kapattım. Bir surat gördüm, bir yabancı, koyu renk saçlı, sakallı. Yanağında boylu boyunca uzanan bir yara. Tanıdık geliyordu, yine de nereden tanıdığım hakkında hiçbir fikrim yoktu. Onu seyrederken gülümsemesi yok oldu, işte o zaman rüyamda bağırdım. O zaman uyanıp kendimi sessiz, sakin bir yatakta, yanımda yatan Ben'le buldum,

ama nerede olduğumu hiç bilmiyordum.

Yataktan çıktım. Banyoya gitmek için mi? Kaçmak için mi? Nereye gittiğimi, ne yapacağımı bilmiyorum. Varlığını bilseydim gardırobun kapısını olabildiğince sessiz açar, içinde günlüğümün durduğu ayakkabı kutusunu alırdım, ama bilmiyordum. Dr. Nash o sırada henüz aramamıştı. Bu yüzden alt kata indim. Ön kapı kilitliydi, buzlu camdan mavimsi ay ışığı süzülüyordu. Fark ettim ki çıplaktım.

Merdivenin dibine oturdum. Güneş doğdu, evin girişi maviden yanık turuncuya dönüştü. Hiçbir şeye anlam veremiyordum; en çok da rüyama. O kadar gerçek gibiydi ki, rüyamda gördüğüm aynı yatak odasında, görmeyi beklemediğim bir adamın yanında uyanmıştım.

Şimdi de, artık günlüğümü okuduktan sonra bir düşünce şekilleniyor. Bu bir anı olabilir mi? Bir gece önceden kalan bir anı?

Bilmiyorum. Eğer öyleyse, bu bir ilerleme işareti herhalde. Ama aynı zamanda Ben'in benimle zorla seviştiği ve daha da kötüsü, o bunu yaparken benim sakallı ve yanağında yara olan bir yabancının görüntüsünü gördüğüm anlamına da geliyor. Tüm olası anıların yanında bunu hatırlamak zalimce görünüyor.

Ama belki de bir şey demek değildir. Sadece bir rüyaydı. Sadece bir kâbus. Ben beni seviyor ve sakallı yabancı mevcut değil.

Ama kesin olarak nasıl bilebilirim?

Daha sonra Dr. Nash'i gördüm. Kırmızı ışıkta duruyorduk, Dr. Nash parmaklarıyla direksiyonda tempo tutuyordu, ama müzik setindeki müziğe –ne bildiğim ne hoşuma giden bir pop parçası– uyarak değil; bense gözümü önüme dikmiştim. Bu sabah neredeyse günlüğümü okur okumaz, bir anı olabilecek rüyayı yazar yazmaz doktoru geri aramıştım.

Biriyle konuşmam gerekiyordu –anne olduğum haberi, şimdi bir yere takılıp yaşamımı paramparça etmekle tehdit eden küçük bir yırtık gibiydi– Dr. Nash de bu haftanın görüşmesini bugüne almayı önermişti. Günlüğümü yanımda getirmemi istemişti. Ona olup biteni anlatmamıştım, muayenehanesine gidene kadar beklemeye niyetliydim, ama artık bunu yapabilir miyim, bilmiyordum.

Işık yeşile döndü. Dr. Nash tempo tutmayı bıraktı ve ani bir hareketle yola koyulduk. "Neden Ben bana Adam'ı anlatmıyor?" dediğimi duydum. "Anlamıyorum. Neden?"

Doktor bana şöyle bir baktı, ama bir şey söylemedi. Yolda biraz daha ilerledik. Önümüzdeki otomobilin arka camının önünde plastik bir köpek duruyor, kafası komik bir şekilde sallanıyordu, onun ardında da küçük bir çocuğun sarı saçlarını görebiliyordum. Alfie'yi düşündüm.

Dr. Nash öksürdü. "Bana neler olduğunu anlatır mısın?"

Öyleyse doğruydu. İçimde bir parça bana neden söz ettiğimi sormasını umuyordu, ama *Adam* der demez bu umudun ne kadar boş, aynı zamanda da ne kadar yanıltıcı olduğunu kavramıştım. Adam bana gerçek gibi geliyor, somut. İçimde, bilincimde yaşıyor, kimsenin kaplamadığı kadar yer kaplıyor. Ne Ben'in ne de Dr. Nash'in kapladığı kadar. Kendimin bile.

Öfkelendim. Doktor bunların hepsini biliyordu.

"Ya siz?" dedim. "Bana romanımı verdiniz. Öyleyse neden Adam'ı anlatmadınız?"

"Christine" dedi. "Bana neler olduğunu anlatır mısın?"

Ön camdan dışarıya gözümü ayırmadan baktım. "Bir anı hatırladım" dedim.

O zaman doktor bana baktı. "Gerçekten mi?" Bir şey söylemedim. "Christine" dedi. "Ben yardım etmeye çalışıyorum."

Ona anlattım. "Evvelki gün oldu" dedim. "Bana romanımı vermenizden sonra. Yanına koyduğunuz fotoğrafa baktım ve birdenbire resmin çekildiği günü hatırlayıverdim. Nedeni-

ni söyleyemem. Öylesine aklıma geldi. Hamile olduğumu hatırladım."

Dr. Nash bir şey söylemedi.

"Onu biliyor muydunuz?" diye sordum. "Adam'ı?"

Doktor yavaşça, dikkatle konuştu. "Evet" dedi. "Biliyordum. Dosyanda bilgisi vardı. Hafızanı kaybettiğinde Adam iki üç yaşlarındaydı." Biraz durduktan sonra, "Ayrıca onun hakkında daha önce de konuştuk" diye ekledi.

Buz gibi olduğumu hissettim. Otomobilin sıcaklığına rağmen ürperdim. Adam'ı daha önce de hatırlamış olmamın imkân dahilinde, hatta olası olduğunu biliyordum, ama bu buz gibi gerçek –bütün bunları daha önce de yaşamış, dolayısıyla daha sonra da yaşayacak olmam– beni sarstı.

Doktor şaşkınlığımı sezmiş olmalı.

"Birkaç hafta önce" dedi. "Bana sokakta bir çocuk gördüğünü anlatmıştın. Ufak bir oğlan. Başta onu tanıdığın, çocuğun kaybolduğu, ama eve, senin evine dönmekte olduğu gibi baskın bir duyguya kapılmıştın, sonra hiçbir neden yokken onun annesi olduğunu sanmıştın. O zaman hatırladın. Ben'e söyledin, Ben de sana Adam'ı anlattı. O gün daha sonra bana da anlattın."

Bunların hiçbirini hatırlamıyordum. Bir yabancıdan değil, benden söz ettiğini hatırlattım kendime.

"Ama o günden beri bana ondan söz etmediniz mi?"

Doktor içini çekti. "Hayır..."

"Ama neden? Anlayamıyorum."

Aniden bu sabah okuduklarımı, MR çekilirken bana gösterdikleri fotoğrafları hatırladım.

"Onun fotoğrafları vardı!" dedim. "MR sırasında! Fotoğraflar vardı..."

"Evet" dedi doktor, "dosyandan alındı."

"Ama bana ondan bahsetmediniz! Neden? Anlamıyorum."

"Christine, her seansımıza benim bilip senin bilmediğin

her şeyi anlatarak başlayamam. Ayrıca bu durumda bunun sana ille de bir yarar getirmeyeceğine karar verdim."

"Bana yarar getirmeyecek mi?"

"Hayır. Bir çocuğun olduğunu ve onu unuttuğunu bilmenin seni fena halde altüst edeceğini biliyordum."

Bir an suskun kaldım. Bir yeraltı otoparkına giriyorduk. Yumuşak gün ışığı yavaşça yok olmuş, yerini sert floresana ve petrol ile beton kokusuna bırakmıştı. Başka neyi anlatmayı etik bulmayacağını, zihnimde kurulmuş ve saati işleyen, patlamaya hazır başka hangi zaman bombalarını taşıdığımı merak ettim.

"Başka çocuk?.." dedim.

Dr. Nash sözümü kesti. "Hayır. Yalnızca Adam oldu. Senin tek çocuğundu."

Geçmiş zaman kipi. Öyleyse doktor da onun öldüğünü biliyordu, sormak istemiyordum, ama sormam gerektiğini de biliyordum.

"Öldürüldüğünü biliyor musunuz?"

Dr. Nash otomobili durdurup motoru kapattı. Otopark yalnızca floresan ışığı kümeleriyle aydınlanıyordu, loş ve sessizdi. Ara sıra kapıların kapanma sesi ve asansörün tıkırtısı dışında hiçbir şey duymadım. Bir an hâlâ bir şans olduğunu düşündüm. Belki de yanılıyordum. Adam hayattaydı. Zihnim bu düşünceyle aydınlandı. Bu sabah onunla ilgili şeyler okur okumaz Adam bana gerçekmiş gibi gelmişti, ama ölümü öyle gelmiyordu. Hayalimde canlandırmaya ya da öldürüldüğü haberini aldığımda neler hissettiğimi hatırlamaya çalıştım, ama yapamadım. Doğru gibi gelmiyordu. Kuşkusuz ıstıraba gömülürdüm. Her günüm hiç geçmeyen acıyla, özlemle, bir parçamın öldüğü ve bir daha asla tam olamayacağım bilgisiyle dolu olurdu. Elbette oğluma duyduğum sevgi, kaybımı hatırlamaya yetecek kadar güçlü olurdu. Gerçekten ölseydi, o zaman çektiğim ıstırap amneziden bile kuvvetli olurdu.

Fark ettim ki kocama inanmıyordum. Oğlumun öldüğüne inanmıyordum. Bir an mutluluğum ağır bastı, ama sonra Dr. Nash konuştu.

"Evet" dedi. "Biliyorum."

Heyecanım küçük bir bomba gibi içimde patladı, tam tersine dönüştü. Hüsrandan daha beter bir şeye. Acının yanında daha yıkıcı bir şeye.

Söyleyebildiğim tek şey, "Nasıl?.." oldu.

Doktor bana Ben'in anlattığı hikâyenin aynısını anlattı. Adam orduda. Yol kenarında bir bomba. Dinledim, ağlamamak için güç toplamaya kararlıydım. Doktor konuşmasını bitirdiğinde elini benimkinin üstüne koyup tekrar konuşmadan önce bir suskunluk, sükûnet anı oldu.

Yumuşak bir sesle, "Christine" dedi. "O kadar üzgünüm ki."

Ne diyeceğimi bilemiyordum. Ona baktım. Öne, bana doğru eğilmişti. Benimkini tutan eline, küçük sıyrıklarla dolu eline baktım. Sonra onu evinde canlandırdım. Yavru bir kediyle, belki küçük bir köpekle oynuyor. Normal bir yaşam sürüyor.

"Kocam bana Adam'ı anlatmıyor" dedim. "Onun tüm fotoğraflarını metal bir kutuda kilitli tutuyor. Kendi iyiliğim için." Dr. Nash bir şey söylemedi. "Bunu neden yapıyor?"

Doktor pencereden dışarıya baktı. Önümüzdeki duvarda sprey boyayla yazılmış *kaltak* kelimesini gördüm. "Aynı soruyu ben sana sorayım. Sence bunu neden yapıyor?"

Bir an düşündüm. Bulabileceğim tüm nedenleri düşündüm. Beni kontrolü altında tutsun diye. Üstünlük kursun diye. Kendimi bir bütün hissetmemi sağlayabilecek tek şeyden beni yoksun bırakabilsin diye. Bunların hiçbirinin doğru olduğuna inanmadığımın farkına vardım. Geriye bir tek, basit gerçek kalmıştı. "Sanıyorum onun için bu daha kolay. Hatırlamıyorsam bana söylememek."

"Onun için neden daha kolay?"

"Beni bu kadar altüst ettiği için mi? Her gün yalnızca bir çocuğumun olduğunu değil, bir de onun ölmüş olduğunu söylemek çok korkunç bir şey olmalı. Ve bu kadar dehşet verici bir şekilde öldüğünü."

"Aklına başka sebepler de geliyor mu?"

Sustum, sonra da nedeni kavradım. "Eee, onun için de zor olmalı. Adam'ın babasıydı ve şey..." Benimkinin yanında kendi acısıyla da boğuşuyor olması gerektiğini düşündüm.

"Senin için zor bir şey Christine" dedi Dr. Nash. "Ama Ben için de zor olduğunu hatırlamaya çalışmalısın. Bazı açılardan daha zor olduğunu. Seni çok sevdiğini sanıyorum ve..."

"Bense onun varlığını bile hatırlamıyorum."

"Doğru" dedi.

İçimi çektim. "Bir zamanlar onu sevmiş olmalıyım. Sonuçta onunla evlenmişim." Doktor bir şey söylemedi. Bu sabah uyandığımda gördüğüm yabancıyı, sonra gördüğüm ortak yaşamımızın resimlerini, gece yarısı gördüğüm rüyayı –ya da anıyı– düşündüm. Adam'ı ve Alfie'yi, ne yaptığımı ya da neredeyse yapmak üzere olduğumu düşündüm. İçimden bir panik dalgası yükseldi. Kendimi tuzağa düşmüş, hiçbir çıkış yolu bulamıyormuş gibi hissettim, zihnim özgürlük ve kurtuluş peşinde oradan oraya sıçrıyordu.

Ben, diye düşündüm içimden. *Ben'e tutunabilirim. O güçlüdür.*

"Ne karmaşa" dedim. "Şaşkına döndüm."

Dr. Nash konuşurken bana bakmak için döndü. "Keşke işleri kolaylaştırabilecek bir şey yapabilsem."

Bunu içtenlikle söylemişti, bana yardım etmek için her şeyi yapabilirmiş gibi. Gözlerinde, elini hafifçe benimkinin üstüne koymasında sevecenlik vardı ve orada, yeraltı otoparkının loş ışığında, ben de elimi onunkinin üstüne koysam ya da başımı hafifçe çevirerek gözlerimi gözlerine diksem, hafifçe ağzımı açsam ne olur diye merak ederken buldum kendimi.

O da öne eğilir miydi? Beni öpmeye çalışır mıydı? Peki, bunu yapmasına izin verir miydim?

Yoksa saçmaladığımı mı düşünürdü? Ya da gülünç olduğumu? Bu sabah yirmili yaşlarda olduğumu sanarak uyanmış olabilirim, ama değilim. Neredeyse elli yaşındayım. Onun annesi yaşında sayılırım. Bu yüzden düşündüklerimi yapmayıp bir an doktora baktım. Hiç kıpırdamadan durmuş, bana bakıyordu. Güçlü duruyordu. Bana yardım edecek kadar güçlü. Bunu atlatmamı sağlayacak kadar.

Konuşmak için ağzımı açtım, ne diyeceğimi bilmeden, ama bir telefonun boğuk sesi beni durdurdu. Dr. Nash elini çekmek dışında bir hareket yapmayınca telefonun benimki olduğunu anladım.

Çalan telefonu çantamdan çıkardım. Kapaklı olan değil, kocamın bana verdiği telefondu bu. Ekranda *Ben* yazıyordu.

Adını gördüğümde ne kadar insafsız olduğumu fark ettim. O da yas tutuyordu. Üstelik bunu her gün, bu konuda benimle konuşamadan, eşinin desteğini alamadan yaşamak zorundaydı.

Bütün bunları da sevgi adına yapıyordu.

Bense buradaydım, bir yeraltı otoparkında kocamın varlığını bile bilmediği bir erkekle oturuyordum. Bu sabah anı defterinde gördüğüm resimleri düşündüm. Ben'le birlikte, bir sürü resim. Gülümseyen. Mutlu. Âşık. Eve gidip resimlere şimdi baksam, onlarda esas gördüğüm birinin eksikliği olacak. Adam'ın eksikliği. Ama resimler aynı resimler ve biz birbirimize dünyada başka kimse yokmuşçasına bakıyoruz.

Birbirimize âşıktık; bu çok açıktı.

"Onu daha sonra geri ararım" dedim. Dr. Nash başını salladı. Telefonu tekrar çantama koydum. *Ona bu gece anlatacağım,* diye düşündüm. *Günlüğümü. Dr. Nash'i. Her şeyi.*

Dr. Nash öksürdü. "Muayenehaneye çıkmalıyız" dedi. "Seansa başlamamız gerek."

"Elbette" dedim. Ona bakmadım.

Dr. Nash beni eve geri götürürken bunları otomobilde yazmaya başladım. Büyük kısmı neredeyse okunmaz halde, alelacele bir karalama. Ben yazarken Dr. Nash bir şey söylemedi, ama doğru kelime ya da daha güzel bir ifade yakalamak için başımı kaldırdıkça bana arada bir göz attığını gördüm. Ne düşündüğünü merak ettim; muayenehanesinden çıkarken davet edildiği bir konferansta benim vakamı gündeme getirmek için onayımı istedi. "Cenevre'de" dedi, sesindeki gurur tınısını saklamayı beceremeden. *Tamam* dedim, ve yakında herhalde günlüğümün fotokopisini isteyecek diye düşündüm. *Araştırma amacıyla.*

Eve vardığımızda benimle vedalaştıktan sonra, "Defterine otomobilin içinde yazmak istemen beni şaşırttı. Çok... kararlı görünüyorsun. Hiçbir şeyi kaçırmak istemiyorsun herhalde" dedi.

Ama ne kastettiğini biliyorum. Çıldırmış gibi. Ümitsiz. Ümitsizce her şeyi kaydediyorum.

Haklı da. Kararlıyım. İçeriye girer girmez, önce yemek masasının üzerinde yazdıklarımı bitirip defteri tekrar gizli yerine koydum, ancak ondan sonra üstümdekileri yavaşça çıkardım. Ben telefona mesaj bırakmıştı. *Bu gece dışarıya çıkalım,* demişti. *Akşam yemeğine. Günlerden cuma...*

Sabah gardıropta bulduğum koyu mavi pantolonu çıkardım. Pantolona en çok yakıştığına karar verdiğim soluk mavi bluzu da askıdan çekip aldım. Şaşkın haldeydim. Seans sırasında Dr. Nash'e günlüğümü vermiştim –günlüğü okumak için izin istemiş, ben de kabul etmiştim. Bu Cenevre'ye gideceğini söylemesinden önceydi ve şimdi acaba günlüğü bu yüzden mi istedi diye merak ediyorum. Dr. Nash okumayı bi-

tirdiğinde, "Bu mükemmel!" demişti. "Gerçekten çok iyi. Birçok şey hatırlıyorsun Christine. Birçok anı geri geliyor. Bunun sürmemesi için bir neden yok. Bu seni çok cesaretlendiriyor olmalı..."

Ama cesaretlenmiş değildim. Kafam karışıktı. Onunla flört mü etmiştim, yoksa o mu benimle flört etmişti? Elini benimkinin üstüne o koymuştu, ama ben de koymasına ve orada tutmasına izin vermiştim. Günlüğü bana geri verirken "Yazmaya devam etmelisin" dedi, ben de ona edeceğimi söyledim.

Şimdi yatak odasında yanlış bir şey yapmadığıma kendimi ikna etmeye çalışıyordum. Hâlâ suçluluk duyuyordum. Çünkü hoşuma gitmişti. İlgi, yakınlık duygusu. Bir an, olan biten her şeyin ortasında küçücük bir sevinç kaynağı vardı. Kendimi çekici hissetmiştim. Cazip.

İç çamaşırı çekmecesine gittim. Orada, arkalara tıkılmış bir siyah ipek külot ve onun eşi bir sutyen buldum. Öyle hissetmesem de benim olması gerektiğini bildiğim bu çamaşırları üstüme giydim, bu arada da gardıropta saklı günlüğümü düşünüyordum. Defteri bulsa Ben ne düşünürdü? Yazdığım her şeyi, hissettiğim her şeyi okusa? Anlar mıydı?

Aynanın karşısında durdum. Anlar, dedim kendi kendime. Anlamalı. Bedenimi gözlerim ve ellerimle inceledim, keşfettim. Yeni bir şey, bir hediyeymiş gibi parmaklarımı vücudumun hatlarında ve kıvrımlarında gezdirdim. Sıfırdan öğrenilmesi gereken bir şey gibi.

Dr. Nash'in benimle flört etmediğini biliyor olsam da, ettiğini düşündüğüm o kısa sürede kendimi yaşlı hissetmemiştim. Hayat dolu hissetmiştim.

Orada ne kadar süre kaldığımı bilmiyorum. Benim için zaman uzayıp gidiyor, adeta anlamsız. Yıllar içimden kayıp geçerken hiç iz bırakmamış. Dakikalar yok. Zaten bana zamanın geçtiğini gösteren yalnızca alt kattaki saatin saat ba-

şı çalması. Bedenime, popom ve kalçalarımdaki fazlalığa, bacaklarımdaki, koltuk altlarımdaki koyu renk kıllara baktım. Banyoda bir jilet bulup bacaklarıma sabun sürdüm, sonra soğuk bıçağı cildime sürdüm. Bunu daha önce de yapmış olmalıyım, diye düşündüm, sayamayacağım kadar çok kere; yine de tuhaf geliyordu, biraz saçma. Baldırımı kestim –hafif bir acı, sonra kırmızı kan fışkırdı, titreyip bacağımdan akmaya başladı. Kanı parmağımla silerken pekmez gibi yaydım, sonra dudağıma sürdüm. Sabun ve ılık metal tadı. Kan pıhtılaşmadı. Bıraktım pürüzsüzleşen cildimin üzerinden aksın, sonra nemli kâğıt havluyla sildim.

Yatak odasına dönünce külotlu çorap ve dar, siyah bir elbise giydim. Tuvalet masasının üzerindeki kutudan altın bir kolye, ona uygun bir çift küpe seçtim. Masaya oturup makyaj yaptım, saçımı kıvırıp sprey sıktım. Bileklerime ve kulaklarımın arkasına parfüm sıktım. Bütün bu süre boyunca içimde bir anı dolaşıyordu. Kendimi ince çorap giyerken, jartiyeri takarken, sutyenin kopçalarını tuttururken gördüm, ama bu farklı bir bendi, farklı bir odada. Oda sessizdi. Alçak sesle müzik çalıyordu ve uzaktan sesler duyuyordum: kapıların açılıp kapanma seslerini, belli belirsiz trafik uğultusunu. Huzurlu ve mutluydum. Aynaya döndüm, mum ışığının aydınlığında yüzümü inceledim. *Fena değil,* diye düşündüm. *Hiç fena değil.*

Anıya elimi uzatsam yakalayacaktım, ama olmuyordu. Yüzeyin hemen altında titrek bir ışıkla parıldıyordu, ayrıntıları, kısacık imgeleri, anları görebilsem de, netlikle seçemeyeceğim, sonuna kadar takip edemeyeceğim kadar derindeydi. Bir komodinin üzerinde bir şampanya şişesi gördüm. İki bardak. Yatakta bir çiçek demeti, bir kart. Bir otel odasında, tek başına, sevdiğim adamı beklediğimi gördüm. Kapının çalındığını duydum, açmak için ayağa kalktığımı, kapıya doğru yürüdüğümü gördüm, ama sonra anı sona erdi, sanki televiz-

yon izliyordum da birden yayın kesilmişti. Kafamı kaldırdım ve yine evde olduğumu gördüm. Aynadaki kadın bir yabancı olsa da –makyaj ve spreyli saçlarla bu aşina olmama hali normaldekinden daha barizdi– hazırdım. Neye olduğunu söyleyemezdim, ama hazırdım. Kocamı, evlendiğim adamı, sevdiğim adamı beklemek için alt kata indim.

Sevdiğim, diye hatırlattım kendime. *Sevdiğim adam.*

Kilidi açan anahtarının sesini, açılan kapıyı, paspasa silinen ayakları duydum. Bir ıslık mı? Yoksa derin ve ağır soluğumun sesi miydi bu?

Bir ses. "Christine? Christine, iyi misin?"

"Evet" dedim. "Buradayım."

Bir öksürük, anorağın asılma sesi, yere konulan bir evrak çantası.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu. "Seni daha önce aradım. Mesaj bıraktım."

Merdiven gıcırtısı. Bir an, beni görmeye gelmeden önce üst kata, banyoya ya da çalışma odasına gittiğini sandım ve bu şekilde giyindiğim, başka birinin giysileri içinde kim bilir kaç yıllık kocamı beklediğim için kendimi aptal, gülünç hissettim. Keşke giysilerimi üstümden çekip çıkarsam, makyajı yüzümden kazısam, normal halime dönsem diye düşündüm, ama sonra küt diye bir ayakkabının, sonra ötekinin çıkarıldığını duydum ve Ben'in basamağa oturup terliğini giydiğini anladım. Merdiven tekrar gıcırdadı ve Ben odaya girdi.

"Sevgilim..." diye söze başlamışken sustu. Gözleri yüzümde, vücudumda dolaşıp sonra tekrar gözlerimle buluştu. Ne düşündüğümü anlayamıyordum.

"Vay canına" dedi. "Sen tıpkı..." Başını iki yana salladı.

"Bu giysileri buldum" dedim. "Biraz şık giyineyim dedim. Sonuçta cuma akşamı. Hafta sonu."

Hâlâ kapı ağzında durarak, "Evet" dedi. "Evet. Ama..."

"Dışarıya çıkmak istemiyor musun?"

Sonra ayağa kalkıp onun yanına gittim. "Öp beni" dedim ve aslında bunu planlamamış olsam da doğrusunu yapıyormuşum gibi geldi, gidip kollarımı boynuna doladım. Ben sabun, ter ve iş kokuyordu. Boyama kalemleri gibi tatlı. Bir anı gelip geçti –Adam'la birlikte yere diz çökmüş, resim çiziyoruz– ama hemen kayboldu.

"Öp beni" dedim tekrar. Ben kollarını belime doladı.

Dudaklarımız buluştu. Başta şöyle bir değerek. Bir iyi geceler ya da veda öpücüğü, herkesin içinde bir öpücük, anneye verilen bir öpücük. Kollarımı gevşetmedim ve Ben beni bir daha öptü. Aynısı.

"Öp beni Ben" dedim. "Doğru dürüst."

"Ben" dedim daha sonra. "Mutlu muyuz?"

Bir restoranda oturuyorduk, daha önce de geldiğimiz bir yer, demişti, gerçi elbette bu konuda hiçbir fikrim yoktu. Küçük çaplı ünlüler olduğunu varsaydığım kişilerin çerçevelenmiş fotoğrafları duvarları süslüyordu, arka tarafta ağzı açık, pizza bekleyen bir fırın vardı. Önümdeki tabakta duran kavunları didikledim. Kavun siparişi verdiğimi hatırlayamıyordum.

"Demek istiyorum ki" diye devam ettim. "Ne kadar zamandır evliyiz?"

"Bir bakalım" dedi Ben. "Yirmi iki yıl." İnanılmaz uzun bir zaman gibi göründü. Bu öğleden sonra hazırlanırken gördüğüm anıyı düşündüm. Bir otel odasında çiçekler. Ancak onu bekliyor olabilirim.

"Mutlu muyuz?"

Çatalını masaya bırakıp garsona sipariş ettiği beyaz şaraptan bir yudum aldı. Bir aile gelip yanımızdaki masaya oturdu. Yaşlı anne baba, yirmi yaşlarında bir kız. Ben konuşmaya başladı.

"Kastettiğin buysa birbirimize âşığız. Ben seni kesinlikle seviyorum."

İşte, benim de onu sevdiğimi söylemem için ipucu. Erkekler seni seviyorum dediklerinde aslında bu her zaman bir sorudur.

Ama ne diyebilirdim? O bir yabancı. Bir zamanlar öyle olduğuna inanmayı ne kadar istemiş olursam olayım, aşk yirmi dört saatlik zaman diliminde gerçekleşmiyor.

Sonra Ben, "Beni sevmediğini biliyorum" dedi. Bir an dehşet içinde ona baktım.

"Endişelenme. Durumunu anlıyorum. İçinde bulunduğumuz durumu. Hatırlamıyorsun, ama bir zamanlar birbirimize âşıktık. Tam manasıyla, çılgınca. Aynı kitaplardaki gibi. Romeo ve Juliet, tüm o saçmalıklar." Gülmeye çalıştı, ama tam tersine mahcup göründü. "Ben seni seviyordum, sen de beni. Mutluyduk Christine. Çok mutlu."

"Kaza geçirene kadar."

Ben kaza kelimesiyle irkildi. Fazla şey mi söylemiştim? Günlüğümden okumuştum ama bana vurkaçı bugün anlatmamış mıydı? Bilmiyordum, ama yine de benim durumumdaki bir insan için *kaza* makul bir tahmin olurdu. Bu konuda kaygılanmamaya karar verdim.

Ben, "Evet" dedi üzüntüyle. "O zamana kadar. Mutluyduk."

"Ya şimdi?"

"Şimdi mi? Keşke işler farklı olabilseydi, ama mutsuz değilim Chris. Seni seviyorum. Başka kimseyi istemezdim."

Ya ben? diye düşündüm. *Ben mutsuz muyum?*

Yanımızdaki masaya baktım. Baba gözlüğünü gözüne tutmuş, gözlerini kısarak plastikle kaplanmış mönüyü okuyor, karısı ise kızının şapkasını düzeltip eşarbını çıkarıyordu. Kız annesine yardım etmeden, hiçbir yere bakmadan oturuyordu, ağzı hafifçe açıktı. Sağ eli masanın altında seğiriyordu. Çenesinden aşağıya ince bir tükürük çizgisi oluşmuştu. Babası baktığımı fark edince başımı tekrar kocama çevirdim,

gözümü dikip bakıyor gibi görünmemek için fazlasıyla telaş içinde. Buna alışkın olmalıydılar –fark edilmeden başını çeviremeyen insanlara.

Bir iç geçirdim. "Keşke neler olduğunu hatırlayabilsem."

Ben, "Ne oldu ki?" diye sordu. "Neden?"

Hatırladığım tüm o öteki anıları düşündüm. Kısa, geçiciydiler. Artık gitmişlerdi. Yok olmuşlardı. Ama hepsini yazmıştım; var olduklarını biliyordum –bir yerlerde hâlâ var olduklarını. Sadece kaybolmuşlardı.

Bir anahtar, bütün öteki anıların kilidini açacak bir anı olması gerektiğinden emindim.

"Düşünüyorum da, kazamı hatırlayabilsem, belki o zaman ötekileri de hatırlayabilirim. Her şeyi değil belki, ama yeteri kadarını. Örneğin düğünümüzü, balayımızı. Bunu bile hatırlayamıyorum." Şarabımı yudumladım. Ben'in onu günlüğüm sayesinde bildiğimden haberi olmadığını son anda hatırlayarak oğlumuzun adım anmadım. "Sırf uyanıp da kim olduğumu hatırlamak bile bir şey olur."

Ben ellerini kavuşturup çenesini ellerine dayadı. "Doktorlar bunun olamayacağını söylediler."

"Ama bilemezler, öyle değil mi? Kesin olarak? Yanılıyor olamazlar mı?"

"Bundan kuşkuluyum."

Bardağımı masaya bıraktım. Ben yanılıyordu. Her şeyin kaybolduğunu, geçmişimin tümüyle yok olduğunu düşünüyordu. Belki de ona hatırladığım parça parça anları, Dr. Nash'i anlatmanın tam zamanıydı. Her şeyi.

"Ama ara sıra bazı şeyler hatırlıyorum" dedim. Ben şaşırmıştı. "Anılar bana kısa ve ani parçalar halinde geri geliyor bence."

Ben parmaklarını açtı. "Gerçekten mi? Hangi anılar?"

"Şey, değişiyor. Bazen fazla bir şey gelmiyor. Sırf tuhaf duygular, sezgiler. Görüntüler. Biraz rüyaya benziyorlar,

ama uyduramayacağım kadar gerçek gibi geliyorlar bana." Ben bir şey söylemedi. "Anılarım olmalılar."

Başka sorular sormasını, gördüğüm her şeyi anlatmamı, hangi anıların gerçek olduğunu nasıl bilebildiğimi sormasını bekledim.

Ama Ben konuşmadı. Bana hüzünle bakmayı sürdürdü. Yazdığım anıları, ilk evimizin mutfağında şarap içer misin diye sorduğu anıyı düşündüm. "Seni de hatırladım" dedim. "Çok gençtin..."

Ben, "Ne yapıyordum?" diye sordu.

"Pek bir şey yapmıyordun" diye yanıtladım. "Mutfakta öyle duruyordun." Kızı, biraz ötede oturan anneyle babayı düşündüm. Sesim fısıltıya dönüştü. "Beni öpüyordun."

Ben o zaman gülümsedi.

"Düşündüm ki, bir anıyı hafızamda tutabiliyorsam, belki başkalarını da tutabilecek..."

Masanın üzerinden uzanıp elimi tuttu. "Ama önemli olan şu, yarın bunu hatırlamayacaksın. Sorun da bu. Üzerine inşa edeceğin bir temel yok."

İçimi çektim. Söyledikleri doğru; ömrümün geri kalanında başıma gelen her şeyi yazmaya devam edemem, bir de her gün okumak zorundaysam, olmaz.

Yanımızdaki aileye baktım. Kız sebze çorbasını becerriksizce ağzına götürüyor, annesinin boynuna bağladığı kumaş önlüğe döküyordu. Yaşamlarını zihnimde canlandırabiliyordum: kırık dökük, bakıcı rolüne, yıllarca önce kurtulmayı bekledikleri bir role sıkışıp kalmış.

Biz de aynıyız, diye düşündüm. Benim de kaşıkla beslenmem gerekiyordu. Üstelik tıpkı onlarla çocukları arasındaki ilişki gibi, Ben'in de beni asla karşılık verilemez bir şekilde sevdiğini kavradım.

Ancak yine de farklıydık belki de. Belki de bizim hâlâ bir umudumuz vardı.

"İyileşmemi istiyor musun?" diye sordum.

Ben şaşırarak bana baktı. "Christine" dedi. "Lütfen..."

"Belki başvuracağım biri olursa? Bir doktor?"

"Bunu daha önce denedik..."

"Ama belki bir kez daha denemek gerekir. Teknoloji sürekli yenileniyor. Belki yeni bir tedavi vardır. Deneyebileceğimiz bir şey."

Ben elimi sıktı. "Christine, böyle bir şey yok. İnan bana. Her şeyi denedik."

"Neyi?" diye sordum. "Neyi denedik?"

"Chris, lütfen. Yapma..."

"Neyi denedik?" diye sordum. "Neyi?"

"Her şeyi" dedi. "Her şeyi. Nasıl olduğunu bilemezsin." Huzursuz görünüyordu. Bir darbe beklermiş de nereden geleceğini bilmiyormuş gibi, gözleri sağa sola oynuyordu. O zaman işin ucunu bırakabilirdim, ama bırakmadım.

"Neyi Ben? Bilmem gerek. Nasıldı?"

Ben konuşmadı.

"Anlat bana!"

Ben başını kaldırdı, güçlükle yutkundu. Dehşete düşmüş görünüyordu, yüzü kırmızı, gözleri faltaşı gibi açık. "Komadaydın" dedi. "Herkes senin öleceğini düşünüyordu. Benim dışımda. Ben senin güçlü olduğunu, atlatacağını biliyordum. İyileşeceğini biliyordum. Sonra bir gün hastaneden beni aradılar ve komadan çıktığını söylediler. Bunun bir mucize olduğunu söylediler, ama ben öyle olmadığını biliyordum. Sen, benim Chris'im, bana dönüyordun. Sersem gibiydin. Kafan yerinde değildi. Nerede olduğunu tam olarak bilmiyordun ve kazayla ilgili hiçbir şey hatırlayamıyordun, ama tam olarak kim olduğumuzu bilmesen de, beni, anneni tanıdın. Endişelenmememizi, bu geçici hafıza kaybının ağır bir kazadan sonra normal olduğunu, geçeceğini söylediler. Ama sonra..." Omuzlarını silkerek elinde tuttuğu peçeteye baktı. Konuşma-

ya devam etmeyeceğini sandım bir an.

"Sonra ne?"

"Sonra, eee, kötüleşmeye başladın. Bir gün hastaneye gittim, benim kim olduğumu hatırlamıyordun. Doktor olduğumu sandın. Sonra kendinin de kim olduğunu unuttun. Adını, doğduğun yılı hatırlayamıyordun. Hiçbir şeyi. Yeni anılar oluşturamadığını da fark ettiler. Testler, taramalar yaptılar. Her şeyi. Ama bir işe yaramadı. Kazanın hafıza kaybına yol açtığını söylediler. Kalıcı olacağını. Tedavisinin olmadığını, yapacakları hiçbir şey olmadığını."

"Hiçbir şey mi? Hiçbir şey yapmadılar mı?"

"Evet. Ya hafızanın yerine geleceğini ya da gelmeyeceğini ve hafızan ne kadar uzun süre yerine gelmezse düzelme olasılığının o kadar azalacağını söylediler. Yapabileceğim tek şeyin sana iyi bakmam olduğunu söylediler. Ben de bunu yapmaya çalışıyorum." İki elimi ellerinin arasına aldı, parmaklarımı okşarken alyansımın sert metaline dokundu.

Öne eğildi, o kadar eğildi ki başı benimkinden ancak birkaç santim ötedeydi. "Seni seviyorum" diye fısıldadı, ama ben bir karşılık veremedim, yemeğimizin geri kalanını neredeyse hiç konuşmadan bitirdik. İçimde bir küskünlük büyüdü. Bir öfke. Bana kimsenin yardımcı olamayacağı konusunda o kadar kararlı, o kadar katı duruyordu ki. Birden günlüğümü ya da Dr. Nash'i ona anlatmaya meyilli hissetmedim. Sırlarımı biraz daha gizli tutmak istiyordum. Sadece onların bana ait olduklarını söyleyebilirim gibi geldi bana.

Eve döndük. Ben kendine kahve yaptı, ben de banyoya gittim. Burada bugün şimdiye kadar olanları elimden geldiğince yazdıktan sonra giysilerimi çıkarıp makyajımı sildim. Geceliğimi giydim. Bir gün daha sona eriyordu. Çok geçmeden

uyuyacaktım ve beynim her şeyi silmeye başlayacaktı. Yarın bunların hepsini tekrardan yaşayacağım.

Hiç hevesim kalmadığının farkına vardım. Bu mümkün değil. Tek istediğim, kendimi normal hissetmek. Başkaları gibi yaşamak, deneyimlerin üst üste binmesiyle, her günün bir sonrakini biçimlendirmesiyle. Yavaş yavaş olgunlaşmak, öğrenmek, yaşananlardan ders çıkarmak istiyorum. Orada, banyoda yaşlılığımı düşündüm. Nasıl olacağını zihnimde canlandırmaya çalıştım. Yetmiş ya da seksen yaşlarında da yine uyanıp ömrümün başında olduğumu mu zannedeceğim? Kemiklerimin yaşlandığı, eklemlerimin esnekliğini kaybedip ağırlaştığı hakkında hiçbir fikrim olmadan mı uyanacağım? Ömrümün geride kaldığını, her şeyin çoktan yaşandığını ve bunu kanıtlayan hiçbir şeyim olmadığını keşfedince bununla nasıl başa çıkacağımı hayal bile edemiyorum. Hatıraların durduğu bir hazine dairesi yok, tecrübelerin verdiği zenginlik yok, aktarılacak bilgelik yok. Aynaya bakıp da anneannemin aksini görünce ne hissedeceğim? Bilmiyorum, ama şimdi bunları düşünmemem gerek.

Ben'in yatak odasına girdiğini duydum. Günlüğümü gardıroba koyamayacağım için onu küvetin yanındaki sandalyenin üstüne, çıkardığım giysilerin altına yerleştirdim. Ben uyuduktan sonra yerine koyarım diye düşündüm. Işığı kapatıp yatak odasına döndüm.

Ben yatakta oturmuş beni izliyordu. Bir şey söylemeden yanına yattım. Çıplak olduğunu fark ettim. "Seni seviyorum, Christine" dedi ve beni öpmeye başladı, boynumu, yanaklarımı, dudaklarımı. Soluğu sıcaktı ve hafif bir sarmısak kokusu geliyordu. Beni öpmesini istemiyordum, ama onu itip kendimden uzaklaştırmadım. Sen arandın, diye düşündüm. O aptal elbiseyi giyerek, makyaj yapıp parfüm sürerek, çıkmadan önce beni öpmesini söyleyerek.

Yüzümü ona döndüm ve istemememe rağmen ben de onu

öptüm. Yeni aldığımız evde, pişirilmemiş öğle yemeği mutfakta ziyan olurken, giysilerimi yırtarcasına çıkarmasını, yatak odasına gittiğimizi zihnimde canlandırmaya çalıştım. O sırada onu mutlaka seviyordum, dedim kendi kendime –yoksa neden onunla evleneyim ki?– şimdi de sevmemem için hiçbir neden yok. Yaptığım şeyin önemli olduğunu, bir aşk ve şükran ifadesi olduğunu söyledim kendime ve Ben'in eli göğsüme kaydığında onu durdurmadım, bunun doğal, normal olduğunu hatırlattım kendime. Elini bacaklarımın arasına sokup avuçladığında da ona engel olmadım ve hafifçe inlemeye başlamamın onun yaptıklarından kaynaklanmadığını ancak sonra, çok sonra anladım. Haz falan değildi, korkuydu, gözlerimi kapattığım zaman gördüklerim yüzündendi.

Bir otel odasındayım. Bu akşamüstü hazırlanırken gördüğüm odanın aynısı. Mumları, şampanyayı, çiçekleri görüyorum. Kapının çalındığını duyuyorum, elimdeki bardağı masaya koyuyorum ve kapıyı açmak için ayağa kalkıyorum. Heyecanlıyım, umutluyum, vaatler havada uçuşuyor. Seks ve kurtuluş. Uzanıyorum, kapının kolunu tutuyorum, soğuk ve sert. Derin bir nefes alıyorum. En sonunda işler düzelecek.

Sonrası karanlık bir delik. Hafızamda bir boşluk. *Kapı, açılıyor, bana doğru itiliyor, ama ardında kim var göremiyorum.* Burada, kocamla birlikte yatakta, nereden kaynaklandığını bilmediğim panik duygusu üstüme çullandı. "Ben!" diye bağırdım, ama Ben durmadı, beni duymadı bile. Tekrar "Ben!" dedim. Gözlerimi kapatıp ona sıkıca tutundum. Döne döne geçmişe düştüm.

O odada. Arkamda. Bu adam, bu ne cüret? Arkamı dönüyorum, ama hiçbir şey görmüyorum. Körletici bir acı. Boğazımda bir baskı. Soluk alamıyorum. Kocam değil, Ben değil, ama elleri yine de üzerimde, her yerimde, elleri ve teni, her yerimi kaplıyor. Soluk almaya çalışıyorum, ama beceremiyorum. Vücudum, sarsılıyor, eziliyor, hiçliğe, kül ve hava-

ya dönüşüyor. Su, ciğerlerimde. Burada, bu otel odasında öleceğim. Yüce Tanrım, diye düşünüyorum. Ben bunu asla istemedim. Asla aranmadım. Birileri bana yardım etmeli. Birileri gelmeli. Korkunç bir hata yaptım ben, evet, ama bu cezayı hak etmiyorum. Ölmeyi hak etmiyorum.

Yok olduğumu hissediyorum. Adam'ı görmek istiyorum. Kocamı görmek istiyorum. Ama onlar burada değil. Burada benden ve bu adamdan başka kimse yok, elleriyle boynumu sıkan bu adamdan başka.

Kayıyorum, aşağıya, aşağıya. Karanlığa doğru. Uyumamalıyım. Uyumamalıyım. Ben. Uyu-ma-malı-yım.

Anı aniden sona erdi, geriye korkunç, boş bir uçurum bırakarak. Gözlerim ani bir hareketle açıldı. Kendi evime geri dönmüştüm, yatağıma, yanımda kocam. "Ben!" diye bağırdım ama artık çok geçti. Ben küçük, boğuk iniltilerle boşaldı. Ona yapıştım, olabildiğince sıkı tutundum, bir an sonra da Ben boynumu öpüp tekrar beni sevdiğini söyledi, ardından da, "Chris, sen ağlıyorsun..." dedi.

Hıçkırıklar geldi sonra, kontrol altına alamıyordum. "Ne oldu?" diye sordu Ben. "Canını mı yaktım?"

Ona ne diyebilirdim? Zihnim gördüklerimi kavramaya çalışırken sarsıldım. Çiçeklerle dolu bir otel odası. Şampanya ve mumlar. Elleri boğazıma sarılmış bir yabancı.

Ne diyebilirdim? Yapabildiğim tek şey, daha da beter ağlamak, Ben'i itmek, sonra da beklemekti. O uyuyana kadar bekleyip o zaman yataktan yavaşça çıkıp bütün bunları yazabilecektim.

17 Kasım Cumartesi – 02.07

Uyuyamıyorum. Ben üst katta, tekrar yatakta, ben de bunları mutfakta yazıyorum. Ben biraz önce benim için hazırladığı kakaoyu içtiğimi sanıyor. Birazdan yatağa geri döneceğimi sanıyor.

Döneceğim, ama tekrar yazmam gerek.

Ev şimdi sessiz ve karanlık, ama daha önce her şey canlı gibiydi. Büyütülmüş. Sevişirken gördüklerimi yazdıktan sonra günlüğümü yerine saklamış ve sessizce yatağa dönmüştüm, ama hâlâ huzursuzdum. Alt kattaki saatin tik taklarını, saat başını haber veren sesini, Ben'in hafif horlamasını duyabiliyordum. Yorganın göğsümün üzerindeki baskısını hissedebiliyor ama başucumdaki saatin ışığından başka hiçbir şey göremiyordum. Sırtüstü döndüm ve gözlerimi kapattım. Sadece kendimi görebiliyordum: Boğazımı nefes alamayacağım kadar çok sıkan eller. Sadece yankılanan sesimi duyabiliyordum. *Öleceğim.*

Günlüğümü düşündüm. Biraz daha yazmak yardımcı olur mu? Tekrardan okumak? Ben'i uyandırmadan defteri saklı yerinden alabilir miyim gerçekten?

Ben yatıyor, karanlıkta neredeyse görünmüyor. *Bana yalan söylüyorsun,* diye düşünüyorum. Çünkü söylüyor. Roma-

nım hakkında, Adam hakkında yalan söylüyor. Artık nasıl bu hale geldiğim, böyle kapana kısıldığım konusunda yalan söylediğinden eminim.

Onu sarsıp uyandırmak istiyordum. Bağırmak istiyordum. *Neden? Neden bana buzla kaplı bir yolda otomobil çarptığını söylüyorsun?* Beni neden koruduğunu merak ediyorum. Gerçeğin ne kadar kötü olduğunu.

Bilmediğim başka ne var peki?

Düşüncelerim günlüğümden metal kutuya, Ben'in Adam'ın fotoğraflarım sakladığı kutuya gitti. Belki de orada başka yanıtlar vardır, diye düşündüm. Belki gerçeği bulurum.

Yataktan çıkmaya karar verdim. Kocamı uyandırmamak için yorganı özenle kaldırdım. Günlüğümü alıp çıplak ayakla koridora çıktım. Ev şimdi farklı görünüyordu, mavimsi ay ışığında parıldıyordu. Donup kalmış ve hareketsiz.

Kapıyı ardımdan yavaşça kapattım, tahtanın halıya hafifçe sürtmesi, kapı sıkıca kapanırken çıkan hafif klik sesi. Koridorda yazdıklarıma hızlıca göz gezdirdim. Ben'in bana otomobil çarptığını söylediğini okudum. Bir roman yazdığımı inkâr etmesini okudum. Oğlumu okudum.

Onun bir resmini görmem gerekiyordu. Ama nereye bakacaktım? "Bunları üst katta tutuyorum" demişti. "Güvenlik için." Bunu biliyordum. Defterime yazmıştım. Ama tam olarak nerede? Misafir odasında mı? Çalışma odasında mı? Daha önce gördüğümü bile hatırlamadığım bir şeyi nasıl arayacağım ki?

Günlüğü yerine koydum. Çalışma odasına giderek bu kapıyı da ardımdan kapattım. Pencereden ay ışığı süzülüyor, odaya yumuşak, grimsi bir aydınlık veriyordu. Işığı yakmaya cesaret edemedim, Ben'in beni burada bir şeyler ararken bulması riskine giremezdim. Ne aradığımı sorduğunda ona verecek cevabım yoktu, burada olmamın bir mazereti yoktu. Yanıtlanması gereken çok fazla soru olurdu.

Kutu metal, gri diye yazmışım. Önce masanın üzerine baktım. İnanılmaz ölçüde düz bir ekranı olan ufacık bir bilgisayar, bir kupanın içinde kurşun ve tükenmezkalemler, kâğıtlar özenle desteler halinde düzenlenmiş, denizatı şeklinde seramik bir kâğıt ağırlığı. Masanın üst tarafındaki panoya renkli çıkartmalar, daireler ve yıldızlarla dolu bir takvim asılıydı. Masanın altında her ikisi de boş deri bir çanta ile bir çöp sepeti, onların yanında da bir dosya dolabı duruyordu.

Önce oraya baktım. En üstteki çekmeceyi yavaşça, sessizce açtım. Dosyalanmış kâğıtlarla doluydu, etiketlerine *Ev, İş, Mali İşler* yazılmıştı. Dosyaları elimin tersiyle ittim. Onların arkasında plastik bir ilaç şişesi vardı, fakat adını çıkaramadım. İkinci çekmece kırtasiye doluydu: kutular, not kâğıtları, kalemler, *Tipp-Ex*. Alt çekmeceyi açmak için çömelmeden önce, bunu yavaşça kapattım.

Bir battaniye ya da havlu; loş ışıkta hangisi olduğunu söylemek zordu. Köşesinden tutup kaldırdım, elimle yokladım ve soğuk metale değdim. Çekmeceden çıkardım. İçinde metal kutu vardı, hayalimdekinden daha büyük, o kadar ki neredeyse çekmeceyi kaplamış. Ellerimi yan kısımlarına koymaya çalıştım ve beklediğimden de ağır olduğunu fark ettim; çekmeceden çıkarıp yere koyarken neredeyse elimden düşürüyordum.

Kutu önümde duruyordu. Bir an ne yapmak istediğimi, açmayı isteyip istemediğimi bilemedim. İçinde başka dehşet verici gerçekler var mıydı? Gördüğüm anı gibi o da aklımın ucundan bile geçmeyecek gerçekler barındırıyor olabilirdi. Akla hayale gelmeyen rüyalar ve beklenmedik dehşetler. Korkuyordum. Ama bu gerçeklerin yine de bana ait olduğunun farkına vardım. Onlar benim geçmişim. Beni insan yapan şeyler. Onlarsız ben bir hiçim. Bir hayvandan başka bir şey değil.

Derin bir soluk aldım ve alırken de gözlerimi kapattım,

sonra kutunun kapağını açmaya başladım.

Kapak biraz oynadı, ama fazla değil. Sıkıştığını düşünerek tekrar denedim ve durumu anlamadan önce bir daha uğraştım. Kilitliydi. Ben kutuyu kilitlemişti.

Sakinliğimi korumaya çalıştım, ama ardından hiç beklenmedik bir konuk gibi öfke geldi. O kimdi de bu anı kutusunu kilitliyordu? Kimdi de benim olanı benden saklıyordu?

Anahtar yakındaydı, bundan emindim. Çekmeceye baktım. Örtüyü açıp silkeledim. Ayağa kalktım ve masanın üzerindeki kupadan kurşun ve tükenmez kalemleri çıkararak içine baktım. Hiçbir şey yok.

Umutsuzca loş ışıkta öteki çekmecileri de mümkün olduğu kadar aradım. Anahtarı bulamadım ve onun herhangi bir yerde olabileceğini anladım. Dünyanın bir ucunda bile olabilir. Dizlerimin üzerine çöktüm.

Sonra bir ses. Bir gıcırtı, o kadar alçak bir ses ki kendi vücudumdan geldiğini sandım. Ama sonra başka bir ses daha. Soluk sesi. Ya da iç çekiş.

Bir sesleniş. Ben'in sesi. "Christine?" dedi, sonra daha yüksek sesle, "Christine!"

Ne yapmalı? Çahşma odasında oturuyordum, Ben'in hiç hatırlamadığımı sandığı metal kutu önünde, yerde. Panikleme meye başladım. Bir kapı açıldı, koridorun ışığı yanarak kapının aralığından sızıp içeriye girdi. Ben geliyordu.

Hızla harekete geçtim. Kutuyu yerine koyarken hızı sessizliğe feda ederek çekmeceyi küt diye kapattım.

Ben tekrar, "Christine?" diye seslendi. Koridorda ayak sesleri. "Christine, aşkım? Benim, Ben." Kalemleri tekrar masanın üzerindeki kupanın içine tıktıktan sonra yere çöktüm. Kapı açılmaya başladı.

Harekete geçene kadar ne yapacağımı bilmiyordum. İçgüdüyle, iyice derinlerden gelen bir dürtüyle hareket ettim.

Ben kapıyı açıp içeriye girerken, "Yardım et bana!" dedim.

Koridordan gelen ışıkla karaltı gibi duruyordu ve bir an numarasını yaptığım dehşeti gerçekten de yaşadım. "Lütfen! Yardım et bana!"

Ben ışığı yakıp yanıma yaklaştı. "Christine! Neyin var?" diye sordu. Çömelmeye başladı.

Kaçar gibi geri geri gittim, Ben'den uzağa, ta ki sırtım pencerenin altındaki duvara bastırana kadar. "Sen de kimsin?" diye sordum. Bir de baktım, ağlamaya, isterik bir şekilde titremeye başlamışım. Ardımdaki duvarı tırnakladım, ayağa kalkmaya çalışırken üstümde asılı perdeye yapıştım. Kocam, ben tehlikeli, yaban bir hayvanmışım gibi elini uzattı.

"Benim" dedi. "Senin kocan."

"Benim neyim?" diye sordum, sonra da, "Bana neler oluyor böyle?"

"Hafızanı kaybettin" dedi. "Yıllardır evliyiz." Ardından Ben bana şu anda hâlâ önümde duran bir fincan kakaoyu yaparken, bana zaten bildiklerimi sıfırdan anlatmasına izin verdim.

Düzenleme
Ny.ozlem

18 Kasım Pazar

Bunlar cumartesi gününün ilk saatlerinde yaşandı. Cuma gecesi. Bugün günlerden Pazar. Öğle ya da öğle suları. Bir tam gün kaydedilmeden geçti. Yitip giden yirmi dört saat. Ben'in bana anlattığı her şeye inanmakla geçen yirmi dört saat. Roman yazmadığıma, hiç oğlum olmadığına inanarak. Geçmişimi benden çalıp kaçanın bir kaza olduğuna inanarak.

Belki bugünün aksine Dr. Nash aramadı ve günlüğün varlığının farkına varmadım. Ya da belki aradı da ben okumamayı tercih ettim. Ürperdim. Dr. Nash bir gün bir daha hiç aramamaya karar verse ne olurdu? Bu defteri asla bulamazdım, asla okuyamazdım, varlığını asla bilemezdim. Geçmişimi bilemezdim.

En kötüsü bu olurdu. Artık bunu biliyorum. Kocam bana hafızamı nasıl kaybettiğim konusunda bir hikâye anlatıyor, duygularımsa başka bir hikâye. Acaba Dr. Nash'e neler olduğunu sordum mu? Sormuşsam da, onun söylediklerine inanabilir miyim? Bana doğruyu anlatacak tek şey, bu günlüğe yazdıklarım.

Benim yazdıklarım. Bunu hatırlamam gerek: Benim yazdıklarım.

Düşüncelerimde bu sabaha geri gidiyorum. Güneşin per-

delerin arasından yüzüme çarpıp beni aniden uyandırdığını hatırlıyorum. Gözlerim aniden tanımadığım bir ortama açıldı ve kafam karıştı. Tek tek olayları hatırlamasam da, sadece birkaç kısa yıldan ibaret olmayan, zengin bir geçmişimin olduğu duygusuna kapıldım. Üstelik ne kadar bulanık olursa olsun bu bu geçmişte bir çocuk doğurduğumu biliyordum. Bilincim tümüyle yerine gelmeden önceki o göz açıp kapayana kadar geçen sürede anne olduğumu biliyordum. Bir çocuk yetiştirdiğimi, bakıp gözetmekle yükümlü olduğum tek bedenin artık benimki olmadığını.

Yana döndüm, yatakta başka bir bedenin daha bulunduğunun, bir kolun belime dolandığının farkına vardım. Paniklemedim, kendimi güvende hissettim. Mutlu. Uyku sersemliğini biraz daha atınca imge ve duygular, gerçek ve anıyla birleşip bir bütün oluşturmaya başladı. Önce küçük oğlumu, sonra kendimi onun adını –Adam– seslenirken gördüm, bana doğru koşuyordu. Sonra kocamı hatırladım. Adını. Derin bir aşk hissettim. Hafifçe gülümsedim.

Huzur duygusu fazla sürmedi. Yanımda yatan adama baktım, ama yüzü, görmeyi beklediğim yüz değildi. Bir an sonra uyandığım odayı tanımadığımı, oraya nasıl geldiğimi hatırlamadığımı fark ettim. En sonunda hiçbir şeyi net hatırlayamadığımı fark ettim. Bu kısa, birbiriyle bağlantısız görüntü ve duygular anılarımın temsilcileri değil, toplamıydı.

Ben bana her şeyi açıkladı elbette. Ya da hiç değilse parça parça. Dr. Nash telefon edip de yerini söyledikten sonra bu günlük de gerisini açıkladı. Hepsini okumaya zamanım yoktu –başım ağrıyormuş gibi yapıp aşağıya seslenmiştim ve Ben'in her an bir aspirin ve bir bardak suyla gelebileceğinden endişelenerek alt kattaki en küçük harekete kulak kesilmiştim– bu yüzden paragrafları şöyle bir taradım yalnızca. Ama yeterince okudum. Günlük bana kim olduğumu, buraya nasıl geldiğimi, elimde neler olduğunu ve neleri kaybet-

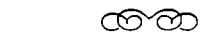
tiğimi anlattı. Her şeyin yok olup gitmediğini anlattı. Anılarımın ne kadar yavaş olursa olsun geri geldiğini. Dr. Nash günlüğümü okuduğu gün bana bunu söylemiş. *Birçok şey hatırlıyorsun Christine*, demiş. *Bunun sürmemesi için bir neden yok.* Defter bana, otomobilin vurup kaçtığı hikâyesinin yalan olduğunu, çok derinlerde bir yerlerde hafızamı kaybettiğim gece başıma neler geldiğini hatırlayabildiğimi de anlatmıştı ayrıca. Olayın bir otomobil ve buz tutmuş yollarla değil, bir otel odasında şampanya ve çiçeklerle kapının çalınışıyla alakalı olduğunu.

Artık bir de isim var aklımda. Bu sabah gözlerimi açınca görmeyi beklediğim kişinin adı, Ben değildi.

Ed. Uyanınca Ed adlı birinin yanında yatıyor olmayı bekliyordum.

O sırada onun, bu *Ed*'in kim olduğunu bilmiyordum. Belki de kimse değildir, diye düşündüm, uydurduğum, bir yerlerden duyduğum bir addır. Ya da belki eski bir sevgili, unutup gittiğim tek gecelik bir ilişkidir. Ama şimdi bu günlüğü okudum. Bir otel odasında saldırıya uğradığımı öğrendim. Dolayısıyla bu *Ed*'in kim olduğunu biliyorum.

O gece kapının öteki tarafında bekleyen kişi. Bana saldıran kişi. Hayatımı çalan kişi.

Bu akşam kocamı sınadım. Bunu istemiyordum, hatta planlamamıştım da, ancak bütün günü endişelenerek geçirmiştim. *Neden bana yalan söyledi? Neden? Peki bunu sürekli mi, her gün mü yapıyor? Geçmişe ait bana anlattığı tek bir hikâye mi var, birden fazla mı?* Ona güvenmem lazım, diye düşündüm. Başka kimsem yok.

Kuzu eti yiyorduk: ucuz bir et parçası, yağlı ve fazla pişmiş. Çatalımdaki lokmayı tabağın içinde gezdirip duruyor,

sosa batırıp ağzıma götürüyor, sonra yeniden tabağa koyuyordum.

"Ben nasıl böyle oldum?" diye sordum. Otel odasının görüntüsünü tekrar canlandırmaya çalışmıştım, ancak elimden kayıp duruyordu, uzanıyor ama yakalayamıyordum. Bir açıdan buna memnundum.

Ben tabağından başını kaldırıp baktı, gözleri şaşkınlıkla açılmıştı. "Christine" dedi. "Sevgilim. Ben hiç..."

"Lütfen" diyerek sözünü kestim. "Bilmem gerek."

Çatalıyla bıçağını masaya bıraktı. "Pekâlâ" dedi.

"Bana her şeyi anlatmanı istiyorum" dedim. "Her şeyi."

Ben bana baktı, gözleri kısılmıştı. "Emin misin?"

"Evet" dedim. Önce duraksadım, sonra söylemeye karar verdim. "Bazı insanlar tüm ayrıntıları bana anlatmamanın daha iyi olacağını düşünebilir. Özellikle de üzücü ayrıntılarsa. Ama ben böyle düşünmüyorum. Bana her şeyi anlatmanın daha iyi olacağını düşünüyorum, böylece ne hissedeceğime kendim karar verebilirim. Anlıyor musun?"

"Chris" dedi Ben. "Ne demek istiyorsun?"

Başımı çevirdim. Gözlerimi ikimizin büfenin üzerinde duran fotoğrafına diktim.

"Bilmiyorum" dedim. "Hep böyle olmadığımı biliyorum. Şimdi böyleyim. Demek ki bir şey olmuş. Kötü bir şey. Bunu bildiğimi söylüyorum sadece. Korkunç bir şey olması gerektiğini biliyorum. Ama öyle de olsa ne olduğunu bilmek istiyorum. Ne olduğunu, başıma neler geldiğini bilmem gerek. Bana yalan söyleme Ben" dedim. "Lütfen."

Ben masanın üzerinden uzanıp elimi tuttu. "Sevgilim. Bunu asla yapmam."

Sonra konuşmaya başladı. "Aralık ayıydı" diye söze girdi. "Yollar buzlu..." Bana araba kazasını anlatmasını artan bir yılgınlıkla dinledim. Ben konuşmasını bitirdiğinde, çatalıyla bıçağını alıp yemeğine devam etti.

"Emin misin?" diye sordum. "Bir kaza olduğundan emin misin?"

İçini çekti. "Neden?"

Ne kadarını söyleyeceğini hesaplamaya çalıştım. Tekrar yazmaya başladığımı, bir günlük tuttuğumu açığa vurmak istemiyordum, ama olabildiğince de dürüst olmak istiyordum.

"Bugün tuhaf bir duyguya kapıldım" dedim. "Adeta bir anı gibi. Nedense bu halde olmamın nedeniyle ilgisi var gibi geldi bana."

Ben çatalıyla bıçağını masaya bıraktı. "Nasıl bir duygu?"

"Bilmiyorum."

"Bir anı mı?"

"Sayılır."

"Eee, neler olduğuyla ilgili belirgin şeyler hatırlıyor musun?"

Otel odasını, mumları, çiçekleri düşündüm. Onları Ben'in getirmediği, o odada onu beklemediğim duygusu. Soluk alamadığım duygusunu da düşündüm. "Ne tür bir şey?" diye sordum.

"Ayrıntılar aslında. Sana vuran otomobilin tipi. Sırf rengi bile yeter. Kimin kullandığını görüp görmediğin."

Ona bağırıp çağırmak istedim. *Neden bir otomobilin bana vurduğuna inanmamı istiyorsun?* Gerçekte olan bitene kıyasla, bu daha kolay inanabileceğim bir hikâye mi hakikaten?

Duyması mı daha kolay, yoksa anlatması mı daha kolay bir hikâye? diye düşündüm.

Aslında, hayır. Bir otomobilin bana çarptığını bile hatırlamıyorum. Bir otel odasında, senin dışında birini beklediğimi hatırlıyorum desem ne yapar, merak ettim.

"Yok" dedim. "Pek değil. Daha çok genel bir izlenimdi."

"Genel bir izlenim mi?" diye sordu. "'Genel bir izlenim'le ne kastediyorsun?"

Sesi yükselmişti, adeta öfkeli çıkıyordu. Bu konuşmayı devam ettirmek istediğimden emin değildim artık.

"Hiçbir şey" dedim. "Bir şey değildi. Sırf tuhaf bir duygu, gerçekten kötü bir şeyler oluyormuş gibi ve bir acı duygusu. Ama ayrıntıları hatırlamıyorum."

Bunları söyleyince Ben rahatlamış göründü. "Muhtemelen bir şey değildir" dedi. "Zihninin sana oynadığı bir oyun sadece. Aldırış etmemeye çalış."

Aldırış etmemek mi? diye düşündüm. Benden böyle bir şeyi nasıl isteyebilir? Gerçeği hatırlamamdan mı korkuyor?

Bu mümkün herhalde. Bugün bana bir otomobilin çarptığını zaten söylemişti. Tek bir günün geri kalanında dahi olsa bu anıyı unutmayacağım için, yalancılığının ortaya çıkacağı fikrinden hoşlanıyor olamaz. Özellikle de benim iyiliğim için yalan söylüyorsa. Bana bir otomobilin çarptığına inanmanın ikimiz için de neden daha kolay olduğunu anlayabiliyorum. Peki, ama gerçekte neler olduğunu nasıl bulacağım?

O odada kimi bekliyordum?

"Tamam" dedim, çünkü başka ne diyebilirdim ki? "Herhalde haklısın." Artık soğumuş olan kuzu etimize geri döndük. Sonra aklıma başka bir düşünce geldi. Korkunç, vahşice. *Ya haklıysa?* Ya bir otomobil bana vurup kaçtıysa? Ya zihnim o otel odasını, saldırıyı uydurduysa? Hepsi uydurmam olabilirdi. Düş gücüm, anı değil. Buzlu yolda geçirilen bir kaza gibi basit bir gerçeği kavrayamayan zihnimin her şeyi uydurması mümkün mü?

Eğer öyleyse, demek ki hafızam çalışmıyor. Anılar bana geri gelmiyor. Hiç de iyiye gitmiyorum, deliriyorum.

Çantamı bulup içindekileri yatağın üstüne döktüm. Eşyalar yuvarlandı. Para cüzdanım, günlüğüm, bir ruj, pudra, kâğıt mendiller. Bir cep telefonu, bir tane daha. Bir paket nane şekeri. Biraz bozuk para. Sararmış bir kâğıt parçası.

Yatağın üzerine oturup ıvır zıvırı karıştırmaya başladım. Önce günlüğü buldum ve arka kapağına Dr. Nash'in siyah mürekkeple yazılmış adını görünce ne kadar şanslıyım, diye düşündüm, ama sonra altındaki telefon numarasının altına parantez içinde "Muayenehane" yazıldığını gördüm. Günlerden pazardı. Dr. Nash muayenehanesinde olmazdı.

Sararmış kâğıdın bir kenarı yapışkanlıydı, üzerine toz ve kıl yapışmıştı, ama bunun dışında bomboştu. Dr. Nash'in bana özel numarasını vereceğini de nereden çıkardığımı merak etmeye başlamıştım ki, Dr. Nash'in kendi numarasını günlüğün ön tarafına yazdığını okuduğumu hatırladım. *Kafan karışırsa bana telefon et,* demişti.

Numarayı buldum, sonra iki telefonu da elime aldım. Bana hangisini Dr. Nash'in verdiğini anımsamıyordum. Birincisini, daha büyük olan telefonu, hızlıca kontrol edince tüm çağrıların ya Ben'den bana ya da benden ona olduğunu gördüm. İkincisi –kapaklı olan– hemen hiç kullanılmamıştı. *Dr. Nash bu telefonu bana bunun için vermediyse,* diye düşündüm, *başka ne için verdi? Şimdi kafam karışık değilse ne zaman karışık?* Numarayı yazıp *Ara* tuşuna bastım.

Birkaç saniye sessizlik, sonra bir sesle kesilen uğultulu bir çalma sesi.

Dr. Nash, "Alo?" dedi. Saat geç olmamasına rağmen sesi uykulu çıkıyordu.

"Kimsiniz?"

Fısıldayarak, "Dr. Nash" dedim. Ben'in bıraktığım yerde, televizyonda bir tür yetenek yarışması seyrederken çıkardığı sesleri duyabiliyordum. Şarkılar, kahkaha, alkış tufanına karışıyordu. "Ben Christine."

Bir suskunluk oldu. Zihnin duruma kendini alıştırması.

"Ha. Tamam. Nasıl?.."

Beklenmedik bir hayal kırıklığına uğradım. Sesimi duyduğuna memnun olmuş gibi değildi.

"Özür dilerim" dedim. "Numaranızı günlüğümden aldım."

"Elbette" dedi. "Elbette. Nasılsın?" Yanıt vermedim. "Her şey yolunda mı?"

"Özür dilerim" dedim. Kelimeler ağzımdan birbiri ardından döküldü. "Sizi görmem gerek. Şimdi. Ya da yarın. Evet. Yarın. Bir anı hatırladım. Dün gece. Deftere yazdım. Bir otel odası. Biri kapıyı çaldı. Soluk alamıyordum. Ben... Dr. Nash, orada mısınız?"

"Christine" dedi doktor. "Ağır ol biraz. Neler oldu?"

Derin bir soluk aldım. "Bir anı hatırladım. Neden hiçbir şey hatırlayamadığımla ilgisi olduğuna eminim. Ama bir anlam veremiyorum. Ben bana bir otomobilin çarptığını söylüyor."

Sonra bir hareket hissettim, doktor duruşunu değiştiriyordu sanki ve bir ses duydum. Bir kadın sesi. Dr. Nash alçak sesle "Bir şey değil" dedi, sonra tam duyamadığım bir şeyler mırıldandı.

"Dr. Nash" dedim. "Dr. Nash. Bana bir otomobil mi çarptı?"

Doktor "Şu anda konuşamam aslında" dedi ve kadının bu sefer daha yüksek çıkan, şikâyetçi sesini duydum. İçimde bir duygu yükseldi. Öfke ya da panik.

"Lütfen!" dedim. Kelimeler ağzımdan tıslayarak çıktı.

Önce bir sessizlik, sonra yine doktorun sesi. Bu kez daha yüksek, otorite yüklü. "Üzgünüm" dedi. "Şu an biraz meşgulüm. Bunları yazdın mı?"

Yanıt vermedim. *Meşgul.* Onu ve kız arkadaşını düşündüm, acaba neyi bölmüştüm? Tekrar konuştu. "Hatırladıklarını günlüğe yazdın mı? Mutlaka yaz."

"Peki" dedim. "Ama..."

Sözümü kesti. "Yarın konuşuruz. Seni bu numaradan arayacağım, söz."

Rahatlama duygusu başka bir şeye karıştı. Beklenmedik bir şeye. Tanımlaması zor. Mutluluk mu? Keyif mi?

Yok. Bundan daha fazlasıydı. Kısmen endişe, kısmen ke-

sinlik, küçük bir mutluluk kırıntısıyla dolu. Bir saat kadar sonra bunları yazarken bu duyguyu hâlâ hissediyorum, ama artık ne olduğunu biliyorum. Bugüne kadar hissettiğimi hiç bilmediğim bir şey. Dört gözle beklemek.

Ama neyi dört gözle bekliyorum? Bana öğrenmek istediklerimi anlatmasını mı, anılarımın yavaş yavaş geri gelmeye başladığını, tedavinin işe yaradığını mı? Yoksa daha fazlası da mı var?

Otoparkta bana dokunduğunda neler hissettiğimi, kocamın telefonunu göz ardı ederken aklımdan neler geçtiğini düşünüyorum. Belki de gerçek daha basittir. Onunla konuşmayı dört gözle bekliyorumdur sadece.

Dr. Nash bana arayacağını söylediği zaman, "Evet" dedim. "Evet. Lütfen." Ama telefon çoktan kapanmıştı. Kadın sesini düşündüğümde ikisinin yatakta olduğunu anladım.

Bu düşünceyi kafamdan silip atıyorum. Bunun peşini bırakmamak, gerçekten de çıldırmak demek.

Duzenleme
Ny.ozlem

Ninova

19 Kasım Pazartesi

Kafe kalabalıktı. Zincir kafelerden biri. Her şey yeşil ya da kahverengi ve tek kullanımlık, gerçi –kumaş kaplı duvarları süsleyen posterlere göre– çevre dostu da. Devasa bir kâğıt bardaktan kahvemi yudumlarken, Dr. Nash de benim oturduğum koltuğun karşısına yerleşti.

Ona ilk kez doğru dürüst bakma şansını yakalamıştım ya da hiç değilse bugün ilk kez, ki bu da aynı kapıya çıkar. Doktor kahvaltıyı toplamamdan kısa süre sonra kapaklı telefondan aramış, bir saat kadar sonra da gelip beni almıştı. Bu arada günlüğümün büyük kısmını okuduğum için kafeye giderken yol boyunca gözlerimi pencereden dışarıya dikmiştim. Kafam karışıktı. Ümitsizce karışık. Bu sabah uyandığımda –kendi adımı bildiğimden emin değilsem de– hem yetişkin hem de bir anne olduğumu nasılsa biliyordum, oysa orta yaşlı olduğum ve oğlumun öldüğü konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Şu saate kadar günüm fena halde kafa karıştırıcı, birbiri ardına gelen şoklardan ibaretti: banyodaki ayna, anı defteri, sonra da bu günlük. Bu karmaşa kocama güvenmediğim inancıyla doruğa çıkmıştı. Daha fazlasını araştırma konusunda isteksizdim.

Ama şimdi doktorun beklediğim gibi çıkmadığını görebiliyordum. Daha gençti ve defterime kilosuna dikkat etmesi-

ne gerek olmadığını yazmama rağmen, bunun sandığım gibi bir deri bir kemik olduğu anlamına da gelmediğini gördüm. Omuzlarından sarkan, ara sıra içinden şaşırtıcı derecede kıllı kolları görünen ve üzerine epey büyük gelen ceketinin vurguladığı bir sağlamlığı vardı

Oturduktan sonra, "Bugün kendini nasıl hissediyorsun?" diye sordu.

Omuz silktim. "Emin değilim. Kafam karışık sanırım."

Doktor başını salladı. "Devam et."

Dr. Nash'in istemediğim halde getirdiği kurabiyeyi bir kenara ittim. "Şey, yetişkin olduğumu bilerek uyandım. Evli olduğumun farkında değildim, ama yatakta yanımda başka biri olması beni tam olarak şaşırtmadı."

"Güzel, gerçi..." diye söze başladı doktor.

Sözünü kestim. "Ama dün uyandığımda bir kocam olduğunu bildiğimi yazmışım..."

"Defterine hâlâ yazıyorsun demek" deyince başımı salladım. "Günlüğünü bugün yanında getirdin mi?"

Getirmiştim, çantamdaydı. Ancak onun okumasını istemediğim, kimsenin okumasını istemediğim şeyler vardı içinde. Özel şeyler. Geçmişim. Sahip olduğum tek geçmiş.

Onun hakkında yazdığım şeyler.

"Unuttum" diyerek yalan söyledim. Hayal kırıklığına uğrayıp uğramadığını anlayamadım.

"Peki" dedi. "Önemli değil. Bir gün bir şeyi hatırlayıp ertesi gün unutmanın ne kadar sinir bozucu olduğunu anlıyorum. Ama yine de bu bir gelişme. Genel olarak eskiye oranla daha çok şey hatırlıyorsun."

Söylediklerinin doğru olup olmadığını merak ettim. Bu günlüğün ilk bir iki gününde çocukluğumu, anne babamı, en iyi arkadaşımla gittiğim partiyi hatırladığımı yazmışım. Gençken ve âşıkken kocamı, roman yazdığımı görmüşüm. Ama ya bundan sonrası? Son zamanlarda yalnızca kaybetti-

ğını oğlumu ve beni bu hale getiren saldırıyı görüyorum. Adeta unutmamın daha iyi olacağı şeyleri.

"Ben'le ilgili endişelerin olduğunu söyledin. Amnezinin sebebi konusunda ne söylüyor?"

Yutkundum. Dün yazdıklarım şimdi uzak, alakasız görünüyordu. Adeta kurgusal. Bir araba kazası. Bir otel odasında şiddet. İkisinin de benimle bir ilgisi yoktu sanki. Bununla birlikte doğruyu yazdığıma inanmaktan başka seçeneğim yoktu. Ben'in bu hale nasıl geldiğim konusunda gerçekten bana yalan söylediğine inanmaktan başka.

"Devam et..." dedi doktor.

Ben'in kaza hikâyesiyle başlayıp otel odasını hatırlamamla bitirerek yazdıklarımı anlattım ona, ama ne bu anı geldiğinde sevişmenin ortasında olduğumuzdan ne de ortamdaki romantizmden –çiçekler, mumlar ve şampanya– söz ettim.

Konuşurken bir yandan da onu izledim. Dr. Nash ilgisini bende yoğunlaştırarak başını sallıyor, ara sıra teşvik cümleleri mırıldanıyordu, hatta bir ara çenesini kaşıyıp gözlerini kıstı. Gerçi bunlar şaşkınlıktan çok düşünceli olduğunu gösteriyordu.

Konuşmamı bitirdiğimde, "Bunu biliyordunuz, öyle değil mi?" diye sordum. "Bunların hepsini zaten biliyordunuz."

Doktor bardağını masaya bıraktı. "Tam olarak değil, hayır. Sorunlarına yol açanın bir araba kazası olmadığını biliyordum, ancak geçenlerde günlüğünü okuduğumdan beri Ben'in sana kaza dediğinden haberim var. Ayrıca senin... senin... hafızanı kaybettiğin gece bir otel odasında kaldığını da biliyordum. Ama sözünü ettiğin öteki ayrıntılar yeni. Bildiğim kadarıyla kendi başına ilk kez gerçekten bir şey hatırlıyorsun. Bu çok iyi bir haber Christine."

İyi haber mi? Bundan memnun olmam gerektiğini mi sanıyor, diye merak ettim. "Demek doğru" dedim. "Bir araba kazası değildi."

Doktor biraz sustuktan sonra tekrar konuştu. "Hayır, değildi."

"Peki bana neden Ben'in yalan söylediğini anlatmadınız? Günlüğü okuduğunuzda, neden bana doğruyu söylemediniz?"

"Çünkü Ben'in kendine ait nedenleri olduğunu düşündüm" dedi. "Ve sana onun yalan söylediğini anlatmak bana doğru gelmedi. En azından o zaman."

"Yani siz de bana yalan söylediniz?"

"Hayır" dedi. "Sana hiçbir zaman yalan söylemedim. Hiçbir zaman bir kaza olduğunu söylemedim."

Bu sabah okuduklarımı düşündüm. "Ama önceki gün ofisinizde bu konudan söz ettik..."

Doktor başını salladı. "Ben bir kazadan söz etmedim" dedi. "Sen, Ben'in sana durumu anlattığını söyledin, ben de doğruyu bildiğini zannettim. Unutma, o zaman daha günlüğünü okumamıştım. İkimiz de birbirimizi yanlış anlamışız..."

Bunun nasıl olabileceğini anlayabiliyordum. İkimiz de adını anmak istemediğimiz bir meselenin etrafında dolaşıyoruz.

"Öyleyse gerçekte ne oldu?" diye sordum. "O otel odasında ne işim vardı?"

"Her şeyi bilmiyorum" dedi.

"O zaman bildiğiniz kısmını anlatın." Sözler ağzımdan öfkeyle çıktı, artık bunları geri almak için çok geçti. Dr. Nash'in pantolunundan var olmayan bir kırıntıyı eliyle silkelemesini seyrettim.

"Öğrenmek istediğine emin misin?" diye sordu.

Bana son bir şans verdiğini sezdim. *Hâlâ çekip gitme şansın var,* diyordu sanki. *Sana söyleyeceklerimi öğrenmeden yaşamına devam edebilirsin.*

Ama yanılıyordu. Devam edemezdim. Gerçeği bilmeden yarım bir hayattan daha azını yaşıyorum.

"Evet" dedim.

Alçak sesle konuştu. Bocalayarak. Cümlelere başlıyor,

ama birkaç kelime sonra bitirmeden bırakıyordu. Hikâye korkunç bir şeyin, dile getirilmese daha iyi olacak bir şeyin çevresinde dönen bir sarmal halindeydi. Kafede genelde yapıldığını düşündüğüm havadan sudan sohbetleri maskaralığa dönüştüren bir şey.

Dr. Nash "Doğru. Saldırıya uğradın. Durumun..." deyip duraksadı. "Epey kötü durumdaydın. Yolda başıboş dolaşırken bulundun. Allak bullak. Üzerinde kimlik yoktu, kim olduğunu ya da neler olduğunu hatırlamıyordun. Kafanda yaralar vardı. Polis sokakta soyulduğunu düşündü." Tekrar bir duraksama. "Bir battaniyeye sarılmış halde, kanlar içinde bulundun."

Buz kestiğimi hissettim. "Beni kim buldu?" diye sordum.

"Emin değilim..."

"Ben mi?"

"Yok. Ben değil, hayır. Bir yabancı. Seni sakinleştiren kimse o, ambulans da çağırmış. Hastaneye yatırıldın elbette. İç kanaman vardı ve acil ameliyat edilmen gerekiyordu."

"Ama kim olduğumu nereden biliyorlardı?"

Korkunç bir an belki de kim olduğumu hiç bulamadıklarını düşündüm. Belki de her şey, tüm bir geçmiş, adım bile bana bulunduğum gün verildi. Adam bile.

Dr. Nash konuştu. "Zor olmadı" dedi. "Otele kendi adınla giriş yapmıştın. Ben de zaten polise başvurup senin kayıp olduğunu bildirmişti. Sen bulunmadan önce hatta."

O odanın kapısına vuran adamı, beklediğim adamı düşündüm.

"Ben nerede olduğumu bilmiyor muydu?"

"Hayır" dedi doktor. "Belli ki bu konuda hiçbir fikri yoktu."

"Ya da kiminle olduğumu bilmiyor muydu? Bunu bana kimin yaptığını?"

"Hayır" dedi Dr. Nash. "Kimse tutuklanmadı. Polisin takip edebileceği çok az ipucu vardı ve sen de polise soruştur-

mada yardımcı olacak durumda değildin elbette. Sana saldıran kişinin otel odasındaki her şeyi aldığı ve seni orada bırakıp kaçtığı düşünüldü. Kimse birinin içeri girdiğini ya da çıktığını görmemişti. Anlaşılan otel o akşam kalabalıkmış, odalardan birinde bir etkinlik varmış. Çok sayıda insan gelip gidiyormuş. Muhtemelen saldırıdan sonra bir süre baygın kaldın. Aşağıya inip oteli terk ettiğinde gece yarısıymış. Kimse çıktığını görmemiş."

İç geçirdim. Polisin dosyayı yıllar önce kapattığını anladım. Benim dışımda herkes için –Ben için bile– bu eski bir haberdi, çok eski bir geçmiş. Bunu kimin, neden yaptığını asla bilemeyeceğim. Hatırlamazsam bilemeyeceğim.

"Peki, sonra ne oldu?" diye sordum. "Hastaneye yatırıldıktan sonra?"

Dr. Nash, "Ameliyat başarılı geçti, ama ikincil etkiler ortaya çıktı. Ameliyattan sonra durumunu stabilize etmekte zorlandılar. Özellikle tansiyonunu." Sustu. "Bir süre komada kaldın."

"Koma mı?"

"Evet" dedi. "Kılpayı kurtuldun, şanslıydın. Doğru yerdeydin ve seni kurtarmak için çok çaba gösterdiler. Hayatta kaldın. Ama sonra hafızanı kaybettiğin ortaya çıktı. Başta bunun geçici olduğunu sandılar. Başından yara alman ve anoksinin birleşimi. Mantıklı bir varsayımdı..."

"Özür dilerim" dedim. "Anoksi nedir?" Kelimeyi zorlukla söylemiştim.

Doktor, "Affedersin" dedi. "Oksijen yetmezliği."

Başımın dönmeye başladığını hissettim. Her şey büzüşmeye ve onlar küçülür veya ben büyürmüşüm gibi şekil değiştirmeye başladı. Kendi konuşmamı duydum. "Oksijen yetmezliği mi?"

"Evet" dedi doktor. "Beyne uzun süre oksijen gitmemesinin semptomlarını gösteriyordun. Buna dair başka bir kanıt bu-

lunmasa da karbon monoksit zehirlenmesi ya da boğulmayla tutarlı semptomlar vardı. Boynunda buna işaret eden izler vardı. En olası açıklamanın suda boğulma olduğuna karar verildi." Ben anlattıklarını sindirirken doktor da konuşmasına ara verdi. "Boğulmayla ilgili bir şey hatırlıyor musun?"

Gözlerimi kapattım. Ama bir yastığın üzerinde *Seni Seviyorum* kelimeleri yazılı bir kart dışında hiçbir şey görmedim. Başımı hayır anlamında iki yana salladım.

"İyileştin, ama hafızan yerine gelmedi. Birkaç hafta hastanede kaldın. Önce yoğun bakım ünitesinde, sonra genel koğuşta. Nakledilebilecek kadar iyileştiğinde Londra'ya geri götürüldün."

Londra'ya dönmek. Elbette. Bir otelde bulundum; evden uzakta olmalıyım. Beni nerede bulduklarını sordum.

Dr. Nash, "Brighton'da" dedi. "Neden orada olduğun hakkında bir fikrin var mı? O bölgeyle bir ilişkin var mı?"

Tatilleri düşünmeye çalıştım, ama aklıma bir şey gelmedi.

"Yok" dedim. "Hiç yok. Hiç değilse bildiğim kadarıyla yok."

"Bir ara oraya gitmen faydalı olabilir. Hatırlayıp hatırlamadığına bakman."

Buz kestiğimi hissettim. Başımı iki yana salladım.

Doktor "Tamam. Orada olmanın birçok nedeni olabilir kuşkusuz" dedi.

Evet, diye düşündüm. Titrek mumlar ve gül demetleri içeren, ama kocamın işin içinde olmadığı bir neden.

"Evet" dedim. "Elbette." İkimizden birinin *ilişki* kelimesini, nerede ve neden orada olduğumu kavradığında Ben'in hissettiklerini dile getirip getirmeyeceğini merak ettim.

O zaman Ben'in niçin bana hafıza kaybının gerçek nedenini söylemediği kafama dank etti. Ne kadar kısa süreli olursa olsun başka bir erkeği ona tercih ettiğimi neden hatırlatmak istesin ki? Ürperdim. Kocamın yerine başkasını seçmiştim ve ödediğim bedel buydu.

"Sonra ne oldu?" diye sordum. "Ben'in yanına geri mi dön-düm?"

Dr. Nash başını iki yana salladı. "Hayır, hayır" dedi. "Hâlâ çok hastaydın. Hastanede kalman gerekiyordu."

"Ne kadar süre?"

"Önce genel koğuştaydın. Birkaç aylığına."

"Peki sonra?"

"Sonra başka yere nakledildin" dedi doktor. Konuşma-yı kesti –ona devam etmesini söylemem gerekeceğini düşün-düm– sonra, "psikiyatri koğuşuna" dedi.

Bu kelime beni sarstı. "Psikiyatri koğuşuna mı?" Uluyan, çıldırmış, delilerle dolu korkunç yerler canlandı zihnimde. Kendimi orada düşünemiyordum.

"Evet."

"Ama neden? Neden oraya konuldum?"

Dr. Nash sakin bir sesle konuştu, ama ses tonu sıkıldığını ele veriyordu. Bütün bunları daha önce de, muhtemelen günlük tutmaya başlamadan önce belki defalarca yaşadığımıza aniden emin oldum. "Daha güvenliydi" dedi. "Fiziksel yaraların artık epeyce iyileşmiş, ama hafıza sorunların iyice kötüleşmişti. Kim olduğunu, nerede olduğunu bilmiyordun. Paranoya semptomları gösteriyor, doktorların sana karşı komplo kurduklarını iddia ediyordun. Sürekli kaçmaya çalışıyordun." Biraz durdu. "Gittikçe kontrol edilemez hale geliyordun. Başkalarının güvenliğinin yanı sıra kendi güvenliğin için de oraya nakledildin."

"Başkalarının mı?"

"Arada saldırganlaşıyordun."

Durumu hayal etmeye çalıştım. Her gün uyanınca kafası karışan, kim olduğunu, nerede olduğunu ya da neden hastaneye yatırıldığını tam bilmeyen birini canlandırdım hayalimde. Yanıtlar arayan ama alamayan. Onun hakkında kendisinden daha çok şey bilen, ama bunları anlatamayacaklarını

da bilen insanlarla çevrili. Cehennem gibi olmalıydı.

Hatırladım ki, benden söz ediyoruz.

"Ya sonra?"

Dr. Nash cevap vermedi. Gözlerini kaldırıp benden öteye, kapıya doğru baktığını gördüm, sanki kapıyı gözlüyor, bekliyordu. Ama orada kimse yoktu, kapı açılmadı, ne kimse içeriye girdi ne dışarıya çıktı. Kaçmayı mı hayal ediyordu acaba?

"Dr. Nash" dedim. "Sonra ne oldu?"

"Bir süre orada kaldın" dedi. Sesi artık neredeyse bir fısıltıydı. Bunu bana daha önce de söylemiş, diye düşündüm, ama bu kez bunları yazacağımı ve bu kez birkaç saatten fazla zihnimde taşıyacağımı biliyor.

"Ne kadar zaman?"

Dr. Nash bir şey söylemedi. Tekrar sordum. "Ne kadar?"

Başını kaldırıp bana baktı, yüzünde hüzün ve acı karışımı. "Yedi yıl."

Dr. Nash hesabı ödedi, kafeden çıktık. Uyuşmuş gibiydim. Ne beklediğimi, hastalığımın en kötü dönemini nerede geçirdiğimi sandığımı bilmiyorum, ama orası olacağını düşünmemiştim. Tüm bu acının ortasındayken değil.

Yürürken Dr. Nash bana doğru döndü. "Christine" dedi. "Bir önerim var." Hangi tatlıyı tercih ettiğimi sorarmış gibi ne kadar rahat bir havayla konuştuğuna dikkat ettim. Sadece yapmacık olabilecek bir rahatlık.

"Devam edin" dedim.

"Yatırıldığın koğuşu ziyaret etmenin sana yarar sağlayacağını sanıyorum" dedi. "Bütün o zamanı geçirdiğin yeri."

Anında tepki verdim. Otomatik bir tavırla. "Hayır!" dedim. "Neden?"

"Hafızan geri geliyor" dedi doktor. "Eski evini ziyaret ettiğimizde hatırladıklarını düşün. Bunu yazmış mıydın?" Başımı evet anlamında salladım. "O sırada bir şey hatırlamış-

tın. Aynı şey tekrarlanabilir bence. Başka anıları tetikleye. biliriz."

"Ama..."

"Yapmak zorunda değilsin. Ancak... Bak, sana karşı dürüst olacağım. Onlarla çoktan görüştüm. Seni yani bizi kabul etmekten memnuniyet duyacaklar. İstediğimiz zaman. Yola çıktığımızı haber vermek için telefon etmem yeter. Seninle gelirim. Kendini rahatsız ya da sıkıntıda hissedersen oradan çıkabiliriz. Her şey yolunda gidecek. Söz veriyorum."

"Sizce iyileşmeme yardım edebilir mi? Gerçekten?"

Dr. Nash, "Bilmiyorum" dedi. "Edebilir."

"Ne zaman? Ne zaman gitmek istiyorsunuz?"

Doktor yürürken durdu. Önünde durduğumuz otomobilin onunki olduğunu anladım.

"Bugün" dedi. "Bence bugün gitmeliyiz." Sonra tuhaf bir şey söyledi. "Kaybedecek zamanımız yok."

Gitmek zorunda değildim. Dr. Nash bu yolculuğu kabul etmem için beni zorlamadı. Ama dediğimi hatırlamasam da –aslında fazla bir şey hatırlayamıyorum– *evet* demiş olmalıyım.

Yolculuk uzun değildi ve ikimiz de yol boyunca suskun kaldık. Ben hiçbir şey düşünemiyordum. Söyleyecek bir şey yok, hissedecek bir şey yok. Zihnim bomboştu. İçi boşaltılmış. Günlüğümü çantamdan çıkarıp –Dr. Nash'e günlüğümün yanımda olmadığını söylediğime aldırış etmeden– son olanları yazdım. Konuşmamızın tüm ayrıntılarını kaydetmek istiyordum. Bunu sessizce, adeta hiç düşünmeden yaptım. Ne otomobili park ederken ne de bayat kahve ve yeni sürülmüş boya kokan antiseptik koridorlardan geçerken konuştuk. Yanımızdan insanlar tekerlekli sedyelerde serum bağlanmış

halde geçiyorlardı. Duvarlardaki posterler yırtıktı. Tepedeki ışıklar titreşiyor ve uğultu çıkarıyordu. Burada geçirdiğim yedi yılı düşünebiliyordum yalnızca. Bir ömür gibi geldi bana: hakkında hiçbir şey hatırlamadığım bir ömür.

Çift kanatlı bir kapıya geldik. Fisher Koğuşu. Dr. Nash duvara monte edilmiş diyafonun düğmesine basıp bir şeyler mırıldandı. Kapı içeriye doğru açılırken, *Yanılıyor,* diye düşündüm. *Ben bu saldırıdan kurtulmadım. Otel odasının kapısını açan Christine Lucas öldü.*

Bir çift kanatlı kapı daha. Birinci kapı arkamızdan kapanıp bizi içeriye kilitlerken Dr. Nash, "İyi misin, Christine?" diye sordu. Bir şey söylemedim. "Burası yüksek güvenlikli birim." Arkamdaki kapının sonsuza dek kapandığı ve buradan çıkamayacağım inancına kapıldım birden.

"Anlıyorum" dedim. İç kapı açılmaya başladı. Ardında ne göreceğimi bilmiyordum, burayı daha önce gördüğüme inanamıyordum.

Dr. Nash, "Hazır mısın?" dedi.

Uzun bir koridor. İki tarafta kapılar vardı ve yürürken bu kapıların cam pencereli odalara açıldıklarını görebildim. Her odada bazıları yapılmış, bazıları yapılmamış, bazısında birilerinin yattığı, çoğu boş olan bir yatak vardı. Dr. Nash, "Buradaki hastaların çok çeşitli sorunları var" dedi. "Birçoğu şizoafektik bozukluk semptomları gösteriyor, ama ayrıca bipolar kişilik bozukluğu, akut anksiyete ve depresyonu olanlar da var."

Bir pencereden baktım. Bir kız yatağa oturmuş, çıplak, televizyona bakıyor. Başka bir odada bir erkek çömelmiş, ileriye geriye sallanıyordu, soğuktan korunmak istermiş gibi kollarını gövdesine dolamıştı.

"Buradan çıkamıyorlar mı?" diye sordum.

"Buradaki hastalar Akıl Sağlığı Yasası'na göre gözetim altındalar. Alıkonulma olarak da bilinir. Kendi iyilikleri için

buradalar, ama istekleri doğrultusunda değil."

"Kendi iyilikleri için mi?"

"Evet. Ya kendileri ya da başkaları için tehlike teşkil ediyorlar. Gözetim altında tutulmaları gerekiyor."

Yürümeyi sürdürdük. Odasının önünden geçerken bir kadın başını kaldırıp baktı; gözlerimiz temas etse de yüzündeki ifade değişmedi. Tam tersine bana bakmaya devam ederken kendini tokatladı, ben irkilince tekrar tokatladı. Gözümün önünden bir görüntü geçti gitti –çocukken hayvanat bahçesine gidip bir kaplanın kafesinde bir aşağı bir yukarı yürümesini seyrediyorum– ama bu görüntüyü kafamdan atıp sağa sola bakmadan, kararlı bir şekilde yürümeye devam ettim.

"Beni buraya neden getirdiniz?" diye sordum.

"Buraya gelmeden önce genel koğuştaydın. Bir yatakta, tıpkı diğerleri gibi. Bazı hafta sonlarını evde, Ben'le birlikte geçiriyordun. Ama gittikçe kontrol edilmesi zor hale geldin."

"Zor mu?"

"Çekip gidiyordun. Ben evin kapılarını kilitlemek zorunda kaldı. Birkaç kez isterikleştin, Ben'in sana zarar verdiğine, iraden dışında kilit altında tutulduğuna inanıyordun. Koğuşa döndüğünde bir süre iyi davranıyordun, ama sonra orada da benzer davranışlarda bulunmaya başladın."

"Bu yüzden beni kilit altında tutmanın bir yolunu bulmak zorunda kaldılar" dedim. Bir hemşire istasyonuna geldik. Hastane önlüğü giymiş bir erkek masada oturmuş, bilgisayara bir şeyler yazıyordu. Biz yaklaşırken başını kaldırıp baktı ve doktorun birazdan yanımıza geleceğini, oturmamızı söyledi. Adamın yüzünü incelerken –çarpık burun, küçük altın küpe– bir şeylerin hafif bir aşinalık uyandırmasını umut ettim. Hiçbir şey yok. Koğuş hiç mi hiç tanıdık gelmiyordu.

Dr. Nash, "Evet" dedi. "Bir keresinde kayboldun. Dört buçuk saat kadar. Polis seni kanallardan birinde buldu. Üzerinde sadece pijama ve sabahlık vardı. Ben'in seni karakoldan

alması gerekti. Hemşirelerden biriyle gitmeye yanaşmadın. Başka seçenekleri yoktu."

Ben'in koğuştan alınmam için hemen harekete geçtiğini anlattı bana. "Psikiyatri koğuşunun senin için en iyi yer olmadığını düşünüyordu. Aslında haklıydı. Hem kendin hem başkaları için tehlike oluşturuyordun. Etrafında senden daha hasta kişilerin bulunması seni kötüleştirmiş olabilir. Ben doktorlara, hastanenin başhekimine, ilgili milletvekiline yazdı. Ama bir faydası olmadı."

"Ama sonra" dedi doktor. "Kronik beyin hasarı olan hastalar için yataklı bir merkez açıldı. Ben bu konuda büyük uğraş verdi ve bu merkez senin durumunu inceleyip orada kalmanın uygun olduğuna karar verdi, gerçi son ana kadar paranın bulunması yine de güçtü. Ben sana bakmak için işinden ayrılmak zorunda kalmıştı ve parayı ödeyemeyecek durumdaydı ama hayır yanıtını kesinlikle kabul etmiyordu. Anladığım kadarıyla hikâyeni basına anlatmakla tehdit etmiş. Görüşmeler, başvurular vs yapılmış ve nihayetinde devlet hasta olduğun sürece bakım masraflarını üstlenmeyi kabul etmiş. Yaklaşık on yıl önce oraya yerleştirilmişsin."

Kocamı o mektupları yazarken, orayı burayı ararken, tehdit ederken zihnimde canlandırmaya çalıştım. Olacak şey değildi. Bu sabah karşılaştığım erkek alçakgönüllü, saygılı görünüyordu. Zayıf değil, ama tevekkül sahibi. Sorun çıkaracak birine benzemiyordu.

Hastalığımdan dolayı kişiliği değişenin bir ben olmadığımı kavradım.

Dr. Nash, "Bakım evi küçüktü" dedi. "Rehabilitasyon merkezinde birkaç oda. Orada yatan çok fazla hasta yoktu. Senin bakımına yardımcı olan çok sayıda çalışan vardı. Biraz daha bağımsızdın. Emniyetteydin. İlerleme kaydettin."

"Ama Ben'le birlikte değil miydim?"

"Hayır. O evinde yaşıyordu. Çalışması gerekiyordu ve hem

bunu yapıp hem sana bakamazdı. Verdiği karar..."

O anda bir anı içimden şimşek gibi geçip beni birden bugünden geçmişe döndürdü. Her şey biraz bulanık ve pusluydu ve görüntüler o kadar parlaktı ki neredeyse başımı çevirecektim. Yine bu koridorlarda yürürken, belli belirsiz benim olduğunu hatırladığım bir odaya geri götürülürken gördüm kendimi. Keçe terlik ve arkadan bağlanan mavi bir elbise giymişim. Yanımdaki kadın siyah, hemşire önlüğü var üzerinde. "Buradan canım" diyor bana. "Bak seni görmeye kimler gelmiş!" Elimi bırakıp beni yatağa götürüyor.

Yatağın çevresinde bir grup yabancı oturmuş, beni seyrediyor. Koyu renk saçlı bir erkek ve bere takmış bir kadın görüyorum, ama yüzlerini seçemiyorum. Yanlış odadayım, demek istiyorum. Bir yanlışlık var. Ama bir şey söylemiyorum.

Dört beş yaşlarında bir çocuk ayağa kalkıyor. Yatağın kenarında oturuyordu daha önce. Koşarak bana doğru geliyor, *Anneciğim* deyince benimle konuştuğunu anlıyorum ve ancak o anda kim olduğunu kavrıyorum. *Adam.* Çömeliyorum ve Adam kollarıma atılıyor. Onu tutup başının tepesini öpüyorum, sonra tekrar doğruluyorum. Yatağın çevresindeki gruba "Siz kimsiniz?" diye soruyorum. "Burada ne arıyorsunuz?"

Erkek birden hüzünleniyor, bereli kadın ayağa kalkıp, "Chris. Chrisciğim. Benim. Kim olduğumu biliyorsun, değil mi?" diyerek bana doğru geliyor, onun ağladığını görüyorum.

"Hayır" diyorum. "Hayır! Çık dışarı! Çık dışarı!" ve odadan çıkmak üzere arkama dönüyorum, ama orada bir kadın var –arkamda duran bir kadın– onun kim olduğunu, oraya nasıl geldiğini bilmiyorum ve ağlamaya başlıyorum. Yere çöküyorum, orada bir çocuk var, dizlerime sarılmış, onun kim olduğunu bilmiyorum, ama çocuk hiç durmadan *anneciğim* diyor, defalarca, defalarca söylüyor. *Anneciğim. Anneciğim. Anneciğim.* Neden böyle dediğini, onun kim olduğunu, neden bana sarıldığını bilmiyorum...

Bir el koluma dokundu. İğne batmış gibi irkildim. Bir ses. "Christine. İyi misin? Dr. Wilson burada."

Gözlerimi açıp çevreme bakındım. Ayağa kalkmıştım, Dr. Nash de kalkmıştı. Beyaz önlük giymiş bir kadın önümüzde duruyordu. "Dr. Nash" dedi. Onun elini sıktıktan sonra bana döndü. "Christine mi?"

"Evet" dedim.

"Tanıştığımıza memnun oldum" dedi doktor. "Ben Hilary Wilson." Elini sıktım. Benden biraz daha büyük duruyordu, saçları grileşmeye başlamıştı ve boynundan, altın zincire bağlı bir okuma gözlüğü sarkıyordu. "Nasılsınız?" diye sorunca onunla daha önce karşılaştığıma emin oldum nedense. Doktor başıyla koridoru işaret etti.

"Gidelim mi?"

Dr. Wilson'ın bürosu büyüktü ve duvarlarda kitaplar vardı, içinden kâğıtlar taşan kutular üst üste konulmuştu. Doktor masasına oturup masanın karşısındaki iki iskemleyi işaret etti, Dr. Nash'le ben de oraya oturduk. Dr. Wilson'ın masanın üzerindeki yığından bir dosya çıkarıp açmasını seyrettim. "Şimdi, canım" dedi. "Bir bakalım."

O anda doktorun görüntüsü dondu. Onu tanıyordum. Tarama cihazında yatarken onun resmini görmüştüm ve o sırada tanımasam da şimdi biliyordum. Daha önce buraya gelmiştim. Defalarca. Şimdi oturduğum yerde, bu iskemlede ya da benzer bir tanesinde, düştü düşecek gibi duran gözlüğünü takmış, önündeki dosyaya notlar almasını izlemiştim.

"Sizinle daha önce karşılaşmıştım" dedim. "Hatırlıyorum..." Dr. Nash önce bana, sonra Dr. Wilson'a baktı. Dr. Wilson başını evet anlamında salladı.

"Evet" dedi. "Evet, karşılaştınız. Gerçi çok sık görüşmedik." Buradan başka yere nakledildiğimde işe henüz yeni başladığını ve başta onun hastası olmadığımı açıkladı. "Ama

beni hatırlamanız kesinlikle çok cesaretlendirici" dedi. "Burada kalmanızın üzerinden uzun zaman geçti." Dr. Nash öne eğilip oradayken kaldığım odayı görmenin bana yardımcı olabileceğini söyledi. Dr. Wilson başını evet anlamında salladı ve gözlerini kısıp dosyaya baktı, bir dakika kadar sonra hangi oda olduğunu bilmediğini söyledi. "Zaten epeyce oda değiştirmiş olmanız mümkün" dedi. "Birçok hasta için bu böyledir. Kocanıza sorabilir misiniz? Dosyaya göre kocanızla oğlunuz sizi neredeyse her gün ziyaret ediyorlarmış."

Bu sabah Adam'la ilgili yazdıklarımı okumuştum ve adının söylenmesinden anlık bir mutluluk, büyürken onu biraz da olsa görmenin rahatlığını duydum, ama başımı hayır anlamında salladım. "Hayır" dedim. "Ben'i aramamayı tercih ederim."

Dr. Wilson karşı çıkmadı ama, "Claire adlı bir arkadaşınız da düzenli gelenlerden biri olarak görünüyor. Onu aramaz mısınız?"

Başımı iki yana salladım. "Bağımız kopmuş."

"Ah" dedi Dr. Wilson. "Ne yazık. Ama boş verin. Öyleyse ben size buradaki yaşamınızın nasıl olduğunu biraz anlatabilirim." Durdu, notlarını okudu, sonra ellerini önünde kavuşturdu. "Tedaviniz çoğunlukla bir danışman psikiyatr tarafından yürütüldü. Hipnoz seanslarına girdiniz, ama maalesef kalıcı ve yeterli başarı sağlanamadı." Biraz daha okudu. "Çok fazla ilaç almamışsınız. Ara sıra sakinleştirici verilmiş, gerçi bu daha çok uyumanıza yardım etmesi için –tahmin edebileceğiniz gibi burası çok gürültülü olabiliyor" dedi. Daha önce duyduğum ulumayı düşünerek, acaba bir zamanlar bu ben miydim, diye merak ederek başımı salladım.

"Nasıl davranıyordum?" diye sordum. "Mutlu muydum?"

Dr. Wilson gülümsedi. "Genel olarak, evet. Hayli seviliyordunuz. Özellikle bir hemşireyle arkadaşlık kurmuş gibiydiniz."

"Adı neydi?"

Dr. Wilson notlarına göz gezdirdi. "Korkarım adı burada yazmıyor." Kısa bir duraklama. "Epeyce *solitaire* oynuyormuşsunuz."

"*Solitaire* mi?"

"İskambil kartlarıyla oynanan bir oyun. Belki Dr. Nash daha sonra açıklayabilir." Başını kâğıtlardan kaldırdı. "Notlara göre ara sıra saldırganlaşıyormuşsunuz" dedi. Başını kaldırdı. "Paniğe kapılmayın. Bu tür vakalarda alışılmadık bir şey değil. Ağır kafa travması yaşayan insanlar sıklıkla şiddet eğilimleri gösterir, özellikle de beynin özdenetimi sağlayan kısmı zarar görmüşse. Ayrıca, sizinki gibi bir amnezi geçiren hastalar konfabulasyon dediğimiz bir şeye sıkça meyleder. Çevrelerindeki ya da geçmişleriyle ilgili şeyler onlara anlamlı gelmez, bu yüzden bazı olayları uydurma eğilimi baş gösterir: kendileri, çevrelerindeki kişiler ya da geçmişleriyle ilgili şeyleri, başlarına gelenleri. Hafızadaki boşlukları doldurma isteğine bağlı olduğu düşünülüyor bunun. Bir açıdan anlaşılabilir bir durum. Ama amnezi geçiren kişinin fantezisiyle çelişen durumlar ortaya çıktığında, şiddet içeren davranışlara yol açabilir. Sizin için yaşam çok karmaşık görünmüş olmalı. Özellikle de ziyaretçileriniz geldiğinde."

Ziyaretçiler. Oğluma vurmuş olabileceğimden korktum birden.

"Ne yapıyordum?"

Dr. Wilson, "Ara sıra personelden birinin üzerine saldırıyordunuz" dedi.

"Ama Adam'a saldırmıyor muydum? Oğluma?"

"Bu notlara göre hayır, yok." Tam anlamıyla rahatlamadan içimi çektim. Dr. Wilson şöyle bir duraksadıktan sonra, "Tuttuğunuz bir günlükten bazı sayfalar var elimizde" dedi. "Bunlara bir göz atmanız işe yarar mı? Kafa karışıklığınızı daha iyi anlayabilirsiniz."

Bu tehlikeli bir iş gibi geldi bana. Dr. Nash'e baktım, o

da başıyla onayladı. Dr. Wilson mavi bir kâğıt uzattı bana, kâğıdı aldım, ama başta bakmaya bile korktum.

Kâğıda baktığımda, karmakarışık bir elyazısıyla dolu olduğunu gördüm. Başta harfler düzgündü, sayfanın çizgilerine uygun yazılmıştı. Ama alta doğru karman çorman, iri, birkaç santim büyüklüğünde harflere dönüşüyordu, tüm satıra sadece birkaç kelime yerleşmişti. Neyle karşılaşacağımdan korksam da okumaya başladım.

İlk paragrafta *Sabah 8.15* yazıyordu. *Uyandım. Ben burada.* Bunların hemen altına *Sabah 8.17. Bu son paragrafı dikkate almayın. Başkası tarafından yazılmış,* onun altında da *Sabah 8.20 ŞİMDİ uyandım. Daha önce uyanık değildim. Ben burada,* yazısı vardı.

Gözlerim sayfanın altına doğru kaydı. *9.45 İLK AMA İLK KEZ biraz önce uyandım,* birkaç satır sonra da, *10.07 ŞİMDİ kesinlikle uyanığım. Bütün bu paragraflar yalan. ŞİMDİ uyandım.*

Başımı kâğıttan kaldırdım. "Bunları gerçekten ben mi yazdım?" diye sordum.

"Evet. Çok uzun, derin bir uykudan az önce uyanmış gibi bir duyguyu uzun süre hissettiniz, bu kalıcı bir hal almış gibi görünüyordu. Şuna bakın" diyerek önümdeki sayfayı gösterdi ve yazılanları okumaya başladı. *"Sonsuz bir uykudaydım. ÖLÜM gibi bir şeydi. Daha yeni uyandım. Tekrar görebiliyorum, ilk kez.* Bunlar, daha önce yaşadıklarınızı hatırlayabilmek için, sizi hissettiklerinizi yazmaya teşvik etmiş belli ki, ama korkarım önceki tüm paragrafların başkası tarafından yazıldığına da inanmışsınız. Buradakilerin üzerinizde deneyler yaptığına, sizi iradeniz dışında burada tuttuklarına inanmaya başladınız."

Sayfaya tekrar baktım. Tüm kâğıt adeta birbirinin aynı, her biri birkaç dakika aralıklarla yazılmış satırlarla doluydu. Buz kestiğimi hissettim.

"Gerçekten bu kadar kötü müydü durumum?" diye sordum. Sözlerim kafamın içinde yankılanıyordu sanki.

Dr. Nash, "Bir süreliğine, evet" dedi. "Yalnızca birkaç saniyeliğine hatırlıyordun. Bazen bir iki dakikalığına. Bu süre yıllar içinde yavaş yavaş uzadı."

Bunları benim yazdığıma inanamıyordum. Zihni paramparça olmuş birinin işi gibi geliyordu. Zihni havaya uçmuş. Kelimeleri tekrar gördüm. *ÖLÜM gibi bir şeydi.*

"Özür dilerim" dedim. "Ben bunu..."

Dr. Wilson kâğıdı benden aldı. "Anlıyorum Christine. Altüst edici bir durum. Ben..."

O anda şiddetli bir panik dalgası yükseldi içimde. Ayağa kalktım, ama oda dönmeye başladı. "Gitmek istiyorum" dedim. "Bu ben değilim. Ben olamam. Ben, ben... asla insanlara vurmam. Asla vurmam. Ben yalnızca..."

Dr. Nash de ayağa kalktı, onun ardından da Dr. Wilson. Öne doğru atılırken masasına çarparak kâğıtları yere saçtı. Yere baktım. Önünde açık duran notlardan bir fotoğraf fırlamıştı. "Aman Tanrım" deyince, Dr. Wilson da yere baktı, sonra fotoğrafın üstünü başka bir kâğıtla örtmek için çömeldi. Ama ben göreceğimi görmüştüm. "Bu ben miydim?" diye sordum, sesim yükselerek çığlığa dönüşmüştü. "Bu ben miyim?"

Genç bir kadının resmiydi. Boynundan yukarısı görünüyordu, saçları arkaya toplanmış. İlk bakışta bir Cadılar Bayramı maskesi takmış gibi duruyordu. Bir gözü açık ve kameraya bakıyordu, öteki devasa bir morlukla kaplıydı, iki dudağı da şişmiş, pembe, iki dudağı da kesik içinde. Yanakları şişmiş, tüm yüzüne acayip bir görüntü vermiş. Püre haline getirilmiş meyve geldi aklıma. Çürümüş ve patlamış erikler.

"Bu ben miyim?" diye haykırdım. Yüzün şiş, çarpılmış haline rağmen öyle olduğunu görebiliyordum.

Hafızam burada parçalanıp ikiye ayrılıyor. Bir parçam

sessiz sakindi. Dingin. Öteki parçamın kıvranıp haykırmasını ve Dr. Nash ile Dr. Wilson'ın onu sakinleştirmek zorunda kalmalarını izliyordu. *Kendini toplamalısın gerçekten,* diyordu sanki. *Bu utanç verici.*

Ama öteki parçam daha güçlüydü. Galip gelmiş, gerçek ben olmuştu. Bağırdıkça bağırdım, defalarca, dönüp kapıya koştum. Dr. Nash peşimden geldi. Kapıyı parçalarcasına açıp koştum, gerçi nereye gidebileceğimi bilmiyordum. Bir kilitli kapılar görüntüsü. Alarmlar. Beni kovalayan bir erkek. Oğlum, ağlıyor. Bunu daha önce de yapmıştım, diye düşündüm. Bütün bunları daha önce de yaptım.

Zihnim artık bomboş.

Beni bir şekilde sakinleştirmiş, Dr. Nash ile gitmeye ikna etmiş olmalılar; hatırlayabildiğim bir sonraki şey, Dr. Nash'in otomobilinde, o arabayı sürerken yanında oturuyor olmam. Gökyüzü bulutlanmaya, sokaklar grileşmeye, nedense dümdüz görünmeye başlıyordu. İki boyutlu. Dr. Nash konuşuyordu, ama ben ona odaklanamıyordum. Sanki zihnim bir yere takılıp bir şeyin üstüne düşmüştü ve artık takip edemiyordum. Arabanın penceresinden alışveriş edenlere, köpeklerini gezdirenlere, çocuk arabalarını iten ve bisikletleriyle dolaşan insanlara baktım ve bunun –böyle gerçeği aramanın– cidden istediğim şey olup olmadığım sorguladım. Evet, iyileşmeme yardımcı olabilirdi, ama aslında ne kazanmayı bekleyebilirim? Bir gün uyanıp da normal insanlar gibi her şeyi bilmeyi, bir gün önce yaptıklarımı, ertesi gün için yaptığım planları, buraya ve şimdiye, bu ana hangi dolambaçlı yolla ulaştığımı bilmeyi beklemiyorum. Umut edebileceğim en iyi şey, bir gün aynaya bakınca şok yaşamamak, Ben adlı biriyle evli olduğumu, Adam adlı oğlumun öldüğünü hatırlamak ve yazdığımı bilmek için romanımı görmek zorunda kalmamak.

Ama buna bile ulaşmak olanaksız görünüyor. Fisher

Koğuşu'nda gördüklerimi düşündüm. Delilik ve acı. Parçalanmış zihinler. İyileşmeye değil, buna daha yakınım, diye düşündüm. Belki de durumumla yaşamayı öğrenmek en iyisi olacak. Dr. Nash'e onu bir daha görmek istemediğimi söyleyebilirim, günlüğümü yakıp öğrendiğim gerçekleri gömebilirim, bu gerçekleri henüz bilmediklerim kadar derine gizleyebilirim. Geçmişimden kaçmak olur bu, ama pişmanlık da duymam –ne de olsa daha birkaç saat öncesine kadar günlüğümün de, doktorumun da varlığını bile bilmiyordum– sonra rahatça yaşardım. Bir gün ötekini takip ederdi, birbirleriyle bağlantısız. Evet, ara sıra Adam'ın anısı su yüzüne çıkardı. Bir gün acı ve ıstırap çekerdim, yokluğunu hatırlardım, ama uzun sürmezdi. Çok geçmeden uyur ve sessizce unuturdum. Ne kadar kolay olurdu, diye düşündüm. Şimdi yaşadığımdan çok daha kolay.

Gördüğüm resmi düşündüm. Görüntü beynime kazınmıştı. *Bunu bana kim yaptı? Neden?* Otel odasıyla ilgili anıyı hatırladım. Hâlâ zihnimdeydi, yüzeyin hemen altında, uzansam dokunacağım kadar yakın. Bu sabah gizli bir ilişki yaşadığımı düşündürecek şeyler okumuştum, şimdi de –bu doğru olsa bile– kiminle ilişkim olduğunu bile hatırlamadığımı kavradım. Elimdeki tek şey bir isimdi, birkaç gün önce hatırladığım bir isim, isteseydim bile daha fazlasını hatırlayacağım garantisi de yoktu.

Dr. Nash hâlâ konuşuyordu. Ne konuştuğu hakkında hiçbir fikrim yoktu, sözünü kestim bu yüzden. "Ben iyiye gidiyor muyum?" diye sordum.

Doktor duraksayıp bana şöyle bir baktı. Yanıt vermeyeceğini düşündüğüm bir kalp atışı süresi, sonra, "Sence?" dedi.

İyiye gidiyor muydum? Bilemiyordum. "Bilmiyorum. Evet. Sanırım gidiyorum. Bazen geçmişten bazı şeyler hatırlıyorum. Anlık anılar. Günlüğümü okurken aklıma geliyorlar. Gerçekmişler gibi geliyor bana. Claire'i hatırlıyorum. Adam'ı.

Annemi. Ama ucunu takip edemediğim ipler gibiler. Yakala-yamadan gökyüzüne süzülen balonlar. Düğünümü hatırlaya-mıyorum. Adam'ın ilk adımlarını, ilk kelimesini hatırlayamı-yorum. Okula başlamasını, mezuniyetini hatırlayamıyorum. Hiçbir şeyi. Orada kaldığımı bile bilmiyorum. Belki de Ben beni oradan çıkarmanın bir anlamı olmadığına karar ver-di." Duraksadım. "Adam'ın öldüğünü nasıl öğrendiğimi bile hatırlayamıyorum. Ya da cenaze törenini." Ağlamaya başla-dım. "Delireceğimi sanıyorum. Bazen Adam'ın öldüğünü bile düşünmüyorum. Buna inanabiliyor musunuz? Bazen Ben'in başka şeylerin yanı sıra bu konuda da bana yalan söylediği-ni düşünüyorum."

"Başka şeyler mi?"

"Evet" dedim. "Romanım. Saldırı. Hafızamı kaybetmemin nedeni. Her şey."

"Ama sence neden böyle bir şey yapıyor?"

Aklıma bir düşünce geldi. "Çünkü bir ilişki yaşadığım için mi?" diye sordum. "Ona sadık olmadığım için mi?"

"Christine" dedi doktor. "Bu pek mümkün değil, sen de öy-le düşünmüyor musun?"

Bir şey demedim. Dr. Nash haklıydı elbette. İçten içe, Ben'in yalanlarının aslında yıllarca önce yaşanmış bir şeyin uzatmalı intikamı olduğuna inanmıyordum. Açıklaması çok daha sıradandı muhtemelen.

Dr. Nash, "Biliyorsun" dedi. "Bence iyiye gidiyorsun. Ba-zı şeyleri hatırlıyorsun. İlk görüşmemize oranla çok daha sık. Şu anlık anılar. Onlar kesinlikle bir gelişme işareti. Şu anla-ma geliyor..."

Ona doğru döndüm. "Gelişme mi? Siz buna gelişme mi di-yorsunuz?" Şimdi adeta bağırıyordum, artık içimde saklaya-mıyormuş gibi öfke saçıyordum. "Gelişme buysa, ben böyle bir gelişmeyi istemiyorum." Artık gözlerimden tutamadığım yaşlar akıyordu. "İstemiyorum!"

Gözlerimi kapatıp kendimi acıya teslim ettim. Çaresiz olmak nedense iyi geldi. Utanç duymuyordum. Dr. Nash benimle konuşuyordu, önce bana üzülmememi, her şeyin yoluna gireceğini, sonra da sakinleşmemi söylüyordu. Onu dinlemedim. Sakinleşemiyordum ve sakinleşmek de istemiyordum.

Doktor otomobili durdurdu. Motoru susturdu. Gözlerimi açtım. Ana yoldan sapmıştık ve şimdi önümde bir park vardı. Gözyaşlarımın bulanıklığı arasında bir grup oğlanın –herhalde ergenlik çağındalar– futbol oynadığını, kale direği yerine iki kaban yığını koyduklarını görebiliyordum. Yağmur yağmaya başlamıştı, ama çocuklar oyunu bırakmadılar. Dr. Nash bana doğru döndü.

"Christine" dedi. "Özür dilerim. Belki bugünkü olay bir hataydı. Bilmiyorum. Başka anıları tetikleyebileceğimi sanmıştım. Yanılmışım. Her halükârda o fotoğrafı görmemen gerekiyordu..."

"O fotoğraf mı neden oldu, bilmiyorum" dedim. Artık ağlamayı bırakmıştım, ama yüzüm ıslaktı, biriken sümüklerin burnumdan akmaya başladığını hissediyordum. "Kâğıt mendiliniz var mı?" diye sordum. Dr. Nash üzerimden eğilip torpido gözünü karıştırmaya başladı. "Her şey neden oldu" diye devam ettim konuşmaya. "O insanları görmek, bir zamanlar benim de onlar gibi olduğumu zihnimde canlandırmak. Sonra da günlük. Bunları yazanın ben olduğuma inanamıyorum. Bu kadar hasta olduğuma inanamıyorum."

Doktor bana bir kâğıt mendil verdi. "Ama artık değilsin" dedi. Mendili ondan alıp sümkürdüm.

Alçak sesle "Belki daha kötüyüm" dedim. "Ölüme benzediğini yazmışım. Peki ya bu durum? Bu daha kötü. Her gün ölmeye benziyor. Tekrar tekrar. İyileşmem gerek. Daha fazla bu şekilde devam edebileceğimi sanmıyorum. Biliyorum ki bu gece uyuyacağım ve yarın sabah uyandığımda yine hiçbir şey hatırlamayacağım; ertesi gün yine öyle, ondan sonraki

gün aynı, sonsuza dek. Bunu düşünemiyorum. Buna dayanamıyorum. Yaşam bu değil, bu sadece bir var oluş, bir andan ötekine, geçmişle ilgili hiçbir fikri ve geleceğe dair bir planı olmadan geçmek. Herhalde hayvanlar böyledir. En kötüsü de, ne bilmediğimi bile bilmemek. Bana zarar verebilecek bir sürü şey olabilir. Henüz rüyamda bile görmediğim şeyler."

Dr. Nash elini elimin üstüne koydu. Ne yapacağını, ne yapması gerektiğini bilerek ona doğru atıldım, o da beklediğim şeyi yaptı. Kollarını açıp bana sarıldı, sarılmasına izin verdim. "Her şey yolunda" dedi. "Her şey yolunda." Yanağımın altında göğsünü hissedebiliyordum, derin bir nefes alarak kokusunu içime çektim. Temiz çamaşır ve belli belirsiz başka bir şey kokuyordu. Ter ve seks. Eli sırtımdaydı, hareket ettiğini, saçıma dokunduğunu ve başımı tuttuğunu hissettim, önce hafifçe, ama sonra ben hıçkırdıkça daha sıkıca. "Her şey yoluna girecek" diye fısıldadı, gözlerimi kapattım.

"Neler olduğunu hatırlamak istiyorum sadece" dedim. "Saldırıya uğradığım gece. O geceyi hatırlayabilirsem her şeyi hatırlarım gibi geliyor bana nedense."

Dr. Nash alçak bir sesle konuştu. "Böyle olduğuna dair bir bulgu yok. Hiçbir neden..."

"Ama bence öyle" dedim. "Bunu bir şekilde biliyorum."

Doktor beni kendine çekti. Hafifçe, o kadar hafifçe ki, neredeyse farkına varmayacaktım. Benimkine yaslanan vücudunu hissettim ve derin bir soluk aldım, alırken de birinin beni böyle kollarında tuttuğu başka bir zamanı düşündüm. Başka bir anı. *Gözlerim kapalı, aynen şimdiki gibi ve vücudum başka birininkine yaslanmış, ama bu farklı. Bu adamın beni tutmasını istemiyorum. Canımı acıtıyor. Mücadele ediyorum, ondan uzaklaşmak istiyorum, ama adam güçlü ve beni kendine çekiyor. Konuşuyor.* Kancık, *diyor.* Kaltak. *Onunla tartışmak istesem de tartışmıyorum. Yüzüm gömleğine bastırılmış ve tıpkı Dr. Nash'in yanında olduğu gibi ağlıyo-*

rum, bağırıyorum. Gözlerimi açınca gömleğinin mavi kumaşını, bir kapıyı ve üç aynalı bir tuvalet masası ile onun üstündeki bir resmi –bir kuş resmi– görüyorum. Adamın kollarını görebiliyorum, güçlü, kaslı, boylu boyunca bir damar uzanıyor. Bırak beni! *diyorum, ama sonra başım dönüyor, düşüyorum ya da zemin benimle buluşmak üzere yükseliyor, hangisi bilmiyorum. Adam saçımı avuçluyor ve beni kapıya sürüklüyor. Yüzünü görmek için başımı çeviriyorum.*

Bu noktada hafızam yine beni yüzüstü bırakıyor. Onun yüzüne baktığımı hatırlasam da ne gördüğümü hatırlayamıyorum. Yüzünün hatları yok, boş bir levha. Zihnim bu boşlukla başa çıkmayı beceremezmiş gibi, saçma olanaksızlıklar dahilinde tanıdığım yüzleri evirip çeviriyor. Dr. Nash'i görüyorum. Dr. Wilson'ı. Fisher Koğuşu'ndaki resepsiyonisti. Babamı. Ben'i. Hatta vurmak için yumruğumu kaldırırken gülen kendimi bile görüyorum.

Lütfen, *diye hıçkırıyorum,* lütfen yapma. *Ama binbir surat saldırganım yine de vuruyor ve ağzımda kan tadı var. Beni yerde sürüklüyor, sonra banyodayım, soğuk fayansın üzerinde, siyah-beyaz. Zemin su buharıyla ıslak, banyo portakal çiçeği kokuyor ve banyo yapmaya, kendimi güzelleştirmeye nasıl da can attığımı, o geldiğinde belki de banyoda olacağımı ve onun da bana katılacağını, sevişeceğimizi, sabunlu suda dalgalar oluşturup zemini, giysilerimizi, her şeyi ıslatacağımızı düşündüğümü hatırlıyorum. Çünkü en nihayet, aylar süren kuşkulardan sonra, kafam netleşti. Bu adamı seviyorum. En sonunda bunu anlıyorum. Onu seviyorum.*

Başım zemine vuruluyor. Bir, iki, üç kez. Görüşüm bulanıklaşıyor, çift görüyorum, sonra tekrar normale dönüyor. Kulaklarımda bir uğultu, adam bir şeyler bağırıyor, ama ne dediğini duyamıyorum. Sesi yankılanıyor, sanki ondan iki tane var, ikisi de beni tutuyor, ben arkaüstü kıvrılırken ikisi de kolumu büküyor, ikisi de saçıma yapışıyor. Ona beni bırakması için yal-

varıyorum, sanki benden de iki tane var. Yutkunuyorum. Kan. Başım ani hareketle geri gidiyor. Panik. Dizlerimin üzerine çökmüşüm. Suyu, azalmaya başlamış kabarcıkları görüyorum. Konuşmaya çalışıyorum, ama yapamıyorum. Elleri boynumda ve soluk alamıyorum. Başımı öne eğiyor, aşağıya, aşağıya, o kadar hızlı ki hiç durmayacak sanıyorum, sonra başım suyun içinde. Boğazımda portakal çiçeği.

Bir ses duydum. "Christine!" diyordu. "Christine! Dur!" Gözlerimi açtım ve bir şekilde otomobilden çıkmış olduğumu gördüm. Koşuyordum. Çimenlerin üstünde, olabildiğince hızlı, arkamdan da Dr. Nash koşuyordu.

Bir banka oturduk. Bank sertti, betondu, araya tahta çıtalar konulmuştu. Tahtalardan biri eksikti, geri kalanlar da altımızda esniyordu. Ensemde güneşi hissettim, yerde uzun gölgelerini gördüm. Oğlanlar hâlâ futbol oynuyorlardı, gerçi oyun artık bitmek üzere olmalı: Bazıları ayak sürüyordu, ötekiler konuşuyordu, kaban yığınlarından biri kaldırılmış, kaleyi belirsizleştirmişti. Dr. Nash bana neler olduğunu sordu.

"Bir şey hatırladım" dedim.

"Saldırıya uğradığın geceyle ilgili mi?"

"Evet" dedim. "Nasıl anladınız?"

"Bağırıyordun" dedi doktor. "Hiç durmadan, 'Çekil üstümden' diyordun, tekrar tekrar."

"Sanki oradaydım" dedim. "Özür dilerim."

"Lütfen özür dileme. Neler gördüğünü bana anlatmak ister misin?"

Doğrusunu söylemek gerekirse istemiyordum. Ezeli bir içgüdü, bana bunu kendime saklamanın en iyisi olduğunu söylüyordu sanki. Ama doktorun yardımına ihtiyacım vardı, ona güvenebileceğimi biliyordum. Her şeyi anlattım ona.

Konuşmayı bitirdiğimde Dr. Nash biraz suskun kaldıktan sonra, "Başka bir şey var mı?" diye sordu.

"Yok" dedim. "Sanmıyorum."

"Adamın nasıl biri olduğunu hatırlamıyor musun? Sana saldıran adamın?"

"Hayır. Onu hiç görmedim."

"Ya da adını."

"Yok" dedim. "Hiçbir şey hatırlamıyorum." Duraksadıktan sonra, "Bunu bana yapanın kim olduğunu öğrenmenin sizce bana yararı dokunur mu? Onu görmenin, hatırlamanın?" diye sordum.

"Christine, saldırıyı hatırlamanın faydalı olacağına ilişkin somut bir bulgu yok."

"Ama doğru olabilir mi?"

"Bu en derine bastırdığın anılarından biri gibi görünüyor..."

"Yani doğru olabilir mi?"

Dr. Nash biraz sustuktan sonra, "Eğer gidersen..." diye söze başladı.

"Yok" dedim. "Yok. Adını bile anmayın."

"Birlikte gidebiliriz. Bir sorun olmayacak. Söz veriyorum. Tekrar oraya gidersen... Brighton'a..."

"Hayır."

"O zaman bir şeyler hatırlayabilirsin..."

"Hayır! Lütfen."

"Sana yardımı dokunursa?"

Kucağımda düzgünce kavuşturduğum ellerime baktım.

"Oraya geri gidemem" dedim. "Yapamam."

Dr. Nash içini çekti. "Tamam" dedi. "Belki bunu daha sonra tekrar konuşuruz."

"Hayır" diye fısıldadım. "Yapamam."

"Tamam" dedi. "Tamam."

Gülümsedi, ancak hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Ona bir şeyler sunmak, benden vazgeçmemesini sağlamak istediğimi hissettim. "Dr. Nash" dedim.

"Evet?"

"Evvelki gün aklıma gelen bir şey yazdım. Belki de durumla ilgilidir. Bilmiyorum."

Dr. Nash bana doğru döndü.

"Devam et." Dizlerimiz birbirine değiyordu. İkimiz de kendimizi çekmedik.

"Uyandığım zaman" dedim, "yatakta bir erkekle birlikte olduğumu sanki biliyordum. Bir isim hatırladım. Ama Ben'in adı değildi. Acaba ilişki yaşadığım kişinin adı mıydı? Bana saldıran kişinin."

Doktor, "Olabilir" dedi. "Bastırdığın anıların ortaya çıkmasının başlangıcı olabilir." Duraksadı. "Neydi bu ad?"

Birden ona anlatmak, bu adı yüksek sesle söylemek istemedim. Bunu yaparsam her şeyi sahicileştireceğimi, saldırganımı tekrar var edeceğimi hissettim. Gözlerimi kapattım.

"Ed" diye fısıldadım. "Ed adlı biriyle aynı yatakta uyandığımı hayal ettim."

Sessizlik. Sonsuza kadar sürmüş gibi gelen bir kalp çarpıntısı, sonra Dr. Nash konuştu.

"Christine" dedi. "Bu benim adım. Ben Ed'im. Ed Nash."

Aklım bir an yerinden oynadı. İlk düşündüğüm bana saldıranın bu doktor olduğuydu. "Ne?" dedim panik içinde.

"Bu benim adım. Sana daha önce söylemiştim. Benim adım Edmund. Ed."

Saldırganın o olamayacağını kavradım. O sıralarda ancak doğmuştu.

"Ama..."

"Herhalde konfabulasyon yapıyorsun" dedi. "Dr. Wilson'ın açıkladığı gibi."

"Evet" dedim. "Ben..."

"Ya da belki aynı adı taşıyan biri sana saldırdı."

Dr. Nash bunları söylerken durumu hafife alarak güldü, ama bunu yapmakla, ancak daha sonra –aslında beni eve bırakmasından sonra– kafama dank eden şeyi çoktan çözdü-

ğünü açığa vurdu. Bu sabah mutlu uyanmıştım. Ed adlı biriyle aynı yatakta olmaktan mutlu. Ama bu bir anı değildi, fanteziydi. Ed adlı bu adamla aynı yatakta uyanmak, –bilincim, uyanan zihnim onun kim olduğunu bilmese de– geçmişte yaptığım bir şey değil, gelecekte yapmak istediğim bir şeydi. Dr. Nash'le sevişmek istiyordum.

Şimdi de kazayla, istemeden ona anlatmıştım. Onun hakkında hissettiklerimi açığa vurmuştum. Dr. Nash bir profesyoneldi elbette. Her ikimiz de olanlara bir önem atfetmemiş gibi yaptık ve böylece aslında ne kadar önemli olduğunu ele verdik. Otomobile dönmüştük ve Dr. Nash beni eve götürmüştü. Ondan bundan bahsettik. Havadan sudan. Ben. Konuşabileceğimiz az şey var; tümüyle mahrum bırakıldığım bir sürü tecrübe var. Dr. Nash bir ara, "Bu gece tiyatroya gideceğiz" deyince çoğul kullandığına dikkat ettim. *Merak etmeyin,* demek istiyordum. *Ben yerimi biliyorum.* Ama bir şey söylemedim. Gücendiğimi düşünmesini istemiyordum.

Dr. Nash beni yarın arayacağını söyledi. "Devam etmek istediğinden eminsen tabii."

Artık duramayacağımı biliyordum. Gerçeği öğrenene kadar olmazdı. Kendime bunu borçluydum, yoksa yarım bir yaşam sürdürecektim yalnızca. "Evet" dedim. "İstiyorum." Her şekilde bana günlüğüme yazmayı hatırlatması gerekiyor.

Doktor, "Tamam" dedi. "Güzel. Bir dahaki sefere geçmişindeki başka bir yeri ziyaret etmeyi düşünüyorum." Oturduğum yere baktı. "Endişelenme. Oraya değil. Fisher Koğuşu'ndan ayrıldıktan sonra nakledildiğin bakımevine gitmeliyiz bence. Oranın adı Waring House." Bir şey söylemedim. "Yaşadığın yerden fazla uzakta değil. Onları arayayım mı?"

Bir an acaba nasıl bir faydası olacak diye merak ettim, ama sonra başka bir seçenek olmadığını ve bir şey yapmanın, hiçbir şey yapmamaktan daha iyi olacağını kavradım.

"Evet" dedim. "Evet. Onları arayın."

20 Kasım Salı

Sabah saatleri. Ben, camları silmemi önerdi. "Panoya yazdım" dedi otomobiline binerken. "Mutfakta."

Panoya baktım. Ben, *camları sil* yazmış, tereddütlü bir soru işareti eklemişti. Acaba vaktim olmayacağını mı düşündü, bütün gün ne yaptığımı düşünüyor diye merak ettim. Saatlerce günlüğümü okuduğumu ve bazen saatlerce günlüğüme yazdığımı bilmiyor. Bazı günler Dr. Nash'le buluştuğumdan haberi yok.

Günlerimi bu şekilde geçirmeden önce neler yapıyordum acaba? Gerçekten de tüm zamanımı televizyon seyretmekle, yürüyüşe çıkmakla ya da ev işleriyle mi dolduruyordum? Saatler boyunca bir koltukta oturup saatin tiktaklarını dinliyor ve nasıl yaşayacağımı mı düşünüyordum?

Camları sil. Muhtemelen bazı günler böyle şeyleri okuduğumda bunu yaşamımı kontrol etme çabası olarak yorumlayıp kırılıyordum, ama bugün beni bir şeylerle oyalama isteğinden daha kötü bir şey olarak görmeyip sevgiyle okudum. Kendi kendime gülümsedim, ama bunu yaparken bile benimle yaşamak ne kadar zor olmalı diye düşünüyordum. Ben, benim emniyette olmam için olağanüstü çaba harcıyor olmalı ve yine de kafamın karışacağından, çekip gideceğimden ya da daha beterini yapacağımdan sürekli endişe duyuyordur.

Geçmişimizin büyük kısmını yok eden yangınla ilgili yazdıklarımı okuduğumu hatırladım; yangını herhalde ben başlatmış olmalıyım, ama Ben bunu bana asla söylemedi. Dokunulabilecek kadar yakın ama dokunamadığım bir şey gibi öylece havada sallanan bir görüntü gördüm –koyu dumanda neredeyse görünmez hale gelmiş yanan bir kapı, eriyen, balmumuna dönüşen bir kanepe– ama bu görüntü bir anı haline gelmeyi reddetti, zihinde yarım canlandırılmış bir hayal olarak kaldı. Ama Ben bunun için beni affetmiş olmalı, diye düşündüm, tıpkı başka birçok şey için de affettiği gibi. Mutfak penceresinden dışarıya baktım, yüzümün aksinin arasından biçilmiş çimleri, düzgün tarhları, alet kulübesini, çitleri gördüm. Ben'in bir ilişki yaşadığımı bilmesi gerektiği geldi aklıma; daha önce değilse bile, kesinlikle Brighton'da olduğum anlaşıldıktan sonra. Olaydan sonra –hafızamı kaybedince– evden uzakta, başka biriyle yatmaya niyetlendiğimi bilerek bana bakmak ne kadar kuvvet gerektirmiştir. Hatırladığım her şeyi, yazdığım günlüğü düşündüm. Zihnim parçalanmıştı. Harap olmuştu. Yine de Ben benimle kalmıştı, onun yerinde başka bir erkek olsaydı, her şeyi hak ettiğimi söyleyebilir, beni çürümeye terk edebilirdi.

Pencereden çekilip eviyenin altına baktım. Temizlik malzemeleri. Sabun. Kartonlar dolusu toz deterjan, plastik spreyler. Kırmızı plastik bir kova buldum ve içini sıcak suyla doldurup biraz sabun ve küçük bir damla sirke ekledim. Peki ona borcumu ödedim mi, diye düşündüm. Bir süngер alıp camları silmeye başladım, üstten başlayarak alta doğru devam ettim. Londra'da gizlice fink atıyor, doktorlarla görüşüyor, taramalar yaptırıyor, eski evimizi ve kazadan sonra tedavi edildiğim yerleri ziyaret ediyor, bütün bunları da ona söylemeden yapıyordum. Peki neden? Ona güvenmediğim için mi? Beni gerçeklerden koruma, yaşamımı olabildiğince basit ve kolay kılma kararını verdiği için mi? Sabunlu

suyun incecik yollar halinde akıp aşağıda toplanmasını izledim, sonra bir bez alıp pencereyi pırıl pırıl yaptım.

Artık gerçeğin daha da berbat olduğunu biliyorum. Bu sabah adeta boğucu bir suçluluk duygusuyla, kafamın içinde *Kendinden utanmalısın* kelimeleri dönerek uyanmıştım. *Sonra çok üzüleceksin.* Başta yanımdaki adamın kocam olmadığını sanmıştım, gerçeği ancak sonra keşfettim. Ona ihanet ettiğimi. İki kez. İlki yıllarca önce, en sonunda benden her şeyimi alacak bir erkekleydi. Ve şimdi yine aynı şeyi yapmıştım, fiziksel değilse de duygusal olarak. Bana yardım etmeye çalışan, beni rahatlatmaya çalışan bir doktora karşı aptalca, çocuksu bir aşk besliyordum. Şu anda gözümde canlandırmayı bile beceremediğim, daha önce karşılaştığımı hatırlayamadığım, ama benden çok daha genç olduğunu bildiğim, kız arkadaşı olan bir doktora. Ona neler hissettiğimi anlatmışım! Kazayla, evet, ama yine de anlatmışım. Suçluluktan daha öte şeyler hissediyorum. Kendimi aptal gibi hissediyorum. Beni bu noktaya getiren şeyi hayal bile edemiyorum. Ne kadar acınası.

Camları silerken bir karar veriyorum. Ben tedavinin işe yarayacağı inancımı paylaşmasa da, beni bunu deneme şansından yoksun bırakmayacaktır. İstediğim buysa yapmaz. Ben yetişkin bir insanım, o da canavar değil; elbette gerçeği ona anlatabilir, ona güvenebilirim. Suyu eviyeye döküp kovayı tekrar doldurdum. Kocama anlatacağım. Bu gece. Eve geldiğinde. Bu böyle devam edemez. Camları temizlemeye devam ettim.

Bunları bir saat önce yazdım, ama artık o kadar emin değilim. Adam'ı düşünüyorum. Metal kutudaki fotoğraflarla ilgili yazdıklarımı okumuştum, ne var ki ortalıkta onun tek

bir resmi yok. Bir tane bile. Ben'in –hiç kimsenin– çocuğunu kaybedip de onun tüm izlerini evinden sileceğine inanamıyorum. Doğru gelmiyor, mümkün gelmiyor. Bunu yapabilen bir insana güvenebilir miyim? Parliament Hill'de otururken ona dosdoğru sorduğum günle ilgili yazdıklarımı hatırladım. Yalan söylemişti. Günlüğü hızlıca karıştırıp aynı yeri tekrar okudum. *Hiç çocuğumuz olmadı mı?* diye sormuşum, o da *Hayır. Hayır olmadı,* diye cevap vermiş. Bunu sırf beni korumak için yapıyor olabilir mi gerçekten? Bunun en iyi şey olduğunu gerçekten hissediyor olabilir mi? Bana söylemesi gerekenlerin ve uygun olanların dışında hiçbir şey anlatmamanın en iyisi olduğunu.

Bir de en çabuk olan neyse. Bana her gün aynı şeyi defalarca anlatmaktan çok sıkılmış olmalı. Açıklamalarını kısaltmasının ve hikâyeleri değiştirmesinin sebebinin benimle hiç ilgisi olmadığı da aklıma geliyor. Belki de sürekli aynı şeyleri tekrarlayarak çıldırmaktan kendini korumak içindir.

Delirecekmişim gibi geliyor. Her şey sıvı, her şey kayıyor. Bir an bir şey düşünüyorum, bir sonraki an tam tersini. Kocamın söylediği her şeye inanıyorum, sonra hiçbir şeye inanmıyorum. Ona güveniyorum, ardından güvenmiyorum. Hiçbir şey gerçek gibi gelmiyor, her şey uyduruk. Kendim bile.

Keşke tek bir şeyi olsun kesinkes bilseydim. Bana anlatılması, hatırlatılması gerekmeyen tek bir şeycik.

Keşke o gün Brighton'da kiminle olduğumu bilseydim. Keşke bunu bana kimin yaptığını bilseydim.

Daha sonra. Biraz önce Dr. Nash'le konuştum. Telefon çaldığında oturma odasında şekerleme yapıyordum, televizyon açıktı, ama sesi kısılmıştı. Bir an nerede olduğumu, uyuyor

mu uyanık mı olduğumu bilemedim. Giderek yükselen sesler duyduğumu sandım. Fark ettim ki sesin biri bana ait, öteki ses de Ben'inkine benziyor. Ama *kahrolası orospu* diyor, daha kötü sözler söylüyordu. Önce öfkeyle, sonra korkuyla ona bağırdım. Bir kapı çarpılarak kapandı, bir yumruğun küt sesi, camın kırılması. O zaman rüya gördüğümü fark ettim.

Gözlerimi açtım. Önümdeki sehpada ağzı hafiften çatlamış bir kupada soğuk kahve duruyor, onun yanında da bir telefon sinirli sinirli titreşiyordu. Telefonu açtım.

Arayan Dr. Nash'ti. Sesi artık tanıdık gelse de kendisini tanıttı. İyi olup olmadığımı sordu. İyi olduğumu, günlüğü okuduğumu söyledim.

"O halde dün ne konuştuğumuzu biliyorsun" dedi doktor.

Bir dehşet dalgası geçti içimden. Korku. Demek doktor bu sorunu halletmeye karar vermişti. Bir umut kabarcığı hissettim –belki o da aslında benim gibi, arzu ve korkuyla karışık duygulara kapılmıştı– ama uzun sürmedi. Dr. Nash, "Koğuştan çıktıktan sonra nakledildiğin yere gitme meselesi" dedi. "Waring House."

"Evet" dedim.

"Şey, ben bu sabah onları aradım. Tamamdır. Oraya ziyarete gidebiliriz. Ne zaman isterseniz o zaman gelebilirsiniz, dediler." Gelecek. Benimle bir ilgisi yokmuş gibi geldi bana yeniden. "Önümüzdeki birkaç gün epeyce doluyum" dedi doktor. "Perşembe günü gidebilir miyiz?"

"Bana uyar" dedim. Ne zaman gideceğimiz benim için fark etmezdi. Zaten bana faydası dokunacağı konusunda da iyimser değildim.

Dr. Nash, "Güzel" dedi. "Eee, seni ararım."

Tam veda etmek üzereyken, uykuya dalmadan önce yazdıklarımı hatırladım. "Dr. Nash" dedim. "Sizinle bir konuda konuşabilir miyim?"

"Evet?"

"Ben hakkında?"

"Elbette."

"Şey, kafam karışık sadece. Ben bana bazı şeyleri anlatmıyor. Önemli şeyleri. Adam'ı. Romanımı. Başka şeyler konusunda da yalan söylüyor. Böyle olmama bir kazanın neden olduğunu söylüyor."

Dr. Nash, "Peki" dedi. Bir an duraksadıktan sonra, "Sence niçin böyle yapıyor?" diye sordu. *Niçin* kelimesi yerine *sence*'yi vurgulamıştı.

Bir an düşündüm. "Günlük tuttuğumu bilmiyor. Onun söylediğinden farklı şeyler bildiğimden haberi yok. Herhalde onun için daha kolaydır."

"Sırf onun için mi?"

"Yok. Benim için de daha kolay herhalde. Ya da hiç değilse o böyle düşünüyor. Ama öyle değil. Bu, ona güvenip güvenemeyeceğimi bile bilmiyorum anlamına geliyor."

"Christine, bizler olguları sürekli değiştirir, durumu kolaylaştırmak, onları tercih ettiğimiz yoruma uydurmak için tarihimizi yeniden yazarız. Bunu otomatik olarak yaparız. Anılar uydururuz. Hiç düşünmeden. Kendimize bir şeyin olduğunu yeteri kadar söylersek ona inanmaya başlarız, sonra da onu gerçekten hatırlayabiliriz. Ben'in yaptığı da bu değil mi?"

"Herhalde" dedim. "Ama benden faydalanıyormuş gibi hissediyorum. Hastalığımdan faydalanıyormuş gibi. Tarihi nasıl isterse öyle yazabileceğini, benim de bunu hiç öğrenmeyeceğimi, asla farkında olmayacağımı düşünüyor. Ama aslında biliyorum. Onun ne yaptığını tam olarak biliyorum. Bu yüzden de ona güvenmiyorum. En nihayetinde beni kendinden uzaklaştırıyor, Dr. Nash. Her şeyi mahvediyor."

Doktor, "Öyleyse" dedi. "Bu konuda ne yapabilirsin sence?"

Yanıtı çoktan biliyordum. Bu sabah yazdıklarımı defalarca okumuştum. Ona nasıl güvenmem gerektiğini, nasıl güvenmediğimi. Nihayetinde tüm düşünebildiğim *Bu böyle de-*

vam edemez cümlesiydi sadece.

"Ona günlük tuttuğumu söylemem gerek" dedim. "Sizinle görüştüğümü söylemem gerek."

Dr. Nash biraz sustu. Ne bekliyordum, bilmiyorum. Kınama mı? Ama doktor konuştuğunda tam tersine, "Haklı olabileceğini düşünüyorum" dedi.

İçim müthiş rahatladı. "Öyle mi düşünüyorsunuz?"

Dr. Nash, "Evet" dedi. "Birkaç gündür bunun akıllıca bir hareket olacağını düşünüyorum. Ben'in anlattığı geçmişin senin hatırlamaya başladığın geçmişten bu kadar farklı olduğu konusunda hiçbir fikrim yoktu. Bunun bu kadar üzücü olacağını bilmiyordum. Ama şimdi elimizde yalnızca resmin yarısı olduğu da aklıma geliyor. Senin söylediklerinden, bastırdığın anıların gitgide daha fazlasının su yüzüne çıkmaya başladığını çıkarıyorum. Ben'le geçmişle ilgili konuşmanın sana yararı olabilir. Bu sürece yararı dokunabilir."

"Böyle mi düşünüyorsunuz?"

"Evet" dedi Dr. Nash. "Yaptığımız çalışmayı Ben'den saklamak bir hataydı belki. Ayrıca bugün Waring House'un personeliyle konuştum. Orada durumun nasıl olduğuna ilişkin bir fikrim olmasını istiyordum. Seninle yakınlık kuran bir kadınla konuştum. Personelden biriyle. Adı Nicole. İşe henüz yeni döndüğünü, ama eve çıktığını öğrendiği zaman çok mutlu olduğunu söyledi bana. Kimsenin seni Ben'den daha fazla sevemeyeceğini anlattı. Ben neredeyse her gün seni görmeye geliyormuş. Odanda ya da bahçede senin yanında oturduğunu söyledi. Her şeye rağmen neşeli olmak için büyük çaba harcıyormuş. Hepsi onu çok iyi tanımışlar. Onun gelmesini dört gözle bekliyorlarmış." Dr. Nash bir an sustu. "Neden oraya yapacağımız ziyarete Ben'i de davet etmiyorsun?" Bir suskunluk daha. "Zaten onunla tanışmam gerek herhalde."

"Siz hiç tanışmadınız mı?"

"Hayır" dedi. "Seninle tanışmak için onunla temasa geç-

tiğimde kısa bir telefon görüşmemiz oldu. Pek iyi geçmedi..."

O zaman kafama dank etti. Ben'i davet etmemi önermesinin nedeni buydu. En sonunda onunla tanışmak istiyordu. Dünkü münasebetsizliğin bir daha asla yinelenmeyeceğinden emin olmak istiyordu.

"Tamam" dedim. "Siz böyle düşünüyorsanız, olur."

Dr. Nash öyle düşündüğünü söyledi. Uzun bir suskunluktan sonra, "Christine, günlüğünü okuduğunu söyledin, değil mi?" diye ekledi.

"Evet" dedim. Bir suskunluk daha, sonra doktor, "Bu sabah sana telefon etmedim. Defterin nerede olduğunu söylemedim" dedi.

Düşündüm de, doğruydu. Telefon etmemişti. Gardıroba kendim gitmiştim ve içinde ne bulacağımı bilmesem de adeta hiç düşünmeden ayakkabı kutusunu açmıştım. Kutuyu kendim bulmuştum. Sanki orada olduğunu hatırlamıştım.

Dr. Nash, "Harika bir şey bu" dedi.

Bunları yatakta yazıyorum. Saat geç, ama Ben koridorun karşısındaki çalışma odasında. Çalıştığını, klavyenin tıkırtısını, farenin klik sesini duyabiliyorum. Ara sıra iç çektiğini, iskemlesinin gıcırtısını duyabiliyorum. Zihnimde onu ekranın karşısında yaptığı işe iyice yoğunlaşmış, gözlerini kısarken canlandırabiliyorum. Yatmaya hazırlanırken bilgisayarın kapanma sesini duyacağımı, duyunca da günlüğümü saklayacak zamanım olacağını umuyorum. Şu an sabah düşündüklerimin ve Dr. Nash'le kararlaştırdığımızın aksine, kocamın günlük tuttuğumu bilmesini istemediğimden her zamankinden daha çok eminim.

Bu akşam yemek odasında otururken onunla konuştum. "Sana bir soru sorabilir miyim?" dedim, Ben başını kaldırıp

bakınca da, "Neden hiç çocuğumuz olmadı?" diye sordum. Herhalde onu sınıyordum. Söylediğime karşı çıkmasını, bana gerçeği anlatmasını istedim.

"Doğru zamanı bulamadık hiç" dedi. "Sonra da artık çok geç kalmıştık."

Önümdeki yemek tabağını bir yana ittim. Hayal kırıklığına uğramıştım. Ben eve geç gelmiş, içeriye girerken adımı seslenmiş, nasıl olduğumu sormuştu. "Neredesin?" diye sormuştu. Sesinde suçlama havası vardı.

Mutfaktayım diye bağırdım. Akşam yemeği hazırlıyor, ocakta ısıttığım zeytinyağında kavurmak üzere soğan doğruyordum. Ben içeriye girmekte tereddüt ediyormuşçasına kapı ağzında durdu. Yorgun görünüyordu. Mutsuz. "İyi misin?" diye sordum.

Elimdeki bıçağa baktı. "Ne yapıyorsun?"

"Yemek hazırlıyorum işte" dedim. Gülümsedim, ama Ben gülmedi. "Omlet yeriz diye düşündüm. Buzdolabında biraz yumurtayla mantar buldum. Patatesimiz var mı? Hiçbir yerde bulamadım, ben..."

Ben, "Domuz pirzolası yeriz diye düşünmüştüm" dedi. "Dün biraz almıştım. Bunları yeriz demiştim."

"Özür dilerim" dedim. "Ben..."

"Yok, hayır. Omlet de olur. İstediğin buysa."

Konuşmanın bir yerlere doğru ilerlediğini, gitmesini istemediğim bir yere sürüklendiğini hissettim. Ben, bıçağı tutan elimin altındaki kesme tahtasına gözünü dikmişti.

"Yok" dedim. Güldüm ama Ben bana katılmadı. "Önemli değil. Fark etmemiştim. Her zaman..."

"Soğanları doğramışsın artık" dedi. Kelimeleri dümdüz söylemişti, açık seçik bir gerçeği beyan edermiş gibi.

"Biliyorum, ama... Yine de pirzola yiyemez miyiz?"

"Sen nasıl istersen" dedi. Yemek odasına geçmek üzere arkasını döndü. "Masayı hazırlayayım." Cevap vermedim. Bir

şey yapmışsam bile ne yaptığımı bilmiyordum. Önümdeki soğanlara döndüm.

Şimdi karşılıklı oturuyoruz. Neredeyse hiç konuşmadan yemeğimizi yedik. Ona her şeyin yolunda olup olmadığını sordum, ama Ben omuz silkip yolunda olduğunu söyledi. Bana söylediği tek şey, "Yorucu bir gündü" oldu, ben başımı kaldırıp daha fazlasını bekleyince de sadece, "İş yerinde" diye ekledi. Konuşma daha başlayamadan kesildi ve ona günlüğümle Dr. Nash'i anlatmaktan vazgeçtim. Yemeğimle oynarken tasalanmamaya çalıştım –kaldı ki, dedim kendime, onun da kötü günler geçirmeye hakkı var– ama endişe içimi kemiriyordu. Konuşma fırsatının elimden kaçtığını hissediyordum ve yarın sabah konuşmanın doğru olacağı inancıyla uyanıp uyanmayacağımı bilmiyordum. En sonunda artık daha fazla dayanamadım. Çatalımla bıçağımı masaya bıraktım. "Ama çocuk istemedik mi?" diye sordum.

Ben içini çekti. "Christine, bunu yapmak zorunda mıyız?"

"Özür dilerim" dedim. Bir şey diyeceksem bile ne diyeceğimi hâlâ bilmiyordum. Oluruna bırakmanın daha iyi olacağını düşünüyordum hâlâ. Ama bunu yapamayacağımı fark ettim. "Durum şu ki bugün tuhaf bir şey oldu." Sesime bir hafiflik, hissetmediğim bir neşe katmaya çalışıyordum. "Bir şey hatırladım galiba."

"Bir şey mi?"

"Evet. Aa, bilmiyorum..."

"Devam et" dedi. Öne doğru eğildi, birden konuşmaya istekli görünüyordu. "Ne hatırladın?"

Gözlerimi onun arkasındaki duvara diktim. Orada bir resim asılı, bir fotoğraf. Bir çiçeğin yaprakları, yakından çekilmiş, ama siyah beyaz, üzerlerinde hâlâ su damlaları var. Ucuz duruyor, diye düşündüm. Birilerinin evinde değil de büyük bir mağazada durması gerekirmiş gibi.

"Bir bebeğim olduğunu hatırladım."

Ben iskemlesinin arkalığına yaslandı. Gözleri büyüdü, sonra tamamen kapandı. Derin bir soluk alarak uzun bir iç çekiş halinde tekrar verdi.

"Doğru mu?" diye sordum. "Bizim bir bebeğimiz oldu mu?" Şimdi yalan söylerse, diye düşündüm, o zaman ne yaparım, bilmiyorum. Onunla tartışırım herhalde. Ona bir çırpıda, kontrolsüzce her şeyi anlatırım. Yıkıcı bir şekilde. Ama Ben yalan söylemedi. Gözlerini açıp gözlerime baktı.

"Evet" dedi. "Doğru."

Sonra bana Adam'ı anlatınca içim ferahladı. Ferahlık, ama biraz da acı. Bütün o yıllar, sonsuza dek yok olmuş. Hiç hatırlayamadığım, hiçbir zaman geri alamayacağım bütün o anlar. İçimde özlemin kıpırdadığını, büyüdüğünü hissettim, o kadar büyük ki beni içine çekip yutacak sanki. Ben bana Adam'ın doğumunu, çocukluğunu, yaşamını anlattı. Hangi okula gittiğini, orada rol aldığı İsa'nın doğumu oyununu, futbol ve atletizmde yetenekli olduğunu, sınav sonuçlarından duyduğu hayal kırıklığını. Kız arkadaşlarını. Nereden geldiği belli olmayan bir sarma sigaranın esrarlı sigara sanıldığı zamanı. Ben sorular sordum, o da cevap verdi; oğlundan söz etmekten mutlu olmuş gibi duruyordu, daha önceki ruh hali bu anılarla çözülmüştü adeta.

Ben konuşurken bir de baktım gözlerimi kapatmışım. İçimden görüntüler geçti –Adam'ın, kendimin ve Ben'in– ama bunlar anı mı, yoksa hayal mi bilemiyordum. Ben'in konuşması bitince gözlerimi açtım ve bir an önümde oturan kişinin görüntüsü, ne kadar yaşlandığı, hayallerimdeki genç babaya hiç benzemediği beni çok şaşırttı. "Ama onun hiç resmi yok" dedim. "Hiçbir yerde."

Ben rahatsız olmuş gibiydi. "Biliyorum" dedi. "Sen üzülüyorsun."

"Üzülüyor muyum?"

Ben karşılık vermedi. Uzunca bir an bana Adam'ın öldüğünü anlatacak gücü olmadığını düşündüm. Nedense bozguna uğramış gibi duruyordu. Gücü tükenmiş. Ona şu anda yaptığımdan, her gün yaptığımdan suçluluk duydum.

"Önemli değil" dedim. "Onun öldüğünü biliyorum."

Ben şaşırmış göründü. Tereddütlü. "Sen... biliyor musun?"

"Evet" dedim. Tam ona günlüğümü anlatmak, bana her şeyi daha önce açıkladığını söylemek üzereydim, ama yapmadım. Hâlâ kırılgan bir hali vardı, ortam gergindi. Bekleyebilirdim. "Sadece hissediyorum işte" dedim.

Ben başını salladı. "Mantıklı. Bunları sana daha önce anlatmıştım."

Doğruydu elbette. Anlatmıştı. Tıpkı daha önce de Adam'ın yaşamını anlatmış olduğu gibi. Yine de farkına vardım ki, biri gerçek gibi duruyordu, öteki değil. İçten içe oğlumun öldüğünü hâlâ kabul edemediğimi fark ettim.

"Tekrar anlat" dedim.

Bana savaşı, yol kenarına konmuş bombayı anlattı. Olabildiğince sakin bir şekilde dinledim. Ben cenazeden söz etti, saygı atışlarını, tabutun üzerine örtülen bayrağı anlattı. Zihnimi anılara doğru, hatta bunlar kadar zor –bunlar kadar korkunç– olanlara doğru itmeye çalıştım. Hiçbir anı gelmedi.

"Oraya gitmek istiyorum" dedim. "Mezarını görmek istiyorum."

"Chris" dedi Ben. "Emin değilim..."

Anılarım olmayınca Adam'ın öldüğüne dair kanıtları görmem gerektiğini kavradım, yoksa ölmediği umudunu sonsuza kadar taşıyacaktım. "Gitmek istiyorum" dedim. "Gitmek zorundayım."

Yine de Ben'in olmaz diyeceğini sanıyordum. Bunun iyi bir fikir olduğunu düşünmediğini, beni fazlasıyla altüst edeceğini söyleyeceğini. O zaman ne yapardım? Onu nasıl zorlayabilirdim?

Ama öyle yapmadı. "Hafta sonu gideriz" dedi. "Söz veriyorum."

Dehşetle karışık rahatlama beni hissizleştirdi.

Masayı topladık. Eviyenin başına geçip Ben'in bana verdiği bulaşıkları sıcak, deterjanlı suya daldırdım, yıkayıp kurulaması için Ben'e geri verdim, bu arada da eviyenin üstündeki pencereye yansıyan aksimi görmezden geliyordum. Adam'ın cenazesini düşünmeye zorladım kendimi, havanın kapalı olduğu bir günde otların üzerinde, bir toprak yığınının yanında, yerdeki çukurun üzerinde asılı duran bir tabuta baktığımı hayal ettim. Saygı atışlarını, biz –ailesi, arkadaşları– sessizce hıçkırırken çalan borazanı zihnimde canlandırmaya çalıştım.

Ama yapamadım. Çok uzun zaman önce değildi, buna rağmen hiçbir şey hatırlayamadım. Neler hissettiğimi hayal etmeye çalıştım. O sabah anne olduğumu bile bilmeden uyanmıştım, Ben önce beni bir oğlum olduğuma, sonra da hemen ɔ öğleden sonra onu gömmeye gideceğimize ikna etmek zorunda kalmıştı. Dehşet değil, ama hissizlik, kuşku canlanıyor zihnimde. Gerçekdışılık. Bir zihin ne kadarını alabilir ki, elbette hiçbir zihin bununla baş edemez, benimki hiç edemez. Kendimi bana ne giyeceğim söylenirken, evden, bekleyen bir otomobile götürülürken, arka koltuğa oturtulurken hayal ettim. Belki de yolda aslında kimin cenazesine gittiğimizi merak etmişimdir. İhtimal ki kendi cenazem gibi gelmiştir.

Ben'in camdaki aksine baktım. Kendi ıstırabı doruk noktasındayken bütün bunlarla boğuşmak zorunda kalmıştı. Beni cenazeye götürmemiş olsaydı hepimiz için daha iyi olabilirdi. Ürpererek gerçekten de böyle mi yaptı acaba, diye düşündüm.

Ona Dr. Nash'i anlatayım mı anlatmayayım mı, hâlâ bilmiyordum. Şimdi yine yorgun görünüyordu, neredeyse dep-

resif. Sıkça iç çekiyor, ancak bakışlarını yakalayıp ona gülümsediğimde gülümsüyordu. Belki daha sonra, diye düşündüm, gerçi daha uygun bir zaman olur mu, bilmiyordum ya. Yaptığım ya da yapmadığım bir şey yüzünden, bu ruh haline benim yol açtığımı hissetmeden edemiyordum. Bu adama ne kadar değer verdiğimi fark ettim. Onu sevip sevmediğimi bilmiyordum –hâlâ da bilmiyorum– ama bunun nedeni, sevginin ne olduğunu tam olarak bilmemem. Onunla ilgili puslu, titrek anılarıma rağmen Adam'a karşı sevgi, onu koruma içgüdüsü, ona her şeyi verme isteği, benim bir parçam olduğu ve onsuz yarım olacağım duygusunu hissediyorum. Annem konusunda da öyle, zihnimde onu gördüğüm zaman farklı bir sevgi duyuyorum. Şerhleri ve çekinceleri olan daha karmaşık bir bağ. Tam olarak anlayabildiğim bir şey değil. Ama ya Ben? Onu çekici buluyorum. Ona güveniyorum –bana söylediği yalanlara karşın içten içe benim iyiliğimi gözettiğini biliyorum– ama onu yalnızca birkaç saattir tanıdığımı ancak şöyle böyle biliyorken onu sevdiğimi söyleyebilir miyim?

Bilemiyorum. Ama onun mutlu olmasını istiyordum ve bir anlamda onu mutlu edecek kişi olmak istediğimi de kavrıyordum. Daha fazla çaba harcamam gerektiğine karar verdim. Denetimi elime almalıyım. Bu günlük, yalnızca benimkini değil, ikimizin yaşamını da güzelleştirecek bir araç olabilirdi.

Olay yaşandığı sırada, ona nasıl olduğunu sormak üzereydim. Ben iyice tutmadan önce tabağı bırakmış olmalıyım; tabak yere yuvarlandı –Ben'in *Kahretsin!* mırıltısı eşliğinde– ve yüzlerce küçük parçaya ayrıldı. "Özür dilerim!" dedim, ama Ben bana bakmadı. Yere çöktü, çökerken de kısık sesle küfrediyordu. "Ben yaparım" dedim, ama Ben bunu duymazlıktan gelerek büyük parçaları sert hareketlerle almaya, sağ elinde toplamaya başladı.

"Özür dilerim" dedim tekrar. "Ne kadar da sakarım!"

Ne bekliyordum bilmiyorum. Herhalde affedilme ya da önemli olmadığının söylenmesi. Ama tam tersine Ben, "Lanet olsun!" dedi. Tabağın geri kalanını yere bırakıp sol elinin başparmağını emmeye başladı. Karoların üzerine kan damlaları düştü.

"Bir şeyin yok ya?" diye sordum.

Ben başını kaldırıp bana baktı. "Evet, evet. Elimi kestim, hepsi bu. Aptal içine sıçtığımın..."

"Dur bir bakayım."

"Bir şey yok" deyip ayağa kalktı.

"Dur bir bakayım" dedim yeniden. Elini tutmak için uzandım. "Bir sargı bezi getireyim. Ya da yara bandı. Nerede?.."

Ben elimi sertçe iterek, "Tanrı aşkına!" dedi. "Bırak gitsin! Tamam mı?"

Öylece kalakaldım. Kesiğin derin olduğunu görüyordum; kenarında kan toplanmıştı ve ince bir çizgi halinde bileğinden akıyordu. Ne diyeceğimi, ne yapacağımı bilemiyordum. Ben aslında tam olarak bağırmamıştı, ama kızgınlığını gizlemeye de çalışmamıştı. Birbirimize baktık: ince bir çizginin üzerinde, bir tartışmanın eşiğinde, ikimiz de ötekinin konuşmasını bekleyerek, ikimiz de ne olduğundan, bu anın ne kadar önem taşıdığından emin olamadan.

Daha fazla dayanamadım. Biraz gücüme gitse de, "Özür dilerim" dedim.

Ben'in yüzü yumuşadı. "Önemli değil. Ben de özür dilerim." Duraksadı. "Gerginim sanırım. Çok yorucu bir gün oldu."

Kâğıt havlu alıp ona uzattım. "Üstünü başını temizlemelisin."

Havluyu aldı. Bileğindeki ve parmaklarındaki kana havluyla bastırırken, "Teşekkürler" dedi. "Üst kata çıkacağım. Duş yapmaya." Öne eğilip beni öptü. "Tamam mı?"

Dönüp mutfaktan çıktı.

Banyo kapısının kapandığını, musluğun açıldığını duy-

dum. Yan tarafımdaki ısıtıcı harekete geçti. Tabağın geri kalan parçalarını toplayıp çöp kutusuna atarken önce kâğıda sardım, sonra daha küçük parçaları süpürdüm, en sonunda da kanları sildim. İşim bitince de oturma odasına geçtim.

Kapaklı telefonum çantamın içinde olduğu için boğuk bir sesle çalıyordu. Çantadan çıkardım. Arayan Dr. Nash'ti.

Televizyon hâlâ açıktı. Üst katta Ben odadan odaya geçerken döşemenin gıcırdadığını duyabiliyordum. Onun beni duymasını, sahip olduğumu bilmediği bir telefonda konuştuğumu duymasını istemiyordum. Fısıltıyla, "Alo" dedim.

"Christine, sen misin?" sesi geldi telefonda. "Ben, Ed. Dr. Nash. Konuşabilecek durumda mısın?"

Bu öğleden sonra sesi sakin, adeta dalgın çıkarken, şimdi telaşlıydı. Korkmaya başladım.

Sesimi daha da alçaltarak, "Evet" dedim. "Ne var?"

"Dinle" dedi doktor. "Ben'le konuştun mu?"

"Evet" dedim. "Konuştum sayılır. Neden? Bir şey mi var?"

"Ona günlüğünü anlattın mı? Beni? Onu Waring House'a çağırdın mı?"

"Hayır" dedim. "Çağırmak üzereydim. Ben üst katta, ben de... Bir şey mi var?"

"Kusura bakma" dedi. "Herhalde kaygılanacak bir şey yoktur. Yalnız, Waring House'dan biri biraz önce beni aradı. Bu sabah sana sözünü ettiğim kadın. Nicole, hatırladın mı? Bana bir telefon numarası vermek istiyordu. Dedi ki, anlaşılan arkadaşın Claire orayı aramış, seninle konuşmak istiyormuş. Kendi numarasını bırakmış."

Gerildim. Sifon sesini ve suyun lavaboda aktığını duydum. "Anlamıyorum" dedim. "Yeni mi aramış?"

"Hayır" dedi Dr. Nash. "Anladığım kadarıyla sen oradan çıkıp Ben'in yanına taşındıktan birkaç hafta sonra aramış. Seni orada bulamayınca Ben'in numarasını almış, ama, şey,

sonra tekrar aramış ve sana ulaşamadığını söylemiş. Evinin adresini vermelerini istemiş. Bunu yapmamışlar elbette, ama sen ya da Ben ararsa diye kendi telefonunu bırakabileceğini söylemişler. Bu sabah yaptığımız telefon görüşmesinden sonra Nicole dosyanda bir not bulmuş ve numarayı bana vermek için aradı."

Anlayamıyordum. "Ama neden postayla bana haber vermemişler? Ya da Ben'e?"

"Eee, Nicole bunu yaptıklarını söyledi. Ama ikinizden de bir daha haber almamışlar." Bir an duraksadı. "Ben sana Claire'in telefonunu vermedi mi?"

"Hayır" dedim. "Yok. Yıllardır görüşmediğimizi söyledi. Claire, biz evlendikten kısa süre sonra taşınmış. Yeni Zelanda'ya."

Dr. Nash, "Tamam" dedikten sonra, "Christine. Bunu bana daha önce de söylemiştin, ama... şey... uluslararası bir numara değil bu."

Nedenini söyleyemezdim, ama dalgalar halinde yükselen bir ürpertiye kapıldım.

"Demek tekrar buraya döndü."

"Nicole, sen Waring House'da olduğun sürece Claire'in ziyaretine geldiğini söyledi. Neredeyse Ben kadar sık geliyormuş. Nicole onun taşındığıyla ilgili bir şey duymamış. Ne Yeni Zelanda'ya ne başka bir yere."

Sanki her şey birden harekete geçmişti, yetişemeyeceğim kadar hızlı hareket ediyorlardı. Üst katta Ben'in çıkardığı sesleri duyabiliyordum. Sıcak su artık akmıyordu, ısıtıcı sessizleşmişti. Bunun yine de mantıklı bir açıklaması olmalı, diye düşündüm. Olmak zorunda. Yapmam gereken tek şey, yetişmek için her şeyi yavaşlatmak, ne olduğunu iyice düşünmekti. Dr. Nash'in susmasını, söylediği şeyleri geri almasını istedim, ama bunu yapmadı.

Doktor, "Bir şey daha var" dedi. "Özür dilerim Christine,

ama Nicole bana senin nasıl olduğunu sordu, ben de ona anlattım. Ben'in yanına geri döndüğüne şaşırdığını söyledi. Nedenini sordum."

"Tamam" dediğimi işittim. "Devam edin."

"Özür dilerim, Christine, ama beni dinle. Nicole, Ben'le ikinizin boşandığınızı söyledi."

Oda yan yattı. Sağlam durmak istermişçesine iskemlenin kolunu sıkıca kavradım. Anlayamıyordum. Televizyonda sarışın bir kadın yaşlıca bir adama ondan nefret ettiğini haykırıyordu. Ben de haykırmak istedim.

"Ne?" dedim.

"Nicole, Ben'le senin ayrıldığınızı söyledi. Ben seni terk etmiş. Waring Housa'a nakledildikten birkaç yıl sonra."

"Ayrılmak mı?" dedim. Sanki oda geri çekiliyormuş, küçülüp yok oluyormuş gibi geldi. Ortadan kayboluyormuş gibi. "Emin misiniz?"

"Evet. Anlaşılan öyle. Nicole böyle söyledi. Claire ile ilgili bir şey olabileceğini hissettiğini söyledi. Başka bir şey demedi."

"Claire ile ilgili mi?" diye sordum.

Dr. Nash, "Evet" dedi. Kendi allak bulaklığım esnasında bile doktorun bu konuşmada ne kadar zorlandığını, sesindeki tereddüdü, yavaşça seçenekleri gözden geçirip bunları en iyi şekilde nasıl söyleyeceğine karar verdiğini duyabiliyordum. "Ben'in neden sana her şeyi anlatmadığını bilmiyorum" dedi. "Eminim doğruyu yaptığını, seni koruduğunu düşünüyordur. Ama şimdi? Bilmiyorum. Claire'in hâlâ buralarda oturduğunu sana söylememesi. Boşanmanızdan söz etmemesi. Bilmiyorum. Bana doğru gelmiyor ama kendince nedenleri olabilir." Ben bir şey söylemeyince Dr. Nash konuşmaya devam etti. "Belki de Claire ile konuşmalısın, diye düşündüm. Belki o bazı sorulara cevap verebilir. Hatta Ben'le de konuşabilir. Bilmiyorum." Bir duraksama daha. "Christine. Yanında ka-

lem var mı? Telefon numarasını istiyor musun?"

Zorlukla yutkundum. "Evet" dedim. "Evet, lütfen."

Sehpanın üzerindeki gazetenin köşesine ve onun yanında duran tükenmez kaleme uzanıp Dr. Nash'in bana verdiği numarayı yazdım. Banyo kapısındaki sürgünün açıldığını duydum. Ben koridora çıkıyordu.

Dr. Nash, "Christine" dedi. "Yarın seni ararım. Ben'e bir şey söyleme. Neler olup bittiğini tam olarak anlayana kadar söyleme. Tamam mı?"

Olur dediğimi ve onunla vedalaştığımı işittim. Dr. Nash bana uyumadan önce bunları günlüğüme yazmayı unutmamamı söyledi. Telefon numarasının yanına *Claire* yazarken hâlâ ne yapacağımı bilmiyordum. Kâğıdı koparıp çantama koydum.

Ben aşağıya indiğinde bir şey söylemedim, karşımdaki kanepeye oturduğunda da bir şey söylemedim. Gözlerimi televizyona diktim. Vahşi hayatla ilgili bir belgesel. Okyanus sakinleri. Uzaktan kumandalı bir denizaltı aygıtı, titrek sarsıntılarla bir sualtı çukurunu keşfediyor. Daha önce ışık nedir bilmemiş yerlere iki lamba tutuluyor. Derinlerdeki hayaletler.

Ona Claire ile hâlâ temasımın olup olmadığını sormak istedim, ama bir yalan daha duymak istemiyordum. Loş ışıkta dev bir mürekkepbalığı hiç kıpırtısız, hafif akıntıya kapılmış duruyordu. Bir dış ses, bu yaratık daha önce hiç filme çekilememişti, dedi, elektronik müzik eşliğinde.

Ben, "İyi misin?" diye sordu. Gözlerimi ekrandan ayırmadan başımı evet anlamına salladım. Ben ayağa kalktı.

"Yapacak işlerim var" dedi. "Üst katta. Yatakta görüşürüz."

O zaman ona baktım. Kim olduğunu bilmiyordum.

"Evet" dedim. "Daha sonra görüşürüz."

21 Kasım Çarşamba

Tüm sabahı bu günlüğü okuyarak geçirdim. Yine de hepsini okuyamadım. Bazı sayfaların şöyle bir üstünden geçtim, ötekileri tekrar tekrar okurken onlara inanmaya çalıştım, beynime kazımaya çalıştım. Şimdi de yatak odasında pencerenin pervazına oturmuş yeni şeyler yazıyorum.

Kucağımda telefon duruyor. Claire'in numarasını çevirmek neden bu kadar zor geliyor? Nöral dürtüler, kasılmalar. Gereken yalnızca bunlar. Karmaşık bir şey değil. Zor bir şey değil. Yine de kâğıtla kalemi almak bu konuda yazmak çok daha kolay geliyor.

Bu sabah mutfağa gittim. Yaşamım bataklık üzerine inşa edilmiş diye düşündüm. Günbegün kayıyor. Bildiğimi sandığım şeyler yanlış çıkıyor, yaşamımla ilgili emin olduğum olgular yıllar öncesine ait, tıpkı benim gibi. Okuduğum tüm geçmişim, kurgu roman gibi. Dr. Nash, Ben. Adam, şimdi de Claire. Mevcutlar, ama karanlıktaki gölgeler gibi. Yabancılar gibi, bir bağlanıp bir koparak yaşamıma girip çıkıyorlar. Ele geçmez, uçucu. Hayaletler gibi.

Yalnızca onlar da değil. Her şey. Her şey uydurulmuş. Hiç yoktan sihirle yaratılmış. Sağlam bir zemine, gerçek bir şeye, ben uyurken yok olmayacak bir şeye umutsuzca sarılmak istiyorum. Kendimi bir yere sabitlemeye ihtiyacım var.

Çöp kutusunun kapağını açtım. İçinden bir sıcaklık yükseldi –bozulma ve çürümenin ısısı– ve belli belirsiz kokuyordu. Çürüyen yiyeceğin tatlı, iç bulandırıcı kokusu. Bulmaca kısmı çözülmüş bir gazete, onu yavaşça ıslatan bir çay poşeti gördüm. Derin bir nefes alıp yere diz çöktüm.

Gazetenin içinde porselen parçaları, yemek kırıntıları, incecik, beyaz toz, onun altında sıkıca düğümlenmiş bir çöp torbası vardı. Aklıma kirli bebek bezleri getirerek torbayı dışarıya çıkardım, gerekirse sonra parçalayıp açmaya karar verdim. Torbamn altında patates kabukları ve ketçap akıtan, neredeyse boş bir plastik şişe vardı. İkisini de bir kenara çektim.

Yumurta kabukları –dört ya da beş tane– ve kâğıt gibi olmuş bir avuç soğan kabuğu. Çekirdekleri alınmış kırmızıbiberden geriye kalanlar, yarı çürümüş büyük bir mantar.

Gördüklerimden tatmin olmuş şekilde çöpleri tekrar kutuya koyup kapağını kapattım. Doğruydu. Dün gece omlet yemiştik. Bir tabak kırılmıştı. Buzdolabına baktım. Köpük kabın içinde donmuş iki domuz pirzolası vardı. Koridorda Ben'in terlikleri merdivenin dibinde duruyordu. Her şey günlüğümde açıkladığım yerdeydi. Bunları uydurmamıştım. Hepsi doğruydu.

Bu da telefon numarasının Claire'e ait olduğu anlamına geliyordu. Dr. Nash beni gerçekten de aramıştı. Ben'le boşanmıştık.

Dr. Nash'i şimdi aramak istiyorum. Ona ne yapacağımı sormak, daha doğrusu bunu benim adıma onun yapmasım rica etmek istiyorum. Ama kendi yaşamımda daha ne kadar misafir konumunda kalacağım? Pasif olacağım? İpleri ele almam gerek. Dr. Nash'i –ona anlattıklarımdan sonra– bir daha asla göremeyebilirim diye geçti aklımdan ama bu düşüncenin kök salmasına izin vermedim. Her şekilde Claire ile bizzat konuşmam gerek.

Ama ne diyeceğim? Konuşacak o kadar çok şey var gibi ge-

liyor ki, bir yandan da çok az. Uzun bir geçmişimiz var, ama ben hiçbir şey bilmiyorum.

Dr. Nash'in Ben'le ayrılmamızın nedeni hakkında söylediklerini düşündüm. *Claire ile ilgili bir şey.*

Mantıklı aslında. Yıllarca önce, ona en çok ihtiyacım varken, ancak onu hiç anlayamayacak haldeyken kocam beni boşamış; şimdi tekrar bir araya gelmişiz ve en iyi arkadaşımın tüm bunlar olmadan önce dünyanın bir ucuna taşındığını söylüyor.

Bu yüzden mi Claire'i arayamıyorum? Hayal edebileceğimden de fazlasını sakladığı ihtimalinden korktuğum için mi? Bu yüzden mi Ben daha fazla şey hatırlamam konusunda pek isteksiz? Tedavi girişimlerinin yararsız olduğunu öne sürmesi de mi bu yüzden, anıları birbirine bağlayıp neler olduğunu asla anlamayayım diye mi?

Ben'in bunu yapacağını düşünemiyorum. Kimse yapmaz. Saçma bir şey. Dr. Nash'in hastanede geçirdiğim süreyle ilgili anlattıklarını düşünüyorum. *Doktorların sana karşı komplo kurduklarını iddia ediyordun* demişti. *Paranoya belirtileri gösteriyordun.*

Acaba şimdi de mi aynı şeyi yapıyorum?

Aniden bir anı doludizgin aklıma geliyor. Beni tepetakla edecek gibi geçmişimin boşluğundan yükselerek adeta şiddetle zihnime düşüyor, ama sonra neredeyse aynı hızla çekip gidiyor. Claire ile ben, başka bir parti. "Chris" diyor Claire. "O kadar sinir bozucu ki! Bence ne yanlış biliyor musun? Herkes kafasını kahrolası sekse öyle takmış ki. Ama sonuçta hayvanların çiftleşmesi bu yani. Ne kadar etrafında dönüp dolaşıp başka bir şeymiş gibi yapsak da öyle. Bundan başka bir şey değil."

Ben kendi cehennemime saplanıp kalmışken Claire ile Ben'in huzuru birbirlerinde aramış olmaları mümkün mü?

Aşağı baktım. Telefon kucağımda öylece duruyor. Her sabah evden çıktıktan sonra Ben'in nereye gittiği ya da işten dönerken nereye uğrayabileceği konusunda hiçbir fikrim yok. Her yer olabilir. Kuşku üzerine kuşku inşa etme, olguları birbirine bağlama fırsatım yok. Bir gün Claire ile Ben'i yatakta yakalasaydım bile, ertesi gün ne gördüğümü unutacaktım. En rahat aldatılacak insan benim. Belki de onları beraber yakaladım ve yakaladığımı unuttum.

Böyle düşünüyorum, ama nedense aynı zamanda düşünmüyorum da. Ben'e güveniyorum ve güvenmiyorum. Aynı anda iki zıt bakış açısına sahip olmak, ikisi arasında gidip gelmek pekâlâ mümkün.

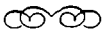
Ama Ben neden yalan söylesin? *Doğru olanı yaptığını sanıyor.* Bunu kendime söyleyip duruyordum. *Seni koruyor. Bilmen gerekmeyen şeylerden uzak tutuyor seni.*

Numarayı çevirdim elbette. Bunu yapmamam mümkün değildi. Telefon bir süre çaldı, sonra bir klik sesi, ardından da bir ses. "Merhaba" dedi ses. "Lütfen mesaj bırakın."

Sesi hemen tanıdım. Claire'in sesiydi. Başkasıyla karıştırılamaz bir ses.

Ona bir mesaj bıraktım. *Lütfen beni ara,* dedim. *Ben Christine.*

Alt kata indim. Yapabileceğim her şeyi yapmıştım.

Bekledim. Bir saat, sonra iki saat geçti. Bu zamanı günlüğüme yazarak geçirdim ve Claire hâlâ aramayınca bir sandviç yapıp oturma odasında yedim. Mutfaktayken –tezgâhı silerken, kırıntıları avucuma toplayıp eviyeye boşaltmaya hazırlanırken– kapı zili çaldı. Zil sesi beni irkiltti. Süngeri tezgâha koyup ellerimi fırının kolunda asılı duran havluya kuruladım ve kimin geldiğine bakmaya gittim.

Buzlu camdan bir erkeğin karaltısını görebiliyordum. Üniformalı değildi, takım elbiseli, kravatlı gibi duruyordu tam tersine. Onun hâlâ işte olduğunu kavramadan önce *Ben mi?* diye düşündüm. Kapıyı açtım.

Dr. Nash'ti. Kısmen ondan başka kimse olamayacağı için, ama kısmen de –bu sabah onun hakkında yazdıklarımı okumama rağmen onu hayalimde canlandıramasam ve kim olduğu açıklandığında dahi kocam bana yabancı kalsa bile– onu tanıdığım için bunu biliyordum. Saçları kısa, düzgün taranmış, ortadan ayrılmıştı, kravatı gevşek ve kayıktı, ceketinin altında ona uymayan bir kazak vardı.

Yüzümdeki şaşkınlık ifadesini görmüş olmalı. "Christine" dedi.

"Evet" dedim. "Evet." Kapıyı ancak birazcık araladım.

"Benim. Ed. Ed Nash. Dr. Nash."

"Biliyorum" dedim. "Ben..."

"Günlüğünü okudun mu?"

"Evet, ama..."

"Sen iyi misin?"

"Evet" dedim. "İyiyim."

Dr. Nash sesini alçalttı. "Ben evde mi?"

"Yok. Yok, evde değil. Sadece, şey. Sizi beklemiyordum. Bugün bir randevumuz mu vardı?"

Dr. Nash bir an duraksadı, saniyenin onda biri kadar ancak, ama konuşmamızın seyrini bozacak kadar uzun. Randevumuz yoktu, bunu biliyordum. Ya da hiç değilse ben yazmamıştım.

"Evet" dedi. "Defterine kaydetmedin mi?"

Etmemiştim, ama bir şey söylemedim. Hâlâ benim olarak düşünemediğim evin girişinde birbirimize bakarak durduk. En sonunda Dr. Nash konuştu. "İçeriye girebilir miyim?"

Başta cevap vermedim. Onu içeriye davet etmek istediğimden emin değildim. Nedense yanlış geliyordu. Bir ihanet.

Ama neye ihanet? Ben'in güvenine mi? Bunun artık benim için ne kadar önem taşıdığını bilmiyordum. Yalanlarından sonra değil. Sabahımın büyük kısmını okumakla geçirdiğim yalanlarından sonra.

"Evet" dedim. Kapıyı açtım. Dr. Nash içeriye girerken başını salladı, bunu yaparken de sağına soluna baktı. Kabanını aldım ve portmantoda benim olduğunu tahmin ettiğim bir yağmurluğun yanına astım. Oturma odasını göstererek, "Buradan" dedim, Dr. Nash içeriye geçti.

İkimize kahve yaptım, onun kahvesini verdim, kendiminkini alıp karşısına oturdum. Dr. Nash konuşmadı, kahvemden yavaş bir yudum alıp o da aynısını yaparken bekledim. En sonunda doktor kupasını aramızdaki sehpaya bıraktı.

"Buraya gelmemi istediğini hatırlamıyor musun?" diye sordu.

"Hayır" dedim. "Ne zaman?"

Söyleyince içim buz kesti. "Bu sabah. Günlüğünü nerede bulacağını söylemek için telefon açtığım zaman."

Bu sabah beni aradığını hiç mi hiç hatırlayamıyordum ve Dr. Nash gittikten sonra bile halen hatırlayamıyorum.

Yazdığım başka şeyleri düşündüm. *Sipariş verdiğimi hatırlayamadığım bir tabak kavun. İstemediğim bir kurabiye.*

"Hatırlamıyorum" dedim. İçimde panik yükselmeye başladı.

Dr. Nash'in yüzünden kaygı ifadesi geçti. "Bugün hiç uyudun mu? Biraz kestirmekten daha uzun süre?"

"Yok" dedim, "hayır. Hiç uyumadım. Hatırlayamıyorum sadece. Ne zamandı? Ne zaman?"

Doktor, "Christine" dedi. "Sakinleş. Muhtemelen bir sorun yoktur."

"Ama ya eğer... Ben eğer..."

"Christine, lütfen. Bir şey demek değil bu. Unuttun sadece, hepsi bu. Herkes ara sıra bazı şeyleri unutur."

"Ama tüm konuşmaları mı? Ancak birkaç saat önce olmuş olmalı!"

Dr. Nash, "Evet" dedi. Beni rahatlatmaya çalışarak sakince konuşuyordu, ama oturduğu yerden kıpırdamadı. "Ama son zamanlarda çok şey yaşadın. Hafızan her zaman değişkenlik gösterdi. Bir şeyi unutmak kötüye gittiğin, bir daha ilerleme kaydetmeyeceğin anlamına gelmez. Tamam mı?" Ona inanmaya çalışarak, umutsuzca inanmaya çalışarak başımı salladım. "Claire ile konuşmak istediğin, ama yapabileceğinden emin olamadığın için buraya gelmemi istedin. Ayrıca..." derin bir soluk aldı, "senin adına Ben'le konuşmamı da istiyordun."

"Bunu mu istedim?"

"Evet. Kendin yapamayacağını düşündüğünü söyledin."

Yazdığım her şeyi aklımdan geçirerek ona baktım. Ona inanmadığımın farkına vardım. Günlüğümü kendim bulmuş olmalıyım. Bugün buraya gelmesini istememiştim. Ben'le konuşmasını istememiştim. Neden isteyeyim ki, Ben'e hiçbir şey söylememeye karar vermişken hem de? Claire'e kendim telefon edip mesaj bırakmışken, doktorun onunla konuşmama yardımcı olması için buraya gelmesini neden söyleyeyim ki?

Yalan söylüyor, diye düşündüm. Buraya gelmesi için acaba başka hangi sebepler vardı? Bana söylemek istemeyebileceği ne gibi sebepler?

Hafızam yok, ama aptal da değilim. "Tam olarak neden buradasınız?" diye sordum. Dr. Nash iskemlesinde kıpırdandı. Herhalde yaşadığım yeri görmek istediği için yalnızca. Ya da muhtemelen, ben Ben'le konuşmadan önce beni bir kez daha görmek için. "Ben'e ikimizi anlattıktan sonra sizi görmeme izin vermeyeceğinden mi endişeleniyorsunuz?"

Doktor, "Hayır" dedi. "Hiç de değil. Gelmemi istediğin için geldim. Ayrıca Ben'e benimle görüştüğünü anlatmamaya karar vermiştin. Claire'le konuşana kadar anlatmayacaktın. Hatırladın mı?"

Başımı hayır anlamında salladım. Bir an hatırlamadım. Neden söz ettiğini bilmiyordum.

"Claire kocamla düzüşüyor" dedim.

Dr. Nash şok geçiriyordu sanki. "Christine" dedi. "Ben..."

"Ben bana aptal muamelesi yapıyor" dedim. "Her konuda bana yalan söylüyor. Eee, ben de aptal değilim."

"Bundan hiç şüphem yok" dedi doktor. "Neden?.."

"Yıllardır düzüşüyorlar" dedim. "Bu her şeyi açıklıyor. Neden bana Claire'in başka yere taşındığını söylediğini, sözde en iyi arkadaşım olmasına rağmen onu neden görmediğimi."

Dr. Nash, "Christine" dedi. "Doğru düzgün düşünemiyorsun." Gelip kanepede yanıma oturdu. "Ben seni seviyor. Ben onunla konuştum, hatırlasana. Bir yıl kadar önce. Sana söylememiş olabilirim. Seninle görüşmeme izin vermesi için onu ikna etmek istiyordum. Sana tam anlamıyla sadıktı. Tamamen. Bir kere seni kaybettiğini ve bir daha kaybetmek istemediğini söyledi bana. Seni ne zaman tedavi etmeye çalışsalar acı çektiğini gördüğünü ve artık seni acılı görmek istemediğini. Ben seni seviyor. Bu çok açık. Seni korumaya çalışıyor. Gerçeklerden korumaya çalışıyor."

Bu sabah okuduklarımı düşündüm. Boşanmayı. "Ama beni terk etti. Onunla olmak için."

Doktor, "Christine" dedi. "Doğru düşünmüyorsun. Bu doğru olsaydı, Ben seni neden eve getirsin? Tekrar buraya getirsin? Seni Waring House'da bırakır, olur biterdi. Ama öyle yapmadı. Sana bakıyor. Her gün."

Çöktüğümü, iki büklüm olduğumu hissettim. Sanki söylediklerini hem anlıyor, hem de anlamıyordum. Vücudunun yaydığı sıcaklığı hissettim, gözlerindeki sevecenliği gördüm. Ben ona bakarken Dr. Nash de gülümsüyordu. Giderek büyüdü adeta, ta ki görebildiğim tek şey vücudu, işitebildiğim tek şey soluk alıp verişi olana kadar. Konuştu, ama ben dediklerini duymadım. Tek bir kelime duydum sadece. *Sevgi.*

Bunu yapmaya niyetlenmemiştim. Planlamamıştım. Aniden oldu, yaşamım sıkışmış bir kapağın en sonunda basınca boyun eğmesi gibi yerinden oynadı. Bir anda hissedebildiğim tek şey dudakları üzerindeki dudaklarım, boynundaki kollarım oldu. Saçları ıslaktı ve nedenini ne anlıyor ne de umursuyordum. Konuşmak, neler hissettiğimi ona anlatmak istiyordum, ama yapmadım, çünkü bunu yapmak demek, onu öpmekten vazgeçmek, sonsuza dek sürmesini istediğim bu anı sona erdirmek demekti. Kendimi en sonunda bir kadın gibi hissediyordum. Denetimi ele almış bir kadın. Muhtemelen bunu yapmışsam da kocamdan başka birini öptüğümü hatırlamadığımı, bu konuda bir şey yazmadığımı fark ettim; belki de bu ilkti.

Ne kadar sürdü bilmiyorum. Nasıl olduğunu, orada, onun yanında küçücük kalmış, yok olabileceğimi hissedeceğim kadar küçülmüş halde otururken nasıl olup da onu öpmeye başladığımı bilmiyorum. Bunu başlatmaya niyetlendiğimi hatırlamıyorum, gerçi istediğimi hatırlamadığım anlamına gelmiyor. Başladığını hatırlamıyorum. Bir durumdan ötekine, arada hiçbir şey olmadan, bilinçli düşünce için bir fırsat olmadan, karar olmadan geçtiğimi hatırlıyorum yalnızca.

Dr. Nash beni kaba bir tavırla itmedi. Nazikti. Hiç değilse benim için bunu yaptı. Ne yaptığımı *zannettiğimi* ya da ne yaptığımı sorarak beni rencide etmedi. Önce dudaklarını benimkilerden uzaklaştırdı yalnızca, sonra da omuzlarına uzanmış ellerimi. Ardından yumuşak bir sesle, "Hayır" dedi.

Şaşkına dönmüştüm. Yaptığım şeyden mi yoksa doktorun tepkisinden dolayı mı bilmiyordum. Bir an için başka bir yerde olduğumu ve yeni bir Christine'in gelip beni tümüyle kontrolü altına aldığını, sonra uçup gittiğini hissettim yalnızca. Ama korkmuyordum. Hayal kırıklığına da uğramamıştım. Memnundum. Bu yeni Christine sayesinde bir şeyler olduğuna memnundum.

Dr. Nash bana baktı. "Özür dilerim" dedi, ama ne hissettiğini anlayamadım. Öfke mi? Acıma mı? Pişmanlık mı? Bunların herhangi biri pekâlâ mümkündü. Belki de gördüğüm ifade bu üçünün bir karışımıydı. Doktor hâlâ ellerimi tutuyordu, onları tekrar kucağıma koyduktan sonra bıraktı. "Özür dilerim, Christine" dedi yeniden.

Ne diyeceğimi bilemiyordum. Ne yapacağımı. Suskun kaldım, ben de özür dilemek üzereydim ki, "Ed. Seni seviyorum" dedim.

Dr. Nash gözlerini kapatıp yutkundu. "Christine" diye başladı söze. "Ben..."

"Lütfen" dedim. "Yapma. Senin de hissetmediğini söyleme bana." Doktor kaşlarını çattı. "Beni sevdiğini biliyorum."

"Christine" dedi. "Lütfen, sen... sen..."

"Ne?" diye sordum. "Deli miyim?"

Doktor dosdoğru yüzüme baktı. "Hayır. Kafan karışık. Kafan allak bullak."

Güldüm. "Allak bullak mı?"

"Evet" dedi. "Beni sevmiyorsun. Konfabulasyon üzerine konuştuğumuzu hatırlıyor musun? Çok yaygındır, böyle..."

"Ha" dedim. "Biliyorum. Hatırlıyorum. Hafızası olmayan insanlarda. Böyle olduğunu mu sanıyorsun?"

"Mümkün. Çok mümkün."

O zaman ondan nefret ettim. Her şeyi bildiğini sanıyordu, beni benden daha iyi tanıdığını sanıyordu. Oysa bildiği tek şey, içinde bulunduğum durumdu.

"Ben aptal değilim" dedim.

"Biliyorum. Bunu biliyorum, Christine. Aptal olduğunu düşünmüyorum. Yalnızca bence..."

"Beni sevmelisin."

Dr. Nash içini çekti. Artık onu rahatsız ediyordum. Sabrını sınıyordum.

"Yoksa neden buraya gelip duruyorsun, beni Londra'da

oradan buraya taşıyorsun? Bunu bütün hastaların için yapıyor musun?"

"Evet" diye başladı, sonra "Aslında hayır. Pek öyle değil" dedi.

"O zaman neden?"

"Sana yardım etmeye çalışıyorum."

"Hepsi bu mu?"

Durdu sonra "Aslında hayır. Bir makale de yazıyorum. Akademik bir makale."

"Beni konu alan bir makale mi?"

"Öyle sayılır" dedi.

Söylediklerini zihnimden kovmaya çalıştım. "Ama Ben'le ayrıldığımızı söylemedin bana. Neden? Neden bunu söylemedin?"

"Bilmiyordum!" dedi. "Başka bir nedeni yok. Dosyanda yazmıyordu, Ben de bana söylemedi. Bilmiyordum!" Suskun kaldım. Dr. Nash ellerimi tekrar tutmak istermiş gibi kıpırdandı, sonra durup bunun yerine alnını kaşıdı. "Söylerdim. Bilseydim."

"Söyler miydin?" diye sordum. "Adam'ı söylediğin gibi mi?"

Doktor incinmiş göründü. "Christine, lütfen."

"Neden onu benden sakladın?" dedim. "Sen de Ben kadar kötüsün!"

"Tanrı aşkına Christine" dedi. "Bu konuyu aştık. En iyisi olduğunu düşündüğüm şeyi yaptım. Ben sana Adam'ı anlatmıyordu. Ben de sana söyleyemezdim. Doğru olmazdı. Etik olmazdı."

Güldüm. Sahte, alaylı bir gülüş. "Etik mi? Adam'ı benden saklamanın neresi etik?"

"Sana Adam'ı anlatıp anlatmamaya karar vermek Ben'e kalmış. Bana değil. Ama bir günlük tutmanı önermeye karar verdim. Böylece öğrendiklerini yazabilirdin. En iyi şeyin bu olduğunu düşündüm."

"Ya saldırıya ne demeli? Bir otomobilin bana vurup kaçtı-

ğını düşünmemi gayet mutlulukla kabul ettin!"

"Christine, hayır. Hayır, etmedim. Bunu sana Ben söyledi. Sana ne anlattığını bilmiyordum. Nasıl bilebilirdim ki?"

Zihnimde gördüklerimi düşündüm. Portakal kokulu banyoları ve boğazımdaki elleri. Soluk alamadığım duygusunu. Yüzünü hiç görmediğim adamı. Ağlamaya başladım. "O zaman neden şimdi anlatıyorsun?" diye sordum.

Dr. Nash yumuşak bir sesle konuştu, ama hâlâ bana dokunmuyordu. "Anlatmadım" dedi. "Saldırıya uğradığını sana ben anlatmadım. Bunu sen kendin hatırladın." Haklıydı elbette. Öfkelendim. "Christine, ben..."

"Gitmeni istiyorum" dedim. "Lütfen." Artık iyiden iyiye ağlıyordum, ama nedense hayat doluydum. Biraz önce neler olduğunu bilmiyordum, söylenenleri ancak şöyle böyle hatırlıyordum, ama sanki korkunç bir şey üstümden kalkmış, içimdeki bir barajın kapakları sonunda açılmıştı.

"Lütfen" dedim. "Lütfen git."

Karşı çıkmasını bekliyordum. Kalmasına izin vermem için bana yalvarmasını. İçten içe bunu istiyordum da. Ama Dr. Nash öyle yapmadı. "Emin misin?" diye sordu.

Başımı sallayarak, "Evet" diye fısıldadım. Başımı pencereye doğru çevirdim, ona tekrar bakmamaya kararlıydım. Bugün bakmayacaktım, bu da benim için yarın olduğunda onu sanki hiç görmemişim anlamına gelecekti. Dr. Nash ayağa kalkarak kapıya doğru yürüdü.

"Seni ararım" dedi. "Yarın olur mu? Tedavin. Ben..."

"Sadece git" dedim. "Lütfen."

Dr. Nash başka bir şey söylemedi. Kapının onun ardından yavaşça kapandığını işittim.

Bir süre orada oturdum. Birkaç dakika mı? Birkaç saat mi? Bilmiyorum. Kalbim küt küt atıyordu. Kendimi boş ve yalnız hissediyordum. En sonunda üst kata çıktım. Banyoda

fotoğraflara baktım. Kocam. Ben. *Ben ne yaptım?* diye düşündüm. Şimdi hiçbir şeyim yok. Güvenebileceğim kimsem. Yardım isteyebileceğim kimsem. Zihnim denetimsiz koşuyordu. Dr. Nash'in söylediklerini düşünüp duruyordum. *Seni seviyor. Seni korumaya çalışıyor.*

İyi de beni neden korumak istiyor? Gerçeklerden. Gerçeğin her şeyden daha önemli olduğunu düşündüm. Belki de yanılıyorumdur.

Çalışma odasına geçtim. Ben o kadar çok yalan söyledi ki, bana söyleyince inanabileceğim hiçbir şey yok diye düşündüm. Hiç mi hiçbir şey yok.

Ne yapmam gerektiğini biliyordum. Bilmem gerekiyordu. Ona güvenebileceğimi, hiç değilse bu konuda güvenebileceğimi.

Kutu oradaydı, olduğunu yazdığım yerde, şüphelendiğim gibi kilitli. Tedirgin olmadım.

Aramaya başladım. Anahtarı bulana kadar vazgeçmeyeceğimi söyledim kendime. Önce çalışma odasını araştırdım. Öteki çekmeceleri, masayı. Aramayı yavaşça, özenle yaptım. Her şeyi bulduğum yere geri koydum, işim bitince de yatak odasına geçtim. Çekmecelere baktım, Ben'in iç çamaşırlarının altını, özenle ütülenmiş mendillerin, yelek ve tişörtlerin altını karıştırdım. Hiçbir şey yoktu, benim kullandığım çekmecelerde de yoktu.

Komodinlerin de çekmeceleri vardı. Yatağın benim uyumadığım tarafındakiyle başlayarak ikisini de aramaya karar verdim. Üst çekmeceyi açıp içindekileri boşalttım –tükenmezkalemler, durmuş bir saat, tanımadığım bir ilaç paketi– sonra da alt çekmeceyi açtım.

Başta çekmecenin boş olduğunu sandım. Yavaşça kapatırken hafif bir tıkırtı duydum, tahtaya sürtünen metal sesi. Çekmeceyi tekrar açarken, kalbim küt küt atıyordu.

Orada bir anahtar vardı.

Açık kutuyla birlikte yere oturdum. Kutu doluydu. Çoğunlukla fotoğraflar. Adam'ın, benim. Bazıları bana tanıdık geldi –sanıyorum daha önce bana gösterdiği resimler– ama çoğunu görmemiştim. Adam'ın doğum belgesini, Noel Baba'ya yazdığı mektubu buldum. Bebekken –kameraya doğru sırıtarak emeklerken, meme emerken, yeşil bir battaniyeye sarılmış uyurken– ve büyürken çekilmiş bir dolu fotoğraf. Kovboy giysisiyle resmi, okul fotoğrafları, üç tekerlekli bisiklet. Hepsi tam olarak günlüğüme yazdığım haliyle buradaydı, doğum belgesi de.

Kutunun içindekileri dışarıya çıkartıp yere yaydım, yayarken de her birine teker teker baktım. Ben'le benim resimlerimiz de vardı; Parlamento binasının önünde çekilmiş, ikimiz de gülümsüyoruz, ama ötekinin varlığını bilmiyormuşuz gibi mahcup durmuşuz. Düğünümüzden bir kare daha var, fotoğrafçının çektiği bir resim. Kapalı havada bir kilisenin önünde duruyoruz. Mutlu görünüyoruz, saçma derecede mutlu, daha sonra, balayımızda çekilmiş bir fotoğrafta daha da mutlu duruyoruz hatta. Bir lokantadayız, gülümsüyoruz, yarısı yenmiş yemeklere doğru eğilmişiz, yüzlerimiz aşk ve güneşten kıpkırmızı.

Bu resme baktım. İçime büyük bir rahatlama doldu. Orada, yeni kocasının yanında, öngöremeyeceği ve öngörmek de istemediği bir geleceğe doğru bakan kadını inceledim ve onunla ortak neyimiz var diye düşündüm. Ama tek ortaklık fizikseldi. Hücreler ve dokular. DNA. Kimyasal imzamız. Ama başka bir şey yok. Bu kadın bir yabancı. Onu benimle ilişkilendiren hiçbir şey yok, beni ona bağlayan bir bağ yok.

Yine de bu kadın benim, ben de oyum ve onun âşık olduğunu görebiliyorum. Ben'e. Yeni evlendiği adama. Her gün hâlâ birlikte uyandığım adama. Ben, o gün Manchester'daki kilisede verdiği sözü tutmuştu. Beni yüzüstü bırakmamıştı. Resme baktım ve içim tekrar sevgiyle doldu.

Bu resmi bırakıp araştırmayı sürdürdüm. Ne bulmak istediğimi, bir yandan da neyi bulmaktan çok korktuğumu biliyordum. Kocamın yalan söylemediğini kanıtlayacak, bunu yaparken beni oğlumdan mahrum etse de eşimi geri verecek tek şeyi.

Oradaydı. Kutunun alt tarafında, bir zarfın içinde. Bir haberin fotokopisi, katlanmış, kenarları kırışmamış. Adeta açmadan önce onun ne olduğunu biliyordum, ama okurken titriyordum yine de. *Savunma Bakanlığı, Afganistan'ın Helmand eyaletinde birliklere muhafızlık yaparken ölen bir İngiliz askerinin adını açıkladı. Adam Wheeler,* yazıyordu, *19 yaşındaydı. Londra doğumlu...* Kupüre bir de fotoğraf ilişikti. Bir mezarın üstüne özenle yerleştirilmiş çiçekler. Mezar taşında, *Adam Wheeler. 1987–2006* yazıyordu.

O zaman ıstırap, daha önce sahip olabileceğini hiç düşünmediğim bir güçle vurdu. Kâğıdı elimden düşürüp acıyla iki büklüm oldum, ağlayamayacak kadar fazla acıyla uluma gibi bir ses çıkardım, açlık çeken, sonunun gelmesi için dua eden yarah bir hayvan gibi. Gözlerimi kapatınca gördüm. Kısa bir flaş çakımı. Önümde asılı duran, titrek bir ışık yayan bir görüntü. Siyah kadife kutuda bana verilmiş bir madalya. Bir tabut, bir bayrak. Başımı görüntüden diğer yana çevirdim ve asla geri dönmemesi için dua ettim. En iyisinin hiç hatırlanmaması, sonsuza dek kaybolması olacak anılar.

Kâğıtları toplamaya başladım. Ben'e güvenmem gerekirdi, diye düşündüm. Ta başından beri. Sırf her gün yeniden karşılaşılamayacak kadar acı dolu oldukları için benden bazı şeyleri sakladığına inanmam gerekirdi. Ben'in yaptığı tek şey, beni bu acıdan sakınmaya çalışmaktı. Bu amansız gerçekten. Fotoğrafları, kâğıtları özenli, bulduğum şekilde yerine koydum. İçime sinmişti. Anahtarı çekmeceye, kutuyu dosya dolabına geri koydum. Artık istediğim zaman bakabilirim, diye düşündüm. İstediğim sıklıkla.

Hâlâ yapmam gereken tek bir şey daha vardı. Ben'in beni neden terk ettiğini bilmem gerekiyordu. Bütün o yıllar önce Brighton'da ne işim olduğunu bilmem gerekiyordu. Yaşamımı benden çalanın kim olduğunu bilmem gerekiyordu. Bir kez daha denemem gerekiyordu.

Bugün ikinci kez Claire'in numarasını çevirdim.

Cızırtı. Sessizlik. Sonra iki tonlu bir çalış sesi. Telefonu açmayacak, diye düşündüm. Mesajıma da cevap vermedi zaten. Gizleyecek bir şeyi var, benden saklayacak bir şeyi.

Bundan memnun oldum adeta. Ancak fikir düzeyinde yapmak istediğim bir konuşmaydı bu. Acıdan başka ne verebilirdi, bilmiyordum. Kendimi yeniden, mesaj bırakmamı söyleyen başka bir duygusuz davete hazırladım.

Bir klik sesi. Sonra bir insan sesi. "Alo."

Claire idi. Hemen tanıdım. Sesi kendiminki kadar tanıdık geliyordu. Tekrar, "Alo" dedi.

Konuşmadım. Zihnime yanıp sönen, hızla gelip giden görüntüler üşüştü. Claire'in yüzünü gördüm, saçları kısa kesilmiş, bere takmış. Gülüyor. Onu bir düğünde –benimki herhalde, gerçi tam bilemem ya– gördüm, zümrüt yeşili bir giysi giymiş, şampanya içiyor. Onu bir çocuğu kucaklarken, taşırken, sonra *Akşam yemeği vakti!* diyerek bana verirken gördüm. Onu bir yatağın kenarına oturmuş, yatakta yatan biriyle konuşurken gördüm, sonradan fark ettim ki, o yatan benmişim.

"Claire, sen misin?" dedim.

"Evet" dedi. "Alo? Siz kimsiniz?"

Düşüncelerimi toplamaya, yıllar içinde ne olursa olsun bir zamanlar birbirimizin en yakın arkadaşı olduğumuzu kendime hatırlatmaya çalıştım. Yatağımda yatan, elinde bir votka şişesiyle gülen, bana erkeklerin *amma da aptal* olduğunu söyleyen bir görüntüsü gözümün önüne geldi.

"Claire" dedim. "Benim. Christine."

Sessizlik. Zaman öyle uzadı ki bekleme sonsuza dek sürdü sanki. Başta Claire'in konuşmayacağını, kim olduğumu unuttuğunu ya da benimle konuşmak istemediğini sandım. Gözlerimi kapattım.

"Chrissy!" dedi. Bir patlama. Yemek yermiş gibi yutkunduğunu işittim. "Chrissy! Tanrım. Canım, gerçekten sen misin?"

Gözlerimi açtım. Bir gözyaşı yüzümün aşina olmadığım çizgileri üzerinden ağır ağır iniyordu.

"Claire" dedim. "Evet. Benim. Chrissy."

"Tanrım. Vay canına" dedi, sonra tekrar. "Vay canına!" Sesi alçaktı. "Roger! Rog! Chrissy! Telefonda!" Aniden yüksek sesle, "Nasılsın? Neredesin?" diye sordu, sonra tekrar "Roger!"

"Aa, evdeyim" dedim.

"Evde mi?"

"Evet."

"Ben'le mi?"

Birdenbire savunma pozisyonuna geçtim. "Evet" dedim. "Ben'le. Mesajımı almadın mı?"

Derin bir soluk aldığını duydum. Şaşkınlık mı? Yoksa sigara mı içiyordu? "Evvett" dedi. "Ama numaranı bırakmamıştın." Duraksadı, ben de bir an beni aramaması için başka nedenler mi var, diye düşündüm. Claire konuşmaya devam etti. "Her neyse, sen nasılsın canım? Sesini duymak o kadar güzel ki!" Buna nasıl cevap verebileceğimi bilmiyordum, ben bir şey söylemeyince Claire, "Nerede oturuyorsun?" diye sordu.

"Tam olarak bilmiyorum" dedim. Bir sevinç dalgası hissettim, bu sorunun Ben'le görüşmediği anlamına geldiğinden emindim, ama hemen ardından, pekâlâ bundan kuşkulanmayayım diye de sormuş olabilir, diye geçirdim içimden. Ona güvenmeyi –Ben'in benden alınanın yerine geçecek bir sevgiyi onda bulduğu için beni bırakmadığını bilmeyi– o kadar çok istiyorum ki, çünkü ona güvenmem demek, kocama

da güvenmem demek. "Crouch End olabilir mi?" diye sordum.

"Tamam" dedi. "Peki nasıl gidiyor? Durumlar nasıl?"

"İşte bildiğin gibi" dedim, "bir bok hatırlayamıyorum."

İkimiz de güldük. Acılı olmayan bu duygu patlaması iyi geldi bana, ama kısa sürdü, ardından yine suskunluk.

En sonunda Claire, "Sesin iyi geliyor" dedi. "Gerçekten iyi." Ona tekrar yazdığımı söyledim. "Gerçekten mi? Vay canına. Süper. Ne üzerinde çalışıyorsun? Yeni bir roman mı?"

"Yok" dedim. "Bir günden ötekine hiçbir şey hatırlayamazken bir roman yazmak biraz zor olur." Sessizlik. "Yaşadıklarımı yazıyorum yalnızca."

"Tamam" dedi, sonra sustu. Acaba durumumu tam olarak anlamadı mı, diye düşündüm ve ses tonu beni kaygılandırdı. Birbirimizi son kez gördüğümüzde nerede kalmıştık, diye merak ettim. "Peki neler yaşıyorsun?" diye sordu sonra.

Söyleyecek ne var? Ona günlüğümü gösterme, her şeyi okutma isteği doldu içime, ama bunu yapamazdım elbette. Ya da en azından şimdilik yapamazdım. Söyleyecek o kadar çok şey vardı ki, bilmek istediğim o kadar çok şey vardı ki. Tüm yaşamım.

"Bilmiyorum" dedim. "Zor..."

Sesim bozuk çıkmış olmalı ki, Claire, "Chrissy, canım. Bir sorun mu var?" diye sordu.

"Yok bir şey" dedim. "İyiyim. Sadece..." Cümle orta yerinde kalakaldı.

"Canım?"

"Bilmiyorum" dedim. Dr. Nash'i, ona anlattığım şeyleri düşündüm. Onun Ben'le konuşmayacağından emin olabilir miydim? "Sadece kafam allak bullak. Galiba aptalca bir şey yaptım."

"Aa, eminim bu doğru değildir." Bir suskunluk daha –bir düşünüp taşınma mı?– sonra Claire, "Baksana. Ben'le konuşabilir miyim?" diye sordu.

"Dışarıda" dedim. Konuşmanın somut, net bir şeye kayması beni rahatlamıştı. "İşte."

Claire, "Tamam" dedi. Bir suskunluk daha. Konuşma birden saçma gibi geldi.

"Seni görmem gerek" dedim.

"Gerek mi?" diye sordu. "'İstek' yok mu?"

"Öyle değil" diye başladım konuşmaya. "Elbette ki istiyorum..."

"Rahat ol Chrissy" dedi. "Dalga geçiyorum. Ben de seni görmek istiyorum. Görmek için ölüyorum."

Rahatladım. Konuşmamızın böyle ağır aksak ilerleyip sonlanacağı, nazik bir veda ile gelecekte tekrar görüşmeye dair muğlak bir vaatle sona ereceği ve geçmişe giden bir yolun daha sonsuza dek yüzüme kapanacağı düşüncesi gelmişti aklıma.

"Teşekkür ederim" dedim. "Teşekkür ederim."

"Chrissy" dedi Claire. "Seni o kadar çok özledim ki. Her gün. Her gün bu kahrolası telefonun çalmasını bekliyor, senin aramanı umuyordum." Sustu. "Nasıl... hafızan şimdi nasıl? Ne kadarını hatırlıyorsun?"

"Bilmiyorum" dedim. "Eskisinden daha iyi herhalde. Ama hâlâ fazla bir şey hatırlamıyorum." Yazdığım bütün o şeyleri, Claire ile benim zihnimdeki bütün görüntülerini düşündüm. "Bir parti hatırlıyorum" dedim. "Bir çatının üstünde havai fişekler. Sen resim yapıyorsun. Ben okuyorum. Ama bundan sonrası yok aslında."

"Aha!" dedi. "Büyük gece! Tanrım, bir ömür geçmiş sanki! Sana anlatmam gereken o kadar çok şey var ki. O kadar çok şey."

Ne kastettiğini merak ettim, ama ona sormadım. Bekleyebilir, diye düşündüm. Bilmem gereken daha önemli şeyler vardı.

Derin bir soluk aldım. "Hiç taşındın mı?" diye sordum. "Yurtdışına?"

Claire güldü. "Evet" dedi. "Altı ay kadar. Yıllar önce bir herifle tanıştım. Felaketti."

"Nereye?" dedim. "Nereye taşındın?"

Claire, "Barcelona'ya" cevabını verdi. "Neden?"

"Şey" dedim. "Önemli değil." Alıngan davranıyordum. Arkadaşımın yaşamının bu ayrıntılarını bilmediğim için utanmıştım. "Biri bana bir şey söylemişti de. Yeni Zelanda'ya gittiğini söylediler. Yanlış biliyor olmalılar."

"Yeni Zelanda'ya mı?" diye sordu gülerek. "Hiç de değil. Oraya gitmedim. Hiç gitmedim."

Demek Ben bana bu konuda da yalan söylemişti. Nedenini hâlâ bilmiyordum, Claire'i yaşamımdan geriye hiçbir iz kalmamacasına silme ihtiyacını duyması için aklıma tek bir neden bile gelmiyordu. Yalan söylediği ya da bana anlatmamayı tercih ettiği öteki her şey gibi miydi bu da? Kendi iyiliğim için miydi?

Artık Ben'le yapmam gerektiğini bildiğim konuşma gerçekleştiği zaman ona sormak zorunda olduğum bir şey daha vardı. Bildiğim her şeyi ve bunları nasıl keşfettiğimi ona anlattığım zaman.

Claire ile biraz daha konuştuk, sohbetimiz uzun suskunluklar ve coşkun sıçramalarla ilerledi. Claire bana evlenip boşandığını, şimdi de Roger'la yaşadığını anlattı. "Akademisyen" dedi. "Psikoloji. Adam benimle evlenmek istiyor, hiç aceleye getiremeyeceğim gerçi. Ama onu seviyorum."

Onunla konuşmak, onun sesini duymak iyi geldi bana. Kolaydı, tanıdıktı. Adeta eve dönmek gibi. Claire az şey talep ediyordu, verecek az şeyim olduğunu anlamıştı sanki. En sonunda Claire sustu, vedalaşmak üzere olduğunu sandım. İkimizin de Adam'dan hiç söz etmediğimizin farkına vardım.

Telefonu kapatmak yerine Claire, "Peki" dedi. "Bana Ben'i anlat. Ne kadar zamandır siz, şey..."

"Tekrar birlikte miyiz?" dedim. "Bilmiyorum. Bir ara ayrı olduğumuzu bile bilmiyordum."

Claire, "Onu aramaya çalıştım" dedi. Nedenini bilmesem de gerildiğimi hissettim.

"Ne zaman?"

"Bu öğleden sonra. Sen aradıktan sonra. Benim numaramı sana onun verdiğini düşündüm. Ben telefonuna cevap vermedi, ama zaten bende yalnızca eski iş numarası var. Artık orada çalışmadığını söylediler."

Sinsi sinsi yaklaşan bir endişe hissettim. Yatak odasında çevreme baktım, yabancı ve aşina değil. Birdenbire Claire'in yalan söylediğinden emin oldum.

"Onunla sık konuşur musun?" diye sordum.

"Yok. Son zamanlarda konuşmadım." Sesine yeni bir ton geldi. Tereddütlü. Bundan hoşlanmadım. "Birkaç yıldır konuşmadım." Duraksadı. "Senin için o kadar endişeleniyordum ki."

Korktum. Ben'le konuşma fırsatı bulamadan Claire'in ona benim aradığımı söyleyeceğinden korktum.

"Lütfen onu arama" dedim. "Lütfen seni aradığımı ona söyleme."

"Chrissy!" dedi Claire. "Neden ki?"

"Aramamanı tercih ediyorum işte."

Claire derin bir iç çekti, sesi adeta canı sıkkın çıkıyordu. "Baksana. Neler oluyor orada?"

"Açıklayamam" dedim.

"Dene."

Adam'dan söz edecek halde değildim, ama ona Dr. Nash'i ve otel odasıyla ilgili anımı, bir de Ben'in bir araba kazası geçirdiğimde ısrar ettiğini anlattım. "Beni altüst edeceğini bildiği için bana doğruyu söylemiyor herhalde" dedim. Claire cevap vermedi. "Claire" dedim. "Brighton'da ne yapıyordum ben?"

Aramızda sessizlik uzadı, en sonunda Claire, "Chrissy.

Gerçekten bilmek istiyorsan, sana söylerim. Ya da hiç değilse bildiğim kadarını. Ama telefonda olmaz. Buluştuğumuz zaman. Söz veriyorum."

Gerçek. Önümde parıldayarak asılı duruyordu, o kadar yakın ki neredeyse uzanıp alabilirdim.

"Ne zaman buraya gelebilirsin?" diye sordum. "Bugün mü? Bu gece mi?"

"Ben sana gelmesem daha iyi olur" dedi. "Senin için de uygunsa."

"Neden?"

"Düşünüyorum da... şey... başka yerde buluşsak daha iyi olmaz mı? Sana kahve ısmarlarım."

Sesinde neşeli bir ifade vardı, ama zoraki gibi geldi bana. Sahte. Acaba neden korkuyor, diye düşündüm, ama, "Tamam" dedim.

"Alexandra Sarayı olur mu?" diye sordu. "Uygun mu? Crouch End'den oraya kolayca gelebilirsin."

"Tamam" dedim.

"Harika. Cuma günü olur mu? On birde buluşalım mı? Uygun mu?"

Uygun olduğunu söyledim. Öyle olacaktı, ne yapalım. "Uygun olurum" dedim, sonra birkaç dakika daha sohbet edip telefonu kapattık. Günlüğümü alıp yazmaya başladım.

Eve geldiğinde, "Ben" dedim. Oturma odasında bir koltuğa oturmuş, gazete okuyordu. Yorgun görünüyor, diye düşündüm, iyi uyuyamamış gibi. "Bana güveniyor musun?" diye sordum.

Ben başını kaldırdı. Gözleri canlandı, sevgiyle aydınlandı, ama başka bir şey daha vardı. Adeta korku olduğunu düşündüğüm bir şey. Şaşırtıcı değil herhalde; böyle bir soru genel-

likle güvenin belki de kaybolduğunu kabul etmeden önce sorulur. Ben saçlarını alnından geriye sıvazladı.

"Elbette ki sevgilim" dedi. Yanıma gelip koltuğun koluna otururken elimi ellerinin arasına aldı. "Elbette."

Kısa bir süre sessiz kaldım, devam etmek istediğimden emin olamadım birden, sonra, "Claire ile konuşuyor musun?" diye sordum.

Ben bir an bana, gözlerimin içine baktı. "Claire mi?" diye sordu. "Onu hatırlıyor musun?"

Son günlere kadar –aslını ararsak havai fişek partisiyle ilgili anıya kadar– Claire'in var olduğunu bile unutmuştum. "Belli belirsiz" dedim.

Ben başını çevirdi, şömine rafındaki saate doğru baktı.

"Yok" dedi. "Başka yere taşındı galiba. Yıllar önce."

Acı çekiyormuş gibi yüzümü buruşturdum. Ben eve gelmeden hemen önce günlüğümü, hiç değilse bazı yerlerini tekrar okumuştum. Böyle olmadığını biliyordum.

"Emin misin?" diye sordum. Bana hâlâ yalan söylediğine inanamıyordum. Bu konuda yalan söylemesi başka her şeyden daha kötüydü. Bu elbette kolayca dürüst olunabilecek bir konu değil miydi? Claire'in hâlâ buralarda olması bana acı vermezdi, hatta –onu görürsem– hafızamın yerine gelmesine yardımcı olacak bir şey bile olabilirdi. Öyleyse bu aldatmaca neden? Zihnime karanlık bir düşünce girdi –aynı kara kuşku– ama kovaladım.

"Emin misin? Nereye taşındı?" *Söyle bana,* diye düşündüm. *Çok geç değil.*

Ben elimi sıktı. "Tam olarak hatırlamıyorum" dedi. Yeniden oturduğum yere doğru baktı. "Yeni Zelanda'ya herhalde. Ya da Avustralya'ya."

Umudumun elimden kayıp gittiğini hissettim, ama ne yapmak gerektiğini biliyordum. "Emin misin?" diye sordum. Risk aldım. "Bir zamanlar bana bir süreliğine Barcelona'ya

taşınmayı düşündüğünü söylediğine dair tuhaf bir anı var kafamda. Yıllar yıllar önce olmalı." Ben bir şey söylemedi. "Orası olmadığından emin misin?"

"Bunu hatırladın mı?" diye sordu. "Ne zaman?"

"Bilmiyorum" dedim. "Bir duygu sadece. Çok belli belirsiz."

Ben elimi sıktı. Bir avutma. "Herhalde hayal gücündür."

"Ama çok gerçekmiş gibi geldi bana" dedim. "Barcelona olmadığından emin misin?"

Ben içini çekti. "Yok. Barcelona değil. Kesinlikle Avustralya'ydı. Adelaide galiba. Emin değilim. Uzun zaman önceydi." Başını iki yana salladı. "Claire" dedi gülümseyerek. "Onu düşünmeyeli asırlar geçmiş. Çok uzun yıllardır düşünmemiştim."

Gözlerimi kapatıp derin bir soluk aldım. Tekrar açtığımda Ben bana sırıtıyordu. Adeta aptal gibi duruyordu. Acınası. Tokatlamak istedim onu. "Ben" dedim, sesim fısıltıdan ancak biraz daha yüksekti. "Onunla konuştum."

Nasıl tepki vereceğini bilmiyordum. Uzun bir an Ben hiçbir şey yapmadı, sanki hiç konuşmamıştım, ama sonra gözleri öfkeyle parladı.

"Ne zaman?" diye sordu. Sesi cam kadar sertti.

Ona ya doğruyu söyleyecek ya da geçirdiğim günlerin hikâyesini yazdığımı kabul edecektim. "Bu öğleden sonra" dedim. "Beni o aradı."

"Seni aradı mı?" dedi. "Nasıl? Seni nasıl aradı?"

Yalan söylemeye karar verdim. "Numaramı ona senin verdiğini söyledi."

"Ne numarası?" diye sordu, sonra da, "Çok saçma! Nasıl verebilirim? O olduğuna emin misin?"

"Ara sıra konuştuğunuzu söyledi. Çok yakın zamana kadar."

Elimi bırakınca el kucağıma düştü, taş gibi ağırdı sanki. Ben ayağa kalktı, bana bakmak için döndü. "Ne dedi?"

"İkinizin temasının birkaç yıl öncesine kadar sürdüğünü söyledi."

Eğilip bana iyice yaklaştı. Soluğunda kahve kokusu aldım. "Bu kadın sana damdan düşer gibi mi telefon etti? Claire olduğundan iyice emin misin?"

İçimi çekip gözlerimi devirdim. "Aman Ben!" dedim. "Başka kim olabilir ki?" Gülümsedim. Bu konuşmanın kolay olacağını asla düşünmemiştim, ama hoşuma gitmeyen bir ciddiyet taşıyor gibiydi.

Ben omuzlarını silkti. "Bilemezsin. Geçmişte sana ulaşmaya çalışan insanlar oldu. Basın. Gazeteciler. Hakkında çıkan haberleri, neler olduğunu okuyan ve olayı senin ağzından dinlemek isteyenler ya da sırf meraktan gerçekten ne kadar kötü durumda olduğunu öğrenmek veya ne kadar değiştiğini görmek isteyenler. Daha önce de sırf seni konuşturmak için başkalarıymış gibi davrandılar. Doktorlar var. Sana yardım edebileceğini düşünen şarlatanlar. Homeopati. Alternatif tıp. Hatta büyücü hekimler bile."

"Ben" dedim. "Claire yıllar boyu benim en iyi dostumdu. Sesini tanıdım." Ben'in yüzü yenilmiş gibi sarktı. "Onunla görüşüyordun, değil mi?" Ben uzun süre bir şey söylemedi. Sağ elini açıp kapadığını, yumruk yapıp tekrar açtığını fark ettim. "Ben" dedim yeniden.

Ben başını kaldırıp baktı. Yüzü kızarmıştı, gözleri nemliydi. "Tamam" dedi. "Tamam. Claire ile konuştum. Onunla teması kesmememi, seninle ilgili haberleri iletmemi istedi. Birkaç ayda bir sadece kısaca konuşuyoruz."

"Neden bana anlatmadın?" Ben bir şey söylemedi. "Ben. Neden?" Sessizlik. "Claire'i benden uzak tutmanın daha kolay olacağına mı karar verdin yani? Başka yere taşınmış gibi yapmanın daha kolay olacağına mı? Böyle mi? Tıpkı hiç roman yazmamışım gibi davrandığın gibi mi?"

Ben, "Chris..." diye söze başladı, sonra, "Ne?.."

"Haksızlık bu Ben" dedim. "Böyle şeyleri kendine saklamaya hiç hakkın yok. Sırf sana kolay geldiği için yalanlar söylemeye. Hakkın yok."

Doğrularak dimdik ayağa kalktı. "Bana kolay geldiği için mi?" diye sordu, sesi yükselmişti. "Bana kolay geldiği için mi? Sırf bana kolay geldiği için mi Claire'in yurtdışında yaşadığını söyledim sanıyorsun? Yanılıyorsun Christine. Yanılıyorsun. Bunların hiçbiri benim için kolay değil. Hiçbiri. Roman yazmış olduğunu sana söylemedim, çünkü başka bir roman yazmayı ne kadar istediğini hatırlamana ya da hiç yazamayacağını anladığın zaman çekeceğin acıya dayanamam. Claire'in yurtdışında yaşadığını söyledim, çünkü onun seni o yerde terk ettiğini kavradığın zaman sesindeki acıyı duymaya tahammül edemem. Seni orada çürümeye bıraktı, diğer hepsi gibi." Durup tepkimi bekledi. Ben tepki vermeyince de, "Sana bunu söyledi mi?" diye sordu. *Hayır, hayır, söylemedi, tam tersine bugün günlüğümde beni sürekli ziyaret ettiğini okudum,* diye düşündüm. Ben tekrar sordu. "Sana bunu söyledi mi? O gittikten on beş dakika sonra varlığını bile unuttuğunu anladığı anda ziyaret etmeyi kestiğini? Tamam, Noel'de nasıl olduğunu sormak için telefon ediyor olabilirdi, ama senin yanında olan bendim, Chris. Aralıksız her gün seni ziyaret eden bendim. Orada olan, bekleyen, gelip seni oradan çıkarabileceğim kadar, buraya getirip güvenlik içinde benimle yaşayabileceğin kadar iyi olman için dua eden bendim. Bendim. Bana kolay geldiği için yalan söylemedim sana. Sakın böyle olduğunu zannetme. Sakın zannetme!"

Dr. Nash'in bana anlattıklarını okuduğumu hatırladım. Ben'in gözlerinin içine baktım. *Bir farkla ki öyle yapmadın,* diye düşündüm. *Yanımda olmadın.*

"Claire beni boşadığını söyledi."

Ben dondu kaldı, sonra yumruk yemiş gibi geri sendeledi. Ağzı açılıp kapandı. Komikti adeta. En sonunda ağzından tek bir sözcük kaçtı.

"Orospu."

Yüzünü hiddet bürüdü. Bir an bana vuracağını sandım, ama baktım ki hiç umursamıyorum.

"Beni boşadın mı?" diye sordum. "Doğru mu?"

"Sevgilim..."

Ayağa kalktım. "Söyle bana" dedim. "Söyle!" Karşı karşıya durduk. Onun ne yapacağını bilmiyordum, ne yapmasını istediğimi bilmiyordum. Bir tek dürüst olmasına ihtiyaç duyduğumu biliyordum. Bana başka yalanlar söylememesine. "Sadece gerçeği bilmek istiyorum."

Ben öne doğru bir adım attıktan sonra önümde dizlerinin üstüne çöküp ellerimi sıkıca tuttu. "Sevgilim..."

"Beni boşadın mı? Bu doğru mu Ben? Söyle bana!" Ben'in başı öne düştü, sonra kaldırıp bana baktı, gözleri büyümüş, korkuluydu. "Ben!" diye bağırdım. Ağlamaya başladı. "Ben. Bana Adam'ı da anlattı. Bir oğlumuz olduğunu söyledi. Onun öldüğünü biliyorum."

"Özür dilerim" dedi Ben. "O kadar üzgünüm ki. En iyisinin bu olduğunu sanmıştım." Sonra hafif hıçkırıklarla bana her şeyi anlatacağını söyledi.

Aydınlık solup tümüyle yok olmuş, alacakaranlığın yerini gece almıştı. Ben bir lamba yaktı, yemek masasında karşı karşıya, pembemsi bir ışıkta oturduk. Aramızda bir fotoğraf yığını vardı, daha önce baktığım resimler. Ben resimleri bana uzatıp çekildiği zamanı anlattıkça şaşırmış gibi yaptım. Düğün fotoğraflarımızda oyalandı –ne kadar harika, ne kadar özel bir gün olduğunu anlattı, ne kadar güzel göründüğümü söyledi– ama sonra tedirgin olmaya başladı. "Ben seni sevmekten hiç vazgeçmedim Christine" dedi. "Buna inanman gerek. Hastalığın neden oldu buna. O yere gitmen gerekiyordu ve şey... ben yapamadım... buna tahammül edemedim. Senin peşinden gelirdim. Seni geri almak için her şeyi yapar-

dım. Her şeyi. Ama onlar... onlar... Seni göremiyordum... En iyisinin bu olduğunu söylediler..."

"Kim?" diye sordum. "Kim söyledi?" Ben suskundu. "Doktorlar mı?"

Başını kaldırıp bana baktı. Ağlıyordu, gözleri kızarmıştı.

"Evet" dedi. "Evet. Doktorlar. En iyisi bu, dediler. Tek yol buydu..." Gözyaşlarını sildi. "Bana söylediklerini yaptım. Keşke yapmasaymışım. Keşke senin için savaşsaymışım. Zayıf ve aptaldım." Duraksadı. Sesi fısıltıya dönüştü. "Seni görmeyi kestim, evet" dedi, "ama senin iyiliğin için. Beni neredeyse öldürüyordu, ama senin için yaptım bunu Christine. Bana inanman gerek. Senin için ve oğlumuz için. Ama seni kesinlikle boşamadım. Asla. Burada hep evli kaldık." Öne eğilip elimi tuttu ve gömleğine bastırdı. "Hep burada birlikteydik." Terle ıslanmış ılık pamuk hissettim elimin altında. Kalbinin hızlı atışım. Sevgiyi.

Ne kadar aptalmışım, diye düşündüm. Kendimi kaptırıp bunları beni incitmek için yaptığına inanmıştım, oysa aslında bunları aşkından yaptığını anlatıyor bana. Onu suçlamamalıyım. Anlamaya çalışmalıyım.

"Seni affediyorum" dedim.

22 Kasım Perşembe

Bugün uyanıp gözlerimi açtığımda, kendimi bulduğum odada, bir iskemlede oturan bir erkek gördüm. Hiç kıpırdamadan duruyordu. Beni seyrederek, bekleyerek.

Paniklemedim. Kim olduğunu bilmiyordum, ama paniklemedim. İçimde bir parça her şeyin yolunda olduğunu biliyordu. Bu adamın orada olmaya hakkı olduğunu.

"Siz kimsiniz?" diye sordum, sonra da "Ben buraya nasıl geldim?" Bana anlattı. Dehşete düşmedim, inanmamazlık etmedim. Banyoya gittim ve uzun zaman önce unutulmuş bir akrabaya ya da annemin hayaletine bakar gibi aynadaki aksimi inceledim. Dikkatle. Merakla. Giyindim, vücudumun yeni boyutlarına ve beklenmedik davranışlarına yavaşça alıştım, sonra kahvaltı ederken bir zamanlar masanın üç kişilik hazırlandığının hayal meyal farkındaydım. Kocamı öperek uğurladım ve bunu yapmak yanlış gelmedi bana, sonra nedenini bilmeden gardıroptaki ayakkabı kutusunu açtım ve bu günlüğü buldum. Anında ne olduğunu anladım. Bunu arıyordum.

Durumumla ilgili gerçek şimdi yüzeye daha yakın bir yerlerde duruyor. Bir gün uyandığımda bunu zaten bilecek olmam mümkün. Her şey anlam kazanacak. O zaman bile tamamen normal olmayacağımı biliyorum. Geçmişim eksik.

Yıllar hiçbir iz bırakmadan kaybolmuş. Benimle ya da geçmişimle ilgili bazı şeyleri bana anlatabilecek kimse yok. Sadece ona anlattıklarım, günlüğümde yazanlar ve dosyamdaki bilgilerden haberdar olan Dr. Nash bile. Onunla tanışmadan önce olan bitenleri, ona anlatmadığım şeyleri, sırlarımı bilmeyen Ben bile.

Ama bunları bilebilecek tek insan var. Gerçeğin geri kalan kısmını bana anlatabilecek bir insan. Brighton'da kiminle buluştuğumu bilen, en iyi dostumun yaşamımdan çekip gitmesinin gerçek nedenini bilen insan.

Bu günlüğü okudum. Yarın Claire ile buluşacağımı biliyorum.

23 Kasım Cuma

Bunları evde yazıyorum. En nihayet benim olarak gördüğüm, ait olduğumu düşündüğüm evde. Bu günlüğü okudum ve Claire'le buluştum, ikisi bilmem gereken her şeyi anlattılar bana. Claire tekrar yaşamımın bir parçası haline geleceğine ve bir daha hayatımdan çıkmayacağına söz verdi. Önümde, üstünde adım yazılı eski püskü bir zarf var. Bir sanat eseri. Beni bütünleyen bir şey. En sonunda geçmişim anlam kazandı.

Kocam çok geçmeden evde olacak, onu görmeyi dört gözle bekliyorum. Onu seviyorum. Bunu biliyorum artık.

Bu hikâyeyi yazacağım, sonra birlikte her şeyi düzeltebileceğiz.

Otobüsten indiğimde güneş parlıyordu. Işığa kış mevsiminin mavi serinliği sızmıştı, zemin sertti. Claire beni tepenin üstünde, saraya çıkan ana basamaklarda bekleyeceğini söylemişti, bu yüzden verdiği yol tarifini yazdığım kâğıdı katlayıp parka çıkan hafif yokuşu tırmanmaya başladım. Sandığımdan daha uzun sürdü ve bedenimin sınırlarına hâlâ alışamadığımdan tepeye yaklaşırken mola vermek zorunda kaldım. Bir zamanlar dinçtim herhalde, diye düşündüm. Ya da en azından bundan daha dinç. Biraz egzersiz yapmalı mıyım acaba?

Park, dar asfalt yollarla kesilen, çöp kutuları ile bebek arabaları iten kadınlarla dolu, bakımlı ve geniş bir çim alana açılıyordu. Gergin olduğumu fark ettim. Ne beklediğimi bilmiyordum. Nasıl bilebilirdim? Zihnimdeki anılarda Claire bol bol siyah giyiyordu. Kotlar, tişörtler. Onu botlar ve trençkot içinde gördüm. Ya da herhalde *dökümlü* olarak tanımlanabilecek bir kumaştan batik uzun etek giyiyordu. Artık bu iki tarzda da giyindiğini sanmıyordum, –bu yaşımızda olmaz– ama bunların yerini ne aldığı konusunda hiçbir fikrim yoktu.

Saatime baktım. Daha erkendi. Hiç düşünmeden Claire'in her zaman geç kaldığını hatırlattım kendime, hemen ardından da bunu nasıl bildiğimi, hangi anı kalıntısının bana bunu hatırlattığını merak ettim. Yüzeyin hemen altında o kadar çok şey var ki, diye düşündüm. Sığ nehirde gümüş rengi küçük balıklar gibi hızla dalıp çıkan o kadar çok anı var ki. Banklardan birine oturup beklemeye karar verdim.

Uzun gölgeler tembel tembel otların üzerine uzanmıştı. Ağaçların üzerinden sıra sıra evler rahatsız edici derecede tepe tepe uzanıyordu. Görebildiğim evlerden birinin şimdi yaşadığım ev olduğunu fark ederek şaşırdım, ötekilerden zorlukla ayırt edilebiliyordu.

Bir sigara yakmayı, dumanını ciğerlerime iyice çekerek kendimi yatıştırmayı hayal ettim ve ayağa kalkıp yeri arşınlama isteğine karşı koymaya çalıştım. Gergin hissediyordum, saçmalık derecesinde gergin. Aslında hiçbir sebep yoktu. Claire benim dostumdu. En iyi dostum. Kaygılanacak bir şey yoktu. Emin ellerdeydim.

Banktan boyaları dökülüyordu, elimle sıyırıp altındaki ıslak ağacı biraz daha ortaya çıkardım. Birileri aynı yöntemi kullanıp oturduğum yerin yanına iki harf kazımış, sonra çevresine bir kalp çizip tarih eklemişti. Gözlerimi kapattım. İçinde bulunduğumuz yılın kanıtlarını görünce geçirdiğim şoca bir gün alışabilecek miyim? Derin bir soluk aldım. Is-

lak otlar. Sosisli sandviçlerin keskin kokusu. Benzin kokusu.

Yüzüme bir gölge düşünce gözlerimi açtım. Tepemde bir kadın dikilmişti. Uzun boylu, gür kızılımsı saçlı, pantolon ve napa ceket giymiş. Küçük bir oğlan onun elini tutmuştu, öteki elinde de plastikten bir futbol topu vardı. "Affedersiniz" diyerek yanıma oturması için yer açmak amacıyla yana çekildim, ama ben bunu yaparken kadın gülümsedi.

"Chrissy!" dedi. Claire'in sesiydi. Kesinlikle onun sesi. "Chrissy, canım! Benim." Gözlerimi çocuktan çekip onun yüzüne baktım. Bir zamanlar pürüzsüz olması gereken yerler kırışmıştı, gözkapaklarında zihnimdeki görüntüsünde olmayan bir düşüklük vardı, ama oydu. Bundan hiç kuşkum yoktu. "Tanrım" dedi Claire. "Senin için o kadar endişelendim ki." Çocuğu bana doğru itti. "Bu, Toby."

Oğlan hiçbir şey söylemeden bana baktı. Claire, "Haydi" dedi. "Merhaba de." Bir an bunu bana söylediğini sandım, ama sonra oğlan öne doğru bir adım attı. Gülümsedim. Olamayacağını bile bile tek düşüncem, *Bu Adam mı?* oldu.

"Merhaba" dedim. Oğlan –Toby– ayaklarını sürterek duyamadığım bir şeyler mırıldandıktan sonra Claire'e dönüp, "Artık gidip oynayabilir miyim?" diye sordu.

Claire başını salladı. "Ama gözümün önünden uzaklaşma. Tamam mı?" Çocuğun saçlarını okşadı, oğlan da parka koştu.

Ayağa kalkıp ona döndüm. Aramızdaki uçurum o kadar büyüktü ki bir saniyeliğine dönüp kaçsam mı acaba, diye düşündüm, ama sonra Claire kollarını açtı. "Chrissy, canım" dedi, bileklerinden sallanan plastik bilezikler birbirine çarparak tıngırdadı. "Seni özledim. Seni öyle acayip özledim ki." Üzerime abanan ağırlık bir anda arttı, sonra kalkıp yok oldu, hıçkırarak onun kollarına atıldım.

Göz açıp kapayana kadar geçen bir süreliğine onun hakkında her şeyi biliyormuşum, kendi hakkımda da her şeyi biliyormuşum gibi hissettim. Bu boşluk, ruhumun ortasındaki

çukur aniden güneşten daha parlak bir ışıkla aydınlanmıştı sanki. Bir geçmiş –kendi geçmişim– önümde yanıp söndü, ama şöyle bir bakmaktan başka bir şey yapamayacak kadar hızlıca. "Seni hatırlıyorum" dedim. "Seni hatırlıyorum" sonra görüntü çekip gitti, bir kez daha karanlık çöktü.

Banka oturduk ve uzun süre sessizce Toby'nin bir grup çocukla futbol oynamasını izledik. Meçhul geçmişimle ilişki kurmaktan mutluydum, ama yine de aramızda silkip atamadığım bir tedirginlik vardı. Başımın içinde bir söz dönüp duruyordu. *Claire'le ilgili bir şey.*

En sonunda, "Nasılsın?" diye sordum, Claire de güldü.

"Kendimi bombok hissediyorum" dedi. Çantasını açıp bir tütün paketi çıkardı.

"Tekrar başlamadın, değil mi?" diye sorarak paketi bana uzattı, ben de başka birinin hakkımda yine benden çok daha fazla şey bildiğini fark ederek, başımı iki yana salladım.

"Sorun nedir?" diye sordum.

Claire sigarasını sarmaya başlarken başıyla oğlunu işaret etti. "Ha, bilirsin hani. Tobes'un DEHB'si var. Bütün gece ayaktaydı, dolayısıyla ben de öyle."

"DEHB mi?" diye sordum.

Claire gülümsedi. "Affedersin. Aslında epeyce yeni bir tabir sayılır. Tobes'ta Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu var. Bundan ölesiye nefret etsem de ona Ritalin vermek zorundayız. Tek yol bu. Bunun dışında ne varsa hepsini denedik ve bu ilaç olmadan Tobes tam bir canavar. Korkunç bir şey."

Uzakta koşan çocuğa baktım. Defolu, sağlıklı bir bedende allak bullak bir beyin daha.

"Ama sağlığı yerinde, değil mi?"

"Evet" dedi içini çekerek. Sigara kâğıdını dizlerinin ucuna yerleştirerek arasına tütün koymaya başladı. "Bazen insanı tüketiyor yalnızca. Korkunç iki yaşından hiç çıkmamış gibi."

Gülümsedim. Ne kastettiğini biliyordum, ama yalnızca teorik olarak. Hiçbir referans noktam yoktu, Adam'ın ne Toby'nin yaşında ne de daha küçükken nasıl olduğunu hatırlıyordum.

"Toby epeyce küçük" dedim. Claire güldü.

"Sen çok yaşlısın demek istiyorsun!" Sigara kâğıdının yapışkanlı kısmını yaladı.

"Evet. Onu geç doğurdum. Bir şey olmayacağından çok emindik, bu yüzden dikkatsiz davrandık..."

"Ha" dedim. "Yani?.."

Claire güldü. "Kazaydı diyemem, ama istersen biraz şok oldu diyelim." Sigarayı ağzına götürdü. Uzun bir suskunluk oldu. "Adam'ı hatırlıyor musun?"

Ona baktım. Başı bana dönük değildi, çakmağını rüzgârdan koruyordu ve yüzündeki ifadeyi göremedim, kasten mi böyle davrandı yoksa kazayla mı, bilmiyordum.

"Hayır" dedim. "Birkaç hafta önce bir zamanlar bir oğlum olduğunu hatırladım ve bu konuda yazdığımdan beri bu bilgiyi bir şekilde benimle birlikte, göğsümde ağır bir kaya gibi taşıdığımı hissediyorum. Ama yok. Onunla ilgili hiçbir şey hatırlamıyorum."

Claire sigara dumanını dışarıya vererek gökyüzüne doğru mavimsi bir duman bulutu gönderdi. "Ne fena" dedi. "Çok üzgünüm. Ama Ben sana fotoğraflarını gösteriyor, değil mi? Bunun bir yardımı olmuyor mu?"

Ona ne kadarını söylemem gerektiğini tarttım kafamda. Onların birbiriyle teması varmış, bir zamanlar arkadaşlarmış gibi görünüyordu. Dikkatli olmalıydım, ama yine de gerçeği işitme ihtiyacının yanı sıra, giderek büyüyen bir konuşma ihtiyacı da hissettim.

"Bana resimler gösterdi, evet. Gerçi evde hiçbir resim tutmuyor. Bunların beni çok üzdüğünü söylüyor. Resimleri saklıyor." Neredeyse kilit *altında* diyecektim.

Claire şaşkın baktı. "Saklıyor mu? Gerçekten mi?"

"Evet" dedim. "Kazara onun bir resmine rastlarsam fazlasıyla altüst olacağımı düşünüyor."

Claire başını onaylarcasına salladı. "Onu tanımayabilirsin. Kim olduğunu bilmiyor olabilirsin, değil mi?"

"Herhalde öyle."

Claire başıyla onayladı. "Doğrudur muhtemelen" dedi. Uzun bir an tereddüt etti. "Ne de olsa artık burada değil."

Burada değil, diye düşündüm. Claire bunu sanki Adam birkaç saatliğine uzaklaşmış, kız arkadaşını sinemaya götürmüş ya da yeni ayakkabı almak için alışverişe çıkmış gibi söylemişti. Ama ben anlamıştım. Adam'ın ölümünden söz etmemek için yaptığımız sessiz anlaşmayı anlamıştım. Claire'in de beni korumaya çalıştığını anlamıştım.

Bir şey söylemedim. *Her gün* ifadesinin bir anlam taşıdığı o zamanlarda her gün çocuğumu görmenin, her günün bir öncekinden kopup gitmesinden evvel her şeyin nasıl olduğunu hayal etmeye çalıştım. Her sabah uyanıp da onun kim olduğunu bilmeyi, plan yapabilmeyi, Noel'i, Adam'ın doğum gününü dört gözle beklemeyi hayal etmeye çalıştım.

Ne saçma, diye düşündüm. Doğum gününün ne zaman olduğunu bile bilmiyorum.

"Onu görmek istemez miydin?"

Yüreğim yerinden hopladı. "Fotoğrafları var mı sende?" diye sordum. "Ben acaba?.."

Claire şaşırarak baktı. "Elbette! Tonlarca! Evde."

"Bir tane bende de olsun isterim" dedim.

"Evet" diye cevapladı Claire. "Ama..."

"Lütfen. Benim için anlamı o kadar büyük ki."

Elini elimin üstüne koydu. "Tabii ki. Bir dahaki sefere getiririm, ama..."

Konuşması uzaktan gelen bir çığlıkla kesildi. Parka doğru baktım. Toby ağlayarak bize doğru koşuyor, arkasında futbol oyunu devam ediyordu.

Claire kısık sesle, "Kahretsin" dedi. Ayağa kalkıp seslendi. "Tobes! Toby! Ne oldu?" Toby bir şey demeden koşmayı sürdürdü. "Hay içine ettiğimin" dedi Claire. "Gidip durumu düzelteyim."

Oğlunun yanına gidip çömelerek sorunun ne olduğunu sordu. Ben yere baktım. Beton yol yosunla kaplanmıştı ve asfaltın arasından birkaç ot baş verip ışığa ulaşmaya çalışıyordu. Mutluluk duydum. Yalnızca Claire'in bana Adam'ın bir resmini vereceğinden değil, bir dahaki buluşmamızda getireceğini söylediği için de. Birbirimizi tekrar görecektik. Onu ne zaman bir daha görsem ilk kez görecekmiş gibi olacağının farkına vardım. İroni: Hafızam olmadığını unutmaya yatkınım.

Fark ettim ki, Claire'in Ben'den söz etme şekli –düşünceli– ikisinin gizli aşk yaşadığı fikrinin saçma olduğunu düşünmeme sebep olmuş.

Claire geri geldi.

"Her şey yolunda" dedi. Sigarasını yere atıp topuğuyla ezdi. "Topun mülkiyetiyle ilgili küçük bir yanlış anlaşma. Yürüyelim mi?" Başımı salladım, Claire de Toby'ye döndü. "Aşkım! Dondurma?"

Toby olur dedi, saraya doğru yürümeye başladık. Toby, Claire'in elini tutuyordu. Ne kadar birbirlerine benziyorlar, diye düşündüm, gözleri aynı ateşle yanıyordu.

Claire, "Buraya bayılıyorum" dedi. "Manzara o kadar iç açıcı ki. Sence de öyle değil mi?"

Aralarına yeşil karışmış gri evlere baktım. "Herhalde. Hâlâ resim yapıyor musun?"

"Nerede!" dedi. "Takılıyorum işte. Öylesine yapar hale geldim. Kendi evimin duvarları resimlerimle hıncahınç dolu, ama başka kimsede yok. Ne yazık ki."

Gülümsedim. Okuyup okumadığını, nasıl bulduğunu sormak istesem de romanımdan söz etmedim. "Öyleyse şimdi ne yapıyorsun?"

"Çoğunlukla Toby'ye bakıyorum" dedi. "Evde eğitim görüyor."

"Anlıyorum" dedim.

Claire, "İstediğimiz için değil" diye yanıtladı. "Hiçbir okul onu kabul etmedi. Düzeni fazlasıyla bozduğunu söylüyorlar. Onunla başa çıkamıyorlar."

Yanımızda yürüyen oğluna baktım. Annesinin elinden tutmuş, son derece sakin görünüyordu. Dondurmasını alıp alamayacağını sordu, Claire de birazdan alabileceğini söyledi. Onu zor bir çocuk olarak düşünemiyordum.

"Adam nasıldı?" diye sordum.

Claire, "Çocukken mi?" dedi. Başımı salladım. "İyi bir çocuktu" dedi. "Çok nazik. Terbiyeli çocuklardan hani."

"Ben iyi bir anne miydim? Adam mutlu muydu?"

Claire, "Ah, Chrissy" dedi. "Evet. Evet. O çocuğu kimse senden daha çok sevemezdi. Hatırlamıyorsun, değil mi? Uzun süre çocuk sahibi olmaya çalıştın, dış gebelik oldu. Tekrar hamile kalamayacağından korkuyordun, ama sonra Adam geldi. Çok mutluydunuz, ikiniz de. Hamileliğe bayılmıştın. Ben nefret ettim. Devanasına döndüm ve o berbat bulantılar. Korkunçtu. Ama senin için farklıydı. Sen her saniyesine bayıldın. Onu taşıdığın tüm süre boyunca ışıl ışıl parladın. Girdiğin mekânlara ışık saçıyordun Chrissy."

Yürüyorken bile gözlerimi kapattım ve önce hamile olduğumu hatırlamaya, sonra da zihnimde canlandırmaya çalıştım. İkisini de yapamadım. Claire'e baktım.

"Ya sonra?"

"Onu doğurdun. Harikaydı. Ben yanındaydı elbette, ben de mümkün olduğunca çabuk geldim." Yürümeyi bırakıp bana doğru döndü. "Sen çok iyi bir anneydin Chrissy. Çok iyi. Adam mutluydu, iyi bakılıyor ve seviliyordu. Hiçbir çocuk daha fazlasını isteyemezdi."

Anneliğimi, oğlumun çocukluğunu hatırlamaya çalıştım. Hiçbir anı gelmedi.

"Ya Ben?"

Claire şöyle bir duraksadıktan sonra, "Ben harika bir babaydı" dedi. "Her zaman. Çocuğunu gerçekten seviyordu. Her akşam onu görmek için işten eve uçarak geliyordu. Adam ilk kelimesini söylediği zaman herkesi arayıp anlattı. Emeklediğinde ya da ilk adımını attığında da aynı şeyi yaptı. Adam yürümeye başlar başlamaz onu parka götürdü, yanına top falan alarak. Ve Noel! Bir sürü oyuncak! Sizi tartışırken gördüğüm tek konu buydu herhalde –Ben'in Adam'a ne kadar oyuncak alacağı. Adam'ın şımaracağından endişe ediyordun."

Bir pişmanlık sızısı, oğlumu bir şeyden yoksun bırakmaya çalıştığım için özür dileme isteği duydum.

"Şimdi olsa istediği her şeyi almasına izin verirdim" dedim. "Keşke yapabilseydim."

Claire bana üzgün üzgün baktı. "Biliyorum" dedi. "Biliyorum. Ama senden hiçbir şey istemesine ihtiyaç bırakmadığını bilmek seni mutlu etmeli."

Yürümeye devam ettik. Yürüyüş yolu üzerine, dondurma satan bir karavan park etmişti, ona gitmek üzere döndük. Toby annesinin kolunu çekmeye başladı, en sonunda Claire pes edip çocuğun gitmesine izin vermeden önce ona cüzdanından kâğıt para verdi. Arkasından "Tek bir şey seç!" diye bağırdı. "Sadece bir tane. Para üstü için de bekle!" Oğlanın dondurmacıya koşmasını izledim.

"Claire" dedim. "Hafızamı kaybettiğimde Adam kaç yaşındaydı?"

Claire gülümsedi. "Üç olmalı. Belki dörde yeni girmiştir."

Derin bir soluk aldım. Şimdi yeni bir bölgeye adım attığımı hissediyordum. Tehlikeli bir bölgeye. Ama buraya girmem gerekiyordu. Gerçeği keşfetmem. "Doktorum saldırıya uğradığımı söyledi" dedim. Claire cevap vermedi. "Brighton'da. Orada ne işim vardı?"

Claire'e baktım, yüzünü dikkatle inceledim. Seçenekle-

ri ölçüp biçerek, ne yapacağını kararlaştırıyor gibiydi. Sonra konuştu. "Kesin olarak bilmiyorum" dedi. "Kimse bilmiyor."

Konuşmayı bıraktı, bir süre ikimiz de Toby'yi izledik. Çocuk dondurmasını almıştı ve ambalajını açıyordu, yüzünde kararlı, yoğun bir ifade vardı. Sessizlik önümde uzadıkça uzadı. *Ben bir şey söylemezsem,* diye düşündüm, *bu böyle sonsuza dek sürecek.*

"Bir ilişkim vardı, değil mi?"

Claire tepki vermedi. Ne derin bir soluk alış, ne inkâr eden bir iç çekiş ne de şoka uğramış bir bakış. Bana dosdoğru baktı. Sakince. "Evet" dedi. "Ben'i aldatıyordun."

Sesinde hiçbir duygu yoktu. Hakkımda ne düşündüğünü merak ettim. Ya o zaman ne düşündüğünü ya da şimdi ne düşündüğünü.

"Anlat bana" dedim.

"Olur" dedi Claire. "Ama oturalım önce. Kahve için yanıp tutuşuyorum da."

Başımı olur anlamında salladım, ana binaya doğru yürüdük.

Kafeterya aynı zamanda bardı. İskemleler çelik, masalar sağlamdı. Sağda solda palmiye ağaçları vardı: ne zaman biri kapıyı açsa içeriye dolan soğuk havanın bozduğu bir ortam yaratma çabası. Üzerinde dökülmüş kahvenin yüzdüğü bir masada karşı karşıya oturup ellerimizi kahvelerimizle ısıttık.

"Neler oldu?" diye sordum yeniden. "Bilmem gerek."

Claire, "Anlatması kolay değil" diye cevap verdi. Engebeli bir zeminde dikkatle yürürmüş gibi yavaşça konuşuyordu. "Sanırım Adam'ı doğurmanın üzerinden çok geçmemişti ki başladı. İlk heyecanın geçtikten sonra epeyce zorlandığın bir dönem geçirdin." Duraksadı. "Bir şeyin tam göbeğine düşmüşken olan biteni görebilmek çok güç, değil mi? Ancak geriye dönüp bakınca neyin ne olduğunu anlayabiliyoruz." Başımı salladım, ama aslında anlamamıştım. Geriye dönüp bak-

mak, benim yapamadığım bir şey. Claire konuşmaya devam etti. "Çok fena ağlıyordun. Bebeğinle bağ kuramadığından endişe ediyordun. Bütün o bildik şeyler. Ben'le ben elimizden geleni yaptık, yanına geldiği zaman annen de, ama zordu. En kötü dönem geçtikten sonra bile zorluk çekiyordun. Çalışmaya dönemedin. Günün ortasında beni arardın. Çok mutsuzdun. Kendini başarısız hissettiğini söylerdin. Anne olarak değil –Adam'ın ne kadar mutlu olduğunu görebiliyordun– ama yazar olarak başarısız. Artık hiç yazamayacağını sanıyordun. Gelip nasılsın diye bakardım, berbat halde olurdun. Ağlardın, böyle şeyler." İçini çekti. Uzun bir suskunluk. Bundan sonra ne gelecekti acaba –daha kötü ne olabilirdi– sonra Claire, "Ben ile tartışırdınız. Yaşamla kolayca başa çıkabildiği için ona içerlerdin. Bir dadı tutmayı önerdi, ama, şey..."

"Şey ne?"

"Bunun Ben'in tipik tavrı olduğunu söyledin. Sorunu parayla çözmek. Bir noktada haklıydın, ama... Muhtemelen biraz haksızlık ediyordun."

Muhtemelen öyle diye düşündüm. O zamanlar paramız vardı demek, ben hafızamı kaybetmemden sonra sahip olduğumuzdan daha fazlası, muhtemelen bugün sahip olduğumuzdan da. Hastalığım ne kadar çok maddi kayba sebep olmuş olmalı.

Kendimi Ben'le tartışırken, bebeğe bakarken, yazmaya çalışırken canlandırdım zihnimde. Süt şişeleri ya da meme emen Adam'ı hayal ettim. Kirli bezler. Başlıca amacımın ancak kalkıp kendimi ve bebeğimi beslemek olduğu sabahlar ve özlemini çektiğim tek şeyin –saatler sonra sırası gelecek– uyku olduğu, tükendiğim öğleden sonraları; yazmaya çalışma düşüncesini zihnimden uzak oluşu. Hepsini görebiliyor ve için için yanan bir kırgınlık hissediyordum.

Ama hepsi bu kadardı. Hayaller. Hiçbir şey hatırlamadım. Claire'in hikâyesinin benimle hiç ilgisi yoktu sanki.

"Demek bir macera yaşıyordum?"

Claire başını kaldırıp baktı. "Ben serbesttim. O sırada resim yapıyordum. Adam'a haftada iki kere, öğleden sonraları bakacağımı söyledim, böylece sen de yazabilecektin. Israr ettim." Elimi ellerinin arasına aldı. "Benim hatamdı Chrissy. Hatta kafeye gitmeni öneren de bendim."

"Kafe mi?" diye sordum.

"Evden dışarı çıkmanın iyi bir fikir olduğunu söyledim. Biraz rahatlamanın. Haftada birkaç saat, her şeyden uzakta. Birkaç hafta sonra kendini daha iyi hisseder gibiydin. Kendinden daha hoşnuttun, çalışmalarının iyiye gittiğini söyledin. Benim ona bakamadığım zamanlarda Adam'ı da yanına alıp neredeyse her gün kafeye gitmeye başladın. Ama sonra farklı giyindiğini de fark ettim. Klasik olay da, o zaman ne olduğunu anlayamadım. Kendini daha iyi hissettiğin, kendine daha çok güvendiğin için öyle giyindiğini sandım. Ancak sonra bir akşam Ben aradı. İçki içiyordu galiba. Hiç olmadığı kadar sık kavga ettiğinizi ve ne yapacağını bilemediğini anlattı. Seksten de uzak duruyordun. Ona muhtemelen bunun bebekten kaynaklandığını, yok yere endişelendiğini söyledim. Ama..."

Sözünü kestim. "Biriyle görüşüyordum."

"Sana sordum. Başta inkâr ettin, ama sonra sana ne benim ne de Ben'in aptal olduğumuzu söyledim. Tartıştık, ama en sonunda bana gerçeği anlattın."

Gerçek. Görkemli değil, heyecan verici değil. Salt çıplak olgular. Canlı bir klişeye dönüşmüştüm, en yakın dostum çocuğuma bebek bakıcılığı yapar, kocam başkası için giydiğim elbise ve iç çamaşırlarının bedelini ödemek için para kazanırken bir kafede tanıştığım biriyle düzüşüyordum. Gizli saklı telefon konuşmalarını, beklenmedik bir şey ortaya çıktığında iptal edilen planları ve bir araya gelebildiğimiz günler geçici olarak kocamdan daha iyi –daha mı heyecan verici? Daha mı çekici? Daha mı iyi bir âşık? Daha mı zengin?– gibi görünen

bir erkekle yatakta geçirilen iğrenç, acınası öğleden sonraları. Sonuçta otel odasında beklediğim, bana saldıracak, geçmişimi ve geleceğimi elimden alacak erkek o muydu?

Gözlerimi kapattım. Şimşek gibi çakan bir anı. Saçlarımı sıkı sıkıya kavrayan eller, boğazımda eller. Başım suyun altında. Nefes almak için çırpınarak, ağlayarak. Ne düşündüğümü hatırlıyorum. *Oğlumu görmek istiyorum. Son bir kez. Kocamı görmek istiyorum. Bunu ona asla yapmamalıydım. Ona bu adamla asla ihanet etmemeliydim. Ona asla ne kadar üzgün olduğumu söyleyemeyeceğim. Asla.*

Gözlerimi açtım. Claire elimi sıkıyordu. "İyi misin?" dedi.

"Anlat bana" dedim.

"Bilmiyorum, eğer..."

"Lütfen" dedim. "Anlat bana. Bu adam kimdi?"

Claire içini çekti. "Düzenli olarak kafeye gelen biriyle tanıştığını söyledin. Hoş bir adam, dedin. Çekici. Uğraştığını, ama kendine engel olamadığını söyledin."

"Adı neydi?" diye sordum. "Kimdi bu adam?"

"Bilmiyorum."

"Bilmek zorundasın!" dedim. "Hiç değilse adım! Bunu bana kim yaptı?"

Gözlerimin içine baktı. "Chrissy" dedi, sesi sakindi, "bana onun adını bile söylemedin. Onunla kafede tanıştığını söyledin. Anladığım kadarıyla ayrıntıları bilmemi istemedin. Bilmem gerekenden fazlasını bilmemi istemedin en azından."

Bir umut kırıntısının daha kayıp gittiğini, nehrin akıntısıyla uzaklaştığını hissettim. Bunu bana kimin yaptığım hiç öğrenemeyecektim.

"Neler oldu?"

Claire biraz duraksadıktan sonra, "Aptallık ettiğini söyledim sana" dedi. "Ben'in yanı sıra düşünmen gereken bir de Adam vardı. İlişkiyi bitirmen, onunla görüşmeyi bırakman gerektiğini düşünüyordum."

"Ama ben seni dinlemedim."

"Yok" dedi Claire. "Başta dinlemedin. Kavga ettik. Beni çok kötü bir duruma düşürdüğünü söyledim sana. Ben benim de arkadaşımdı. Kendin yalan söylerken bir de benim ona yalan söylememi istiyordun."

"Ne oldu? Bu iş ne kadar devam etti?"

Claire sustu, sonra, "Bilmiyorum" dedi. "Bir gün –yalnızca birkaç hafta geçmiş olmalı– ilişkinin tamamen bittiğini ilan ettin. Bu adamla ilişkinin yürümediğini, bir hata yaptığını söyledin. Üzgün olduğunu, aptallık yaptığını söyledin. Çılgınlık yaptığını."

"Yalan mı söylüyordum?"

"Bilmiyorum. Sanmıyorum. Senle ben birbirimize yalan söylemezdik. Söylemezdik işte." Kahvesini üfledi. "Birkaç hafta sonra Brighton'da bulundun" dedi. "O sırada neler olduğu hakkında hiçbir fikrim yok."

Belki de bu sözler –*O sırada neler olduğu hakkında hiçbir fikrim yok*– neden saldırıya uğradığımı asla bilemeyebileceğimi kavramama sebep oldu, ama birden ağzımdan bir ses kaçtı. Bastırmaya uğraştım, ama beceremedim. Ulumayla inleme arası bir ses, acı çeken bir hayvan sesi. Toby boyama kitabından başını kaldırıp baktı. Kafedeki herkes bana, hafızası olmayan deli kadına baktı. Claire kolumu sıkıca tuttu.

"Chrissy!" dedi. "Neyin var?"

Artık hıçkırıyordum, vücudum titriyor, nefes almaya çalışıyordum. Kaybettiğim bütün o yıllara, bugünle öleceğim gün arasında kaybetmeye devam edeceğim bütün o yıllara ağlıyordum. Ağlıyordum, çünkü Claire için gizli ilişkimi, evliliğimi ve oğlumu bana anlatmak ne kadar zor olursa olsun, yarın aynı şeyi tekrar yapmak zorunda kalacaktı. Ama esas bütün bunlara kendim yol açtığım için ağlıyordum.

"Özür dilerim" dedim. "Özür dilerim."

Claire ayağa kalkıp masanın öteki tarafına geçti. Yanıma

çömeldi, kolunu omzuma doladı, ben de başımı onun omzuna yasladım. Ben hıçkırırken Claire,

"Tamam canım, tamam" diyordu. "Her şey yolunda Chrissy, canım. Ben buradayım işte. Buradayım."

Kafeden çıktık. Feveranımın ardından Toby de altta kalmak istemezmiş gibi iyice şamata yapmaya başlamıştı; boyama kitabı plastik meyve suyu bardağıyla birlikte yere atılmıştı. Claire ortalığı temizledikten sonra, "Biraz temiz hava almam lazım. Olur mu?" demişti.

Şimdi parka bakan banklardan birinde oturuyorduk. Dizlerimiz birbirimize dönüktü, Claire elimi tutuyor, üşümüşler gibi ara sıra okşuyordu.

"Peki benim..." diye başladım. "Böyle başka ilişkilerim oluyor muydu?"

Claire başını iki yana salladı. "Hayır. Hiç olmuyordu. Yani üniversitede falan takılıyorduk tabii, ama çoğu insandan daha fazla değil. Ama Ben'le ilişkin başladıktan sonra bunları bıraktın. Ona her zaman sadıktın."

Kafedeki adamı bu kadar özel yapan şey neydi diye merak ettim. Claire benim onun *hoş*, *çekici* olduğunu söylediğimi anlatmıştı. Hepsi bu muydu? O kadar sığ bir insan mıydım ben?

Benim kocam bu özelliklerin ikisine de sahipti. Keşke elimdekiyle mutlu olsaydım.

"Ben, benim bir ilişki yaşadığımı biliyor muydu?"

"Başta bilmiyordu. Hayır. Sen bulunana kadar bilmiyordu. Onun için korkunç bir şok oldu. Hepimiz için. Başta kurtulamayacaksın gibi görünüyordu. Daha sonra Ben bana senin Brighton'da ne işin olduğunu bilip bilmediğimi sordu. Ona anlattım. Mecburdum. Polise bildiğim her şeyi zaten anlatmıştım. Ben'e anlatmaktan başka seçeneğim yoktu."

Can çekişen karısının neden evden kilometrelerce ötede

bulunduğunu anlamaya çalışan kocamı, oğlumun babasını düşündükçe suçluluk duygusu bir kez daha yüreğimi dağladı. Bunu ona nasıl yapabilmiştim?

Claire, "Ama seni affetti" dedi. "Asla yüzüne vurmadı, hiçbir zaman. Önemsediği tek şey, senin hayatta kalmandı, sonra da iyileşmen. Bunun için her şeyini verirdi. Her şeyini. Başka hiçbir şeyin önemi yoktu."

Kocama karşı sevgimin kabardığını hissettim. Gerçek. Zorlamasız. Her şeye rağmen beni yanına almıştı. Bana bakmıştı.

"Onunla konuşur musun?" diye sordum. Claire gülümsedi.

Gülümsedi. "Elbette! Ama hangi konuda?"

"Bana doğruyu söylemiyor" dedim. "Ya da hiç değilse her zaman söylemiyor. Beni korumaya çalışıyor. Bana üstesinden gelebileceğimi düşündüğü, duymak istediğimi sandığı şeyleri söylüyor."

"Ben bunu yapmaz" dedi Claire. "Seni seviyor. Her zaman sevdi."

"Yapıyor" dedim. "Benim bildiğimi bilmiyor. Günlük tuttuğumu bilmiyor. Bana Adam'ı anlatmıyor. Beni terk ettiğini anlatmıyor. Senin dünyanın öbür ucunda yaşadığını söylüyor. Benim bunlarla başa çıkamayacağımı düşünüyor. Benden vazgeçti Claire. Eskiden nasıl olursa olsun, benden vazgeçti. Doktora gitmemi istemiyor, çünkü asla iyileşmeyeceğimi sanıyor, ama ben bir doktorla görüşüyorum Claire. Dr. Nash adlı biriyle. Gizlice. Ben'e anlatamıyorum bile."

Claire'in yüzü asıldı. Hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Benim yüzümden herhalde. "Bu iyi bir şey değil" dedi. "Ona anlatman gerek. Seni seviyor. Sana güveniyor."

"Yapamam. Dün seninle teması olduğunu bile inkâr etti."

Claire'in onaylamaz tavrı değişti. İlk kez şaşırdığını gördüm.

"Chrissy!"

"Doğru" dedim. Derin bir soluk aldım. "Beni sevdiğini bili-

yorum. Ancak bana karşı dürüst olmasına da ihtiyacım var. Her şey konusunda. Kendi geçmişimi bilmiyorum. Yalnızca o bana yardım edebilir. Bana yardım etmesine ihtiyacım var."

"O halde onunla konuşman gerek. Ona güven."

"Ama nasıl güvenebilirim?" diye sordum. "Bana söylediği bütün o yalanlar varken nasıl?"

Claire ellerimi sıktı. "Chrissy, Ben seni seviyor. Sevdiğini biliyorsun. Seni her şeyden çok seviyor. Her zaman sevdi."

Söze, "Ama..." diye başladım, Claire sözümü kesti.

"Ona güvenmek zorundasın. İnan bana. Her şeyi yoluna koyabilirsiniz, ama ona gerçeği anlatman gerek. Dr. Nash'i anlat ona. Günlük tuttuğunu söyle. Tek yol bu."

İçten içe söylediklerinin doğru olduğunu biliyordum, yine de Ben'e günlüğümü anlatma konusunda ikna olmuyordum.

"Yazdıklarımı okumak isteyebilir."

Claire gözlerini kıstı. "Günlükte onun okumasını istemediğin hiçbir şey yok, değil mi?" Ben bir şey söylemedim. "Var mı, Chrissy?"

Başımı çevirdim. Uzun bir an sessizce oturduk, sonra Claire çantasını açtı.

"Chrissy" dedi. "Sana bir şey vermem lazım. Seni terk etmesi gerektiğine karar verdiği zaman bunu bana Ben vermişti." Bir zarf çıkarıp bana verdi. Zarf kırışıktı, ama kapalı halde duruyordu. "Bunun her şeyi açıklayacağını söyledi bana." Zarfa bakakaldım. Üzerinde düzgün harflerle adım yazılıydı. "Okuyacak kadar iyileştiğini düşünürsem, bunu sana vermemi istedi." Başımı kaldırıp Claire'e bakarken aynı anda tüm duyguları bir arada yaşıyordum. Heyecan ve korku. Claire, "Okumanın zamanı geldi bence" dedi.

Zarfı ondan alıp çantama koydum. Nedenini bilmiyorum ama, orada, Claire'in önünde okumak istemiyordum. Belki de okuduklarımın yüzüme yansımasıyla her şeyi öğreneceğinden ve artık zarfın benim olmaktan çıkacağından kaygılanıyordum.

"Teşekkür ederim" dedim. Claire gülümsemedi.

"Chrissy" dedi. Yere, ellerine doğru baktı. "Ben'in taşındığımı söylemesinin bir nedeni var." Bir duraksama. Dünyamın değişmek üzere olduğunu hissettim, ne yöne doğru, emin değildim gerçi. "Sana bir şey söylemem gerek. Teması neden kestiğimiz konusunda."

O zaman anladım. Claire'in bir şey söylemesine gerek kalmadan anladım. Yapbozun eksik parçası, Ben'in çekip gitmesinin sebebi, en iyi arkadaşımın yaşamımdan çıkmasının sebebi, kocamın bu konuda yalan söylemesinin sebebi. Haklıydım. Başından beri haklıydım.

"Doğruymuş" dedim. "Aman Tanrım. Doğru. Ben'le görüşüyorsun. Kocamla yatıyorsun."

Claire bana baktı, dehşete düşmüştü. "Hayır!" dedi. "Hayır!"

Emin olduğum duygusu her yanımı sardı. *Yalancı!* diye bağırmak istedim. Ama bağırmadım. Tam ona bana ne anlatmak istediğini soracaktım ki, gözünden bir şey sildi. Gözyaşı mı? Bilmiyorum.

"Artık değil" diye fısıldadıktan sonra kucağındaki ellerine baktı tekrar. "Ama bir zamanlar."

Hissetmeyi beklediğim bütün duygular arasında rahatlama yoktu. Ama doğruydu: Rahatlamıştım. Dürüst davrandığı için mi? Artık en sonunda her şey için bir açıklama, inanabileceğim bir açıklama işittiğim için mi? Emin değilim. Ama öfke yoktu, acı da. Belki de küçük bir kıskançlık kıvılcımını, kocamı sevdiğime dair somut bir kanıtı hissetmekten mutlu olmuşumdur. Benim gibi o da sadakat göstermediği için, artık eşit olduğumuz için rahatlamışımdır belki de. Ödeştiğimiz için.

"Anlat" diye fısıldadım.

Claire başını kaldırmadı. Yavaş bir sesle, "Her zaman yakın olduk" dedi. "Üçümüz yani. Sen. Ben. Kocan. Ama benim-

le onun arasında asla bir şey olmadı. Buna inanmalısın. Asla." Ona devam etmesini söyledim. "Geçirdiğin kazadan sonra elimden geldiğince yardım etmeye çalıştım. Ben için ne kadar zor olduğunu tahmin edebilirsin. Her şey bir yana, pratik düzeyde bile. Adam'a bakmak zorunda kalmak... Elimden geleni yaptım. Birlikte çok zaman geçirdik. Ama yatmadık. O sırada yatmadık. Yemin ederim Chrissy."

"Ne zaman öyleyse?" diye sordum. "Ne zaman oldu?"

Claire, "Sen Waring House'a nakledilmeden hemen önce" dedi. "Sen çok kötü durumdaydın. Adam sorun çıkarıyordu. Her şey çok zordu." Başını çevirdi. "Ben içiyordu. Çok fazla değil, ama yeterince. Durumla başa çıkamıyordu. Bir gece seni ziyaretten döndük. Adam'ı yatağına yatırdım. Ben oturma odasında ağlıyordu. 'Bunu yapamayacağım,' deyip duruyordu. 'Bunu yapamayacağım. Onu seviyorum, ama bu durum öldürüyor beni.'"

Claire sustu. Tepede rüzgâr esti. Soğuk. Keskin. Kabanımı iyice üstüme çektim.

Claire konuşmaya devam etti. "Yanına oturdum. Sonra..."

Artık her şeyi hayal edebiliyordum. El omuzda, sonra kucaklaşma. Gözyaşları arasından birbirini bulan dudaklar, suçluluk ve daha ileriye gitmeme kararlılığının şehvete yenik düştüğü ve duramayacaklarından emin oldukları an.

Peki sonra? Düzüşme. Kanepede mi? Yerde mi? Bilmek istemiyorum.

"Sonra?"

Claire, "Özür dilerim" dedi. "Böyle olmasını asla istemedim. Ama oldu ve... Kendimi berbat hissettim. O kadar berbat ki. İkimiz de öyle hissettik."

"Ne kadar sürdü?"

"Ne?"

"İlişkiniz ne kadar sürdü?"

Durdu ve sonra "Bilmiyorum. Fazla değil. Birkaç hafta.

Biz yalnızca... birkaç kez birlikte olduk. Doğru gelmedi. İkimiz de sonrasında çok kötü hissettik" dedi Claire.

"Ne oldu?" diye sordum. "İlişkiyi kim bitirdi?"

Omuz silkti. "Beraber karar verdik. Konuştuk. Devam edemezdi. Bundan sonra sizden uzak durmayı sana –ve Ben'e– borçlu olduğumu düşündüm. Suçluluk duygusuydu herhalde."

Aklıma korkunç bir düşünce geldi.

"O zaman mı beni terk etmeye karar verdi?"

Claire hemen, "Chrissy, yok" dedi. "Böyle düşünme. Ben de kendini korkunç hissediyordu. Ama seni benim yüzümden terk etmedi."

Hayır, diye düşündüm. Belki doğrudan değil. *Ama ona neleri kaçırdığını hatırlatmış olabilirsin.*

Claire'e baktım. Hâlâ öfke hissetmiyordum. Hissedemiyordum. Belki hâlâ yatıyor olduklarını söyleseydi farklı hissedebilirdim, ama söylememişti. Bana anlattıkları farklı bir döneme aitmiş gibi geliyordu. Tarih öncesine. Bütün bunların benimle bir ilgisi olduğuna inanmakta zorluk çekiyordum.

Claire başını kaldırıp baktı. "Başta Adam'la görüşüyordum ama sonra Ben ona aramızda geçenleri anlatmış olmalı. Adam bir daha beni görmek istemediğini, bana kendisinden ve senden uzak durmamı söyledi. Ama yapamadım Chrissy. Uzak duramadım işte. Seni Waring House'da ziyaret etmeye devam ettim. Önce birkaç haftada bir, sonra birkaç ayda bir. Ama gelmem seni mutsuz ediyordu. Seni çok mutsuz ediyordu. Bencillik yaptığımı biliyorum, ama seni orada bırakamazdım ki. Tek başına. Ziyaretleri sürdürdüm. Sırf iyi olup olmadığım öğrenmek için."

"Ben bunu biliyor muydu?"

"Yok. Ona söylemedim. Temasımız kesilmişti."

"Bu yüzden mi beni son zamanlarda ziyaret etmedin? Eve gelmedin. Ben yüzünden mi?"

"Hayır. Tam olarak değil. Ziyarete geldiğim bir gün senin oradan ayrıldığını söylediler. Ben'le birlikte yaşamak üzere oradan çıkmışsın. Ben'in taşındığını biliyordum. Onlardan adresini istedim, ama vermediler. Özel yaşama müdahale olacağını söylediler. Sana yazmak istersem mektupları adresine ileteceklerini söylediler."

"Sen yazdın mı peki?"

Claire derin bir soluk aldı. "Ben'e yazdım. Üzgün olduğumu, olanlardan pişmanlık duyduğumu anlattım. Seni görmeme izin vermesi için yalvardım."

"Ama o sana göremeyeceğini mi söyledi?"

Claire duraksadı. "Hayır. Bana sen yazdın Chrissy. Kendini çok daha iyi hissettiğini anlattın. Ben'le mutlu olduğunuzu yazdın." Başını çevirip parka doğru baktı. "Beni görmek istemediğini yazdın. Bazen hafızanın geri geldiğini ve o zaman sana ihanet ettiğimi hatırladığını söyledin." Gözündeki yaşı sildi. "Bir daha asla sana yaklaşmamamı söyledin. Beni unutmanın senin için daha iyi olduğunu ve benim de seni unutmam gerektiğini yazdın."

Buz kestiğimi hissettim. Böyle bir mektubu bana yazdıran öfkeyi hayal etmeye çalıştım, ama aynı zamanda da belki de hiç öfkelenmemiş olabileceğimi kavradım. Benim gözümde Claire diye biri yoktu ki, aramızdaki dostluk da unutulmuştu.

"Özür dilerim" dedim. İhanetini hatırlayabildiğimi hayal edemiyordum. Ben bu mektubu yazmama yardım etmişti herhalde.

Claire gülümsedi. "Yok. Özür dileme. Haklıydın. Fikrini değiştirmeyi umut etmekten hiç vazgeçmedim ama. Bu yüzden Waring House'u arayıp numaramı bıraktım. Seni görmek istiyordum. Sana yüz yüze gerçeği anlatmak istiyordum." Bir şey söylemedim. Claire, "O kadar üzgünüm ki" dedi, sonra da, "Beni bir gün affedebilecek misin?"

Elini tuttum. Ona nasıl kızgın olabilirdim? Ya da Ben'e. İçinde bulunduğum durum hepimizin üzerine müthiş bir yük bindirmişti.

"Evet" dedim. "Evet. Seni bağışlıyorum."

Çok geçmeden oradan ayrıldık. Tepenin altında Claire bana döndü.

"Yine görüşecek miyiz?" diye sordu.

Gülümsedim. "Öyle umuyorum!"

Claire rahatlamıştı. "Seni özledim Chrissy. Nasıl özlediğimi bilemezsin."

Doğruydu, bilemezdim. Ama hayatımda o ve bu günlük olunca, yaşamaya değer bir hayatı yeniden kurma şansım vardı. Çantamdaki mektubu düşündüm. Geçmişten bir mesaj. Yapbozun son parçası. İhtiyaç duyduğum yanıtlar.

Claire, "Seni ararım" dedi. "Önümüzdeki hafta başı. Tamam mı?"

"Tamam" dedim. Beni kucaklayınca sesim saçlarının buklelerinde kayboldu. Tek arkadaşım o gibi geliyordu bana, Ben'in yanı sıra güvenebileceğim tek insan. Kız kardeşim. Onu sımsıkı kucakladım. "Bana gerçeği anlattığın için teşekkür ederim" dedim. "Teşekkür ederim. Her şey için. Seni seviyorum." Ayrılırken birbirimize baktığımızda ikimiz de ağlıyorduk.

Evde Ben'in mektubunu okumak üzere oturdum. Gergindim –bu mektup bilmek istediklerimi anlatacak mıydı bana? En sonunda Ben'in beni neden terk ettiğini anlayacak mıydım?– ama aynı zamanda da heyecanlıydım. Anlatacağından emindim. Bundan, Ben ile Claire'den emin olduktan sonra ihtiyaç duyduğum her şeye sahip olacaktım.

Christine, sevgilim,

Bu şimdiye kadar yapmak zorunda kaldığım en zor şey. Bir klişeyle başladım bile, ama zaten sen benim iyi yazamadığımı bilirsin –ailemizdeki yazar hep sendin!– bu yüzden kusura bakma, ama elimden geleni yapacağım.

Bunu okuduğun zaman umut ediyorum nedenini bilecek ve anlayacaksın, ama Christine, seni terk etmeye karar verdim. Bunu söylemeye ya da yazmaya, hatta düşünmeye bile dayanamıyorum, ama yapmak zorundayım. Başka bir yol bulmak için çok uğraştım ama bulamadım, inan bana.

Seni sevdiğimi anlaman gerek. Seni hep sevdim ve hep seveceğim. Ne olduğu ve neden olduğu umurumda değil. Bunun intikamla, böyle bir şeyle ilgisi yok. Sen komadayken nasıl benim bir parçam haline geldiğini kavradım –sana her baktığımda adeta öldüğünü hissettim– o gece, Brighton'da ne yaptığına hiç aldırmadığımı da kavradım. Yalnızca bana dönmeni istiyordum.

Döndün de, öyle mutlu etti ki bu beni. Tehlikeyi atlattığını, ölmeyeceğini söyledikleri gün ne kadar mutlu olduğumu asla bilemezsin. Beni, Adam'la ikimizi terk etmeyecektin. Adam henüz çok küçüktü, ama biliyor musun? Anladığını sanıyorum.

Ama sonra hafızanı kaybettiğini, olan biteni hatırlamadığını fark ettiğimizde bunun iyi bir şey olduğunu düşündüm. Şu an böyle düşündüğüm için utanıyorum ancak bunun en iyisi olduğunu düşündüm. Fakat sonra başka şeyleri de unuttuğunu anladık. Yavaş yavaş, zaman içinde. Önce yamndaki yatakta yatan hastaların adını, sana bakan doktor ve hemşirelerin adını. Gitgide kötüye gittin. Neden hastanede olduğunu, neden benimle eve gelemediğini unutuyordun. Kendini doktorların senin üstünde deneyler yürüttüğüne inandırmıştın. Bir hafta sonu seni eve getirdiğimde sokağımızı, evimizi tanımadın. Kuzinin seni görmeye geldiğinde onu tanımadın. Seni hastaneye geri götürdüğümüzde nereye gittiğimizi anlamadın.

İşte durum o zaman zorlaşmaya başladı. Adam'ı o kadar çok seviyordun ki. Yanına geldiğimiz zaman sevgin gözlerinden taşıyordu. Adam yanına, kollarına koşardı, sen onu kucağına alırdın ve anında onun kim olduğunu bilirdin. Ama sonra –özür di-

lerim Chris, ama bunu sana söylemek zorundayım– Adam'ın küçükken elinden alındığına inanmaya başladın. Onu ne zaman görsen, birkaç aylık olmasından sonra ilk kez gördüğünü sanıyordun. Onu en son ne zaman gördüğünü Adam'a sormanı isterdim, Adam da "Dün anneciğim" ya da "geçen hafta" derdi, ama sen ona inanmazdın. "Ona neler anlatıyorsun böyle?" diye sorardın. "Yalan söylüyor." Beni seni orada kilit altında tutmakla suçlamaya başladın. Sen hastanedeyken başka bir kadının Adam'ı kendi çocuğuymuş gibi yetiştirdiğini düşünüyordun.

Bir keresinde beni tanımadın, isterikleştin. Adam'ı kapıp kapıya doğru koşmaya başladın. Sanırım kaçmaya, Adam'ı kurtarmaya çalışıyordun, ama Adam çığlık atıyordu. Bunu neden yaptığını anlamamıştı. Adam'ı eve götürüp anlatmaya çalıştım, ama anlamadı. Senden gerçekten korkar oldu.

Her şey daha da kötüye gitti. Bir gün hastaneyi aradım. Ben orada değilken, Adam orada değilken nasıl olduğunu sordum. "Şu andaki halini bana anlatın" dedim. Sakin olduğunu söylediler. Mutlu olduğunu. Yatağının yanındaki iskemlede oturuyormuşsun. "Ne yapıyor?" diye sordum. Öteki hastalardan biriyle konuştuğunu söylediler. Bir arkadaşındı. Bazen birlikte iskambil oynuyormuşsunuz.

"İskambil mi oynuyor?" diye sordum. Buna inanamıyordum. Evet dediler. İskambil oyunlarında iyiymişsin. Sana kuralları her gün anlatmak zorunda kalıyorlarmış, ama yine de sen neredeyse herkesi yeniyormuşsun.

"Mutlu mu?" diye sordum.

"Evet" dediler. "Evet. Hep mutlu."

"Beni hatırlıyor mu?" dedim. "Adam'ı?"

"Siz burada olmadığınız sürece hayır" cevabını verdiler.

İşte o an belki de bir gün seni terk etmek zorunda kalacağımı anlamıştım sanırım. İhtiyaç duyduğun sürece yaşayabileceğin bir yer buldum sana. Mutlu olabileceğin bir yer. Çünkü bensiz, Adam'sız mutlu olacaksın. Bizi tanımayacaksın, dolayısıyla bizi özlemeyeceksin.

Seni o kadar çok seviyorum ki Chris. Bunu anlamalısın. Seni her şeyden çok seviyorum, ama oğlumuza bir hayat, hak ettiği

bir hayat vermem gerek. Adam yakında neler olup bittiğini anlayacak kadar büyüyecek. Ona yalan söylemeyeceğim Chris. Yaptığım seçimi açıklayacağım. Seni görmeyi çok istese bile, bunun seni çok üzeceğini anlatacağım. Belki benden nefret edecek, beni suçlayacak. Bunu yapmayacağını umut ediyorum. Ama onun mutlu olmasını istiyorum. Ve senin de mutlu olmanı istiyorum. Bu mutluluğu bensiz bulacak olsan bile.

Artık bir süredir Waring House'dasın. Artık paniklemiyorsun. Gündelik alışkanlıkların oturdu. Bu iyi bir şey. Ve benim gitmemin zamanı geldi.

Bu mektubu Claire'e vereceğim. Benim adıma saklamasını ve okuyacak kadar iyileşince de okuman için, anlaman için sana vermesini isteyeceğim. Kendim saklayamam, kurar dururum artık ve önümüzdeki hafta, önümüzdeki ay, hatta önümüzdeki yıl sana verme isteğine karşı koyamam. Fazlasıyla erken olur bu.

Bir gün tekrar bir araya geleceğimizi umut etmiyor değilim. Sen iyileştiğin zaman. Üçümüz. Bir aile olarak. Bunun olacağına inanmak zorundayım. Zorundayım, yoksa acıdan öleceğim.

Seni terk etmiyorum Chris. Seni asla terk etmeyeceğim. Seni o kadar çok seviyorum ki.

İnan bana doğrusu bu, yapmam gereken tek şey bu.

Benden nefret etme. Seni seviyorum.

Ben

Şimdi mektubu tekrar okudum ve kâğıdı katladım. Mektup ele yeni, gıcır gıcır geliyordu, dün yazılmıştı sanki ama zarfı yumuşaktı, kenarları kırışmıştı, parfüm gibi tatlı bir kokusu vardı. Claire onu yanında taşımış, çantasının bir köşesine mi tıkmıştı? Ya da, daha büyük olasılıkla, evde göz önünden kaldırıp bir çekmeceye koymuş, ama hiç unutmamış mıydı? Yıllar boyunca okunmayı beklemişti. Kocamın kim ol-

duğunu bilmeden, kendimin kim olduğunu bile bilmeden geçirdiğim yıllar boyunca. Aramızda var olduğunu bile bilmediğim uçurumu aşmayı başaramadığım yıllar.

Zarfı günlüğümün sayfalarının arasına koydum. Bunları yazarken ağlıyorum, ama mutsuz değilim. En sonunda her şeyi anlıyorum. Ben'in beni neden terk ettiğini, bana neden yalan söylediğini.

Çünkü bana yalan *söylüyordu*. Asla başka roman yazamayacağımı öğrenince yıkılacağımdan roman yazdığımı söylememişti. Bir zamanlar bana ihanet ettikleri gerçeğinden beni korumak için en iyi dostumun buralardan taşındığını söylemişti. Çünkü onları bağışlayacak kadar çok sevdiğime inanmıyordu. Bana bir otomobilin çarptığını, kaza geçirdiğimi söylüyordu, böylece saldırıya uğradığım ve başıma gelenlerin araba kazasından değil de, kasten yapılmış vahşi bir nefret eyleminin sonucu olduğu gerçeğiyle başa çıkmak zorunda kalmayacaktım. Sırf beni tek oğlumun öldüğünü öğrenmekten korumak için değil, yaşamımın her günü bu gerçeğin acısıyla boğuşmaktan korumak için de hiç çocuğumuz olmadığını söylüyordu. Yıllarca ailemizin bir araya gelmesi için bir çözüm bulmaya çalıştıktan sonra bunun mümkün olmadığını anladığını ve mutluluğu bulmak için oğlumuzu da alıp beni terk ettiği gerçeğiyle yüz yüze kaldığını da anlatmamıştı.

O mektubu yazarken ayrılığımızın sonsuza kadar süreceğini düşünmüş olmalı, ama aynı zamanda öyle olmayacağını da umut etmiştir, yoksa neden yazsın? Orada, evinde, bir zamanlar yuva olan evimizde, oturup kalemini çıkararak anlamasını asla bekleyemeyeceği birine onu terk etmekten başka seçeneği olmadığını açıklamaya çalışırken ne düşünüyordu? *İyi yazamadığımı bilirsin* demişti, ne var ki sözleri bana güzel geliyordu. Derin, dokunaklı. Başka birinden söz ediyormuş gibi geliyordu bana, yine de içimde bir yerlerde, iliklerimde öyle olmadığını biliyorum. Benim hakkımda ve benim-

le konuşuyor. Christine Lucas. Onun arızalı karısı.

Ama sonsuza kadar böyle olmadı. Umut ettiği şey gerçekleşti. Durumum nasılsa düzeldi, ya da Ben benden ayrılığın tahmin ettiğinden daha zor olduğunu gördü ve beni almaya geldi.

Her şey farklı görünüyor şimdi. Oturduğum oda bana hâlâ, bu sabah uyanıp da susuzluk çekerek mutfağı bulmaya çalıştığım ve bir gece önce neler olduğunu çaresizce hatırlamaya çalıştığım sırada rastgeldiğim odadan daha tanıdık durmuyor. Ama artık acı ve üzüntüyle dolu gibi de durmuyor. Yaşamayı düşünemeyeceğim bir hayatın simgesi gibi durmuyor. Omzumda tiktak eden saat artık yalnızca zamanı göstermiyor. Benimle konuşuyor. *Gevşe,* diyor. *Gevşe* ve olanları kabul et.

Yanılmışım. Hata yapmışım. Defalarca hata yapmışım; kim bilir kaç kez? Kocam benim koruyucum, evet, ama aynı zamanda da sevgilim. Artık onu sevdiğimi kavrıyorum. Onu her zaman sevdim ve her gün yeniden sevmeyi öğrenmem gerekiyorsa, öğreneceğim. Aynen böyle yapacağım.

Ben birazdan eve gelecek –onun yaklaştığını hissedebiliyorum zaten– geldiğinde de ona her şeyi anlatacağım. Claire ile buluştuğumu söyleyeceğim. Dr. Nash'i, Dr. Paxton'ı, mektubunu okuduğumu anlatacağım. O zaman bunları neden yaptığını, neden beni terk ettiğini anladığımı ve onu affettiğimi söyleyeceğim. Saldırıyı bildiğimi, ama artık neler olduğunu öğrenmeye ihtiyaç duymadığımı, artık bunu bana kimin yaptığına aldırmadığımı söyleyeceğim.

Ona Adam'ı bildiğimi de söyleyeceğim. Neler olduğunu biliyorum ve her gün bununla yüz yüze gelme düşüncesi bana dehşet verse de bunu yapmam gerek. Ne kadar acı verirse versin, oğlumuzun anısının bu evde ve benim yüreğimde yaşamasına izin verilmesi gerek.

Ona bu günlüğü, en sonunda kendime bir hikâye, bir yaşam verebildiğimi anlatacak ve isterse defteri göstereceğim. O zaman günlüğe yazmaya, hikâyemi, özgeçmişimi anlatmaya devam edebilirim. Kendimi sıfırdan yaratmaya devam edebilirim.

"Artık başka sır yok" diyeceğim kocama. "Hiç sır yok. Seni seviyorum Ben ve hep seveceğim. İkimiz de yanlışlar yaptık. Ama lütfen beni bağışla. Yıllar önce tek bir akşam için bile olsa başka biriyle olmak için seni terk ettiğim için özür dilerim, kimin için o otel odasına gittiğimi ve orada ne bulduğumu hatırlamadığım için özür dilerim. Ama üzgün olduğumu ve bunu telafi etmeye kararlı olduğumu lütfen bil."

Sonra, aramızda sevgiden başka bir şey kalmayınca, gerçekten birlikte olmanın yolunu bulmaya başlayabiliriz.

Dr. Nash'i aradım. "Sizi bir kez daha görmek istiyorum" dedim. "Günlüğümü okumanızı istiyorum." Sanıyorum doktor şaşırdı, ama kabul etti.

"Ne zaman?" diye sordu.

"Önümüzdeki hafta" dedim. "Önümüzdeki hafta gelin."

Salı günü gelip günlüğü alacağını söyledi.

Üçüncü bölüm

Bugün

Sayfayı çeviriyorum, ama sayfa boş. Hikâye burada sona eriyor. Saatlerdir günlüğümü okuyorum.

Titriyorum, zorlukla nefes alabiliyorum. Son birkaç saat içinde koca bir hayatı yaşamakla kalmadım, aynı zamanda da değiştim gibi geliyor bana. Bu sabah oturup günlüğümü okuyan Dr. Nash'le buluşan kişiyle aynı değilim. Artık bir geçmişim var. Kim olduğuma dair bir fikrim var. Elimde neler olduğunu ve neleri kaybettiğimi biliyorum. Fark ediyorum ki ağlıyorum.

Günlüğümü kapatıyorum. Kendimi sakinleşmeye zorluyorum ve şimdiki zaman kendini yavaşça hissettirmeye başlıyor. Oturduğum odanın karanlığa gömülmesi. Dışarıdan sokaktan gelen matkap sesi. Ayaklarımın dibindeki boş kahve kupası.

Yanımdaki saate bakıyorum ve şaşkınlıkla irkiliyorum. Ancak şimdi, okuduğum günlükteki saatin bu saat olduğunu, aynı oturma odasında olduğumu, aynı insan olduğumu kavrıyorum. Ancak şimdi, okuduğum hikâyenin benim hikâyem olduğunu tam manasıyla anlıyorum.

Günlüğümle kupayı mutfağa götürüyorum. Duvarda bu sabah gördüğüm silinebilir pano orada, düzgün bir elyazısıyla yazılmış aynı öneri listesi, ekleme yaptığım not da orada: *Bu gece için çanta hazırla*.

Panoya bakıp derin derin soluk alıyorum. Bir şey beni rahatsız ediyor, ama ne olduğunu çıkaramıyorum.

Ben'i düşünüyorum. Yaşam onun için ne kadar zor olmalı. Yıllar boyu. Kiminle uyandığını asla bilmeden. Ne kadar hatırlayacağımdan, ona ne kadar sevgi verebileceğimden asla emin olamadan.

Ya şimdi? Şimdi anlıyorum. Şimdi ikimizin de tekrar birlikte olmasına yetecek kadar şey biliyorum. Acaba planladığım konuşmayı yapmış mıydım? Bunun en doğrusu olduğundan o kadar eminmişim ki yapmış olmam gerekir, ama defterime yazmamışım. Belki de yazma fırsatım olmadan günlüğü Dr. Nash'e vermişimdir. Belki artık her şeyi Ben'le paylaştığımdan deftere yazmaya ihtiyaç olmadığını düşünmüşümdür.

Günlüğün ön kısmını açıyorum. Orada işte, aynı mavi mürekkeple. Sayfanın üzerinde adımın hemen altına kazınmış şu iki kelime. *Ben'e güvenme.*

Bir kalem alıp yazının üstünü çiziyorum. Tekrar oturma odasına dönünce içeriye göz gezdiriyorum, önümdeki masada duran anı defterine bakıyorum. Hâlâ Adam'ın hiçbir resmi yok. Hâlâ bu sabah bana ondan söz etmemiş. Hâlâ metal kutuda duranları görmemişim.

Romanımı düşünüyorum –*Sabah Kuşları İçin*– sonra elimde tuttuğum günlüğe bakıyorum. Aklıma durduk yere bir düşünce geliyor. *Ya bunların hepsini uydurduysam?*

Ayağa kalkıyorum. Kanıta ihtiyacım var. Okuduklarımla yaşadıklarım arasında bir bağlantıya, okuduğum geçmişin uydurmadığım bir şey olduğuna dair bir işarete ihtiyacım var.

Günlüğü çantama koyup oturma odasından çıkıyorum. Askılık orada, merdivenin dibinde, bir çift terliğin yanında. Üst kata çıkarsam, çalışma odasını, dosya dolabını bulacak mıyım? Alt çekmecede, havlunun altında saklı gri metal kutuyu bulacak mıyım? Anahtar yatağın başucundaki alt çekmecede olacak mı?

Bunlar yerli yerindeyse, oğlumu bulacak mıyım?
Bilmem gerek. Basamakları ikişer ikişer çıkıyorum.

Çalışma odası zihnimde canlandırdığımdan daha küçük ve beklediğimden daha derli toplu, ama metalik gri dosya dolabı orada.

Alt çekmecede bir havlu, onun altında da bir kutu var. Kutuyu çıkarmak üzere sıkıca kavrıyorum. Ya kilitli ya da boş olduğundan kuşku duymadığım için kendimi aptal gibi hissediyorum.

İkisi de değil. Kutuda romanımı buluyorum. Dr. Nash'in bana verdiği kitap değil ama; bu kitabın kapağında kahve kupasının izi yok ve sayfaları yeni gibi duruyor. Ben'in hep sakladığı kopya olmalı bu. Tekrar üzerinde hak iddia edebileceğim kadar çok şey bildiğim günü bekleyen kitap. Romanı kutudan çıkarınca altında tek bir fotoğraf buluyorum. Ben'le ikimiz üzüntülü görünsek de kameraya gülümsüyoruz. Yeni çekilmiş bir resme benziyor, yüzüm aynadan hatırladığım yüz, Ben de bu sabah çıkarkenki haliyle duruyor. Arka planda bir ev var. Çakıl kaplı bir bahçe yolu, parlak kırmızı sardunyalarla dolu saksılar. Resmin arkasına birileri *Waring House* yazmış. Ben'in beni oradan aldığı, tekrar buraya getirdiği gün çekilmiş olmalı.

Ama hepsi bu kadar. Başka fotoğraf yok. Adam'ın resmi yok. Daha önce bulduğum resimler de yok.

Bunun bir açıklaması vardır, diyorum kendi kendime. Olmak zorunda. Oğlumun halen burada olmamasının, hiçbir yerde olmamasının bir nedeni var. Olmalı. Masanın üzerindeki kâğıt yığınını karıştırıyorum: dergiler, bilgisayar yazılımı reklamı yapan kataloglar, sarı kalemle bazı yerleri işaretlenmiş bir ders programı. Ağzı kapalı bir zarf var, ani bir dürtüyle onu alıyorum, ama Adam'ın hiç fotoğrafı yok.

Alt kata inip kendime çay yapıyorum. Kaynar su, çay po-

şeti. Poşeti uzun süre suyun içinde tutma ve poşeti kaşığın arkasıyla sıkma, yoksa fazla tanen asidi çıkarırsın, çay da acı olur. *Neden bunu hatırlıyorum da doğum yaptığımı hatırlamıyorum?* Oturma odasının bir köşesinde bir telefon çalıyor. Telefonu –kapaklı olan değil, kocamın verdiği– çantamdan çıkarıp açıyorum. Ben.

"Christine? İyi misin? Evde misin?"

"Evet" diyorum. "Evet. Teşekkür ederim."

"Bugün dışarıya çıktın mı?" diye soruyor. Sesi tanıdık geliyor, ama nedense soğuk. En son konuşmamızı düşünüyorum. Dr. Nash'le randevum olduğunu ona söylediğimi hatırlamıyorum. Belki de bilmiyordur, diye düşünüyorum. Ya da beni sınıyor, ona söyleyip söylemeyeceğimi merak ediyordur. Randevunun yanında yazan notu hatırlıyorum. *Ben'e söyleme.* Bunu ona güvenebileceğimi bilmeden önce yazmış olmalıyım.

Artık ona güvenmek istiyorum. Artık yalan söylemek yok.

"Evet" diyorum. "Bir doktorla görüşmeye gittim." Uzun bir sessizlik oluyor. "Ben, orada mısın?" diye soruyorum.

"Pardon, evet" diyor. "Duydum." Hiç şaşırmadığını fark ediyorum. Demek ki biliyor, Dr. Nash'le görüştüğümü biliyor. "Trafikteyim. Biraz karışık. Baksana, valiz hazırlamayı hatırladığından emin olmak istedim yalnızca. Gidiyoruz..."

"Elbette" dedikten sonra ekliyorum, "Dört gözle bekliyorum!" Ve gerçekten de böyle hissettiğimi fark ediyorum. Biraz evden uzaklaşmak bize iyi gelecek, diye düşünüyorum. Bizim için yeni bir başlangıç olabilir.

Ben, "Birazdan evde olacağım" diyor. "Bir çanta hazırlamaya çalışır mısın? Geldiğimde sana yardım ederim, ama yola erken koyulursak iyi olur."

"Denerim" diyorum.

"Misafir odasında iki çanta var. Gardıropta. Onları kullan."

"Tamam."

"Seni seviyorum" diyor, fazla uzun bir an sonra, telefonun kapandığı anda ben de onu sevdiğimi söylüyorum.

Banyoya gidiyorum. Ben bir kadınım, diyorum kendi kendime. Yetişkinim. Bir kocam var. Sevdiğim bir kocam. Yazdıklarımı tekrar düşünüyorum. Seksi. Benimle yatmasını. Bundan hoşlandığımı yazmamışım.

Seksten hoşlanıyor muyum? Bunu bile bilmediğimi fark ediyorum. Tuvaletin sifonunu çekip pantolonumu, çorabımı, külodumu çıkarıyorum, küvetin kenarına oturuyorum. Vücudum bana ne kadar yabancı. Ne kadar bilinmez. Onu kendim tanımazken biriyle birlikte olmaktan nasıl mutlu olabilirim?

Banyonun kapısını kilitledikten sonra bacaklarımı açıyorum. Başta birazcık, sonra daha fazla. Bluzumu kaldırıp bakıyorum. Adam'ı hatırladığım gün gördüğüm çatlakları, cinsel organımın çevresindeki kalın kılları görüyorum. Acaba hiç tıraş ediyor muyum, kendimin ya da kocamın tercihine bağlı olarak etmemeyi mi tercih ediyorum? Belki de böyle şeylerin pek bir önemi kalmadı. Artık kalmadı.

Küçük kıl öbeğini avuçluyorum. Parmaklarım dudakların üzerinde durup onları hafifçe ayırıyor. Klitoris olması gereken yerin ucuna şöyle bir dokunup biraz bastırıyorum, bunu yaparken de parmaklarımı yavaşça hareket ettiriyorum, şimdiden hafif bir ürperti hissetmeye başladım. Duygunun kendisinden ziyade vaadi var.

Daha sonra neler olacak acaba?

Çantalar gardıropta, Ben'in söylediği yerde. Sağlam ve ağırlar, biri diğerinden daha büyük. Çantaları dolaptan çıkarıp bu sabah uyandığım yatak odasına götürüyor, yatağın üzerine koyuyorum. Üst çekmeceyi açınca Ben'inkilerin ya-

nında kendi çamaşırlarımı görüyorum.

İkimiz için giysiler, onun için çorap, kendim için tayt seçiyorum. Seviştiğimiz geceyi okuduğumu hatırlayınca bir yerlerde ince çorap ve jartiyerler olması gerektiğini hatırlıyorum. Şimdi onları bulup yanıma almanın hoş olacağına karar veriyorum. İkimiz için de iyi olabilir.

Gardıroba gidiyorum. Bir elbise, bir etek seçiyorum. Birkaç pantolon, bir kot. Yerdeki ayakkabı kutusunu görüyorum –günlüğümü sakladığım kutuyu– şimdi içi boş. Acaba nasıl bir çiftiz, ne zamanlar tatile çıkarız? Akşamlarımızı restoranlarda mı geçiriyoruz, yoksa barlarda oturup gerçek bir ateşin kızıl sıcaklığında mı rahatlıyoruz? Yürüyüşe çıkıyor muyuz, kenti ve çevresini keşfediyor muyuz ya da özenle seçtiğimiz mekânlara taksiyle mi gidiyoruz? Henüz bilmediğim şeyler var. Hayatımın geri kalanında keşfedeceğim şeyler var. Keyfini çıkaracağım şeyler.

İkimiz için de rastgele bazı giysiler seçip katladıktan sonra özenle valize yerleştiriyorum. Bunu yaparken sarsıldığımı, bir enerji dalgalanması hissedip gözlerimi kapıyorum. Bir görüntü görüyorum, parlak ama titrek. Başta tereddütle salınırmış gibi net değil, hem uzanılamayacak kadar uzak ve hem odak noktası kaymış. Zihnimi açmaya, görüntünün gelmesini sağlamaya çalışıyorum.

Kendimi bir çantanın önünde görüyorum: eskitme deriden yumuşak bir bavul. Heyecanlıyım. Kendimi yeniden genç hissediyorum, tatile çıkacak bir çocuk ya da flörtüyle buluşmaya hazırlanan bir ergen gibi, nasıl geçeceğini, beni eve çağırıp çağırmayacağını, yatıp yatmayacağımızı merak ediyorum. Bu yeniliği, bu beklentiyi hissediyorum, tadını alabiliyorum. Dilimin üzerinde yuvarlayıp tadını çıkarıyorum, çünkü biliyorum ki uzun sürmeyecek. Çekmeceleri sırayla açarak bluzları, ince çorapları, iç çamaşırlarını seçiyorum. Heyecan verici. Seksi. Ancak çıkarılacağı anın beklentisiyle gi-

yilen iç çamaşırları. Ayağımdaki düz ayakkabılara ek olarak bir çift topuklu ayakkabı da koyuyorum, ama sonra çıkarıyorum, fikir değiştirip tekrar koyuyorum. Bu ayakkabılardan hoşlanmıyorum, ama bu gece fantezi demek, güzel giyinmek demek, her zamanki halimizden farkh olmak demek. Ancak ondan sonra işlevsel şeyleri almaya davranıyorum. Parlak kırmızı deriden kapitone makyaj çantasını alıyorum, içine parfüm, duş jeli, diş macunu koyuyorum. Bu gece güzel görünmek istiyorum, sevdiğim erkek için, kaybetmeme ramak kalmış erkek için. Banyo tuzları ekliyorum. Portakal çiçeği kokulu. Fark ediyorum ki Brighton'a gitmek üzere valiz hazırladığım geceyi hatırlıyorum.

Anı uçup gidiyor. Gözlerim açılıyor. O sırada benden her şeyimi alan adam için hazırlık yaptığımı bilemezdim.

İç çekip hâlâ sahip olduğum adam için hazırlığa devam ediyorum.

Dışarıda bir arabanın yavaşlayarak durduğunu işitiyorum. Motor susuyor ve bir an sonra kapısı açılıp hafif bir gıcırtıyla kapanıyor. Kilitte bir anahtar. Ben. Geldi.

Gerginim. Korkuyorum. Bu sabah bıraktığı aynı insan değilim: Kendi hikâyemi öğrendim. Kendimi keşfettim. Ben beni gördüğü zaman ne düşünecek? Ne diyecek?

Günlüğümü bilip bilmediğimi sormalıyım ona. Okuyup okumadığını. Ne düşündüğünü.

Ben kapıyı arkasından kaparken sesleniyor. "Christine. Chris. Ben geldim." Ama sesi şakımıyor; yorgun çıkıyor. Ben de seslenip yatak odasında olduğumu söylüyorum.

Ben'in ağırlığını taşırken en alttaki basamak gıcırdıyor ve önce ayakkabının bir teki, sonra öteki çıkarılırken nefes alıp verdiğini duyuyorum. Şimdi terliklerini giyecek, sonra yanıma gelecek. Alışkanlıklarını biliyor olmaktan bir keyif dalgası hissediyorum –belleğim değilse de günlüğüm bunların

ipuçlarını vermişti– ama Ben merdiveni çıkarken başka bir duygu egemen oluyor. Korku. Günlüğümün ön kısmına yazdığımı düşünüyorum. *Ben'e güvenme.*

Ben yatak odasının kapısını açıyor. "Sevgilim!" diyor. Ben yerimden kıpırdamamışım. Hâlâ yatağın kenarında oturuyorum, arkamda açık valiz. Ben ayağa kalkıp kollarımı açana kadar Ben kapı ağzında duruyor, sonra gelip beni öpüyor.

"Günün nasıl geçti?" diye soruyorum.

Ben kravatını çıkarıyor. "Ah" diyor. "Bundan söz etmeyelim şimdi. Tatildeyiz!"

Gömleğinin düğmelerini çözmeye başlıyor. Başımı çevirme isteğiyle savaşarak kendime onun kocam olduğunu, onu sevdiğimi hatırlatıyorum.

"Valizleri hazırladım" diyorum. "Umarım olmuştur. Neleri almak isteyeceğini bilmiyordum."

Ben pantolonunu çıkarıp gardıroba asmadan önce özenle katlıyor. "Eminim iyi olmuştur."

"Şu var ki, nereye gideceğimizden tam emin olamadım. Bu yüzden de neleri alacağımı bilemedim."

Ben bana doğru dönüyor ve bir an gözlerinde kızgınlık görüp görmediğimi merak ediyorum. "Valizi otomobile koymadan önce kontrol ederim. Önemli değil. İşe başladığın için teşekkürler." Makyaj masasmdaki iskemleye oturup ayağına rengi solmuş bir kot pantolon giyiyor. Kotun önündeki düzgünce ütülenmiş bir kat çizgisine dikkat ediyorum ve içimdeki yirmilik kız onu gülünç bulma isteğini bastırmak zorunda kalıyor.

"Ben" diyorum. "Bugün nereye gittiğimi biliyor musun?"

O zaman bana bakıyor. "Evet" diyor. "Biliyorum."

"Dr. Nash'i biliyor musun?"

Başını çeviriyor. "Evet" diyor. "Bana sen anlattın." Makyaj masasındaki aynalardaki aksinden onu görebiliyorum. Evlendiğim adamın üç hali. Sevdiğim adamın. "Her şeyi" diyor. "Bana her şeyi anlattın. Her şeyi biliyorum."

"Bunu dert etmiyorsun değil mi? Dr. Nash'i görmemi?"

Kafasını çevirip bakmıyor. "Bana söylemeni isterdim. Ama hayır. Dert etmiyorum."

"Peki ya günlüğüm? Günlük tuttuğumu biliyor musun?"

"Evet" diyor. "Söyledin. İşe yaradığını söyledin."

Aklıma başka bir şey takılıyor. "Günlüğü okudun mu?"

"Hayır" diyor. "Özel olduğunu söyledin. Özel eşyanı asla karıştırmam."

"Ya Adam'ı? Adam'ı bildiğimi biliyor musun?"

Kelimeleri şiddetle fırlatmışım gibi irkildiğini görüyorum. Şaşırıyorum. Daha mutlu olmasını bekliyordum. Bana öldüğünü tekrar tekrar anlatmak zorunda kalmayacağı için mutlu olacağını.

Dönüp bana bakıyor.

"Evet" diyor.

"Hiç resmi yok" diyorum. Ne demek istediğimi soruyor. "Senin ve benim resimlerimiz var, ama onunkiler yok."

Ayağa kalkıp yanıma geliyor, sonra yatakta yanıma oturuyor. Elimi tutuyor. Bana kırılganmışım, narinmişim gibi davranmaktan vazgeçse keşke. Gerçekler beni kıracakmış gibi davranmasa.

"Sana sürpriz yapmak istemiştim" diyor. Yatağın altına uzanıp bir albüm çıkarıyor. "Onları buraya koydum."

Albümü bana veriyor. Albüm ağır, koyu renk, siyah deriye benzemesi istenmiş, ama o etkiyi veremeyen bir şeyle kaplı. Kapağını açıyorum, içinde bir fotoğraf yığını var.

Ben, "Doğru düzgün yerleştirmek istemiştim" diyor. "Bu gece sana hediye etmek için, ama zamanım olmadı. Özür dilerim."

Resimlere bakıyorum. Bir düzen içinde değiller. Adam'ın bebekken, çocukken, büyümüş haliyle resimleri var. Bunlar kutudaki fotoğraflar olmalı. Bir fotoğraf dikkatimi çekiyor. Yetişkin Adam'ın genç bir kadınla resmi var. "Kız arkadaşı mıydı?" diye soruyorum.

Ben, "Kız arkadaşlarından biri" diyor. "En uzun süre birlikte olduğu kız."

Kız güzel, sarışın, saçları kısa. Bana Claire'i hatırlatıyor. Fotoğrafta Adam gülerek dosdoğru kameraya bakıyor, kız ise hafiften ondan tarafa bakıyor, yüzünde neşe ve ayıplama var. Bir iş çeviriyor havasındalar, kameranın arkasında kim varsa onunla dalga geçmişler gibi. Mutlu görünüyorlar. Bu düşünce beni memnun ediyor. "Adı neydi?"

Ben duraksıyor. "Helen. Adı Helen."

Onu geçmiş zaman kipiyle düşündüğümü, kızın da öldüğünü sandığımı fark edince yüzümü buruşturuyorum. Bir düşünce uyanıyor: Ya Adam'ın yerine o öldüyse? Ama daha şekil alıp somutlaşmadan bu düşünceyi bastırıyorum.

"Adam öldüğünde hâlâ birlikte miydiler?"

Ben, "Evet" diyor. "Nişanlanmayı düşünüyorlardı."

Helen öyle genç, öyle aç duruyor, gözleri onu bekleyen olasılıklarla öyle dolu ki. Karşı karşıya kalacağı inanılmaz acıyı henüz bilmiyor.

"Onunla tanışmak isterim" diyorum. Ben resmi elimden alıyor. İçini çekiyor.

"Temasımız yok" diyor.

"Neden?" diye soruyorum. Kafamda planlamıştım; birbirimize destek olacaktık. Bir şey paylaşacaktık, karşılıklı anlayış, birbirimiz için değilse bile kaybettiğimiz kişi için bütün ötekileri delip geçen bir sevgi.

"Tartışmalar yaşandı" diyor. "Sıkıntılar."

Ben'e bakıyorum. Bana söylemek istemediğini görebiliyorum. O mektubu yazan adam, bana destek olan, bakan adam ve sonuçta hem beni terk edecek hem de beni almak için geri gelecek adam, ortadan kaybolmuşa benziyor.

"Ben?"

"Tartışmalar oldu" diyor.

"Adam öldükten önce mi sonra mı?"

"Her ikisi de."

Destek yanılsaması yok oluyor, yerini bulantı gibi bir duygu alıyor. Ya Adam'la ben de kavga ettiysek? Elbette ki annesinin tarafını değil, kız arkadaşının tarafını tutmuştur.

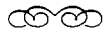
"Adam'la ben yakın mıydık?" diye soruyorum.

"Aa, evet" diyor Ben. "Sen hastaneye yatana kadar. Hafızanı kaybedene kadar. O zaman bile yakındınız tabii. Olabileceğiniz kadar yakın."

Sözleri bana yumruk gibi çarpıyor. Annesini hafıza kaybından yitirdiğinde Adam'ın küçük bir çocuk olduğunu kavrıyorum. Elbette ki oğlumun nişanlısıyla hiç tanışmadım; onu gördüğüm her gün, ilk gün gibiydi.

Albümü kapatıyorum.

"Bunu da yanımıza alabilir miyiz?" diye sorduktan sonra ekliyorum, "Daha sonra biraz daha bakmak isterim."

Seyahat için hazırlıklarımı yaptıktan sonra Ben'in mutfakta yaptığı çayı içiyoruz, sonra arabaya biniyoruz. Yanımda çantamın, içinde de günlüğümün olduğunu kontrol ediyorum. Ben hazırladığım çantayı kontrol edip onun için koyduğum birçok şeyi çıkarmış ve yerlerine kendi seçtiklerini koymuştu. Bir çanta daha almıştı: Bu sabah evden çıkarken yanına aldığı deri evrak çantası, bir de gardırobun arkasından aldığı iki çift yürüyüş ayakkabısı. Ben çantaları bagaja koyarken kapının yanında durdum, kapıların kilitli, pencerelerin kapalı olup olmadığını kontrol ederken bekledim. Şimdi ona yolun ne kadar süreceğini soruyorum.

Ben omuz silkiyor. "Trafiğe bağlı" diyor. "Londra'dan çıktıktan sonra fazla sürmez."

Yanıt kılığında, soruyu yanıtlamayı reddeden bir söz. Acaba hep böyle miydi, diye merak ediyorum. Yıllarca bana ay-

nı şeyleri anlatmak onu yıpratmış, artık içinden bana bir şey söylemenin gelmediği bir noktaya taşımış olabilir mi?

Dikkatli bir sürücü, bu kadarını anlayabiliyorum. Yavaş sürüyor, aynayı sık sık kontrol ediyor ve belli ki en küçük bir tehlike işaretinde yavaşlıyor.

Adam'ın araba kullanıp kullanmadığını merak ediyorum. Orduda olduğu için kullanmak zorundadır herhalde, ama izindeyken de kullanıyor muydu? Beni, engelli annesini gelip alır, gezintiye çıkarır, gitmek isteyebileceğimi düşündüğü yerlere götürür müydü? Yoksa bunun bir anlamı olmadığına, o sırada ne kadar keyif alırsam alayım mutluluğumun bir gecede ılık damda eriyen kar gibi yok olacağına mı karar veriyordu?

Otoyoldayız, şehirden çıkıyoruz. Yağmur yağmaya başlamış; kocaman yağmur damlaları ön cama çarpıp bir an şekillerini koruduktan sonra camda hızla aşağıya kaymaya başlıyor. Uzakta şehrin ışıkları asfaltla camı yumuşak, turuncu bir parlaklığa boğuyor. Güzel ve korkunç, ama benim içimde bir mücadele sürüyor. Oğlumu soyut olmayan bir şekilde düşünmeyi o kadar çok istiyorum ki, ama onunla ilgili somut bir anım olmadan bunu yapamıyorum. Tek bir gerçeğe dönüp duruyorum: Onu hatırlayamıyorum, öyleyse hiç var olmamış da olabilir.

Gözlerimi kapatıyorum. Bu öğleden sonra oğlumuz hakkında okuduklarımı düşünüyorum ve önümde bir görüntü patlıyor: Adam küçük bir çocuk, mavi üç tekerlekli bisikleti yolda itiyor. Ama bu görüntüye şaşırırken bile gerçek olmadığını biliyorum. Olan bir olayı hatırlamadığımı biliyorum, bu öğleden sonra bu sahneyi okurken zihnimde biçimlenen görüntüyü hatırlıyorum ve bu bile daha önceki bir anının hatırlanmasıydı. Anıların anıları, birçok insanın yıllar içinde, uzun yıllar içinde tekrar tekrar hatırladığı şeyler, ama benim için sadece birkaç saatliğine mümkün.

Oğlumu hatırlamayı başaramayınca yapabileceğim ikinci en iyi şeyi, kıvılcımlar saçan zihnimi sakinleştirecek tek şeyi yapıyorum. Bir şey düşünmüyorum. Hiçbir şey düşünmüyorum.

Benzin kokusu, yoğun ve tatlı. Boynum ağrıyor. Gözlerimi açıyorum. Soluğumla buharlanan, ıslak ön camı yakından görüyorum, onun ardında da bulanık, net olmayan uzak ışıklar var. Anlaşılan uyuyakalmışım. Cama yaslanmışım, başım tuhaf bir pozisyonda. Otomobil sessiz, motor kapalı. Omzumun üstünden bakıyorum.

Ben de burada, yanımda oturuyor. Uyanık, pencereden dışarıya bakıyor. Kıpırdamıyor, benim uyandığımı fark etmemiş gibi görünüyor. İleriye bakmaya devam ediyor, ifadesi boş, karanlıkta okunmuyor. Neye baktığını görmek için dönüyorum.

Yağmurun ıslattığı ön camın ötesinde otomobilin kaportası var, onun da ötesinde, arkamızdaki sokak lambalarının ışığıyla biraz aydınlanan alçak bir tahta çit. Çitin ötesinde bir şey göremiyorum, muazzam büyük ve gizemli bir kara boşluk ve tam göbeğinde alçalmış dolunay.

Ben bana bakmadan, "Denizi severim" deyince fark ediyorum ki, ta sahile kadar gelip bir tepenin üstüne park etmişiz.

"Sen sevmez misin?" Dönüp bana bakıyor. Gözleri inanılmaz ölçüde kederli. "Denizi seversin, değil mi Chrissy?" diye soruyor.

"Severim" diyorum. "Evet." Sanki bilmiyor, daha önce hiç deniz kenarına gitmemişiz, hiç birlikte tatile çıkmamışız gibi konuşuyor. Korku içimi yakmaya başlıyor, ama ona direniyorum. Burada, şimdide, kocamla birlikte kalmaya uğraşıyorum. Bu öğleden sonra günlüğümden öğrendiğim her şeyi hatırlamaya çalışıyorum. "Bunu zaten biliyorsun sevgilim."

Ben içini çekiyor. "Biliyorum. Hep sevmişsindir, ama hâlâ

seviyor musun, bilmiyorum. Değişiyorsun. Zamanla değiştin. Olaydan beri. Bazen kim olduğunu bilmiyorum. Her gün uyanınca nasıl biri olacağını bilmiyorum."

Suskunum. Aklıma söyleyecek bir şey gelmiyor. Kendimi savunmaya çalışmanın, ona haksız olduğunu söylemenin ne kadar aptalca olacağını ikimiz de biliyoruz. Günbegün ne kadar değiştiğimi bilecek son kişinin kendim olduğumu ikimiz de biliyoruz.

En sonunda, "Özür dilerim" diyorum.

Ben bana bakıyor. "Ah. Önemli değil. Özür dilemene gerek yok. Senin hatan olmadığını biliyorum. Bunların hiçbiri senin suçun değil. Haksızlık ediyorum herhalde. Kendimi düşünüyorum."

Tekrar denize bakıyor. Uzakta tek bir ışık var. Dalgaların üzerinde bir tekne. Koyu karanlık bir denizde ışık. Ben konuşuyor. "Beraber mutlu olacağız, değil mi Chrissy?"

"Elbette" diyorum. "Elbette olacağız. Bu bizim için yeni bir başlangıç. Artık günlüğüm var ve Dr. Nash bana yardım edecek. İyileşiyorum Ben. Bunu biliyorum. Sanırım tekrar yazmaya başlayacağım. Yazmamam için bir neden yok. İyi olacağım. Hem zaten artık Claire'le görüşüyorum, o da bana yardım edebilir." Aklıma bir düşünce geliyor. "Bir araya gelebiliriz, ne dersin? Tıpkı eski günlerdeki gibi. Tıpkı üniversitedeki gibi. Üçümüz. Kocası da gelir herhalde – galiba bir kocası var. Bir araya gelip birlikte zaman geçirebiliriz. Güzel olur." Zihnim okuduğum yalanlar, ona güvenemediğim olaylara odaklanıyor, ama bunları kafamdan kovuyorum. Her şeyin artık oturduğunu hatırlatıyorum kendime. Artık güçlü olma sırası bende. Olumlu olma sırası. "Birbirimize karşı her zaman dürüst olmaya söz verdiğimiz sürece" diyorum, "her şey yolunda gider."

Ben bana dönüyor. "Beni seviyorsun, değil mi?"

"Elbette. Elbette seviyorum."

"Peki beni bağışlıyor musun? Seni terk ettiğim için. İstemiyordum. Başka seçeneğim yoktu. Özür dilerim."

Elini tutuyorum. Eli aynı anda hem sıcak hem soğuk, biraz nemli geliyor. Ellerimin arasında tutmaya çalışıyorum, ama Ben ne bana yardımcı oluyor ne de direniyor. Tam tersine eli dizlerinin üzerinde öylece cansız duruyor. Elini sıkıyorum, Ben ancak o zaman ona dokunduğumu fark etmişe benziyor.

"Ben. Anlıyorum. Bağışlıyorum." Gözlerinin içine bakıyorum. Donuk, cansız duruyorlar, artık başa çıkamayacakları kadar çok dehşete tanık olmuşlar gibi.

"Seni seviyorum Ben" diyorum.

Sesi fısıltıya dönüşüyor. "Öp beni."

Dediğini yapıyorum, kendimi geri çektiğimde Ben fısıldıyor. "Bir daha. Beni bir daha öp."

Onu bir kez daha öpüyorum. Ama istese de üçüncü kez öpemiyorum. Bunun yerine oturup denize, suya yansıyan ay ışığına, geçen otomobillerin farlarından çıkan sarı ışıkla aydınlanan ön camdaki yağmur damlalarına bakıyoruz. Sadece ikimiz, el ele. Birlikte.

Orada saatler gibi gelen bir zaman süresince oturuyoruz. Ben yanımda, denize bakıyor. Bir şey, karanlıkta bir yanıt arar gibi gözleriyle suyu tarıyor ve konuşmuyor. Bizi buraya neden getirdi, ne bulmayı umuyor, diye merak ediyorum.

"Gerçekten yıldönümümüz mü?" diye soruyorum. Yanıt yok. Beni duymamış gibi, bu yüzden tekrar soruyorum.

Ben ancak o zaman hafif bir sesle, "Evet" cevabını veriyor.

"Evlilik yıldönümümüz mü?"

"Yok" diyor. "Tanıştığımız gecenin yıldönümü."

Ona kutlamamız gerekmez mi diye sormak, burası pek kutlama gibi gelmiyor demek istiyorum, ama bu acımasız olur gibi geliyor bana.

Arkamızdaki işlek yol sakinleşmiş, ay gökyüzünde yükselmiş. Bütün gece yağmur yağarken denize bakıp burada duracağımızdan kaygılanmaya başlıyorum. Esniyormuş gibi yapıyorum.

"Uykum geldi" diyorum. "Otele gidebilir miyiz?"

Ben saatine bakıyor. "Evet" diyor. "Elbette. Affedersin. Evet." Arabayı çalıştırıyor. "Hemen gidiyoruz."

Rahatlıyorum. Uykuyu hem özlüyorum hem de korkuyorum.

Bir köyün eteklerinden geçerken sahil yolu alçalıp yükseliyor. Başka bir yerin, büyücek bir şehrin ışıkları yaklaşmaya başlıyor, ıslak camda netleşiyor. Yol kalabalıklaşıyor, demir atmış tekneleri, dükkânları ve gece kulüpleriyle bir marina beliriyor, sonra kente giriyoruz. Sağımızdaki bütün binalar otel galiba, rüzgârda sallanan beyaz tabelalarda boş yer olduğunu ilan ediyorlar. Sokaklar kalabalık; saat ya sandığım kadar geç değil ya da gece gündüz canlı kentlerden burası.

Camdan denize bakıyorum. Bir dalgakıran suya uzanmış, ışıklar içinde ve ucunda bir lunapark var. Kubbeli bir çadır, bir eğlence treni ve dönme dolap görüyorum. Kapkara denizin üstünde dönerlerken ona binenlerin korku ve sevinç çığlıklarını duyabiliyorum neredeyse.

Göğsümde adını koyamadığım bir endişe şekillenmeye başlıyor.

"Neredeyiz?" diye soruyorum. Dalgakıranın girişine bir şeyler yazılmış, parlak beyaz ışıklarla donatılmış, ama yağmur yüzünden ön camdan ne yazdığını çıkaramıyorum.

Ben, "Buradayız" diyor. Acaba sorumu duymadı mı, yoksa yanıt vermemeyi mi seçti? Bir yan sokağa girip sıralı evlerden birinin dışında duruyoruz. Kapının üstündeki saçakta bir yazı var. *Rialto Moteli* yazıyor.

Ön kapıya basamaklarla çıkılıyor, oymalı bir çit binayı

yoldan ayırıyor. Kapının yanında, bir zamanlar içinde muhtemelen çiçek bulunan ama şimdi içi boş, kırık bir saksı var. Birden yoğun bir korkunun pençesine düşüyorum.

"Buraya daha önce de geldik mi?" diye soruyorum. Ben başını iki yana sallıyor. "Emin misin? Bana tanıdıkmış gibi geldi."

"Eminim" diyor, sonra da "Bir keresinde buraya yakın bir yerde kalmış olabiliriz. Herhalde bunu hatırlıyorsundur."

Gevşemeye çalışıyorum. Arabadan iniyoruz. Motelin yanında bir bar var ve barın geniş pencerelerinden içeride içki içen bir sürü insan ve bir de dans pisti olduğunu görüyorum. Camların boğduğu, tok ve uzak bir müzik sesi. "Kaydımızı yaptırdıktan sonra ben bavulları almaya gelirim. Tamam mı?"

Kabanımı iyice üstüme çekiyorum. Rüzgâr artık soğuk, yağmur da şiddetli. Basamakları koşarak çıkıp ön kapıyı açıyorum. Cama bantla yapıştırılmış bir yazı var. *Boş yer yok.* Kapıdan geçip lobiye giriyorum.

Ben yanıma gelince, "Yer ayırtmış mıydın?" diye soruyorum. Bir holde duruyoruz. İleride bir kapı aralık, ardından bir televizyonun sesi geliyor, sesi yüksek, yan tarafın müziğiyle yarışıyor. Resepsiyon yok, onun yerine küçük bir masa üzerinde bir zil duruyor, yanında da birini çağırmak için onu çalmaya davet eden bir yazı.

"Evet, tabii ki" diyor Ben. "Merak etme." Zili çalıyor.

Bir dakika kadar hiçbir şey olmuyor, sonra genç bir erkek evin arka taraflarındaki bir odadan çıkıp geliyor. Uzun boylu ve elini ayağını nereye koyacağını bilemiyor. Bedenine fazla büyük gelmesine rağmen gömleğini pantolonunun içine sokmadığını fark ediyorum. Bizi sıcak bir şekilde karşılamasa da gelmemizi beklediği belli, onlar Ben'le birlikte formaliteleri tamamlarken bekliyorum.

Motelin pek iyi durumda olmadığı belli. Halının bazı yerleri lime lime, kapı pervazlarının boyası dökülmüş ve çizil-

miş. Tam karşıda üstünde *yemek odası* yazan bir kapı, arka tarafta da birkaç kapı daha var, herhalde mutfak ve burayı işletenlerin kendi kaldıkları odalar vardır.

Uzun boylu adam Ben'le birlikte kâğıtları doldurmayı bitirince, "Sizi şimdi odanıza götüreyim mi?" diyor. Meğer benimle konuşuyormuş; Ben muhtemelen bavulları almak için dışarıya çıkmak üzere.

"Evet" diyorum. "Teşekkür ederim."

Bana bir anahtar veriyor, merdivenden yukarıya çıkıyoruz. İlk merdiven sahanlığında birkaç yatak odası var, ama onların yanından geçip bir merdiven daha çıkıyoruz. Biz yukarıya çıktıkça ev küçülüyor gibi görünüyor, tavanlar alçalıyor, duvarlar birbirine yaklaşıyor. Başka bir yatak odasının daha önünden geçip evin en tepesine çıkması gereken bir merdivenin dibinde duruyoruz.

Yukarıyı işaret ederek, "Odanız yukarıda" diyor. "Tek bir oda var orada."

Teşekkür ettikten sonra adam dönüp aşağıya iniyor, ben de odamıza çıkan merdiveni tırmanıyorum.

Kapıyı açıyorum. Oda karanlık ve beklediğimden daha büyük, evin en tepesinde. Karşıda bir pencere görüyorum, camdan soluk gri ışık girip bir makyaj masasının, bir yatağın, bir masayla iskemlenin siluetlerini aydınlatıyor.

Kıpırdamıyorum. Korku yeniden içimi sardı. Pansiyonun dışında hissettiğim korkuyla aynı, ama nedense daha kötüsü. Buz kesiyorum. Ters bir şeyler var, adını koyamıyorum. Derin derin soluk alıyorum, ama ciğerlerime yeterince hava girmiyor. Boğulacakmış gibi hissediyorum.

Açtığımda odanın daha farklı görüneceğini umarmış gibi gözlerimi kapatıyorum, ama odada bir değişiklik olmuyor.

Işığı açtığımda neler olacağı konusunda boğucu bir panikle doluyor içim, sanki bu basit hareket bir felakete yol açacak, her şeyi sona erdirecek.

Bir an karanlıklara bürünmüş odadan çıkıp alt kata insem ne olur, diye düşünüyorum. Sakin tavırlarla uzun boylu adamın yanından yürüyüp geçer, koridoru kat eder, gerekirse Ben'in yanından da geçer ve dışarıya, motelin dışına çıkarım.

Ama elbette delirdiğimi düşünürler. Beni bulup geri getirirler. Onlara ne söylerim? Hiçbir şey hatırlamayan kadının hoşuna gitmeyen bir duyguya, bir sezgiye kapıldığını mı? Gülünç olduğumu düşünürler.

Kocamın yanındayım. Onunla barışmak üzere buraya geldim. Ben'in yanında güvendeyim.

Böylece düğmeye basıyorum.

Gözlerim ışığa alışırken bir an flaş patlamış gibi oluyor, sonra odayı net olarak görüyorum. Etkileyici bir oda değil. Korkulacak hiçbir şey yok. Halı mantar grisi, perdelerle duvar kâğıdında çiçek desenleri var, ama birbirlerine uymuyorlar. Makyaj masası yıpranmış, üzerinde üç ayna var, duvarda da soluk bir kuş resmi asılmış. Sallanan koltuğun minderinde çiçek deseni var ve yatağın üzerine baklava desenli turuncu bir yatak örtüsü örtülmüş.

Tatil için buraya rezervasyon yaptıranlarda ne büyük bir hayal kırıklığı yaratacağını görebiliyorum, gerçi Ben bizim tatilimiz için burayı ayırtmış, ama hissettiğim şey hayal kırıklığı değil. Korku kül olup yerini endişeli bir bekleyişe bırakmış.

Kapıyı ardımdan kapatıyorum. Sakinleşmeye çalışıyorum. Aptallık bu yaptığım. Paranoyaklık. Uğraşacak bir şey bulmalıyım. Bir şeyler yapmalıyım.

Oda soğuk, hafif bir cereyan perdeleri kıpırdatıyor. Pencere açık, kapatmak için yanına gidiyorum. Kapatmadan önce dı-

şarıya bakıyorum. Yüksekteyiz; sokak lambaları iyice aşağıda, üzerlerine sessiz martılar oturmuş. Çatıların üzerinden bakıp gökyüzündeki soğuk Ay'ı ve uzakta denizi görüyorum. Dalgakıram, dönme dolabı, yanıp sönen ışıkları çıkarabiliyorum.

Sonra onları görüyorum, artık net görüyorum. Dalgakıran girişinin üzerindeki kelimeler.

Brighton Rıhtımı.

Soğuğa rağmen, bir yandan ürpermeme rağmen, alnımdaki boncuk boncuk terleri hissediyorum. En sonunda her şey bir anlam kazanıyor. Ben beni buraya, Brighton'a getirmiş. Ama neden? Hayatımın paramparça edildiği kente geri dönersem yaşananları hatırlamamın daha olası olduğunu mu düşünüyor? Bunu bana yapan kişiyi hatırlayacağımı mı sanıyor?

Dr. Nash'in bir keresinde bana buraya gelmemi önerdiğini, benim de ona hayır dediğimi okuduğumu hatırlıyorum.

Merdivende ayak sesleri, insan sesleri var. Uzun boylu adam Ben'i buraya, odamıza getiriyor olmalı. Valizleri birlikte taşımış, merdivenden ve biçimsiz merdiven sahanlığından yukarıya çıkarmış olacaklar. Ben birazdan buraya gelir.

Ona ne söylemeliyim? Yanıldığını mı? Buraya gelmenin işe yaramadığını mı? Eve dönmek istediğimi mi?

Yeniden kapıya gidiyorum. Çantaları taşımalarına yardım edeceğim, sonra içindekileri boşaltacağım, uyuyacağız, sonra da yarın...

Birden kafama dank ediyor. Yarın yine hiçbir şey bilmeyeceğim. Ben'in çantasında bunlar olmalı. Fotoğraflar. Anı defteri. Kim olduğunu, nerede olduğumuzu sil baştan açıklamak için bunları kullanmak zorunda kalacak.

Günlüğümü getirdim mi diye merak ediyorum, sonra çantama koyduğumu, iç çamaşırlarımla birlikte yerleştirdiğimi hatırlıyorum. Sakinleşmeye çalışıyorum. Bu gece günlüğümü yastığımın altına koyacağım, yarın da bulup okuyacağım. Her şey yoluna girecek.

Ben kapının dışında. Koridorda çıkardığı sesleri duyabiliyorum. Uzun boylu adamla konuşarak kahvaltıda neler istediğini söylüyor. "Herhalde odamızda yemek isteriz" dediğini işitiyorum. Dışarıda bir martı çığlık atıyor, yüreğimi ağzıma getiriyor.

Tam kapıya doğru giderken görüyorum. Sağımda. Orada bir banyo var, kapısı açık. Bir küvet, bir klozet, bir lavabo. Ama beni çeken, içimi dehşetle dolduran şey banyonun zemini. Fayans kaplı ve alışılmadık bir deseni var: baklava şeklinde, bir siyah bir beyaz döşenmiş.

Ağzım açık kalıyor. Buz kesiyorum. Çığlık attığımı sanıyorum.

O zaman anlıyorum. Bu deseni tanıyorum.

Tanıdığım yalnızca Brighton değil.

Buraya daha önce gelmiştim. Bu odaya.

Kapı açılıyor. Ben içeriye girerken bir şey söylemiyorum, ama zihnimde düşünceler dönüp duruyor. Saldırıya bu odada mı uğradım? Neden buraya geleceğimizi bana söylemedi? Saldırıya uğradığımı bile söylemek istemezken, beni olayın olduğu odaya nasıl getirebildi?

Uzun boylu adamın kapının hemen dışında durduğunu görüp ona seslenmek, kalmasını rica etmek istiyorum, ama adam aşağıya inmek üzere arkasını dönüyor, Ben de kapıyı kapatıyor. Şimdi baş başa kaldık.

Ben bana bakıyor. "İyi misin sevgilim?" diye soruyor. Başımı sallayıp evet diyorum, ama kelime ağzımdan zorla çıkarılmış gibi. Midemde nefret kıpırdanmaları hissediyorum.

Ben kolumu tutuyor. Etimi biraz fazla sıkıyor; biraz daha sıksa bir şey söyleyeceğim, biraz daha az sıksa fark edeceğimden kuşkuluyum. "Emin misin?"

"Evet" diyorum. Bunu neden yapıyor? Nerede olduğumuzu, bunun ne anlama geldiğini biliyor olmalı. Ta başından

beri bunu planlamış olmalı. "Evet, iyiyim. Sadece biraz yorgun hissediyorum."

Sonra kafama dank ediyor. Dr. Nash. Onun bu durumla bir ilgisi olmalı. Yoksa neden Ben –bütün bu yıllar zarfında yapabilecekken ve yapmamışken– beni şimdi buraya getirmeye karar versin?

Temas halinde olmalılar. Belki de ben görüştüğümüzü anlattıktan sonra Ben onu aradı. Belki geçen hafta –hakkında hiçbir şey bilmediğim hafta– bir ara bunu planladılar.

Ben, "Neden uzanmıyorsun?" diye sordu.

Kendi sesimi duyuyorum. "Sanırım öyle yapacağım." Yatağa doğru dönüyorum. Belki de en baştan beri görüşüyorlar. Dr. Nash her konuda yalan söylüyor olabilir. Onu gözümde, benimle vedalaştıktan sonra Ben'i ararken, durumumun iyiye ya da kötüye gittiğini anlatırken canlandırdım.

Ben, "Aferin sana" diyor. "Ben gidip şampanya alacağım. Yakınlarda bir dükkân olacaktı. Fazla uzakta değil." Gülümsüyor. "Sonra sana katılırım."

Ona dönüyorum, beni öpüyor. Şimdi, burada öpüşü uzuyor. Dudaklarıma dudaklarıyla hafifçe dokunuyor, elini saçıma götürüyor, sırtımı okşuyor. Kendimi geri çekme isteğiyle boğuşuyorum. Eli aşağıya doğru iniyor, kalçamda duruyor. Zorlukla yutkunuyorum.

Kimseye güvenemiyorum. Kocama da. Bana yardımcı olduğunu iddia eden adama da. Birlikte çalışmışlar, bugüne, belli ki geçmişimdeki dehşetle yüz yüze geleceğime karar verdikleri güne hazırlanmışlar.

Bu ne cüret? diye düşünüyorum. *Bu ne cüret?*

"Tamam" diyorum. Başımı hafifçe yana çevirip beni bırakması için onu hafifçe itiyorum.

Ben dönüp odadan çıkıyor. Kapıyı ardından kapatırken, "Kapıyı kilitlesem iyi olacak" diyor. "Tedbirli olmakta fayda var..." Anahtarın kilitte döndüğünü duyup paniklemeye

başlıyorum. Gerçekten de şampanya mı alacak? Yoksa Dr. Nash'le mi buluşacak? Hiçbir açıklama yapmadan beni bu odaya getirdiğine inanamıyorum: ötekilere eklenen bir yalan daha. Merdivenden aşağıya indiğini duyuyorum.

Ellerimi sıkıp durarak yatağın kenarına oturuyorum. Zihnimi sakinleştiremiyorum, tek bir düşünceye odaklanamıyorum. Tam tersine aklım dörtnala koşuyor, anıdan yoksun bir zihinde, her bir düşüncenin büyüyüp hareket edecek, dönerek kendi köşesine çekilmeden önce ötekilerle bir kıvılcım yağmuru halinde çarpışacak çok fazla yeri varmış gibi.

Ayağa kalkıyorum. Çok öfkeliyim. Ben'in geri geldiği, bardaklara şampanya koyduğu, yatağa benimle birlikte yattığı düşüncesine dayanamıyorum. Teninin benimkine değmesi ya da gece ellerinin üzerimde olması, beni ellemesi, üzerime abanması, kendimi ona vermemi istemesi düşüncesine de katlanamıyorum. Ona verebileceğim bir ben yokken, bunu nasıl yapabilirim?

Her şeyi yaparım, diye düşünüyorum. Bunun dışında her şeyi.

Burada, hayatımın mahvolduğu, her şeyimin elimden alındığı bu yerde kalamam. Ne kadar zamanımın olduğunu hesaplamaya çalışıyorum. On dakika mı? Beş mi? Gidip Ben'in çantasını açıyorum. Nedenini bilmiyorum; nedenini, nasılını düşünmüyorum, yalnızca Ben burada değilken, o dönüp durum tekrar değişmeden önce hareket etmem gerektiğini biliyorum. Belki de arabanın anahtarını bulup aşağıya inmeye, yağmurlu sokağa çıkıp arabaya gitmeye niyetlenmişimdir. Araba kullanabileceğimden emin olamasam da belki de denemeyi, otomobile binip uzaklara, çok uzaklara gitmeyi tasarlamışımdır belki.

Ya da belki de Adam'ın bir resmini almak istemişimdir; orada olduklarını biliyorum. Bir resmini aldıktan sonra odadan çıkıp kaçacağım. Koşacağım, koşacağım, sonra artık ko-

şamayacak noktaya gelince de Claire'i, Nicole'u ya da herhangi birini arayacak ve onlara artık dayanamadığımı söyleyecek, bana yardım etmeleri için yalvaracağım.

Ellerimi çantanın derinlerine daldırıyorum. Metal ve plastik bir şeyler hissediyorum. Yumuşak bir şey. Sonra bir zarf. İçinde fotoğrafların olduğunu düşünüp çıkarıyorum ve bunun evdeki çalışma odasmda bulduğum zarf olduğunu anlıyorum. Ben'in eşyalarını toplarken, bunun açılmadığını hatırlatmak için buraya koymuş olmalıyım. Zarfı çevirince üzerinde *Özel* yazdığını görüyorum. Düşünmeden zarfı yırtıp içindekileri çıkarıyorum.

Kâğıtlar. Sayfalar, sayfalar. Kâğıdı tanıyorum. Hafif mavi çizgili, kenar çizgileri kırmızı. Bu sayfalar günlüğümün, yazdığım defterin sayfalarıyla aynı.

Sonra kendi elyazımı görüp anlamaya başlıyorum.

Kendi hikâyemin hepsini okumamışım. Dahası da var. Sayfalar dolusu.

Çantamdan günlüğümü çıkarıyorum. Daha önce fark etmemişim, ama yazdığım son sayfadan sonra koca bir bölüm çıkarılmış. Sayfalar düzgün şekilde defterden ayrılmış, cilde en yakın yerden jilet ya da ince bıçakla kesilmiş.

Ben tarafından kesilmiş.

Yere oturuyorum, sayfalar önümde serili. Bu hayatımın eksik haftası. Hikâyemin geri kalanını okuyorum.

Günlüğün ilk girişine tarih düşülmüş. *23 Kasım Cuma* yazıyor. Claire ile buluştuğum gün herhalde. Ben'le konuştuktan sonra o akşam yazmış olmalıyım. Belki de beklediğim konuşmayı yapmışızdır. *Burada oturuyorum,* diye başlıyor, *banyonun zemininde, sanıyorum yıllardır her sabah uyandığım evde. Önümde bu günlük var, elimde kalemim. Yazıyorum, çünkü yapmayı düşünebileceğim tek şey bu.*

Etrafımda top haline getirilmiş kâğıt havlular var, gözyaşı ve kana bulanmış. Gözümü kırptığımda etrafım kızıla dönüşüyor. Kan hızla gözlerime akıyor, silmeye ancak yetişebiliyorum.

Aynaya baktığımda gözümün üstünde kesik görüyorum, dudağımda da var. Yutkunduğum zaman kanın metalik tadını alıyorum.

Uyumak istiyorum. Güvenli bir yer bulup gözlerimi kapatmak ve bir hayvan gibi dinlenmek.

Ben buyum işte. Bir hayvan. Andan ana, günden güne yaşayan, kendimi içinde bulduğum dünyadan bir anlam çıkarmaya çalışan.

Kalbim küt küt atıyor. Paragrafı tekrar okuyorum, gözlerim sürekli *kan* kelimesine takılıp duruyor. Neler olmuş?

Hızla okumaya başlıyorum, satırdan satıra yalpalayarak geçerken zihnim kelimelere takılıp tökezliyor. Ben'in ne zaman döneceğini bilmiyorum ve ben okumadan önce bu sayfaları alması riskine atılamam. Bu benim tek şansım olabilir.

En iyisinin akşam yemeğinden sonra onunla konuşmak olduğuna karar vermiştim. Yemeğimizi divanda yedik –sosis, püre, tabaklarımız dizlerimizin üzerinde– ikimiz de bitirince Ben'den televizyonu kapatmasını rica ettim. İsteksiz göründü. "Seninle konuşmam gerek" dedim.

Odada çıt çıkmıyor gibiydi, yalnızca saatin tiktakları ve şehrin uzaklardan gelen uğultusuyla doluydu. Ve benim kulağa anlamsız ve kof gelen sesimle.

Ben tabağını aramızdaki sehpaya koyarak, "Sevgilim" diyor. Tabağın yan tarafında yarısı ısırılmış bir et parçası, bezelyeler sosun içinde yüzüyor. "Her şey yolunda mı?"

"Evet" dedim. "Her şey yolunda." Nasıl devam edeceğimi bilemiyordum. Ben bana baktı, gözlerini açmış, konuşmamı bekliyordu. "Beni gerçekten seviyorsun, değil mi?" diye sordum. Adeta delil toplayıp daha sonraki olası bir kınamaya karşı kendimi sağlama alıyor gibi hissediyordum.

Ben, "Evet" dedi. "Tabii ki. Ne oldu? Bir terslik mi var?"

Derin bir soluk aldım. "Ben" dedim. "Ben de seni seviyorum. Neden böyle davrandığını anlıyorum, ancak bana yalan söylediğini de biliyorum."

Cümlemi bitirir bitirmez başladığıma bin pişman oldum, ama artık çok geçti. Ben'in irkildiğini gördüm. Bana baktı, dudakları konuşacakmış gibi açılmış, gözleri yaralı.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu. "Sevgilim..."

Artık devam etmem gerekiyordu. Geri dönüşüm yoktu.

"Bunu beni korumak için yaptığını biliyorum, bazı şeyleri bana anlatmadığını, ama bu böyle devam edemez. Bilmeye ihtiyacım var."

Ben, "Ne demek istiyorsun? Ben sana yalan söylemiyorum" dedi.

Ani bir öfke dalgası hissettim. "Ben" dedim. "Ben Adam'ı biliyorum."

O zaman Ben'in yüzü değişti. Yutkunduğunu, kafasını çevirip odanın köşesine baktığını gördüm. Kazağının kolunda bir şey silkeledi. "Ne?"

"Adam" dedim. "Bir oğlumuz olduğunu biliyorum."

Bana nereden bildiğimi sormasını biraz bekliyordum aslında, ama sonra fark ettim ki bu konuşma hiç de olağandışı değil. Daha önce de bunu yapmış olmalıyız, romanımı gördüğüm gün ya da Adam'ı hatırladığım günlerde olduğu gibi.

Ben'in ağzını açmak üzere olduğunu gördüm, ama artık başka yalanlar duymak istemiyordum.

"Onun Afganistan'da öldüğünü biliyorum" dedim.

Ben'in ağzı adeta komik bir şekilde açılıp kapandı.

"Nasıl?" diye sordu. "Bunu nasıl biliyorsun?"

"Sen söyledin" dedim. "Haftalarca önce. Sen bisküvi yiyordun, ben de banyodaydım. Alt kata inip sana bir oğlumuz olduğunu hatırladığımı, hatta adını bile hatırladığımı anlattım, sonra konuşmaya başladık ve sen bana onun öldürüldüğünü söyledin. Üst kattan aldığın bazı fotoğraflar gösterdin. Benimle Adam'm fotoğrafları, onun yazdığı mektuplar. Noel Baba'ya yazdığı bir mektup..." Tekrar üzüntüye boğuldum. Sustum.

Ben gözünü dikmiş bana bakıyordu. "Hatırlıyor musun?" diye sordu. "Nasıl?.."

"Bir süredir yazıyorum. Birkaç haftadır. Hatırlayabildiğim ne varsa."

Ben, "Nereye?" diye sordu. Öfkelenmiş gibi sesini yükseltmişti, gerçi neye öfkelenebileceğini anlamıyordum ya. "Nereye yazıyorsun? Anlamıyorum Chrissy. Nereye yazıyorsun?"

"Bir defter tutuyorum."

"Bir defter mi?" Bunu öylesine küçümser tavırla söylemişti ki, sanki alışveriş listeleri yapıyor, telefon numaralarını kaydediyordum.

"Bir günlük" dedim.

Ben ayağa kalkacakmış gibi iskemlesinde kıpırdadı, ama kalkmadı. "Günlük mü? Ne kadar zamandır tutuyorsun?"

"Tam olarak bilmiyorum. Birkaç hafta olabilir."

Ben kısa bir süre sustuktan sonra, "Defteri görebilir miyim?" diye sordu.

İçerlemiş ve kızgındım. Defteri ona göstermemeye kararlıydım. "Hayır" dedim. "Henüz göremezsin."

Ben öfkelenmişti. "Nerede? Göster defteri bana."

"Ben, o defter kişisel."

Kelimeyi alıp geriye fırlattı adeta. "Kişisel mi? Ne demek kişisel?"

"Özel demek. Okumandan rahatsız olurum."

Ben, "Neden ki?" diye sordu. "Benim hakkımda mı yazıyorsun?"

"Elbette."

"Neler yazdın? Neler söyledin?"

Buna nasıl cevap vermeli? Ona nasıl ihanet ettiğimi düşündüm. Dr. Nash'e onun hakkında söylediklerimi, onunla ilgili düşüncelerimi. Kocama güvenmeyişimi, yapabileceğini düşündüğüm şeyleri. Söylediğim yalanları, Dr. Nash –ve Claire– ile görüşüp de ona hiçbir şey söylemediğim günleri düşündüm.

"Bir sürü şey Ben. Bir sürü şey yazdım."

"Ama neden? Neden bunları yazıyorsun?"

Bana bu soruyu sorduğuna inanamıyordum. "Yaşadıklarımı

anlamlandırmak istiyorum" dedim. "Günlerimi birbirine bağlayabilmek istiyorum, senin yapabildiğin gibi. Herkesin yapabildiği gibi."

"Ama neden? Mutlu değil misin? Beni artık sevmiyor musun? Burada benimle olmak istemiyor musun?"

Bu soru aklımı karıştırdı. Neden parçalanmış yaşamımı anlamlandırmak istememin onu değiştirmeyi de istediğim anlamına geldiğini düşünüyordu?

"Bilmiyorum" dedim. "Nedir mutluluk? Uyandığım zaman mutluyum herhalde, gerçi bu sabaha bakılırsa her şeyden çok kafam karışık. Ama aynaya bakıp beklediğimden yirmi yaş daha büyük olduğumu, gri saçlarım ve gözlerimin etrafında çizgiler olduğunu görünce mutlu olmuyorum. Bütün o yılların kaybolduğunu, benden çekip alındığını kavrayınca mutlu olmuyorum. Yani sanıyorum çoğu zaman mutlu değilim, hayır. Ancak bu senin hatan değil. Seninle mutluyum. Seni seviyorum. Sana ihtiyacım var."

O zaman gelip yanıma oturdu. Sesi yumuşadı. "Özür dilerim" dedi. "Sırf o araba kazası yüzünden her şeyin böyle mahvolmasından nefret ediyorum."

İçimde öfkenin yükseldiğini hissettim, ama bastırdım. Ona kızmaya hakkım yoktu. Neleri öğrenip neleri öğrenmediğimi bilmiyordu

"Ben" dedim. "Neler olduğunu biliyorum. Araba kazası olmadığını biliyorum. Saldırıya uğradığımı biliyorum."

Anlık bir sessizlik oldu. Ben hiç kıpırdamadı. Bana baktı, gözleri açılmış, ifadesiz. Beni duymadığını sandım hemen, ama sonra Ben, "Hangi saldırı?" diye sordu.

Sesimi yükselttim. "Ben!" dedim. "Yapma!" Yapacak başka şeyim yoktu. Ona günlük tuttuğumu anlatmıştım, geçmişimin ayrıntılarını parça parça bir araya getirdiğimi anlatmıştım, ama işte Ben hâlâ, gerçeği bildiğim aşikârken bana gene yalan söylemeye hazırlanıyordu. "Kahretsin! Bana yalan söyleyip durmasana! Bir araba kazası olmadığını biliyorum. Başıma neler geldiğini biliyorum. Böyle bir şey yokmuş gibi yapmanın hiç yararı yok. İnkâr etmek bir işe yaramaz. Bana yalan söylemekten vazgeçmelisin!"

Ben ayağa kalktı. Aniden tepemde heyula gibi dikilip, görüşümü kapattı.

"Sana kim anlattı?" diye sordu. "Kim? O kaltak Claire mi? Çirkin koca ağzını açıp sana yalanlar mı anlattı? İstemediğimiz halde işlerimize burnunu mu sokuyor?"

"Ben..." diye konuşmaya başladım, ama o sözümü kesti.

"Benden hep nefret etmiştir. Seni bana karşı zehirlemek için ne gerekiyorsa yapar. Ne gerekiyorsa! Yalan söylüyor, sevgilim. Chrissy. Yalan söylüyor. Bana inanmalısın."

"Claire değildi" dedim. Başımı eğdim. Gözlerinin içine bakamıyordum. "Başka biriydi."

"Kim?" diye bağırdı. "Kim?"

"Bir doktora gidiyorum" diye fısıldadım. "Konuşuyoruz. O anlattı bana."

Ben sol elinin boğumlarında yavaşça daireler çizen sağ elinin başparmağı dışında hiç kıpırtısız durdu. Vücudunun sıcaklığını hissediyor, soluğunu yavaşça içine çekmesini, içinde tutmasını, bir an sonra bırakmasını duyabiliyordum. Konuşmaya başlayınca sesi o kadar alçak çıktı ki kelimeleri zar zor çıkarabildim.

"Ne demek bir doktor?"

"Adı Dr. Nash. Anladığım kadarıyla benimle birkaç hafta önce bağlantı kurmuş." Bunları söylerken bile kendi hikâyemi değil, başkasınınkini anlatıyordum adeta.

"Ne diyordu?"

Bir an düşündüm. Günlüğüme ilk görüşmemizle ilgili yazmış mıydım?

"Bilmiyorum" dedim. "Doktorun söylediklerini yazdığımı sanmıyorum."

"Günlük tutmaya seni teşvik eden de o mu?"

"Evet."

Ben, "Neden?" diye sordu.

"İyileşmek istiyorum Ben."

"Peki işe yarıyor mu? Ne yapıyorsunuz? Sana ilaç mı veriyor?"

"Yok" dedim. "Bazı testler, bazı egzersizler yaptım. Tarama cihazına girdim..."

Başparmak hareket etmeyi bıraktı. Ben yüzünü bana çevirdi.

"Tarama cihazı mı?" Sesi biraz daha yükseldi.

"Evet. MR. Bana yardımcı olacağını söyledi doktor. İlk hastalandığımda bu aygıtlar yokmuş ya da şimdi olduğu gibi..."

"Nerede? Bu testleri nerede yaptırıyordun? Söyle bana!"

Kafam karışmaya başlamıştı. "Doktorun muayenehanesinde" dedim. "Londra'da. Tarama da orada yapıldı. Tam olarak hatırlamıyorum."

"Oraya nasıl gittin? Senin gibi biri bir doktorun muayenehanesine nasıl gidebildi?" Sesi artık acılı, ısrarcıydı. "Nasıl?"

Sakin bir sesle konuşmaya, konuşmayı tekrar biraz sağlam bir zemine taşımaya çalıştım. "Beni buradan alıyor" dedim. "Arabasıyla beni..."

Ben'in yüzünde hayal kırıklığı flaş gibi çaktı, bir an sonra da öfke. Ne yapacağını bilmiyordum. Konuşmanın bu şekilde ilerlemesini kesinlikle istememiştim, zorlaşmasını planlamamıştım.

Ona olup bitenleri açıklamaya çalışmam gerekiyordu. "Ben..." diye söze başladım.

Bundan sonra olanları hiç beklemiyordum. Ben'in boğazından boğuk bir inleme çıktı, iyice derinlerden. İnleme sesi artık tutamayacağı bir noktaya kadar yükselince korkunç, tiz bir ses çıkardı, cam üzerinde çiviler gibi.

"Ben" dedim. "Ben! Neyin var?"

Ben döndü, dönerken de sendeledi, yüzünü benden çevirdi. Bir an kriz geçirdiğinden endişelendim. Ayağa kalkıp tutunması için elimi uzattım. "Ben!" dedim, ama o beni duymazdan gelerek doğruldu. Bana döndüğünde yüzü kıpkırmızı, gözleri faltaşı gibiydi. Ağzının kenarlarında tükürük biriktiğini görebiliyordum. Bir an yüzüne grotesk bir maske takmış gibi göründü, yüz hatları öylesine çarpılmıştı ki.

"Seni aptal Tanrı'nın cezası orospu" dedi, bunu derken de üstüme yürüdü. İrkilerek geri çekildim. Yüzü benimkinden ancak birkaç santim uzaklıktaydı. "Ne kadar zamandır sürüyor bunlar?"

"Ben, ben..."

"Söyle bana! Söyle bana, seni şıllık. Ne kadar zamandır?"

"Bir şeyin sürdüğü yok!" dedim. İçimi korku kaplamıştı, gitgide artıyordu. Yüzeyde küçük bir dönüş yapıp tekrar azaldı. "Hiç-

bir şey!" dedim. Ben'in soluğundaki yemek kokusunu alabiliyordum. Et ve soğan. Tükürük uçarak yüzüme, dudaklarıma çarptı. Onun ılık, ıslak öfkesini tadabiliyordum.

"Onunla yatıyorsun. Bana yalan söyleme."

Dizlerimin arkası kanepenin ucuna değmişti, yana çekilmeye, Ben'den uzaklaşmaya çalıştım, ama Ben omuzlarımı kavrayıp sarstı. "Hep aynıydın" dedi. "Aptal yalancı kaltak. Benimle daha farklı olacağını neden düşündüm, bilmem. Ne yapıyorsun, ha? Ben işteyken gizlice evden sıvışıyor musun? Yoksa onunla burada mı yatıyorsun? Belki de çalılığın oraya park edip arabada yapıyorsunuzdur."

Ellerinin tenime iyice bastırdığını, parmaklarıyla tırnaklarının pamuklu bluzumun içinden bile tenime battığını hissettim.

"Ben!" dedim. "Canımı yakıyorsun!" diye bağırdım, bu şekilde onun öfkesinden silkineceğini umuyordum. "Ben! Dur artık!"

Ben beni sarsmayı bıraktı, ellerini biraz gevşetti. Yüzündeki hiddet ve nefretle omuzlarımı sıkan bu adamın, Claire'in bana verdiği mektubu yazanla aynı kişi olması mümkün değildi. Nasıl birbirimize bu kadar güvenmez olmuştuk? Bizi o noktadan bu noktaya getiren ne kadar çok yanlış anlama yaşanmış olmalıydı.

"Onunla yatmıyorum" dedim. "Doktor bana yardım ediyor. İyileşmeme yardım ediyor, böylece normal bir yaşam sürdürebileceğim. Burada, seninle birlikte. Bunu istemiyor musun?"

Gözleri odanın dört tarafını taramaya başladı. "Ben" dedim tekrar. "Konuş benimle!" Ben dondu kaldı. "İyileşmemi istemiyor musun? Hep istediğin, hep umut ettiğin bu değil miydi?" Ben başını bir sağa bir sola sallamaya başladı. "Öyle olduğunu biliyorum" dedim. "Bütün bu yıllar boyu istediğinin bu olduğunu biliyorum." Ağlamaya başlamıştım; sıcak gözyaşları yanağımdan aşağıya süzülüyordu. Ben beni hâlâ tutuyordu, ama artık yumuşak bir şekilde, ben de ellerimi onunkilerin üstüne koydum. "Claire ile buluştum" dedim. "Bana senin mektubunu verdi. Okudum, Ben. Bunca yıl sonra. Mektubu okudum."

Bu noktada sayfada bir leke var. Mürekkep, suyla birleşip

yıldıza benzeyen bir lekeye dönüşmüş. Yazarken ağlamış olmalıyım. Okumaya devam ettim.

Ne olmasını beklediğimi bilmiyorum. Belki de rahatlayıp hıçkırarak kollarıma atılacağını, sakinleşmemiz ve tekrar birbirimize yakın hissedebilmemiz için gereken süre boyunca sessizce birbirimize sarılacağımızı düşünmüşümdür. Sonra oturup sakince olanları konuşacağımızı. Belki de üst kata çıkıp Claire'in bana verdiği mektubu getireceğimi, onu birlikte okuyacağımızı, bundan sonra yaşamlarımızı gerçeğin temeli üzerinde yavaş yavaş yeniden kurmaya başlayacağımızı düşünmüşümdür.

Ama bunların yerine adeta hiçbir kıpırtının olmadığı, her şeyin sessizleştiği bir an oldu. Ne bir nefes, ne yoldan gelen trafik sesi vardı. Saatin sesini bile duymuyordum. Hayat askıya alınmıştı sanki, bir durumla öteki arasındaki orta noktada salınıyordu.

Sonra birdenbire bitti. Ben beni bırakıp geri çekildi. Beni öpeceğini sandım, ama bunun yerine gözucuyla belli belirsiz bir hareket fark ettim, bir an sonra da başım kırılacakmış gibi şiddetle bir yana savruldu. Çenemden şiddetli bir ağrı yayıldı. Yere düştüm, kanepe bana doğru geliyordu, sonra başımın arka tarafı keskin ve sert bir şeye çarptı. Bağırdım. Onun yerine bir darbe daha, arkasından bir tane daha. Gözlerimi kapatarak yeni bir darbe bekledim, ama gelmedi, uzaklaşan ayak seslerinden ve küt diye kapanan bir kapıdan başka ses yoktu.

Gözlerimi açıp öfkeyle derin bir soluk aldım. Halı şimdi dikey halde önümde uzanıyordu. Başımın yanında kırık bir tabak vardı, soslar yere akıyor, halıyı batırıyordu. Yeşil bezelyeler çiğnenip halının dokusuna nüfuz etmişti, yarısı yenmiş sosis de öyle. Ön kapı açıldıktan sonra gürültüyle kapandı. Bahçe yolunda ayak sesleri. Ben evden çıkmıştı.

Soluğumu bıraktım. Gözlerimi kapattım. Uyumamalıyım, diye düşündüm. Uyumamalıyım.

Gözlerimi tekrar açtım. Uzakta koyu renk sarmal kıvrımlar ve et kokusu. Yutkununca ağzıma kan tadı geldi.

Ne yaptım ben? diye düşündüm. *Ne yaptım?*

Ben'in gittiğinden emin olduktan sonra üst kata çıkıp günlüğümü buldum. Yarılmış dudağımdan halıya kan damlıyordu. Neler olduğunu bilmiyorum. Kocamın nerede olduğunu, geri gelip gelmeyeceğini ya da gelmesini isteyip istemediğimi bilmiyorum.

Ama gelmesine ihtiyacım var. Onsuz yaşayamam.

Korkuyorum. Claire'i görmek istiyorum.

Okumayı bırakıyorum ve elim alnıma gidiyor. Dokununca bir hassasiyet var. Bu sabah gördüğüm çürük, makyajla kapattığım çürük. Ben bana vurmuş. Tekrar tarihe bakıyorum. Bir hafta öncesiymiş. Her şeyin yolunda olduğuna inanarak geçirilmiş bir hafta.

Aynaya bakmak için ayağa kalkıyorum. Orada işte. Belli belirsiz mavimsi bir bere var. Yazılanların doğru olduğunun kanıtı. Çürüğü açıklamak için kendime ne yalanlar söylüyorum acaba, ya da o bana ne yalanlar söylüyor?

Ama şimdi doğruyu biliyorum. Elimdeki sayfalara bakıyorum ve birden anlıyorum. *Bunları bulmamı istedi.* Bu sayfaları bugün okusam bile yarın unutacağımı biliyor.

Birden merdivende Ben'in sesini duyuyorum ve burada, bir otel odasında Ben'le olduğum adeta ilk kez tamamen kafama dank ediyor. Bana vuran adamla. Kilitte anahtar sesini duyuyorum.

Neler olduğunu öğrenmem gerek, bu yüzden sayfaları yastığın altına tıkıp yatağa uzanıyorum, Ben odaya girince de gözlerimi kapatıyorum.

Ben yumuşak bir sesle, "İyi misin, sevgilim?" diye soruyor. "Uyanık mısın?"

Gözlerimi açıyorum. Kapı ağzında elinde bir şişeyle duruyor. "Ancak Cava bulabildim" diyor. "Olur mu sence?"

Şişeyi komodinin üstüne koyup beni öpüyor. "Ben bir duş alacağım" diye fısıldıyor. Banyoya gidip muslukları açıyor.

Banyo kapısını kapatınca okumaya devam ediyorum. Fazla zamanım yok –beş dakikadan daha uzun sürmeyecektir mutlaka– bu yüzden olabildiğince hızlı okumam gerek. Gözlerim sayfada gezinirken tüm kelimeleri kaydedemiyor, ama yeterince şey görüyorum.

Bütün bunlar saatlerce önce oldu. Boş evimizin karanlık koridorunda oturuyorum, bir elimde bir kâğıt parçası, ötekinde telefon. Kâğıdın üzerinde mürekkep. Mürekkebi dağılmış bir telefon numarası. Karşı taraf cevap vermiyor, salt sonsuz çalış sesi. Telesekreterini kapattı mı, yoksa mesaj kutusu mu dolu diye merak ediyorum. Tekrar deniyorum. Bir kez daha. Daha önce de bunu yaşamışım. Benim için zaman daireler çiziyor. Claire bana yardım etmek üzere orada değil.

Çantamda Dr. Nash'in bana verdiği telefonu buldum. Saat geç. İşten çıkmıştır. Kız arkadaşıyla beraber akşamları ne yapıyorlarsa onu yapıyorlardır. İki normal insan ne yapıyorsa. Bunun ne olduğuna dair hiçbir fikrim yok.

Ev numarası günlüğümün ön tarafında yazıyordu. Numarayı çevirdim. Çaldı, çaldı, sonra sustu. Numaranın yanlış olduğunu ya da mesaj bırakmamı söyleyen mesajlar çıkmadı. Tekrar denedim. Aynı şey. Elimdeki tek numara artık muayenehane telefonuydu.

Bir süre orada oturdum. Çaresizce. Ev kapısına bakarak, Ben'in karaltısının buzlu camda belirmesini, anahtarını kilide sokmasım hem bekliyor, hem de böyle olmasından korkuyordum.

En sonunda artık daha fazla bekleyemedim. Üst kata çıkıp soyunduktan sonra yatağa girdim ve bunları yazdım. Ev hâlâ boş. Birazdan bu defteri kapatıp saklayacağım, sonra ışığı kapatıp uyuyacağım.

Sonra da unutacağım ve elimde kalan bir tek bu günlük olacak.

Bir sonraki sayfaya boş olacağından korkarak, tedirgin bir beklentiyle bakıyorum, ama boş değil.

26 Kasım Pazartesi diye başlıyor.

Bugün Pazartesi. Ben bana cuma günü vurdu. İki gün olmuş ve hiçbir şey yazmamışım. Bütün bu süre boyunca her şeyin yolunda olduğuna mı inandım?

Yüzüm yara bere içinde, acıyor. Elbette ki bir şeylerin yanlış olduğunu anlamışımdır.

Bugün düştüğümü söyledi. Olup olabilecek en büyük klişe, ama ben ona inandım. Neden inanmayayım ki? Kim olduğumu, kendisinin kim olduğunu, nasıl olup da olduğumu sandığım yaştan on yıllarca daha büyük, yabancı bir evde uyandığımı izah etmek zorunda kalmıştı zaten, o halde çürümüş ve şiş gözlerimi, patlak dudağımı ne şekilde açıkladığını neden sorgulayayım?

Bu yüzden günümü her zamanki gibi geçirdim. İşe gitmek için evden çıkarken onu öptüm. Kahvaltı masasını topladım. Banyo yaptım.

Sonra buraya geldim, bu günlüğü buldum ve gerçeği öğrendim.

Bir boşluk. Dr. Nash'ten söz etmemişim, diye düşünüyorum. Beni yüzüstü mü bıraktı? Günlüğü onun yardımı olmadan mı buldum?

Yoksa defteri saklamaktan vaz mı geçtim? Okumaya devam ediyorum.

Daha sonra Claire'i aradım. Ben'in bana verdiği telefon çalışmıyordu, herhalde pili bitmişti. Ben de Dr. Nash'in bana verdiği telefonu kullandım. Telefon cevap vermeyince oturma odasında kendime bir yer buldum. Gevşeyemiyordum. Dergileri elime aldım, sonra tekrar bıraktım. Televizyonu açtım ve neler oynadığını bile fark etmeden yarım saat ekrana baktım. Günlüğüme baktım, dikkatimi toplayacak, yazacak gücüm yoktu. Claire'i aramayı tekrar denedim, birkaç kez, her seferinde de mesaj bırakmamı isteyen sesle karşılaştım. Claire ancak öğle saatinden sonra telefonuna cevap verdi.

"Chrissy" dedi. "Nasılsın?" Arka planda Toby'nin oynama seslerini duyabiliyordum.

Öyle olmasam da, "İyiyim" dedim.

"Ben de seni arayacaktım" dedi Claire. "Kendimi berbat hissediyorum, üstelik daha günlerden pazartesi!"

Pazartesi. Günler benim için bir şey ifade etmiyordu; her biri, bir öncekinden ayırt edilmez halde eriyip gidiyordu.

"Seni görmem gerek" dedim. "Buraya gelebilir misin?"

Claire şaşırmışa benziyordu. "Sizin eve mi?"

"Evet" dedim. "Lütfen. Seninle konuşmak istiyorum."

"Her şey yolunda mı Chrissy? Mektubu okudun mu?"

Derin bir soluk aldım ve sesim fısıltıya dönüştü. "Ben bana vurdu." Şaşkınlık ifadesi olacak derin bir soluk alış işittim.

"Ne?"

"Evvelki gece. Çürükler var. Bana düştüğümü söyledi, ama bana vurduğunu yazmışım."

"Chrissy, Ben sana asla vurmaz. Asla. Mizacında yoktur böyle bir şey."

İçimi kuşku sardı. Her şeyi uydurmuş olmam mümkün müydü?

"Ama bunu günlüğüme yazmışım" dedim.

Claire kısa süre bir şey söylemedi, sonra, "Neden sana vurduğunu düşünüyorsun?" diye sordu.

Elimi yüzüme götürdüm, gözlerimin çevresindeki şişlikleri hissettim. Bir öfke parlayıp söndü içimde. Claire'in bana inanmadığı açıktı.

Tekrar yazdıklarımı düşündüm. "Ona bir tür günlük tuttuğumu anlattım. Seni ve Dr. Nash'i gördüğümü söyledim. Adam'ı bildiğimi söyledim. Yazdığı mektubu bana verdiğini, mektubu okuduğumu söyledim. Sonra Ben bana vurdu."

"Başka bir şey yapmadan vurdu, öyle mi?"

Bana ettiği küfürleri, beni suçladığı şeyleri düşündüm. "Bir orospu olduğumu söyledi." Göğsümde bir hıçkırığın yükseldiğini hissettim. "Ben... Ben, beni Dr. Nash'le yatmakla suçladı. Yatmadığımı söyledim, sonra da..."

"Sonra?"

"Sonra bana vurdu."

Bir suskunluk, sonra Claire, "Sana daha önce de vurmuş muydu?" diye sordu.

Bunu bilmeme imkân yoktu. Belki de vurmuştu. Claire'in onu şiddet kullanırken düşünmekte zorluk çektiği açıktı, ama bizimkinin hep şiddet içeren bir ilişki olması da mümkündü. Claire ile birlikte yürüyüşe katılmamız, evde yaptığımız pankartları –*Kadın hakları. Aile içi şiddete hayır*– taşımamız zihnimde canlandı bir an ve onları döven kocalarını bir türlü bırakamayan kadınlara nasıl hep tepeden baktığımı hatırladım. Neden kocalarını terk etmediklerini gerçekten de anlayamıyordum. Zayıflar, diye düşünürdüm. Zayıf ve aptal.

Onlarla aynı tuzağa düşmüş olmam mümkün müydü?

"Bilmiyorum" dedim.

Claire bir süre suskun kaldıktan sonra, "Ben'in herhangi bir varlığın canını yaktığını düşünmek zor, ama olanaksız değil herhalde. Tanrım! Beni bile suçlu hissettirdi eskiden. Hatırlıyor musun?"

"Yok" dedim. "Hatırlamıyorum. Hiçbir şey hatırlamıyorum."

"Kahretsin" dedi. "Özür dilerim. Unuttum. Ben'i şiddet kullanan biri olarak canlandırmak çok zor, anlıyor musun? Balığın da bacağı olan hayvanlarla aynı yaşam hakkına sahip olduğuna beni ikna eden odur. Örümcek bile öldüremez o!"

Rüzgâr odanın pencerelerini dalgalandırıyor. Uzakta bir tren sesi duyuyorum. Dalgakırandan çığlıklar geliyor. Aşağıda, sokakta birisi "Siktir!" diye bağırıyor ve kırılan cam sesi duyuyorum. Okumaya devam etmek istemiyorum, ama etmem gerektiğini de biliyorum.

Ürperdim. "Ben vejetaryen miydi?"

Claire gülerek, "Vegan" dedi. "Bilmediğini söyleme bana."

Bana vurduğu geceyi düşündüm. *Bir et parçası,* diye yazmışım. *Sosta yüzen bezelyeler.*

Ayağa kalkıp pencerenin yanına gittim. "Ben et yiyor..." dedim yavaşça. "Vejetaryen değil... En azından artık değil. Belki de değişmiştir."

Bir uzun suskunluk daha oldu.

"Claire, orada mısın?" Claire bir şey söylemedi. "Claire, orada mısın?"

"Tamam" dedi. Sesi şimdi kızgın çıkıyordu. "Ona telefon ediyorum. Bu işi halledeceğim. Ben nerede?"

Düşünmeden cevap verdim. "Okuldadır herhalde. Saat beşte döneceğini söyledi."

Claire, "Okulda mı?" diye sordu. "Üniversiteyi mi kastediyorsun? Ders mi veriyor artık?"

İçimde adını koyamadığım bir korku büyümeye başladı. "Hayır" dedim. "Yakındaki bir okulda çalışıyor. Okulun adını hatırlayamıyorum."

"Orada ne yapıyor?"

"Öğretmenlik. Kimya bölümünün başındayım, dedi galiba." Kocamın ne iş yaptığını bilmediğim, yiyeceğimizi, giyeceğimizi alacak parayı nasıl kazandığını hatırlayamadığım için suçluluk hissettim. "Hatırlamıyorum."

Başımı kaldırdım ve önümdeki pencereden yansıyan şişmiş yüzümle karşı karşıya kaldım. Suçluluk duygusu uçtu gitti.

Claire, "Hangi okul?" diye sordu.

"Bilmiyorum" dedim. "Bana söylediğini sanmıyorum."

"Ne, hiç mi?"

"Bu sabah söylemedi, hayır" dedim. "Benim için bu hiç söylemedi demek aslında."

Claire iç geçirdi. "Özür dilerim Chrissy. Seni üzmek istememiştim. Sadece şu var ki, şey..." Cümleyi yarım bırakmasından fikrini değiştirdiğini anladım. "Okulun adını bulabilir misin?"

Üst kattaki çalışma odası aklıma geldi. "Sanırım bulabilirim. Neden?"

"Ben'i aramak, onunla konuşmak istiyorum. Bu öğleden sonra ben oradayken eve geleceğinden emin olmak istiyorum. Boşa harcanmış bir yolculuk olmasını istemem!"

Sesine katmaya çalıştığı eğlenceli tonu fark ettim, ama sözünü etmedim. Denetimi kaybettiğimi hissediyordum, en iyisinin ne olacağına, ne yapmam gerektiğine karar veremiyordum, bu yüzden kendimi arkadaşıma teslim etmeye karar verdim. "Bir bakayım" dedim.

Üst kata çıktım. Çalışma odası derli topluydu, kâğıt yığınları dikkatle masanın üzerine konulmuştu. Antetli bir kâğıt bul-

mak uzun sürmedi: çoktan yapılmış bir veli toplantısıyla ilgili bir mektup.

Alt kata inince, "Okulun adı St Anne's" dedim. "Telefon numarasını da ister misin?" Claire numarayı kendisinin bulacağını söyledi.

"Seni arayacağım" dedi. "Olur mu?"

Yeniden paniğe kapıldım. "Ona ne diyeceksin?" diye sordum.

"Bu işi halledeceğim" dedi. "Güven bana Chrissy. Bir açıklaması olmalı. Tamam mı?"

"Evet" deyip telefonu kapattım. Dizlerim titriyordu, oturdum. Ya ilk sezgim doğruysa? Ya Claire ile Ben hâlâ beraberlerse? Belki de Claire şimdi onu arayıp uyarıyordur. *Şüpheleniyor, diyor olabilir. Dikkatli ol.*

Günlüğümün ilk bölümlerinde okuduklarımı hatırladım. Dr. Nash bir zamanlar paranoya semptomları gösterdiğimi anlatmış. *Doktorların sana karşı komplo kurduklarını iddia ediyordun, demiş. Konfabulasyona meyletmek. Bir şeyler uydurma eğilimi.*

Ya tekrar aynı şey oluyorsa? Ya bunu aklımda yaratıyorsam, bunların hepsini. Günlüğümdeki her şey fantezi olabilir. Paranoya.

Dr. Nash'in bana koğuşta söylediklerini ve Ben'in mektupta yazdıklarını düşündüm. *Zaman zaman saldırganlaşıyordun.* Cuma geceki kavgaya benim neden olabileceğimi fark ettim. Ben'e saldıran bendim belki. Belki o da bana karşılık verdi, üst katta banyoya gidince de kalemi elime alıp her şeyi kurguladım.

Ya bu günlük aslında kötüye gittiğimi gösteriyorsa? Çok geçmeden tekrar Waring House'a gitme zamanımın geleceği anlamına geliyorsa?

Ürperdim. Birden Dr. Nash'in beni oraya götürme nedeninin bu olduğuna emin oldum. Oraya dönmem için beni hazırlamak.

Tek yapabileceğim şey Claire'in beni aramasını beklemek.

Bir boşluk daha. Böyle mi oluyor, diye düşünüyorum. Ben, beni tekrar Waring House'a mı götürmeye çalışıyor? Banyo kapısına bakıyorum. Onun bunu yapmasına izin vermeyeceğim.

Son bir giriş daha var, aynı günün daha sonraki saatlerinde yazılmış.

26 Kasım Pazartesi, 18.55

Claire beni yarım saat dolmadan aradı. Şimdi aklım gidip geliyor. Bir şeyden ötekine savruluyor, sonra yine geri geliyor. *Ne yapacağımı biliyorum. Ne yapacağımı bilmiyorum. Ne yapacağımı biliyorum.* Ama üçüncü bir düşünce daha var aklımda. Gerçeğin ayrımına vardığımda ürperiyorum: *Tehlikedeyim.*

Ben'e güvenme diye yazmak amacıyla bu defterin ön tarafını tam açtım, ama bu kelimeleri zaten yazmışım.

Bunları yazdığımı hatırlamıyorum. Gerçi hiçbir şey hatırlamıyorum ya.

Bir boşluk, sonra devam ediyor.

Claire telefonda tereddütlüydü.

"Chrissy" dedi. "Dinle."

Ses tonu beni korkuttu. Oturdum. "Ne oldu?"

"Ben'i aradım. Okuldan."

Yönü belirsiz bir yolculukta, aşılamaz denizlerde olduğum duygusunu ezici bir şekilde hissettim."Ne söyledi?"

"Onunla konuşmadım. Sadece orada çalıştığından emin olmak istedim."

"Neden?" diye sordum. "Ona güvenmiyor musun?"

"Başka şeyler konusunda yalan söyledi."

Bunu kabul etmek zorundaydım. "Neden çalışmadığı bir yerde çalıştığını söyleyeceğini düşünüyorsun?"

"Bir okulda çalıştığına şaşırdım işte. Onun mimarlık eğitimi aldığını biliyor musun? Onunla en son konuştuğumuzda kendi bürosunu açmayı planlıyordu. Bir okulda çalışmasının biraz tuhaf olduğunu düşündüm."

"Ne dediler?"

"Onu rahatsız edemeyeceklerini söylediler. Meşgulmüş, dersteymiş." Rahatladım. Hiç değilse bu konuda yalan söylememişti.

"Fikrini değiştirmiş olmalı" dedim. "Kariyeri konusunda."

"Chrissy, onlara Ben'e bazı belgeler göndermek istediğimi söyledim. Bir mektup. Resmi unvanını sordum."

"Eee?" diye sordum.

"Kimya bölümü başkanı değil. Ya da fen bilimlerinin. Ya da herhangi bir bölümün. Onun laboratuvar asistanı olduğunu söylediler."

Bedenimin şiddetle sarsıldığını hissettim. Soluk soluğa kalmış olabilirim, hatırlamıyorum.

"Emin misin?" diye sordum. Zihnim bu yeni yalan için bir sebep düşünmeye çalıştı. Utandığı için olabilir miydi? Başarılı bir mimarken mahalle okulunun birinde laboratuvar asistanlığı yapmaya başladığını öğrenirsem düşüneceğim şeylerden mi endişelenmişti? Ne iş yaptığına bakarak onu daha az ya da daha çok sevecek kadar sığ biri olduğumu mu düşünmüştü gerçekten?

Birden her şey mantıklı gelmeye başladı..

"Aman Tanrım" dedim. "Bu benim hatam!"

"Hayır!" dedi Claire. "Senin hatan değil!"

"Öyle!" dedim. "Bana bakmak zorunda kalmanın stresi yüzünden. Günlerce benimle uğraşmaktan. Bir sinir krizi yaşamış olmalı. Belki de neyin doğru neyin yanlış olduğunu kendisi bile bilmiyor." Ağlamaya başladım. "Dayanılmaz bir şey olmalı" dedim. "Ayrıca bu kadar acıya tek başına katlanmak zorunda, hem de her gün."

Hatta ses çıkmadı, sonra Claire, "Acı mı? Ne acısı?" diye sordu.

"Adam" dedim. Adını söylerken bile acı hissettim.

"Adam'a ne olmuş?"

Birden dank etti. Vahşice. Damdan düşer gibi. *Aman Tanrım,* diye düşündüm. *Claire bilmiyor. Ben ona söylememiş.*

"Adam öldü" dedim.

Claire'in soluğu kesildi. "Öldü mü? Ne zaman? Nasıl?"

"Ne zaman olduğunu tam olarak bilmiyorum" dedim. "Sanıyorum Ben bana geçen yıl olduğunu söylemişti. Savaşta öldürüldü."

"Savaş mı? Ne savaşı?"

"Afganistan."

O zaman Claire dedi ki "Chrissy, Adam'ın Afganistan'da işi

ne?" Sesi bir tuhaftı. Memnun olmuş gibiydi adeta.

"Orduya katılmış" dedim, ama aynı anda sözlerimden şüphe etmeye başladım. En sonunda ta başından beri bildiğim bir şeyle yüz yüze geliyordum sanki.

Claire'in komik bir şey olmuş gibi bir ses çıkardığını duydum. "Chrissy" dedi. "Chrissy, canım. Adam orduda değildi. Afganistan'a hiç gitmedi. Birmingham'da Helen adlı biriyle yaşıyor. Bilgisayar işi yapıyor. Beni affetmedi ama ben yine de onu arada sırada arıyorum. Herhalde aramamamı tercih ederdi ama ben onun vaftiz annesiyim, hatırlıyor musun?" Claire'in ondan şimdiki zamanla söz ettiğini kavramam bir an aldı, kavradığım anda da Claire dile getirdi.

"Onunla geçen hafta konuştum" dedi. Artık adeta gülüyordu. "Evde değildi ama Helen'le konuştum. Adam hayatta."

Okumayı bırakıyorum. Aniden kendimi hafiflemiş hissediyorum. İçim boş. Geriye doğru düşebileceğimi ya da havada süzülebileceğimi hissediyorum. Buna inanmaya cesaret edebilir miyim? İstiyor muyum? Komodinden güç alıp kendimi topluyor ve okumaya devam ediyorum, artık Ben'in duş sesini duymadığımın ancak belli belirsiz farkındayım.

Tökezleyip iskemleye tutunmuş olmalıyım. "Hayatta mı?" Midem altüst oldu, bir an kusacak gibi olduğumu ve sonra midemin yatıştığını hatırlıyorum. "Gerçekten de hayatta mı?"

Claire, "Evet" dedi o zaman. "Evet!"

"Ama..." dedim. "Ama... Bir gazete gördüm. Bir gazete kupürü. Adam'ın öldürüldüğünü yazıyordu."

"Gerçek olamaz Chrissy" dedi. "Olamaz. Adam yaşıyor."

Konuşmaya başladım, ama sonra her şey aynı anda çarptı bana, birbirinin içine geçmiş tüm duygular. Sevinç. Sevinci hatırlıyorum. Adam'ın hayatta olduğunu bilmenin katıksız sevinci dilimi kamaştırıyordu, ama buna korkunun acı, asitli tadı da karışmıştı. Bedenimdeki çürükleri, böyle çürüklere yol açmak için Ben'in nasıl bir şiddetle vurmuş olması gerektiğini düşündüm. Belki de şid-

det yalnızca fiziksel değil, belki bazı günler bu düşüncenin neden olduğu acıyı görebilmek için oğlumun öldüğünü söylemekten zevk alıyordur. Hamileliğimi ya da doğum yaptığımı hatırladığım öteki günler Adam'ın başka yere taşındığını, yurtdışında çalıştığını, ya da şehrin öteki ucunda oturduğunu söylüyor olabilir miydi?

Eğer böyleyse, neden uydurduğu bu farklı gerçekleri hiç yazmadım defterime?

Aklıma düşünceler üşüştü, şu andaki haliyle zihnimde canlandırdığım Adam'ın görüntüleri, kaçırdığımı düşündüğüm parça parça anlar, ama hiçbiri kalıcı olmadı. Tüm düşünceler içimden kayıp geçti ve kayboldu. Düşünebildiğim tek şey, onun hayatta olduğuydu. Yaşıyor. Oğlum hayatta. Onu görebilirim.

"Adam nerede?" diye sordum. "Nerede? Onu görmek istiyorum."

Claire "Chrissy" dedi "Sakin ol."

"Ama..."

"Chrissy!" diye sözümü kesti. "Oraya geliyorum. Evden ayrılma."

"Claire! Bana Adam'ın nerede olduğunu söyle!"

"Senin için cidden endişeleniyorum Chrissy. Lütfen..."

"Ama..."

Claire sesini yükseltti. "Chrissy, sakin ol!" dedi, o zaman sersemliğimin sisi arasından tek bir düşünce zihnime daldı: İsterik haldeyim. Derin bir soluk alıp sakinleşmeye çalıştım. Claire de konuşmaya başladı.

"Adam Birmingham'da yaşıyor" dedi.

"Ama şimdi o benim nerede yaşadığımı biliyor olmalı" dedim. "Adam beni neden görmeye gelmiyor?"

Claire "Chrissy" dedi, sesi çok yumuşaktı. "Birmingham epeyce uzak. O da meşgul biri..."

"Yani?"

"Belki de Londra'ya çok sık gelemiyordur."

"Ama..."

"Chrissy, Adam'ın seni görmeye gelmediğini düşünüyorsun. Ama buna inanamam. Belki fırsat buldukça geliyordur."

Sustum. Hiçbir mantığı yoktu. Yine de Claire haklıydı. Sadece birkaç haftadır günlük tutuyordum. Bundan öncesinde her şey olmuş olabilirdi.

"Adam'ı görmem gerek" dedim. "Onu görmek istiyorum. Bunu ayarlayabilir misin?"

"Neden olmasın? Ama Ben sana gerçekten onun öldüğünü söylüyorsa o zaman önce onunla konuşmamız gerek."

Elbette, diye düşündüm. Ama Ben ne diyecek? Hâlâ yalanlarına inandığımı sanıyor.

"Birazdan eve gelir" dedim. "Sen yine de buraya gelir misin? Bu durumu çözmeme yardım eder misin?"

Claire, "Elbette" dedi. "Elbette. Neler olup bittiğini bilmiyorum. Ama Ben'le konuşuruz. Söz veriyorum. Şimdi oraya geliyorum."

"Şimdi mi? Hemen mi?"

"Evet. Kaygılanıyorum Chrissy. Ters bir şeyler var."

Ses tonu beni rahatsız etti, ama aynı zamanda da rahatladım ve çok geçmeden oğlumu göreceğim için heyecanlandım. Onu, resmini hemen görmek istedim. Elimizde fazla resminin olmadığını hatırladım, olanlar da kilit altındaydı. Kafamın içinde bir düşünce şekillenmeye başladı.

"Claire" dedim. "Biz bir yangın geçirdik mi?"

Claire'in sesi şaşırmış çıkıyordu. "Yangın mı?"

"Evet. Evde Adam'ın hiç resmi yok. Düğünümüzün de yok. Hiçbir resim yok. Ben onların yangında kaybolduğunu söyledi."

"Yangın mı?" dedi Claire. "Ne yangını?"

"Ben eski evlerimizden birinde yangın çıktığını söyledi. Birçok şeyimizi kaybetmişiz."

"Ne zaman?"

"Bilmiyorum. Yıllarca önce."

"Yani sizde Adam'ın hiç fotoğrafı yok mu?"

Huzursuz oldum. "Birkaç tane var. Ama çok değil. Çoğu çocukken, büyürken hiç fotoğrafı yok. Tatillerimizin, hatta balayımızın resimleri yok. Noellerin yok. Bu tür hiçbir şey yok."

Claire, "Chrissy" dedi. Sesi sakin, ölçülüydü. Sesinde bir şey, yeni bir duygu fark ettiğimi düşündüm. Korku. "Bana Ben'i tarif et."

"Ne?"

"Bana Ben'i tarif et. Nasıl biri?"

"Ya yangın?" dedim. "Bana yangını anlat."

"Yangın çıkmadı" dedi.

"Ama yangını hatırladığımı yazmışım" diye cevap verdim. "Bir tava. Telefon çaldı..."

"Hayal ediyor olmalısın" dedi.

"Ama..."

Onun gerildiğini sezdim. "Chrissy! Yangın falan olmadı. Öyle olsa Ben bana söylerdi. Şimdi, Ben'i tarif et. Görünüşü nasıl? Uzun boylu mu?"

"Çok değil."

"Saçları siyah mı?"

Zihnim bomboş oldu. "Evet. Hayır. Bilmiyorum. Saçları beyazlıyor. Göbeği var herhalde. Belki de yoktur." Ayağa kalktım. "Onun bir fotoğrafına bakmam gerek."

Üst kata çıktım. Resimler oradaydı, aynanın çevresine tutturulmuş. Benle kocam. Mutlu. Birlikte.

"Saçları kahverengi" dedim. Eve bir arabanın yaklaştığını işittim.

"Emin misin?"

"Evet" dedim. Arabanın motoru sustu, kapısı kapandı. Yüksek bir korna sesi. Sesimi alçalttım. "Galiba Ben eve geldi."

"Kahretsin" dedi Claire. "Çabuk. Bir yarası var mı?"

"Yara" dedim. "Nerede?"

"Yüzünde Chrissy. Yanağında bir yara. Bir kaza geçirmişti. Dağ tırmanışı yaparken."

Fotoğrafları inceledim, en sonunda yatak giysilerimizle kahvaltı masasında oturduğumuz bir resmi seçtim. Fotoğrafta Ben mutlulukla gülümsüyor, ama hafif bir kirli sakal dışında yanaklarında hiçbir iz yok. İçime müthiş bir korku doldu.

Ön kapının açıldığını duydum. Bir ses. "Christine! Sevgilim! Ben geldim!"

"Yok" dedim. "Hayır, yarası yok."

Bir ses. Nefesi kesilmekle iç çekmek arası.

"Birlikte yaşadığın adam" dedi Claire. "Kim bilmiyorum. Ama o Ben değil."

Dehşete kapılıyorum. Sifonun sesini duyuyorum, ama okumaya devam etmekten başka bir şey yapamam.

Daha sonra neler oldu, bilmiyorum. Parçaları birleştiremiyorum. Claire konuşmaya başladı, neredeyse bağırıyordu. "Siktir!" dedi defalarca. Zihnim panikle dönüp duruyordu. Ön kapının kapandığını duydum, kilidin yuvaya oturma sesini.

Kocam olduğunu sandığım adama bağırarak seslendim. "Banyodayım." Sesim çatlak çıkıyordu. Çaresiz. "Hemen geliyorum."

Claire, "Oraya geliyorum" dedi. "Seni oradan çıkaracağım."

Ben olmayan adam, "Her şey yolunda mı sevgilim?" diye bağırdı. Merdivendeki ayak seslerini duydum ve banyonun kapısını kilitlemediğimi hatırladım. Sesimi alçalttım.

"Eve geldi" dedim. "Yarın gel buraya. O işteyken. Eşyalarımı toplarım. Seni ararım."

Claire "Kahretsin" dedi. "Tamam. Ama günlüğüne yaz. Yapabildiğin en kısa zamanda yaz. Unutma."

Gardıropta sakladığım günlüğümü düşündüm. Sakin olmalıyım diye düşündüm. Her şey yolundaymış gibi davranmam lazım, en azından günlüğüme ulaşıp tehlikede olduğumu yazana kadar.

"Bana yardım et" dedim. "Bana yardım et."

Adam banyo kapısını açarken telefonu kapattım.

Yazdıklarım burada sona eriyor. Deli gibi sayfaların geri kalanını tarıyorum, ama başka bir şey yok. Sayfalar boş, yalnızca soluk mavi çizgiler var. Hikâyemin geri kalanını bekliyorlar. Ama başka yazı yok. Claire beni almaya gelmemiş. Dr. Nash günlüğü almaya geldiğinde, ki tarih 27 Kasım Salı olmalı, her şeyin yolunda olduğunu sanıyormuşum.

Bir anda her şeyi anlıyorum, mutfakta gördüğüm panonun beni neden bu kadar rahatsız ettiğini kavrıyorum. Elyazısı. Düzgün büyük harfleri, Claire'in bana verdiği mektup-

taki yazıdan tamamen farklı görünüyordu. Derinlerde bir yerlerde aynı kişi tarafından yazılmadıklarını o zaman da biliyordum.

Başımı kaldırıp bakıyorum. Ben ya da Ben'miş gibi davranan adam duştan çıkmış. Önceki giysilerini giymiş, önümde durup bana bakıyor. Ne kadar zamandır orada durmuş okuyuşumu izliyor bilmiyorum. İzlediği şey onu pek ilgilendirmiyormuşçasına, umuru değilmişçesine, bomboş bir ifade var gözlerinde.

Derin ve ani bir soluk aldığımı duyuyorum. Kâğıtları elimden düşürüyorum. Sayfalar birbirine karışarak yerde yayılıyor.

"Sen!" diyorum. "Kimsin sen?" Adam bir şey söylemiyor. Önümdeki kâğıtlara bakıyor. "Cevap ver bana!" diyorum. Sesimde bir otorite var, ama hissetmediğim bir otorite.

Onun kim olabileceğini anlamaya çalışırken zihnim döndükçe dönüyor. Waring House'tan biri belki. Bir hasta mı? Hiçbir şey anlamlı gelmiyor. Başka bir düşünce şekillenmeye başladıktan sonra yok olurken, içimde paniğin uyandığını hissediyorum.

Adam o zaman bana bakıyor. "Benim adım Ben" diyor. Yavaşça, apaçık olanı anlamamı sağlamaya çalışıyormuş gibi konuşuyor. "Ben. Senin kocan."

Yerde geriye doğru, ondan uzağa çekiliyorum. Böyle bir şey olamaz. Doğru değil bu. Okuduklarımı, bildiklerimi hatırlamak için savaşıyorum.

"Hayır" diyorum, sonra yeniden, daha yüksek sesle. "Hayır!"

Adam öne doğru adım atıyor. "Benim, Chrissy. Ben olduğumu biliyorsun."

Korku her yanımı kaplıyor. Dehşet. Beni havaya kaldırıyor, bir an havada asılı tutuyor, sonra tekrar kendi korkunçluğuna döndürüyor. Claire'in sözleri geliyor aklıma. *O Ben değil,* demişti. Bu an tuhaf bir şey oluyor. Bu sözleri söylediğini okuduğumu hatırlamadığımı, olayın kendisini hatırladı-

ğımı fark ediyorum. Sesindeki paniği, anladığı şeyi bana anlatmadan önce *kahretsin* deyişini ve *O Ben değil* kelimelerini bir kez daha söylemesini hatırlayabiliyorum.

Hatırlıyorum.

"Değilsin" diyorum. "Ben değilsin. Claire söyledi bana! Kimsin sen?"

"Ama resimleri hatırlasana Christine. Banyo aynasının çevresindeki resimleri. Bak, sana göstermek için onları yanımda getirdim."

Bana doğru bir adım attıktan sonra hâlâ yatağın dibinde yerde duran çantasına uzanıyor. Birkaç tane kıvrılmış fotoğraf çıkarıyor. "Bak!" diyor, ben başımı iki yana sallayınca da ilk resmi eline alıyor, bir göz atıp bana doğru tutuyor.

"Bu biziz" diyor. "Bak. Senle ben." Fotoğrafta ikimiz varız. Bir nehir ya da kanalda bir tür teknede oturuyoruz. Arkamızda koyu renk, çamurlu su, onun ardında da net görülemeyen sazlık var. İkimiz de genç görünüyoruz, cildimiz şimdi sarkmışken o zaman gergin, gözlerimizde çizgiler yok ve mutlulukla dolu. "Görmüyor musun?" diyor adam. "Bak! Bu biziz. Sen ile ben. Yıllarca önce. Yıllardır birlikteyiz Chris. Uzun yıllardır."

Fotoğrafa dikkatle bakıyorum. Başka bir şey yapamam. Zihnime görüntüler geliyor: ikimiz, güneşli bir öğleden sonrası. Bir yerlerden bir tekne kiralamışız. Nerede olduğunu hatırlamıyorum.

Adam önüme bir resim daha tutuyor. Bunda çok daha yaşlıyız. Yeni çekilmiş gibi duruyor. Bir kilisenin dışında duruyoruz. Hava kapalı ve bu adam takım elbise giymiş, yine takım elbiseli başka bir erkekle el sıkışıyor. Bense bana sıkıntı yaşatıyormuşa benzeyen bir şapka takmışım; rüzgârda uçup gidecekmiş gibi tutuyorum onu. Fotoğraf makinesine bakmıyorum.

"Bu daha geçen hafta çekildi" diyor. "Bir arkadaşımız bizi kızının nikâhına davet etmişti. Hatırlıyor musun?"

"Hayır" diyorum öfkeyle. "Hayır, hatırlamıyorum!"

Adam bakmak için resmi kendisine çevirerek, "Harika bir gündü" diyor. "Harika..."

Günlükte okuduğum bir şeyi, Claire'in ona Adam'ın öldüğünü gösteren bir gazete kupürü gördüğümü söylediğimde verdiği cevabı hatırladım. *Gerçek olamaz* demişti.

"Bana Adam'ın bir resmini göster" diyorum. "Haydi! Bana onun bir tanecik resmini göstersene."

"Adam öldü" diyor. "Bir askerin şerefli ölümüydü onunki. Bir kahraman olarak..."

"Yine de sende onun bir fotoğrafı olmalı! Göster bana!" diye bağırıyorum.

Adam'ın Helen ile çekilmiş bir resmini eline alıyor. Zaten gördüğüm resmini. İçimde öfke büyüyor. "Bana Adam'ın seninle bir resmini göster. Bir tek resminizi. Elbette beraber bir tane resminiz vardır, değil mi? Babası sensen."

Adam elindeki fotoğraflara bakıyor, bir an ikisinin resmini çıkaracağını sanıyorum, ama öyle yapmıyor. Kolları iki yanına sarkıyor. "Benimle çekilmiş resmi yanımda yok" diyor. "Evde kalmış olmalı."

"Sen onun babası değilsin, öyle değil mi?" diyorum. "Hangi babanın oğluyla çekilmiş resmi yoktur?" Adamın gözleri öfkelenmiş gibi kısılıyor, ama artık duramam. "Ve hangi baba oğlu hayattayken karısına onun öldüğünü söyler? Kabul et! Sen Adam'ın babası değilsin. Onun babası Ben." Bu adı söyler söylemez zihnimde bir görüntü belirdi. Küçük, koyu çerçeveli gözlükler ve siyah saç. *Ben.* Bu görüntüyü zihnime kazımak istermişçesine adını tekrar söyledim. "Ben."

Bu ad önümde duran adamı etkiliyor. Bir şey söylüyor, ama o kadar yavaş sesle ki duyamıyorum, bu yüzden tekrarlamasını istiyorum. "Senin Adam'a ihtiyacın yok" diyor.

"Ne?" diye sorunca, adam kendinden daha emin konuşuyor, konuşurken de gözlerimin içine bakıyor.

"Adam'a ihtiyacın yok. Şimdi ben varım. Birlikteyiz. Adam'a ihtiyacın yok. Ben'e ihtiyacın yok."

Bu sözler karşısında içimdeki tüm gücün eriyip gittiğini hissediyorum ve ben gücüm tükenirken o kendini toplamış gibi duruyor. Yere çöküyorum. Gülümsüyor.

Neşeyle, "Üzülme" diyor. "Ne önemi var? Ben seni seviyorum. Önemli olan tek şey bu. Öyle değil mi? Seni seviyorum, sen de beni seviyorsun."

İki elini bana uzatarak çömeliyor. Saklandığı delikten dil dökerek çıkartmaya çalıştığı bir hayvanmışım gibi gülümsüyor.

"Gel" diyor. "Gel bana."

Kalçalarımın üzerinde kayarak daha da geriye gidiyorum. Sert bir şeye çarpıyorum, sıcak, yapışkan radyatörü arkamda hissediyorum. Odanın öteki ucundaki pencerenin altında olduğumu anlıyorum. Adam ağır hareketlerle üstüme geliyor.

Sesimi sakin tutmaya çalışarak tekrar, "Sen kimsin?" diye soruyorum. "Ne istiyorsun?"

Adam hareket etmeyi bırakıyor. Önümde çömelmiş. Uzansa ayağıma, dizime dokunabilecek. Biraz daha yaklaşırsa onu tekmeleyebilirim, gerçi uzanabileceğimden emin değilim, üstelik ayaklarım da çıplak.

"Ne mi istiyorum?" diyor. "Hiçbir şey istemiyorum. Yalnızca mutlu olmamızı istiyorum Chris. Eskiden olduğu gibi. Hatırlıyor musun?"

Yine o kelime. Hatırlamak. Bir an belki de alay ediyordur, diye düşünüyorum.

Adeta isterik bir sesle, "Senin kim olduğunu bilmiyorum" diyorum. "Nasıl hatırlayabilirim? Seninle daha önce hiç karşılaşmadım!"

Adamın gülümsemesi siliniyor o zaman. Yüzünün acıyla buruştuğunu görüyorum. Güç dengesinin ondan bana kayar gibi olduğu anlık bir belirsizlik oluyor ve saniyenin onda biri kadar bir süre aramızda eşitlik var.

Adam yeniden canlanıyor. "Beni sevdiğini biliyorum" diyor. "Günlüğünde okudum. Beni sevdiğini yazmışsın. Birlikte olmamızı istediğini biliyorum. Neden bunu hatırlayamıyorsun?"

"Günlüğüm!" diyorum. Günlüğümden haberdar olduğunu biliyordum –öbür türlü o can alıcı sayfaları nasıl koparabilirdi?– ama şimdi günlüğümü bir süredir, en azından yaklaşık bir hafta önce ona yazdığımdan bahsettiğimden beri okuduğunu da anlıyorum. "Ne kadar zamandır günlüğümü okuyorsun?"

Beni duymadı sanki. Zafer kazanmış gibi sesini yükseltiyor. "Beni sevmediğini söyle" diyor. Bir şey söylemiyorum. "Gördün mü? Söylemiyorsun, değil mi? Sevmediğini söyleyemiyorsun. Çünkü seviyorsun. Hatırlamıyorsun, ama beni gerçekten seviyorsun. Hep sevdin Chris. Hep."

Öne arkaya sallanıyor, ikimiz yerde karşı karşıya oturuyoruz. "Tanıştığımız günü hatırlıyorum" diyor. Bana anlattıklarını –üniversite kütüphanesinde dökülen kahve– düşünüp şimdi sırada neyin olduğunu merak ediyorum.

"Bir şey üzerine çalışıyordun. Hep yazıyordun. Her gün aynı kafeye gelirdin. Hep pencere kenarına, aynı masaya otururdun. Bazen yanında bir çocuk olurdu, ama çoğunlukla olmazdı. Önüne açtığın bir defterle oturur, ya yazardın ya da pencereden bakardın. Senin çok güzel olduğunu düşünürdüm. Otobüse yetişmek için giderken her gün senin yanından geçerdim, seni şöyle bir görebilmek için eve dönmeyi de dört gözle beklemeye başladım. Ne giydiğini, saçını toplayıp toplamadığını ya da kek, sandviç, ıvır zıvır yiyip yemediğini tahmin etmeye çalışırdım. Bazen önünde kocaman bir kek olurdu, bazen de tabakta sadece kırıntılar kalırdı, hatta çaydan başka bir şey olmazdı."

Sonra gülerek başını üzgün üzgün iki yana sallıyor, Claire'in bana kafeyi anlattığını hatırlayıp adamın doğruyu

söylediğini anlıyorum. "Her gün tam tamına aynı saatte geçerdim" diyor, "ve ne kadar uğraşırsam uğraşayım önündekileri ne zaman yemeye karar verdiğini bir türlü çıkaramazdım. Başta haftanın günlerine bağlı olabileceğini düşündüm, ama böyle bir düzene uymuyorsun gibi görünüyordu, bu yüzden belki de tarihle ilgilidir, diye geçirdim aklımdan. Ama bu da işe yaramadı. Yiyeceğini ne zaman sipariş verdiğini merak etmeye başladım. Belki kafeye geldiğin saatle ilişkilidir, diye düşündüğümden işten erken çıkıp koşmaya başladım, böylece kafeye girdiğini görebilecektim. Sonra bir gün baktım orada değildin. Sen sokakta görünene kadar bekledim. Bir bebek arabası itiyordun, kafenin kapısına gelince içeriye girmekte zorlandığını gördüm. O kadar çaresiz ve sıkışıp kalmış bir halin vardı ki, hiç düşünmeden yolun karşı tarafına geçip kapıyı senin geçmen için tuttum. Sen de bana gülümseyip, 'Çok teşekkür ederim,' dedin. O kadar güzel görünüyordun ki Christine. Seni hemen, orada öpmek istedim, ama yapamazdım ve sırf sana yardım etmek için yolun karşısına geçtiğimi düşünmeni istemediğim için ben de kafeye girdim ve kuyrukta tam arkanda durdum. Beklerken sen benimle konuştun. 'Bugün burası kalabalık, değil mi?' diye sordun, ben de 'Evet' dedim, oysa günün o saati için kalabalık da değildi. Konuşmayı devam ettirmek istiyordum yalnızca. Kahve ve senin kekinin aynısından aldım ve bir an benimle birlikte oturur musun, diye sormayı düşündüm. Ama kahvemi aldığım sırada sen biriyle sohbet ediyordun, sanıyorum kafeyi işletenlerden biriyle, bu yüzden köşedeki bir masaya geçtim.

"O günden sonra neredeyse her gün kafeye gider oldum. Bir şeyi bir kez yaptıktan sonra tekrar yapmak daha kolay gelir her zaman. Bazen içeriye girmeden önce senin oraya gelmeni beklerdim ya da orada olduğundan emin olurdum, ama bazen orada olmasan da girerdim. Böylece sen de beni fark ettin. Ettiğini biliyorum. Bana merhaba derdin ya da

havadan söz ederdin. Sonra bir gün geciktim, kafeye geldiğimde kahvem ve kekimle yanından geçerken bana 'Bugün geç kaldınız!' dedin. Boş masa olmadığını gördüğün zaman da, 'Neden buraya oturmuyorsunuz?' diyerek masanın karşı tarafındaki iskemleyi işaret ettin. O gün bebek yoktu, bu yüzden, 'Emin misiniz? Sizi rahatsız etmez miyim?' diye sordum. Ama sonra bunu söylediğime pişman oldum ve bir daha düşünüp aslında rahatsız olacağına karar verirsin diye endişeyle bekledim. Ama sen tam tersine, 'Yok! Hiç etmez! Doğrusunu söylemek gerekirse zaten çalışmam pek iyi gitmiyor. Kafamı dağıtmaktan memnun olurum!' dedin, sessizce otururak kahvemi içip kekimi yememi seyretmek yerine benimle konuşmak istediğini bu şekilde öğrenmiş oldum. Hatırlamıyor musun?"

Başımı iki yana sallıyorum. Onun konuşmasına izin vermeye karar vermişim. Söyleyeceklerinin tamamını duymak istiyorum.

"İşte böyle oturup sohbet ettik. Sen bana yazar olduğunu söyledin. Bir kitabının yayımlandığını, ama ikincisini yazmakta zorlandığını anlattın. Kitabın ne hakkında olduğunu sordum, ama sen söylemedin. 'Roman,' dedin, sonra 'güya roman,' diye ekledin ve birden o kadar üzgün durdun ki, birer kahve daha içmeyi teklif ettim. İyi olur, dedin, ama yanında bana da kahve alacak para olmadığını belirttin. 'Buraya gelirken yanıma cüzdanımı almam,' dedin. 'Sırf bir içecek ve kek alacak kadar para getiririm. Böylece deli gibi yemenin önüne geçiyorum!' Bunun tuhaf bir laf olduğunu düşündüm. Yediğine içtiğine dikkat etmen gerekiyormuş gibi görünmüyordu. Hep o kadar zayıftın ki. Ama her neyse bu benimle konuşmaktan hoşlandığın anlamına geldiği için sevindim, ayrıca bana kahve borcun olacak, bu şekilde birbirimizi bir daha görmemiz gerekecekti. Para ya da içecek alman önemli değil, dedim ve bir kahve ve sana bir çay daha aldım. O günden

sonra düzenli şekilde buluşmaya başladık."

Her şeyi anlamaya başlıyorum. Hafızam yoksa da bu tür şeylerin nasıl olduğunu biliyordum. Rastlantıyla karşılaşmalar, içecek ısmarlamalar. Yargılama ya da taraf tutma şansı olmayan bir yabancıyla konuşmanın –içini dökmenin– çekiciliği. Yavaş yavaş sırdaşlığa kabul etme, gidişat ta ki?..

İkimizin yıllarca önce çekilmiş fotoğraflarımızı görmüştüm. Mutlu görünüyoruz. Bu sırdaşlığın nereye gittiği açık. Yakışıklıydı da. Bir sinema yıldızı kadar değilse de çoğu erkekten daha yakışıklı. Beni ona çeken şeyin ne olduğu aşikârdı. Bir noktada oturup çalışmaya uğraşırken kapıyı kaygıyla gözetlemeye başlamış olmalıyım, kafeye giderken giyeceğim giysileri daha özenle seçmiş, parfüm sürüp sürmemeyi düşünmüş olmalıyım. Sonra bir gün ikimizden biri yürüyüşe çıkmayı, bara gitmeyi ya da hatta bir film izlemeyi önermiş olmalı, sonra arkadaşlığımız çizgiyi aşıp başka bir şeye, son derece tehlikeli bir şeye dönüştü.

Gözlerimi kapatıp hayal etmeye çalışıyorum ve hatırlıyorum. İkimiz, çıplak yataktayız. Karnımın üstünde, saçımda kurumuş meni, ona dönüyorum, o da gülerek beni öpmeye başlıyor. "Mike" diyorum, "dur! Gitmen lazım. Ben bugün dönüyor ve gidip Adam'ı almalıyım. Dur!" Ama dinlemiyor. Bana yaslanıyor, bıyıklı yüzünü yüzüme gömüyor ve yine öpüşüyoruz; her şeyi, kocamı, çocuğumu unutuyoruz. Midem bulanarak bu günü daha önce hatırladığımı fark ediyorum. O gün, bir zamanlar kocamla oturduğum evin mutfağındayken kocamı değil sevgilimi hatırlamıştım. Kocam işteyken seviştiğim adamı. O gün o yüzden gitmesi gerekiyordu. Sadece trene yetişmek için değil, evli olduğum erkek eve döndüğü için.

Gözlerimi açıyorum. Tekrar otel odasındayım ve bu adam hâlâ önümde çömelmiş duruyor.

"Mike" diyorum. "Senin adın Mike."

"Hatırlıyorsun!" diyor. Sevinçli. "Chris! Hatırlıyorsun!"

İşte o zaman içimde nefret kabarıyor. "Adını hatırlıyorum" diyorum. "Başka bir şey hatırlamıyorum. Sadece adını."

"Birbirimize ne kadar âşık olduğumuzu hatırlamıyor musun?"

"Hayır" diyorum. "Seni hiç sevdiğimi sanmam, yoksa daha fazla hatırlardım elbette, değil mi?"

Bunu canını acıtmak için söylüyorum, ama tepkisi beni şaşırtıyor. "Ama Ben'i hatırlamıyorsun, değil mi? Onu sevmiş olamazsın. Adam'ı da hatırlamıyorsun."

"Sen hastasın" diyorum. "Bu ne cüret! Tabii ki onu seviyordum. O benim oğlumdu!"

"Şimdiki zaman. Oğlun. Ama şimdi içeriye girse onu tanımazdın. Tanır mıydın? Sevgi bu mu yani? Peki o nerede? Ben nerede? Seni terk edip gittiler Christine. İkisi de. Seni sevmekten asla vazgeçmeyen benim yalnızca. Beni terk ettiğin zaman bile."

O zaman tam manasıyla kafama dank ediyor, en sonunda. Bu odayı, geçmişimle ilgili bu kadar çok şeyi başka nasıl bilebilir?

"Aman Tanrım" diyorum. "O sendin. Bunu bana yapan sendin! Bana saldırdın!"

İşte o zaman üstüme abanıyor. Beni kucaklamak istermiş gibi kollarıyla sarıyor ve saçlarımı okşamaya başlıyor. "Christine sevgilim" diye mırıldanıyor. "Böyle söyleme. Bunu düşünme. Seni üzmekten başka işe yaramaz."

Onu üstümden itmeye çalışıyorum, ama güçlü. Beni daha da sıkıyor.

"Bırak beni!" diyorum. "Lütfen, bırak beni!" Sözlerim gömleğinin kıvrımlarında kayboluyor.

"Aşkım" diyor. Bir bebeği sakinleştirirmişçesine beni öne arkaya sallamaya başlıyor. "Aşkım. Tatlım, sevgilim. Beni asla terk etmemeliydin. Anlamıyor musun? Sen gitmesen bunların hiçbiri olmazdı."

Anılar tekrar geliyor zihnime. *Gece bir otomobilin içinde oturuyoruz. Ben ağlıyorum, o da pencereden dışarıya bakıyor, çıtı çıkmıyor. "Bir şey söyle" diyorum. "Ne olursa. Mike?"*

"Böyle demek istemiyorsun" diyor. "İsteyemezsin."

"Özür dilerim. Ben'i seviyorum. Sorunlarımız var, evet, ama onu seviyorum. Birlikte olmak istediğim kişi o. Özür dilerim."

Anlayabilmesi için her şeyi basitleştirmeye çalıştığımın farkındayım. Mike ile geçirdiğim son birkaç ay içinde böylesinin daha iyi olduğunu anlamışım. Karmaşık şeyler onun kafasını karıştırıyor. Düzeni seviyor. Rutini. Her şey belli oranlarla karıştırılacak ve öngörülebilir sonuçlar alınacak. Ayrıca ayrıntılara boğulmak da istemiyorum.

"Evine geldiğim için, değil mi? Özür dilerim Chris. Bunu bir daha yapmam. Söz veriyorum. Seni görmek istemiştim işte ve kocana açıklamak istediğim şey..."

Sözünü kestim. "Ben. Onun adını söyleyebilirsin. Adı Ben."

Kelimeyi ilk defa söylüyor ve nahoş buluyormuş gibi, "Ben" diyor. "Ona durumu açıklamak istedim. Ona işin doğrusunu anlatmak istedim."

"Neyin doğrusunu?"

"Onu artık sevmediğini. Artık beni sevdiğini. Benimle birlikte olmak istediğini. Sadece bunları söyleyecektim işte."

İç çekiyorum. "Bu doğru olsa bile –ki doğru değil– bunu ona söylemesi gereken kişinin sen olmadığını görmüyor musun? Benim yapmam gerekir. Eve pat diye gelmeye hiç hakkın yoktu."

Konuşurken paçayı nasıl sıyırdığımı düşünüyorum. Ben duştaydı, Adam yemek odasında oynuyordu, ikisi de onun geldiğini fark etmeden önce Mike'ı evine dönmeye ikna edebilmiştim. İşte o gece bu ilişkiye son verme kararını almıştım.

"Şimdi gitmem gerek" diyorum, otomobilin kapısını açıyorum, çakıllı yola basıyorum. "Özür dilerim."

Mike bana bakmak için eğiliyor. Onun ne kadar çekici ol-

duğunu, bu kadar sorunlu olmasa evliliğimin cidden tehlikeye düşeceğini düşünüyorum. "Seni tekrar görecek miyim?" diye soruyor.

"Hayır" cevabını veriyorum. "Hayır. Her şey bitti."

Ve işte bütün bu yıllar sonra şimdi yine buradayız. Bana yine sarılmış ve ondan ne kadar korkmuş olursam olayım yeterince korkmamış olduğumu kavrıyorum. Çığlık atmaya başlıyorum.

"Sevgilim" diyor Mike. "Sakin ol." Eliyle ağzımı kapatıyor, ben de daha sesimi yükseltiyorum. "Sakin ol! Birileri duyacak!" Başım geriye doğru sarsılıyor, arkamdaki radyatöre çarpıyor. Yan taraftaki barın müziği aynen çalmaya devam ediyor, hatta ses daha bile yüksek olabilir şimdi. *Duymayacaklar* diye düşünüyorum. Beni kesinlikle duymayacaklar. Tekrar çığlık atıyorum.

"Sus!" diyor Mike. Bana vurmuş, diye düşünüyorum, ya da sarsmış. Paniklemeye başlıyorum. "Sus!" diyor. Başım tekrar sıcak metale vuruyor ve bu bende şok etkisi yaratıyor. Hıçkırmaya başlıyorum.

"Bırak gideyim" diye ona yalvarıyorum. "Lütfen..." Tutuşunu biraz gevşetiyor, ama serbest kalacağım kadar değil. "Beni nasıl buldun? O kadar yıldan sonra beni nasıl buldun?"

"Nasıl mı buldum?" diyor. "Ben seni hiç kaybetmedim ki." Zihnim karıncalanıyor, anlayamıyorum. "Seni hep gözettim. Her zaman. Seni korudum."

"Beni o yerlerde ziyaret mi ettin? Hastanede, Waring House'ta?" diye söze başlıyorum. "Ama..."

İç çekiyor. "Her zaman değil. İzin vermiyorlardı. Ama bazen başka birini görmeye geldiğimi ya da gönüllülerden olduğumu söylüyordum. Sadece seni görebilmek, iyi olduğundan emin olmak için. O son yerde her şey daha kolaydı. O pencerelerden..."

Buz kestim. "Beni seyrediyor muydun?"

"İyi olduğunu bilmem gerekiyordu Chris. Seni korumalıydım."

"Yani tekrar peşime düştün, öyle mi? Burada, bu odada yaptıkların yetmedi mi?"

"O pislik herifin seni terk ettiğini öğrendiğim zaman, seni orada öyle bırakamazdım. Benimle olmak isteyeceğini biliyordum. Senin için en iyisinin bu olduğunu biliyordum. Bir süre beklemem gerekti, beni engellemeye çalışacak kimsenin olmayacağından emin olana kadar beklemem gerekti. Ama sana başka kim bakacaktı?"

"Onlar da seninle gitmeme izin verdiler, öyle mi?" diye soruyorum. "Bir yabancıyla gitmeme izin vermezlerdi elbette!"

Acaba beni oradan almasına izin vermeleri için onlara ne yalanlar söyledi? Sonra Dr. Nash'in Waring House'daki kadınla ilgili anlattıklarını hatırlıyorum. *Ben'in yanına döneceğini öğrendiği zaman o kadar mutlu oldu ki.*

"Aman Tanrım! Ne kadar zamandır Ben olduğunu iddia ediyorsun?"

Mike şaşırıyor. "Ben olduğumu mu?"

"Evet" diyorum. "Kocam olduğunu iddia ediyorsun."

Kafası karışıyor. Ben olmadığını unuttu mu acaba? Sonra yüzü düşüyor. Üzülmüş gibi duruyor.

"Bunu yapmak ister miydim sanıyorsun? Yapmak zorundaydım. Tek yol buydu."

Kolları biraz gevşiyor, o anda tuhaf bir şey oluyor. Zihnim dönmekten vazgeçiyor ve dehşete düşmüş de olsam da garip bir sükûnete eriyorum. Aklıma durduk yere bir düşünce geliyor. *Onu yeneceğim. Kurtulacağım. Kurtulmak zorundayım.*

"Mike" diyorum. "Seni gerçekten anlıyorum, emin ol. Senin için mutlaka çok zor oldu."

Başını kaldırıp bana bakıyor. "Anlıyor musun?"

"Evet, tabii ki. Anlıyorum. Beni oradan aldığın için sana

minnettarım. Bana bir ev verdiğin için. Bana baktığın için."

"Gerçekten mi?"

"Evet. Elbette. Sen olmasaydın ben nerede olurdum, bir düşün. Dayanamazdım." Onun yumuşadığını hissediyorum. Kollarım ve omzumdaki baskı azalıyor ve adeta baskıdan daha iğrenç bulduğum, ama yine de kaçmama yardımcı olabileceğini bildiğim hafif ama net bir okşama hissi başlıyor. Çünkü artık düşünebildiğim tek şey kaçmak. Buradan uzaklaşmam gerek. Günlüğümden çaldıklarını okumak için o banyodayken burada, yerde oturmakla ne aptallık etmişim, diye düşünüyorum. Neden yanıma alıp odadan çıkmamıştım? Ama sonra günlüğümün sonunu okuyana kadar gerçekten ne kadar büyük bir tehlike altında olduğumu bilmediğimi hatırlıyorum. O küçük ses tekrar konuşuyor. *Kurtulacağım. Gördüğümü hatırlayamadığım bir oğlum var. Kurtulacağım.* Mike'a bakmak için başımı çeviriyorum, omzumdaki elinin üstünü okşamaya başlıyorum.

"Beni bırak da ne yapacağımızı konuşalım."

"Peki ya Claire?" diyor. "Benim Ben olmadığımı biliyor. Ona anlattın."

Çaresizce, "Bunu hatırlamaz" diyorum.

Mike gülüyor, boğuk, kof bir ses. "Bana hep aptal muamelesi yaptın. Ama söyleyeyim ben aptal değilim. Neler olacağını biliyorum! Ona anlattın. Her şeyi mahvettin!"

"Hayır" diyorum hemen. "Onu arayabilirim. Kafamın karıştığını söyleyebilirim. Senin kim olduğunu unuttuğumu. Senin Ben olduğunu, yanıldığımı anlatabilirim."

Bunun mümkün olduğunu düşündüğüne neredeyse inanıyorum, ama sonra Mike, "Claire sana asla inanmaz" diyor.

Claire'in inanmayacağını bilsem de "İnanır" diyorum. "Güven bana."

"Neden gidip de onu aradın?" Yüzü hiddetle kararıyor, elleri beni sıkmaya başlıyor. "Neden? Neden Chris? Şimdi-

ye kadar iyi gidiyorduk. İyi." Beni tekrar sarsmaya başlıyor. "Neden?" diye bağırıyor. "Neden?"

"Ben" diyorum. "Canımı acıtıyorsun."

O zaman bana vuruyor. Ani acıyı hissetmeden önce bir an yüzüme inen elinin sesini duyuyorum. Başım yana savruluyor, alt çenem çatırdayarak acıyla üst çeneme çarpıyor.

"Bir daha sakın bu adı söyleme!" diyor, tükürükler saçarak.

Yaptığım hatayı silebilecekmişim gibi hemen, "Mike" diyorum. "Mike..."

Beni duymazdan geliyor.

"Ben olmaktan iğreniyorum" diyor. "Bundan böyle bana Mike de. Tamam mı? Ben Mike'ım. Bu yüzden buraya geldik. Her şeyi ardımızda bırakabilmek için. Defterine yıllar önce başına geleni hatırlarsan hafızanın geri gelebileceğini yazmışsın. İşte, şimdi buradayız. Seni buraya getirdim Chris. Haydi hatırla!"

İnanamıyorum. "Benim *hatırlamamı* mı istiyorsun?"

"Evet! Elbette istiyorum. Seni seviyorum Christine. Senin beni ne kadar çok sevdiğini hatırlamanı istiyorum. Tekrar birlikte olmamızı istiyorum. Doğru şekilde, olması gerektiği gibi." Duraksıyor, sesi bir fısıltıya dönüşüyor. "Artık Ben olmak istemiyorum."

"Ama..."

Tekrar bana bakıyor. "Yarın eve döndüğümüzde bana Mike diyebilirsin." Beni tekrar sarsıyor, yüzü yüzümden ancak bir iki santim ötede. "Tamam mı?" Soluğundaki ekşi kokuyu duyabiliyorum, bir de başka bir koku daha alıyorum. Acaba içki mi içiyor? "Eskisi gibi olacağız, değil mi Christine? Aynen devam edeceğiz."

"Devam etmek mi?" diye soruyorum. Başım acıyor ve burnumdan bir şey akıyor. Emin değilim ama kan herhalde. Sakinliğim yok oluyor. Sesimi yükseltiyorum, olanca gücümle bağırıyorum. "Eve dönmemi mi istiyorsun? Devam etmek mi?

Sen manyak mısın nesin?" Mike ağzımı kapatmak için elini hareket ettirince kolumun serbest kaldığını fark ediyorum. Elimi kaldırıp yüzünün yan tarafına vuruyorum, gerçi fazla sert bir darbe değil. Yine de onu hazırlıksız yakalıyorum. Geriye doğru düşerken öteki kolumu da bırakıyor.

Sendeleyerek ayağa kalkıyorum. "Orospu!" diyor, ama onun üstünden atlayıp kapıya doğru gidiyorum.

Ayak bileğimi yakalamadan önce üç adım atmayı başarıyorum. Paldır küldür yere düşüyorum. Tuvalet masasının altında bir tabure duruyor ve yere düşerken başım taburenin kenarına çarpıyor. Şanslıyım; tabure kumaş kaplı ve hızımı bir nebze kesiyor ama yere çarparken vücudumun tuhaf bir şekilde kıvrılmasına neden oluyor. Sırtıma ve boynuma şiddetli bir ağrı saplanıyor ve bir yerlerimin kırıldığından korkuyorum. Kapıya doğru emeklemeye başlıyorum, ama Mike hâlâ bileğimi tutuyor. Bir homurtuyla beni kendisine çektikten sonra olanca ağırlığıyla üstüme abanıyor, dudakları kulağımın hemen dibinde.

"Mike" diye hıçkırıyorum. "Mike..."

Önümde, yerde, Adam ve Helen'in fotoğrafı duruyor, Mike yere düşürmüş. Tüm bunların ortasında bu fotoğrafı nereden bulduğunu düşünmeden edemiyorum. Sonra anlıyorum. Adam bu fotoğrafı Waring House'a gönderdi ve Mike beni oradan çıkarırken diğer tüm fotoğraflarla birlikte bunu da yanına aldı.

"Seni aptal, aptal orospu" diyor, kulağıma tükürükler saçarak. Bir eli boğazıma sarılmış, ötekiyle saçlarımı avuçlamış. Başımı geriye doğru çekerken boynumu acıyla burkuyor. "Durup dururken neden böyle yaptın ya?"

"Özür dilerim" diye hıçkırıyorum. Hareket edemiyorum. Bir elim gövdemin altında hapsolmuş, öteki sırtımla onun bacağı arasına sıkışmış.

"Nereye gideceğini sanıyordun, ha?" diyor. Artık hırlıyor,

bir hayvan gibi. Nefrete benzer bir şey akıyor üzerinden.

"Özür dilerim" diyorum yeniden, aklıma gelen tek şey bu çünkü. "Özür dilerim." Bu kelimelerin her zaman işe yaradığı, hep yeterli olduğu, başımda nasıl bir bela olursa olsun beni kurtarmaya yettiği günleri hatırlıyorum.

Mike, "Özür dileyip durmasana" diyor. Başım şiddetle geri çekiliyor, sonra hızla öne doğru itiliyor. Alnım, burnum, ağzım, hepsi halıya çarpıyor. Bir ses, iç bulandırıcı bir çatırtı ve sinmiş sigara kokusu var her yerde. Haykırıyorum. Ağzımda kan var. Dilimi ısırmışım. "Nereye kaçacağını sanıyorsun? Otomobil süremezsin. Kimseyi tanımıyorsun. Kendinin kim olduğunu bile çoğu zaman bilmiyorsun. Gidecek bir yerin yok, hiç mi hiç yerin yok. Acınacak haldesin."

Ağlamaya başlıyorum, çünkü haklı. Acınası haldeyim. Claire gelmedi ve şimdi nerede olduğumu bile bilmiyor. Yapayalnızım, bunu bana yapan adama tümüyle bağımlıyım ve hayatta kalırsam yarın sabah bunu bile unutacağım.

Hayatta kalırsam. Bu kelimeler içimde yankılanıyor. Bu adamın neler yapabileceğini bilmediğimi ve bu kez bu odadan canlı çıkamayabileceğimi kavrıyorum. İçim dehşetle doluyor, ama sonra o küçük sesi tekrar duyuyorum. *Burası öleceğin yer değil. Onun yanında ölmeyeceksin. Şimdi ölmeyeceksin. Bunun dışında ne olursa olsun.*

Acı çekerek sırtımı köprü haline getirip kolumu kurtarmayı başarıyorum. Öne doğru atılıp taburenin bacağını tutuyorum. Tabure ağır ve vücudumun açısı ters, ama kıvrılarak yan dönmeyi başarıyor ve tabureyi başımın üstünden Mike'ın başının durduğunu sandığım yere savuruyorum. Tabure tatmin edici bir çatırtıyla bir şeye çarpıyor ve kulağıma ani bir soluk kesilmesi geliyor. Mike saçımı bırakıyor.

Başımı çeviriyorum. Geriye doğru kaykılmış, eli alnında. Parmaklarının arasından kan akmaya başlıyor. Aval aval bana bakıyor.

Daha sonra ona bir kez daha vurmalıydım diye düşüneceğim. Tabureyle ya da çıplak ellerimle. Herhangi bir şeyle. Hareket edemez hale getirmeli, oradan çıkmalı, merdivene gitmeliydim, hatta kapıyı açıp imdat diye bağıracak kadar uzaklaşmak bile yeterli olurdu.

Ama böyle yapmıyorum. Ayağa kalkıyorum ve uzunca bir an durup önümde yatan Mike'e bakıyorum. Şimdi ne yaparsam yapayım, diye düşünüyorum, o kazandı. Hep o kazanmış olacak. Benden her şeyimi aldı, bana tam olarak neler yaptığını hatırlayabilme becerimi bile. Dönüp kapıya doğru yürümeye başlıyorum.

Mike dehşet verici bir çığlıkla üstüme atılıyor. Tüm gövdesiyle abanıyor, birlikte tuvalet masasıyla çarpışıp kapıya doğru sendeliyoruz. "Christine!" diyor Mike, "Chris! Beni terk etme!"

Uzanıyorum. Kapıyı bir açabilsem, o zaman bardan gelen müziğe rağmen birileri bizi mutlaka duyup gelir, değil mi?

Mike belime sıkıca yapışıyor. Fantastik, iki başlı bir canavar gibi öne doğru ilerlerken ben onu ardım sıra sürüklüyorum. "Chris! Seni seviyorum!" diyor. Feryat figan ağlıyor ve sözlerinin aptallığıyla birleşen bu durum beni daha da kışkırtıyor. Neredeyse vardım. Neredeyse kapıya uzanabiliyorum.

İşte tam o zaman, yıllar öncesindeki o geceyi hatırlıyorum. Tam da bu odada, tam aynı yerde durmuşum. Aynı kapıya elimi uzatıyorum. Mutluyum, saçma derecede mutluyum. Duvarlar, geldiğimde odanın dört bir yanına dağıtılmış mumların yumuşak turuncu ışığıyla yanıp sönüyor, hava yatağın üzerindeki gül demetinden yayılan tatlı kokuyla yüklü. Bukete, üzerinde *"Yedi sularında üst katta olacağım, sevgilim"* yazan bir not iliştirilmiş. Kısa süre Ben'in alt katta ne yaptığını merak etsem de, o gelmeden bana kalan birkaç dakikadan memnun oluyorum. Düşüncelerimi toplama, onu kaybetmenin eşiğinden döndüğümü, Mike'la ilişkimi en

sonunda bitirmenin nasıl bir rahatlama olduğunu, Ben'le ikimizin sorunları atlatıp yeni bir yola girmemizin ne kadar iyi olduğunu iyice kavrama fırsatı veriyor bana. Bir an için bile olsa Mike'le olmak istediğimi nasıl düşünebildim? Mike, Ben'in yaptığını asla yapmazdı: Beni ne kadar sevdiğini ve son zamanlardaki sorunlarımıza karşın bunun asla değişmeyeceğini göstermek için deniz kenarında bir otelde sürpriz bir gece ayarlamazdı. Mike bunları yapamayacak kadar içe dönük, bunu biliyorum. Onunla birlikte her şey bir sınav, her duygu ölçülü, verilen her şey alınanla tartılıyor ve çıkan sonuç çoğunlukla onun için hayal kırıklığı.

Kapının kolunu iki elimle tutuyorum, döndürüp kendime doğru çekiyorum. Ben Adam'ı büyükannesine bıraktı. Önümüzde koca bir hafta sonu var, tasalanacak hiçbir şey yok. Yalnızca ikimiz olacağız.

"Sevgilim" demeye başlıyorum, ama bu kelime boğazımda tıkanıp kalıyor. Orada duran Ben değil. Mike. Beni itip içeriye giriyor ve tam ona ne yaptığını sanıyorsun –beni buraya, bu odaya kandırarak getirmeye ne hakkın var, ne elde edeceğini sanıyorsun– diye sorarken bile, *Seni sinsi pislik. Hangi cüretle kocammış gibi davranıyorsun? Senin hiç mi gururun yok?* diye düşünüyorum.

Evdeki Ben'i ve Adam'ı düşünüyorum. Ben artık nerede kaldığımı merak ediyordur. Muhtemelen polisi arayacak. Bir trene binip kimseye haber vermeden buraya gelmek ne büyük bir aptallıktı. En sevdiğim parfümün sıkıldığı, daktiloyla yazılmış bir notun kocamdan geldiğine inanmak ne büyük bir aptallıktı.

Mike konuşuyor. "Benimle buluşacağını bilseydin buraya gelir miydin?"

Gülüyorum. "Elbette hayır! Aramızdaki her şey bitti. Bunu sana söyledim."

Elindeki çiçeklere, hâlâ elinde duran şampanya şişesine

bakıyorum. Her şey romantizm, baştan çıkarma niyeti kokuyor. "Tanrım!" diyorum. "Cidden beni buraya kandırarak getirmekle, bana çiçekler ve şampanya vermekle her şeyin hallolacağını düşünüyorsun? Kollarına atılıp her şeyin eskisi gibi olacağını mı sanıyorsun? Sen delisin Mike. Deli. Gitmem gerek, kocama ve oğluma dönmem gerek."

Daha fazlasını hatırlamak istemiyorum. İlk o zaman bana vurmuş olmalı herhalde, ama sonrasında neler oldu, oradan hastaneye nasıl gittim, bilmiyorum. İşte şimdi yine burada, bu odadayım. Tam bir daire çizmişiz, gerçi benim için aradan geçen günlerin tümü kayıp. Buradan hiç ayrılmamış gibiyim.

Kapıya uzanamıyorum. "Bırak beni!" diyorum. Mike ayağa kalkıyor. Bağırmaya başlıyorum. "İmdat! İmdat!"

"Sus!" diyor. "Kapa çeneni!"

Daha da yüksek sesle bağırıyorum, sonra Mike beni öbür tarafa döndürüyor, aynı zamanda da geriye doğru itiyor. Düşüyorum, tavanla Mike'ın yüzü, inen bir perde gibi kayıyor önümde. Başım sert ve sağlam bir şeye çarpıyor. Anlıyorum ki beni banyonun içine itmiş. Başımı çevirince önümde uzanan karoları, klozetin alt kısmını, küvetin kenarını görüyorum. Yerde bir sabun kalıbı var, yapış yapış ve ezilmiş. "Mike!" diyorum. "Yapma..." Ama üzerime abanmış, elleri boğazımda.

"Kapa çeneni!" diyor, defalarca, oysa ben artık hiçbir şey söylemiyorum, sadece ağlıyorum. Soluk almaya uğraşıyorum, gözlerimle ağzım kan ve gözyaşı ve başka kim bilir neyle ıslanmış.

"Mike..." diyorum, soluğum kesilerek. Nefes alamıyorum. Elleri boğazımda ve ben nefes alamıyorum. Anılar kafama üşüşüyor. Mike'ın başımı suyun altında tutmasını hatırlayabiliyorum. Beyaz bir yatakta, hastane kıyafetiyle uyandığımı, Ben'in, gerçek Ben'in, evli olduğum adamın, yanımda oturduğunu hatırlıyorum. Bir kadın polisin gelip cevaplayamadığım sorular sorduğunu hatırlıyorum. Soluk mavi pija-

malar içindeki bir adam hastane yatağımın kenarına oturmuş, her gün onu daha önce hiç görmemişim gibi selamladığımı anlatırken benimle birlikte gülüyor. Sarı saçlı, bir dişi eksik bir erkek çocuk bana anneciğim diye sesleniyor. Görüntüler birbiri ardına geliyor. Kafama üşüşüyor. Şiddetli bir etki yaratıyorlar. Kafamdan atmak için başımı iki yana sallıyorum, ama Mike beni daha da sıkı kavrıyor. Başı benim başımın üstünde, boğazımı sıkarken gözleri hiç kırpılmadan vahşice bakıyor, o zaman daha önce bir kez daha bu banyoda bunların olduğunu hatırlıyorum. Gözlerimi kapatıyorum. Mike, "Ne cüretle?" diyor, ama hangi Mike'ın konuştuğunu ayırt edemiyorum: Şimdi buradaki mi, yoksa ancak hafızamda var olanı mı? "Ne cüretle?" diyor tekrar. "Çocuğumu hangi cüretle benden alırsın?"

O zaman hatırlıyorum; bütün o yıllar önce bana saldırdığında karnımda bir çocuk vardı. Mike'ın değil, Ben'in çocuğu. Ben'le yeni bir başlangıç yapmamızı sağlayacak çocuk.

İkimiz de kurtulamadık.

Kendimi kaybetmiş olmalıyım. Kendime geldiğimde bir iskemlede oturuyorum. Ellerimi kıpırdatamıyorum, ağzımın içinde tüylü bir şeyler var. Gözlerimi açıyorum. Oda loş, açık perdelerden sızan ay ışığı ve sokak lambalarının yansıyan ışıkları var yalnızca, loş ve sarımsı. Mike karşımda, yatağın kenarında oturuyor. Elinde bir şey tutuyor.

Konuşmaya çalışıyorum, ama yapamıyorum. Anlıyorum ki, ağzıma bir şey tıkılmış. Bir çorap belki. Ağzımdaki şey bir şekilde iyice yerine yerleştirilmiş, bağlanmış ve elle ayak bileklerim de bağlı.

Ta başından beri istediği buydu, diye düşünüyorum. Sessiz ve kıpırtısız olmam. Mücadele edince Mike uyandığımı

anlıyor. Başını kaldırıp bakıyor, yüzünde bir acı ve üzüntü maskesi, gözlerini gözlerimin içine dikip bakıyor. Nefretten başka bir şey hissetmiyorum.

"Uyanmışsın." Duraksıyor. Acaba başka bir şey mi söylemeye niyetleniyor, başka bir şey söyleyecek hali var mı, diye merak ediyorum. "Bunların hiçbirinin olmasını istemedim. Buraya gelmenin hatırlamana yardımcı olabileceğini düşündüm. Eskiden birlikte olduğumuzu hatırlamana. Sonra konuşurduk, yıllar önce burada olanları sana açıklardım. Böyle olmasını asla istemedim Chris. Bazen böyle deliriyorum işte. Kendimi tutamıyorum. Özür dilerim. Seni asla incitmek istemedim, asla. Her şeyi mahvettim."

Gözlerini indirip kucağına bakıyor. Eskiden öğrenmeyi istediğim daha ne kadar çok şey var, ne var ki tükenmiş haldeyim ve artık çok geç. Gözlerimi kapatırsam irademle her şeyi silerek kendimi unutmaya bırakabilirim gibi hissediyorum.

Bu gece uyumak istemiyorum, uyuyacaksam da yarın uyanmak istemiyorum.

"Bana bebek beklediğini söylediğinde oldu" diyor. Başını kaldırmıyor. Hafif bir sesle giysilerinin kıvrımlarına doğru konuşuyor, söylediklerini duyabilmek için uğraşıyorum. "Bir çocuğum olacağını hiç düşünmemiştim. Hiç. Hepsi dediler ki..." Fikrini değiştirmiş, bazı şeyleri paylaşmamasının daha iyi olacağına karar vermiş gibi duraksıyor sonra. "Benim çocuğum olmadığını söyledin. Ama ben öyle olduğunu biliyordum. Buna rağmen beni terk edeceğin, bebeğimi benden alacağın, onu hiç göremeyebileceğim düşüncesine dayanamadım. Buna dayanamadım Chris."

Benden ne istediğini hâlâ bilmiyorum.

"Üzülmediğimi mi sanıyorsun? Yaptıklarıma üzülüyorum. Her gün. Seni böyle şaşkın, kaybolmuş ve mutsuz gördüğümde. Bazen yatakta yatıyorum. Uyandığını duyuyorum. Bana bakıyorsun, kim olduğumu bilmediğini biliyorum ve hayal kı-

rıklığını, utancını hissedebiliyorum. Bunlar üzerinden dalga dalga yayılıyor. Canımı acıtıyor. Seçeneğin olsa asla benimle yatmayacağını bilmek. Sonra yataktan çıkıp banyoya gidiyorsun, birkaç dakika sonra döneceğini ve öyle allak bullak, öyle mutsuz, öyle acı içinde olacağını biliyorum."

Susuyor. "Ve artık yakında bunun bile biteceğini biliyorum. Günlüğünü okudum. Doktorun şu an olan biteni anlamıştır ya da anlayacaktır. Claire de öyle. Peşime düşeceklerini biliyorum." Bana bakıyor. "Seni benden almaya kalkışacaklar. Ama kocan seni istemiyor, ben istiyorum. Sana bakmak istiyorum. Lütfen Chris. Lütfen beni ne kadar çok sevdiğini hatırla. O zaman onlara benimle kalmak istediğini söyleyebilirsin." Günlüğün yerde sürünen son sayfalarını işaret ediyor. "Beni bu konuda affettiğini söyleyebilirsin. Böylece birlikte olabiliriz."

Başımı iki yana sallıyorum. Hatırlamamı *istediğine* inanamıyorum. Ne yaptığını bilmemi istiyor.

Gülümsüyor. "Bazen o gece ölseydin daha iyi olurdu diye düşünüyorum. İkimiz için de daha iyi." Pencereden dışarıya bakıyor. "Ben de sana katılırım Chris. İstediğin buysa" diyor. Tekrar kucağına bakıyor. "Çok kolay olur. Önce sen gidersin. Arkandan geleceğime söz veriyorum. Bana güveniyorsun, değil mi?"

Beklentiyle başını kaldırıyor.

"Bunu yapmak ister misin?" diye soruyor. "Acı çekmeyeceksin."

Konuşmaya çalışarak ama beceremeden başımı iki yana sallıyorum. Gözlerim yanıyor, zorlukla nefes alabiliyorum.

"Hayır mı?" Hayal kırıklığına uğramış gibi bakıyor. "Yok. Nasıl olursa olsun yaşamak ölmekten daha iyidir herhalde. Pekâlâ. Muhtemelen haklısın." Ağlamaya başlıyorum. Mike başını iki yana sallıyor. "Chris. Her şey yoluna girecek. Merak etme. Görmüyor musun? Sorun bu defter." Günlüğümü

kaldırıyor. "Bu deftere yazmaya başlamadan önce mutluyduk. Olabileceğimiz kadar mutluyduk diyelim. Bu da yeterli bir mutluluktu, öyle değil mi? Sadece bu defterden kurtulmamız gerek, sonra eskiden olduğu gibi yaşamaya devam edebiliriz. Bir süre daha en azından."

Ayağa kalkıp metal çöp sepetini tuvalet masasının altından çıkarıyor, boş çöp torbasını sepetten çıkarıp atıyor. "O zaman kolay olur" diyor. Sepeti bacaklarının arasına yere koyuyor. "Kolay." Günlüğümü çöpün içine koyduktan sonra hâlâ yerde dağılmış son birkaç sayfayı da alıp ötekilerin yanına atıyor. "Bundan kurtulmamız lazım" diyor, "sonsuza dek."

Cebinden bir kibrit kutusu çıkarıp bir kibrit çakıyor, sonra sepetten tek bir sayfa alıyor.

Dehşet içinde ona bakıyorum. "Hayır!" demeye çalışıyorum, ama boğazımdan boğuk bir homurtudan başka bir şey çıkmıyor. Mike o tek sayfayı yakıp sepete atarken bana bakmıyor.

"Hayır!" diyorum tekrar, ama bu kez yalnızca başımın içinde sessiz bir çığlık bu. Geçmişimin yanıp kül olmasını, anılarımın karbona dönüşmesini izliyorum. Günlüğüm, Ben'in mektubu, her şeyim. Bu günlük olmadan ben bir hiçim, diye düşünüyorum. Hiçim. Mike kazandı.

Bundan sonra yaptıklarımı planlamıyorum. İçgüdüsel. Sepetin üstüne atılıyorum. Ellerim bağlıyken düşüşümü engelleyemiyorum ve sepete tuhaf bir şekilde çarpıyorum, iki büklüm olurken bir şeyin çatırdadığını duyuyorum. Kolumdan şiddetli bir ağrı geliyor ve bayılacağımı sanıyorum, ama bayılmıyorum. Sepet devriliyor, yanan kâğıtlar yere saçılıyor.

Mike bağırıyor –acı bir feryat– ve dizlerinin üzerine çöküyor. Alevleri söndürmeye çalışarak döşemeye vurmaya başlıyor. Yanan bir kâğıt parçasının yatağın altına sıçradığını fark ediyorum, ama Mike bunun farkında değil. Alevler yatak örtüsünün kenarını yalamaya başlıyor, ama ne uzanabi-

liyor ne de seslenebiliyorum, orada öylece yatıp yatak örtüsünün alev almasını izliyorum. Duman çıkmaya başlıyor, gözlerimi kapatıyorum. Oda yanacak, diye düşünüyorum, Mike yanacak, ben de yanacağım, kimse burada, bu odada neler olduğunu tam olarak anlayamayacak, tıpkı yıllar öncesinde neler olduğunu kimsenin tam anlamadığı gibi. Tarih yanıp kül olacak ve yerini varsayımlara bırakacak.

Öksürüyorum, kuru, boğazıma tıkılan çorabın yuttuğu öğürtülü bir öksürük. Nefesim kesilmeye başlıyor. Oğlumu düşünüyorum. Onu artık asla göremeyeceğim, ama hiç değilse bir oğlum olduğunu, hayatta ve mutlu olduğunu bilerek ölüyorum. Buna memnunum. Ben'i düşünüyorum. Evlendiğim, sonra da unuttuğum adamı. Onu görmek istiyorum. Şimdi, sona gelmişken, onu hatırladığımı söylemek istiyorum. Çatıdaki partide onunla karşılaştığımı, şehri çepeçevre gören bir tepede bana evlenme teklif ettiğini hatırlıyorum, Manchester'daki bir kilisede evlendiğimizi, fotoğraflarımızın yağmur altında çekildiğini hatırlıyorum.

Evet, onu sevdiğimi de hatırlayabiliyorum. Onu gerçekten sevdiğimi ve hep sevmiş olduğumu biliyorum.

Gözüm kararıyor. Soluk alamıyorum. Alevlerin ortalığı yaladığını duyabiliyor, dudaklarım ve gözlerimin üzerindeki sıcağı hissedebiliyorum.

Benim için asla mutlu sonlar olmayacak, bunu biliyorum. Ama önemli değil.

Önemli değil.

Yatıyorum. Uyudum ama fazla değil. Kim olduğumu, nerede olduğumu hatırlıyorum. Gürültü, trafiğin uğultusu, ne yükselen ne alçalan, sabit bir siren sesi duyuyorum. Ağzımın

üstünde bir şey var –top haline getirilmiş çorabı düşünüyorum– ama sonra soluk alabildiğimi fark ediyorum. Gözlerimi açmaya korkuyorum. Neyle karşılaşacağımı bilmiyorum.

Ama açmalıyım. Gerçeğimle yüz yüze gelmekten başka çarem yok.

Işık parlak. Alçak tavanda bir floresan görüyorum, ona paralel iki metal çubuk uzanıyor. Duvarlar birbirine yakın, metal ve pleksiglasla parlak, sert görünüyor. Çekmeceler ve şişeler, paketler dolu raflar fark ediyorum, ayrıca ışıkları yanıp sönen makineler de var. Her şey biraz hareket ediyor, titreşiyor, fark ediyorum ki bunlara yattığım yatak da dahil.

Arkamdan bir yerden bir erkek yüzü başımın üzerinde beliriyor. Yeşil bir gömlek giymiş. Onu tanımıyorum.

"Uyanmış" diyor, sonra başka yüzler de görünüyor. Hızlıca yüzleri tarıyorum. Mike aralarında değil, biraz rahatlıyorum.

Bir ses, "Christine" diyor. "Chrissy, benim." Bir kadın sesi, tanıdığım bir ses. "Hastaneye gidiyoruz. Köprücük kemiğin kırılmış, ama iyileşeceksin. Her şey yoluna girecek. O adam öldü. Artık sana zarar veremez."

Sonra konuşan kişiyi görüyorum. Gülümsüyor, elimi tutmuş. Claire. Daha evvelki gün gördüğüm Claire, uyandıktan sonra görmeyi bekleyebileceğim genç Claire değil. Küpelerini gördüğüm zaman onunla en son görüştüğümüzde de kulağında bunların olduğunu fark ediyorum.

"Claire" diyorum, ama o sözümü kesiyor.

"Konuşma" diyor. "Gevşemeye çalış." Elimi tutup hafifçe sıkıyor. Sonra öne eğilip saçlarımı okşuyor, kulağıma bir şey fısıldıyor, ama ne dediğini duyamıyorum. *Çok üzgünüm* dedi gibi geliyor bana.

"Hatırlıyorum" diyorum. "Hatırlıyorum."

Claire gülümsedikten sonra geri çekiliyor ve yerini genç bir erkek alıyor. Dar bir yüzü var ve kalın çerçeveli bir gözlük takmış. Bir an onun Ben olduğunu sanıyorum, ta ki

Ben'in artık benim yaşımda olduğunu hatırlayana kadar.

"Anne" diyor. "Anne."

Helen'le çektirdiği fotoğraftaki haliyle aynı, fark ediyorum ki onu da hatırlıyorum.

"Adam?" diyorum. Adam bana sarılırken kelimeler boğazıma diziliyor.

"Anne" diyor. "Babam geliyor. Birazdan burada olur."

Onu kendime doğru çekiyorum ve oğlumun kokusunu alıyorum, mutluyum.

Artık daha fazla bekleyemem. Zamanı geldi. Uyumam gerek. Özel bir odada olduğum için hastanenin katı kuralları-na uymak zorunda değilim, ama tükenmiş haldeyim, gözlerim kapanmaya başlamış. Zamanı geldi.

Ben'le konuştum. Gerçekten de evlendiğim erkekle. Saatlerce konuştuk gibi geldi bana, gerçi belki de birkaç dakikadan fazla sürmemiştir. Bana polis onu arar aramaz uçağa atladığını söyledi.

"Polis mi?"

"Evet" dedi. "Waring House'un senin yanında olduğunu düşündüğü insanla olmadığını anladıklarında beni buldular. Nasıl olduğunu tam bilmiyorum. Tahminimce eski adresimi buldular ve oradan izimi sürdüler."

"Peki neredeydin?"

Gözlüklerini burnunun üstüne doğru itti. "Son birkaç aydır İtalya'daydım" dedi. "Orada çalışıyordum." Duraksadı. "Senin iyi olduğunu sanıyordum." Elimi tuttu. "Özür dilerim."

"Bilemezdin" dedim.

Başını çevirdi. "Seni terk ettim Chrissy."

"Biliyorum. Her şeyi biliyorum. Claire bana anlattı. Mektubunu okudum."

"Bunun en iyisi olduğunu düşündüm" dedi. "Gerçekten de böyle düşündüm. Bunun senin için, Adam için daha iyi olduğuna inandım. Hayatımı yaşamaya devam etmeye çalıştım. Gerçekten." Sustu. "Bunu ancak senden boşanırsam yapabileceğimi düşündüm. Bunun beni özgür kılacağına inandım. Adam beni anlamadı, senin bundan haberin olmayacağını, benimle evli olduğunu bile hatırlamadığını söylediğimde bile beni anlamadı."

"Peki" dedim, "hayatını yaşamana faydası oldu mu?"

Bana döndü. "Sana yalan söylemeyeceğim Chrissy. Hayatıma başka kadınlar girdi. Çok değil ama birkaç kişi. Çok uzun zaman oldu. Yıllar geçti. Önceleri ciddi bir ilişkim olmadı ama birkaç yıl önce birisiyle tanıştım. Beraber yaşamaya başladık. Ama..."

"Ama?"

"O ilişki bitti. Benim onu sevmediğimi söyledi bana. Seni sevmekten hiç vazgeçmediğimi."

"Haklı mıydı?"

Yanıt vermedi. Ben de vereceği yanıttan korkarak "Peki şimdi ne olacak? Yarın mesela? Beni Waring House'a mı bırakacaksın?" diye sordum.

Bana baktı.

"Hayır" dedi. "Haklıydı. Seni sevmekten hiç vazgeçmedim. Ve bir daha seni oraya götürmeyeceğim. Yarın eve gelmeni istiyorum."

Şimdi ona bakıyorum. Yanımdaki iskemlede oturuyor, çoktan horlamaya başlamış, başı rahatsız bir açıyla öne sarkmış olsa da hâlâ elimi tutuyor. Gözlüğünü, yüzündeki yarayı şöyle böyle görebiliyorum. Oğlum kız arkadaşına telefon etmek ve henüz doğmamış çocuğuna iyi geceler dilemek için odadan biraz önce çıkmış, en yakın dostum da dışarıda siga-

ra içiyor. Sevdiğim insanlar etrafımda.

Daha önce Dr. Nash'le konuştum. Bana bakımevinden dört ay kadar önce, Mike'ın Ben olduğunu söyleyip beni ziyaret etmeye başlamasından kısa süre sonra ayrıldığımı anlattı. Tüm formaliteleri tamamlayarak, evrakı imzalayarak oradan çıkmışım. Gönüllü olarak ayrılmışım. Durdurmak için bir neden olduğuna inansalar bile bana engel olamazlarmış. Çıkarken yanıma sahip olduğum birkaç fotoğrafı ve özel eşyamı almışım.

"Bu yüzden mi Mike'ta o fotoğraflar vardı?" diye sordum. "Benim ve Adam'ın fotoğrafları. Bu yüzden mi elinde Adam'ın Noel Baba'ya yazdığı mektup ve doğum belgesi vardı?"

"Evet" dedi Dr. Nash. "O fotoğraflar sende, Waring House'ta duruyordu. Ayrılırken onları yanına almışsın. Bir ara Mike, senin Ben'le olan fotoğraflarını yok etmiş olmalı. Belki de daha Waring House'tan ayrılmandan bile önce. Oradaki personel sık sık değişiyordu ve kocanın görünüşü hakkında hiçbir fikirleri yoktu."

"Ama fotoğraflara nasıl ulaştı?"

"Çekmecende duran bir albümün içindeydiler. Seni ziyaret etmeye başladıktan sonra fotoğrafları bulması kolay olmuştur. Hatta belki de araya kendi fotoğraflarından da bir iki tane koymuştur. Yıllar öncesinden, sizin... görüştüğünüz zamandan kalan, ikinize ait resimler de vardı mutlaka. Waring House'taki personel seni ziyaret eden adamın fotoğraf albümündeki adamla aynı olduğundan eminmiş."

"Yani ben fotoğraflarımı yanımda Mike'ın evine getirdim ve o da bunları metal bir kutuda sakladı. Sonra da fotoğrafların bu kadar az oluşunu açıklamak için bir yangın hikâyesi uydurdu."

Dr. Nash, "Evet" dedi. Yorgun, suçlu görünüyordu. Olanlardan kendini sorumlu tutup tutmadığını merak ettim, umarım tutmuyordur. Kaldı ki o bana yardım etti. Beni kur-

tardı. Hâlâ makalesini yazabileceğini ve benim vakamı tartışmaya açabileceğini umuyordum. Benim için yaptıklarının herkesçe bilinmesini umuyordum. O olmasa ben...

Şimdi nerede olacağımı düşünmek bile istemiyorum.

"Beni nasıl buldunuz?" diye sordum. Doktor, Claire'in benimle konuştuktan sonra endişeden deliye döndüğünü, ama ertesi gün aramamı beklediğini anlattı. "Mike o gece günlüğündeki sayfaları koparmış olmalı. Bu yüzden salı günü bana günlüğünü verdiğinde her şeyin yolunda olduğunu sandın, ben de öyle düşündüm. Sen aramayınca Claire sana telefon etmeye çalıştı, ama elinde yalnızca sana verdiğim telefonun numarası vardı ve Mike o telefonu da almıştı. Seni bu sabah o numaradan aradığımda ve sen cevap vermediğinde bir sorun olduğunu anlamam gerekirdi. Ama öyle düşünmedim. Sadece diğer telefondan aradım..." Başını salladı.

"Sorun değil" dedim. "Devam edin."

"Mike'ın en azından son bir haftadır, belki daha da uzun zamandır günlüğünü okuduğunu varsaymak yanlış olmaz. Başta Claire Adam'a ulaşamamış ve onda Ben'in numarası yokmuş, bu yüzden Waring House'u aramış. Onlarda da Ben'e ait olduğunu sandıkları, ama aslında Mike'a ait olan bir telefon numarası varmış. Claire'de benim numaram yoktu. Çalıştığı okulu arayıp onları Mike'ın adresini ve telefon numarasını vermeye ikna etmiş, ama ikisi de uydurmaymış. Claire tam bir çıkmazla karşı karşıya kalmış."

O adamın günlüğümü keşfettiğini, her gün okuduğunu düşünüyorum. Neden günlüğü yok etmemiş?

Çünkü oraya onu sevdiğimi yazmıştım. Çünkü hep inanmamı istediği şey buydu.

"Claire neden polisi aramamış?"

Dr. Nash başım sallayarak, "Aramış" dedi. "Ama ihbarı ciddiye almaları için birkaç gün geçmesi gerekti. Bu arada Claire, Adam'a ulaşmış ve Ben'in bir süredir yurtdışında olduğunu ve

senin hâlâ Waring House'ta kaldığını düşündüğünü öğrenmiş. Claire, Waring House'la bağlantı kurmuş, ev adresini vermeseler de sonuçta boyun eğip Adam'a benim numaramı vermişler. Doktor olduğum için bunu yapmakta sorun görmemişler. Claire bana ancak bugün, öğleden sonra ulaşabildi."

"Bu öğleden sonra mı?"

"Evet. Claire beni bir şeylerin ters gittiğine ikna etti, tabii Adam'ın hayatta olduğunu görmek de bunu doğruladı. Seni görmek için evine geldik, ama siz çoktan Brighton'a doğru yola çıkmıştınız."

"Beni orada nasıl bulabildiniz?"

"Bana bu sabah Ben'in, pardon Mike'ın, sana hafta sonu tatile gideceğinizi söylediğini anlattın. Deniz kıyısına gideceğinizi söylemiş. Claire bana olan biteni anlatınca seni nereye götürdüğünü tahmin ettim."

Sırtüstü uzanıyorum. Kendimi yorgun hissediyorum. Tükenmiş. Yalnızca uyumak istiyorum, ama uyumaktan da korkuyorum. Unutabileceklerimden korkuyorum.

"Ama bana Adam'ın öldüğünü söylediniz" dedim. "Öldürüldüğünü söylediniz. Otoparkta otururken. Ve de yangın çıktığını. Bana yangın çıktı dediniz."

Dr. Nash hüzünle gülümsedi. "Çünkü bunları bana sen söylemiştin." Anlayamadığımı söyledim. "Bir gün, ilk karşılaşmamızdan birkaç hafta sonra bana Adam'ın öldüğünü söyledin. Anlaşılan Mike sana böyle anlatmış, sen de ona inanıp bana anlattın. Otoparkta bana sorduğunda gerçeği inandığım haliyle anlattım. Yangın konusunda da böyle. Yangın çıktı sandım, çünkü sen bana böyle söyledin."

"Ama Adam'm cenazesini hatırladım" dedim. "Tabutu..."

Doktor üzgün üzgün gülümsedi. "Hayal gücün..."

"Ama fotoğraflar gördüm" dedim. "O adam, –Mike'ın adını söylemekte zorlanıyordum– o bana birlikte çekilmiş resimlerimizi, düğün fotoğraflarımızı gösterdi. Bir mezar taşı fotoğ-

rafı buldum. Üzerinde Adam'ın adı vardı..."

"Sahtelerini yapmış olmalı" dedi.

"Sahtelerini yapmak mı?"

"Evet. Bilgisayarda. Bugünlerde fotoğraflarla oynamak o kadar kolay ki. Gerçekleri sorguladığını tahmin etmiş ve resimleri bulacağını bildiği yere bırakmış olmalı. Muhtemelen ikinizin birlikte olduğu başka fotoğraflar da sahteydi. "

Mike'ın çalışma odasında olduğunu yazdığım zamanları düşündüm. Çalışıyor yazmışım. Bunları mı yapıyordu? Bana nasıl da sonuna kadar ihanet etmiş.

Dr. Nash, "İyi misin?" diye sordu.

Gülümsedim. "Evet" dedim. "Sanıyorum." Doktora baktım ve fark ettim ki, onu farklı bir takım elbiseyle, saçı çok daha kısa olarak zihnimde canlandırabiliyorum.

"Bazı şeyler hatırlıyorum" dedim.

Dr. Nash'in ifadesi hiç değişmedi. "Ne gibi şeyler?" diye sordu.

"Uyandığım zaman sizi tanıdım" dedim. "Ben'i de. Adam ile Claire'i de. Sonra Claire'i önceki gün gördüğümü de hatırladım. Alexandra Sarayı'ndaki kafeye gittik. Kahve içtik. Bir oğlu var, adı Toby."

Doktor gülümsedi, ama üzgün bir gülümsemeydi bu.

"Bugün günlüğünü okudun mu?" diye sordu.

"Evet" dedim. "Ama anlamıyor musunuz? Yazmadığım şeyleri de hatırlayabiliyorum. Claire'in taktığı küpeleri hatırlıyorum. Şimdi de kulağında aynı küpeler var. Ona sordum, doğru olduğunu söyledi. Ayrıca Toby'nin mavi parka giydiğini, çoraplarında bir çizgi film kahramanı olduğunu hatırlayabiliyorum, elma suyu istediği, ama ellerinde sadece üzüm ve portakal suyu olduğu için üzüldüğünü hatırlıyorum. Anlamıyor musunuz? Bunları yazmamıştım. Bunları hatırlayabildim."

Doktor buna memnun olmuş gibiydi, ama yine de temkinliydi.

"Dr. Paxton amnezi konusunda belli bir organik neden bulamadığını söyledi. Bunun nedeninin, fiziksel travmanın yanında, en azından kısmen, başına gelenlerin yarattığı duygusal travma olmasının mümkün göründüğünü. Sanıyorum başka bir travmanın bir dereceye kadar bunu tersine çevirmesi mümkün."

İma ettiği şeyin üstüne atladım. "Yani iyileşme ihtilalim var mı?" diye sordum.

Dr. Nash o zaman bana uzun uzun baktı. Söyleyeceklerini tartıyor, gerçeğin ne kadarını kaldırabileceğimi düşünüyor gibi geldi bana.

"Bunun olasılığının çok yüksek olmadığını söylemem gerek" dedi. "Son birkaç hafta içinde bir miktar iyileşme oldu, ama hafızanın tam olarak yerine gelmesi gibi bir şey değil." Biraz duraksadıktan sonra, "Ama mümkün" dedi.

İçimi bir sevinç dalgası kapladı. "Birkaç gün önce olanları hatırlamam tekrardan yeni anılar oluşturabildiğim ve bu anıları aklımda tutabildiğim anlamına gelmez mi?"

Dr. Nash tereddütlüydü. "Bu anlama gelebilir, evet. Ama Christine, bu etkinin geçici olabileceğine kendini hazırlamanı istiyorum. Yarına kadar sonucu bilemeyiz."

"Uyandığım zaman mı?"

"Evet. Bu gece uyuduktan sonra bugün edindiğin tüm anıların yok olması çok mümkün. Tüm yeni anılar, tüm eski anılar."

"Tam tamına bu sabah uyandığımda olduğu gibi olabilir mi?"

"Evet" dedi doktor. "Olabilir."

İç çektim. Uyanıp da Adam ile Ben'i unutmuş olmak, aklıma getiremeyeceğim kadar fazla geliyordu. Canlı cenaze olmak gibi geliyordu.

"Ama..." diye başladım.

"Günlük tutmaya devam et Christine" dedi. "Günlüğün şimdi yanında mı?"

Başımı iki yana salladım. "Mike onu yaktı. Yangına sebep olan da buydu."

Dr. Nash üzülmüş göründü. "Çok yazık" dedi. "Ama bunun bir önemi yok Christine, emin ellerdesin. Yeni bir günlük tutmaya başlarsın. Seni seven insanlar yanında şimdi."

"Ama ben de onların yanında olmak istiyorum" dedim. "Ben de onların yanında olmak istiyorum."

Kısa bir süre daha konuştuk, ama Dr. Nash beni ailemle yalnız bırakmaya can atıyordu. Yapmaya çalıştığı şeyin beni en kötü sonuca –yarın nerede olduğum, yanımda oturan bu adamın kim olduğu ya da oğlum olduğunu iddia eden kişinin kim olduğu hakkında hiçbir fikrim olmadan uyanma olasılığına– hazırlamak olduğunu biliyorum, ama onun yanıldığına inanmak zorundayım. Hafızamın geri geldiğine inanmak zorundayım.

Loş odada silueti görünen kocama bakıyorum. Tanışmamızı, o geceki partiyi, çatıda Claire ile havai fişekleri izlediğimiz geceyi hatırlıyorum. Verona'daki tatilde bana evlenme teklif etmesini, evet derken heyecandan kalbimin küt küt attığını hatırlıyorum. Düğünümüzü, evliliğimizi, yaşamımızı da. Her şeyi hatırlıyorum. Gülümsüyorum.

"Seni seviyorum" diye fısıldıyorum, sonra gözlerimi kapatıp uyuyorum.

Teşekkür

Muhteşem ajanım Clare Conville'e, Jake Smith-Bosanquet ve C&W'deki herkese, editörlerim Claire Wachtel, Selina Walker, Michael Heyward ve Iris Tupholme'a sonsuz teşekkürler.

Tüm aileme ve arkadaşlarıma beni bu yolculuğa çıkmaya teşvik ettikleri, ilk müsveddeleri okudukları ve daimi desteklerikleri için teşekkürler ve sevgiler. Margaret ve Alistair Peacock'a, Jennifer Hill'e, Samantha Lear'a ve Simon Graham'e, bana benden önce inandıkları, arkadan gelen Andrew Dell'e, Anzel Britz'e, Gillian Ib'e ve James Gambino'ya ve her zaman orada olan Nicholas Ib'e özellikle teşekkürler. GSTT'deki herkese de teşekkür ederim.

Faber Academy'deki herkese ve özellikle Patrick Keogh'a teşekkürler. Son olarak, çetemin –Richard Skinner, Amy Cunnah, Damien Gibson, Antonia Hayes, Simon Murphy ve Richard Reeves– katkıları olmadan bu kitap yazılamazdı. Dostluğunuz ve desteğiniz için minnettarım, ve Faber Academy Çetesi gözü dönmüş hikâyecilerini daha zaptededursun.

Yazarın notu

Bu kitap, kısmen, amnezisi olan bazı hastaların, özellikle de Henry Gustav Molaison'ın ile, eşi Deborah Wearing'in *Forever Today – A Memoir of Love and Amnesia* [İlelebet Bugün –Aşk ve Amnezi Anıları] adlı kitabında hikâyesini anlattığı Clive Wearing'in yaşamlarından esinlenmiştir.

Bununla birlikte, *Uyuyana Kadar*'daki olaylar tümüyle hayal ürünüdür.

